

Budsjett 2001

**Norges
forskningsråd**

Copyright © Norges forskningsråd 2001

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO
Telefon: 22 03 70 00
Telefaks: 22 03 70 01
Grønt nummer telefaks: 800 83 001
Internett: bibliotek@forskningsradet.no
X.400: S=bibliotek;PRMD=forskningsradet;ADMD=telemax;C=no;
Hjemmeside: <http://www.forskningsradet.no/>

Trykk: Norges forskningsråd
Opplag: 550

Oslo, februar 2001
ISBN 82-12-01540-8

Forord

Norge bruker mindre på forskning enn andre land vi konkurrerer og samarbeider med. Derfor har Stortinget vedtatt at den samlede forskningsinnsatsen som andel av BNP skal økes til gjennomsnittlig nivå for OECD-landene innen 2005. Det forutsetter en betydelig økning i både offentlig og privat finansiering av forskning.

Norges forskningsråd foreslo at bevilgningene til Forskningsrådet i 2001 skulle økes med inntil 33 % i forhold til 2000 for å kunne starte en rask opptrapping til OECD-nivå. Budsjettet for 2001 er 3.345 mill. kroner inkludert avkastningen fra Fondet for forskning og nyskapning på 203,5 mill. kroner og administrasjonsutgifter. Det gir en budsjettøkning på 7,8 %, som tilsvarer en reell økning på 5% når prisveksten er fratrasket. Det betyr at det fremdeles er langt igjen til OECD-målet. Forskningsfondet er etablert for å gi en langsiktig og stabil finansiering av forskning med vekt på grunnforskning og satsingsområdene i Forskningsmeldingen, samt at det skal finansiere tverrfaglig og sektorovergripende forskning. Fondskapitalen er nå 7,5 milliarder og vil allerede i år 2002 gi en avkastning på om lag 440 mill. kroner. Det gir mulighet til å iverksette en rekke nye tiltak for å bedre kvaliteten i norsk forskning. Forskningsrådet forvalter i alt 3.634 mill. kroner medregnet særskilte forvaltningsoppdrag, bl.a tilskuddsordningen for kjøp av FoU-tjenester i næringslivet.

Budsjettet for 2001 innebærer en sterkere prioritering av de tematiske satsingene i Forskningsmeldingen. Grunnforskning, marin forskning og forskning innenfor medisin og helse har fått en betydelig del av budsjettveksten. Samtidig er forskerrekruttering og kvalitet i forskningen styrket.

Grunnlaget for budsjettet er Forskningsrådets budsjettforslag for 2001, Stortingets bevilgninger for budsjetterminen 2001 og områdenes prioriteringer innenfor rammer vedtatt av Hovedstyret. Forskningsrådets budsjett for 2001 ble vedtatt av Hovedstyret 13. desember 2000. Det er gjort noen mindre justeringer i henhold til Stortingets budsjettvedtak, samt tildelingsbrev fra departementene mottatt etter dette.

Oslo, februar 2001

Christian Hambro
Adm. direktør

Kari Kveseth
Strategi-direktør

Terje Olav Moen
Plan, budsjett og statistikk

Innholdsfortegnelse

Innledning	5
1 Inntekter	8
2 Fordeling av budsjett	16
3 Nærmere om departementene	
3.1 Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet	24
3.2 Nærings- og handelsdepartementet	31
3.3 Olje- og energidepartementet	38
3.4 Fiskeridepartementet	42
3.5 Landbruksdepartementet	45
3.6 Miljøverndepartementet	50
3.7 Fondet for forskning og nyskaping.....	54
3.8 Arbeids- og administrasjonsdepartementet	55
3.9 Barne- og familiedepartementet	56
3.10 Finansdepartementet	56
3.11 Justisdepartementet.....	57
3.12 Kommunal- og regionaldepartementet	57
3.13 Kulturdepartementet.....	58
3.14 Samferdselsdepartementet	59
3.15 Sosial- og helsedepartementet	60
3.16 Utenriksdepartementet	62
4 Nærmere om områdenes budsjetter	
4.1 Bioproduksjon og foredling	63
4.2 Industri og energi	75
4.3 Kultur og samfunn	90
4.4 Medisin og helse	107
4.5 Miljø og utvikling	120
4.6 Naturvitenskap og teknologi	130
4.7 Strategi.....	144
4.8 Informasjon	151
4.9 Administrasjonsbudsjett og øvrige forskningsrelaterte tiltak	153
Vedlegg	
Oversikt over programmene med angivelse av finansierende departement.....	157

Innledning

Norges forskningsråds budsjett for 2001 utgjør totalt 3 345 mill. kroner, en nominell økning på 242 mill. kroner (7,8 prosent) i forhold til 2000. Avkastning fra Forskningsfondet vil i 2001 være 203,5 mill. kroner, og står dermed for hele 84 % av den samlede økningen.

Budsjettet for 2001 gir en vekst som er langt under gjennomsnittlig årlig vekst for å nå målet om en reell økning på 1,5 mrd. kroner innen 2005. Økningen for Forskningsrådet i 2001 burde være på reellt minst 300 mill. kroner, for å sikre en noenlunde jevn opptrapping av Forskningsrådets budsjetter i perioden 2000- 2005. Slik det nå er etableres et etterslep i forhold til regjeringens forslag til opptrapping. Dette tilsier en kraftig økning av Forskningsrådets budsjetter for de påfølgende år.

Det er anslått at de samlede offentlige bevilgningene til forskning økes med nominelt 6,3 % i vedtatt statsbudsjett for 2001. I og med at prisveksten og lønnsveksten anslås til hhv. 2,75 % og 4 % gir dette en svært beskjeden reell økning i midler til forskning. Den anslåtte økningen i Norges BNP på 2,6 % gjør i tillegg at andelen som offentlige midler til forskning utgjør av BNP sannsynligvis vil være uendret eller bli noe redusert.

Følgende prioriteringer av forskningsbevilgningene ligger til grunn i regjeringens budsjettforslag for 2001:

- Langsiktig grunnleggende forskning
- Økt forskningsinnsats på fire områder:
 - Marin forskning
 - Medisin og helse
 - IKT
 - Forskning i skjæringsfeltet energi og miljø
- Økt forskning i næringslivet
- Likestilling i norsk forskning

I statsbudsjettet er det bare delvis lagt til rette for at næringslivet skal investere mer i forskning. Oppfølging av Hervik- utvalgets forslag ville innebære at det offentlig bidro med 680 mill. kroner, ut fra dagens nivå på privat finansiert forskning, for å utløse økte investeringer fra næringslivet i FoU. Vedtatt statsbudsjett innebærer at dette reduseres til 200 mill. kroner fra og med annet halvår 2001. Ordningen svekkes også ved at det bare kan gis støtte på inntil 1 mill. kroner til enkeltprosjekter, mens det av Hervik- utvalget var foreslått en øvre grense for støtte på 4 mill. kroner. Manglende oppfølging av Hervik- utvalgets stilling burde tilsi en langt større økning i midler til Forskningsrådets brukerstyrte forskningsprosjekter.

For å sikre en stor og god nok norsk forskningssektor er det nødvendig å styrke grunnforskningen ved universitetene og ved andre forskningsinstitusjoner. Forskningsrådet ser derfor at det også for 2001 vil være knapphet på midler innenfor norsk forskning, noe som gir utfordringer for Forskningsrådets prioritering av midler.

Forskningsrådets budsjett fra departementene deles inn i *generelle midler til forskningsformål*, som igjen består av faglige bevilgninger, instituttbevilgninger og avkastningen fra Forskningsfondet, og *spesielle midler til forskningsformål*. De spesielle midlene er midler som er øremerket spesifikke FoU-aktiviteter og finansieres over særskilte kapitler og poster over alle departementenes budsjetter. Midlene er mer som oppdragsinntekter å regne. Det er med andre ord de generelle midlene som gir Forskningsrådet en reell styringsmulighet. Jf. nærmere omtale av finansieringstypene i kapittel 1.

Diverse inntekter er avtalefestede inntekter fra andre offentlige og private kilder som ikke kommer over Statsbudsjettet. Det er foreløpig ført opp 55,0 mill. kroner i diverse inntekter for 2001, det samme som for år 2000.

Forskningsrådet mottar også midler over Statsbudsjettet for å administrerer enkelte tilskuddsordninger for departementene (jf. nærmere omtale i kapittel 1.4). Nytt i år er tilskuddsordningen for støtte til næringslivets kjøp av FoU-tjenester, som er en oppfølging av Hervik-utvalgets forslag. Legges disse *særskilte forvaltningsoppdragene* til Forskningsrådets totale budsjett innebærer dette at Rådet samlet sett vil forvalte midler for i alt 3,6 mrd. kroner i år 2001, en økning på 462,6 mill. kroner i forhold til 2000.

Tabell 1: Inntekter fra departementene. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 1) 2000-2001	
			Kroner	Prosent
<i>Generelle midler</i>				
Faglige bevilgninger 2), 3), 4)	2 062 901	2 181 555	90 342	4,3 %
Instituttbevilgninger 2)	268 993	259 395	9 156	3,7 %
Avkastningen fra forskningsfondet	90 000	203 500	113 500	126,1 %
Sum	2 421 894	2 644 450	212 998	8,8 %
<i>Spesielle midler 3)</i>	459 446	474 187	27 304	6,1 %
Sum	2 881 340	3 118 637	240 302	8,3 %
<i>Administrasjon</i>	169 920	171 718	1 798	1,1 %
Sum departementene	3 051 260	3 290 355	242 100	7,9 %
<i>Diverse inntekter</i>	55 004	55 028	24	0,0 %
Sum Forskningsrådets budsjett	3 106 264	3 345 383	242 124	7,8 %
<i>Særskilte forvaltningsoppdrag fra departementene</i>	68 000	288 500	220 500	324,3 %
TOTALT	3 174 264	3 633 883	462 624	14,6 %

1) Endring i kroner og prosent er korrigert for endringer iht. fotnote 2-4.

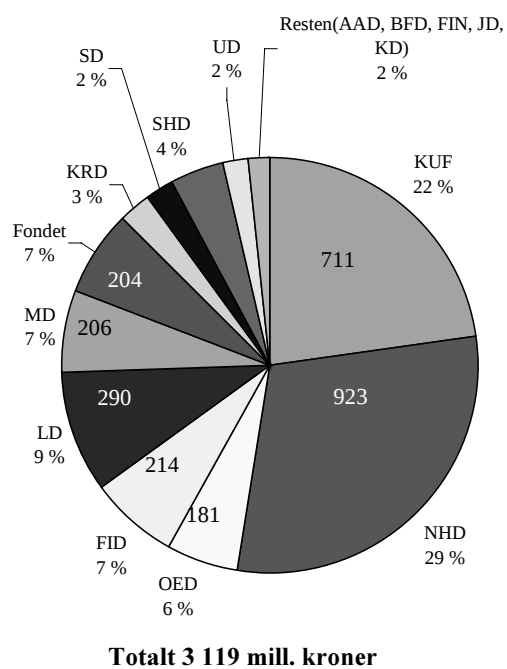
2) Fra og med 2001 er basisbevilgningen til de regionale instituttene i sin helhet overført fra KUF (instituttbevilgninger) til NHD (faglige bevilgninger).

3) Fom 2001 er bevilgningen til IT Fornebu over KUFs budsjett og bevilgningen til programmet *Forurensninger* over OEDs budsjett overført fra spesielle til generelle midler og fom 2001 er bevilgningen til Teknologirådet i sin helhet overført fra KUFs budsjett (spesielle midler) til NHDs budsjett (generelle midler).

4) Fra og med 2001 er enkelte oppgaver knyttet til strategiske fellesfunksjoner ført ut av Forskningsrådets budsjett.

Inntektene fordeler seg på departementene som vist i figur 1.

Figur 1: Inntekter fra departementene. Budsjett 2001. Mill. kroner og prosent.

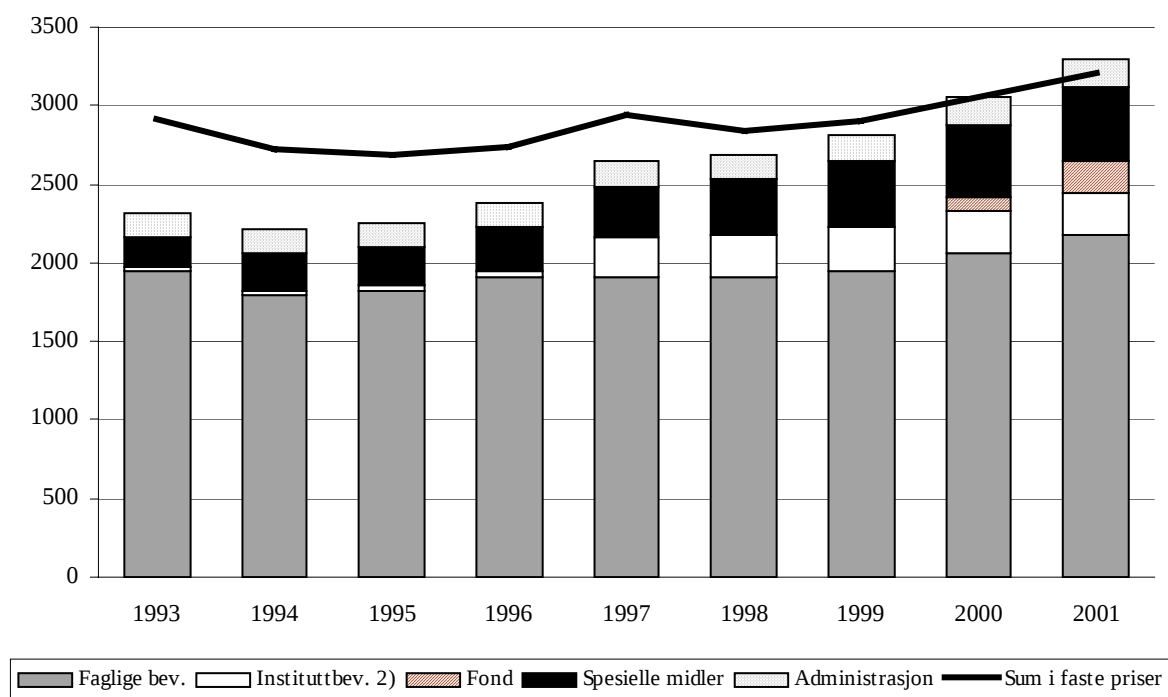

I Inntekter

I.1 Utvikling over tid

Figur 2 viser utviklingen i inntekter (løpende og faste priser) fra departementene over Forskningsrådets budsjett i perioden 1993-2000 og budsjett 2001, fordelt etter finansieringstyper. For at tallene skal være mest mulig sammenlignbare er det korrigert for enkelte større endringer i oppgaver og ansvar, og endringer mellom de ulike finansieringstyper. Økningen fra 1996 til 1997, slik den fremgår av figur 2, skyldes at Forskningsrådet i 1997 fikk et økt ansvar for flere institutter.

Figur 2: Inntekter fra departementene etter finansieringstyper. Revidert budsjett 1993-2000 og budsjett 2001^{1), 3)}. Mill. kroner. Løpende priser og faste 2000-kroner.

1) Ekskl. støtte til EU-prosjekter i perioden 1993-1996. Fra og med 1997 støttes prosjektene direkte fra EU.

2) Omfatter instituttbevilgningene over KUFs, LDs og MDs budsjett, da Forskningsrådet fra og med 1997 fikk et økt ansvar for flere institutter. Fra og med 1.7.2000 er imidlertid basisbevilgningene til de regionale forskningsinstituttene inkludert i de faglige bevilgningene.

3) Ekskl. særskilte forvaltningsoppdrag fra departementene.

Ser man på de faglige bevilgningene, de spesielle midlene og avkastningen fra Forskningsfondet under ett, viser budsjettet til Forskningsrådet for første gang en reell økning i forhold til bevilgningsnivået i etableringsåret 1993. Jf. figur 3 på neste side. Økningen utgjør ca. 75 mill. 2000-kroner, eller 2,4 prosent, fra 1993 til 2001. Økningen er i hovedsak et resultat av etableringen av Forskningsfondet. I tillegg er de spesielle midlene reelt sett økt med om lag 230 mill. kroner i samme periode. Instituttbevilgningene over KUFs, LDs og MDs budsjett er holdt utenfor for å få sammenlignbare tall.

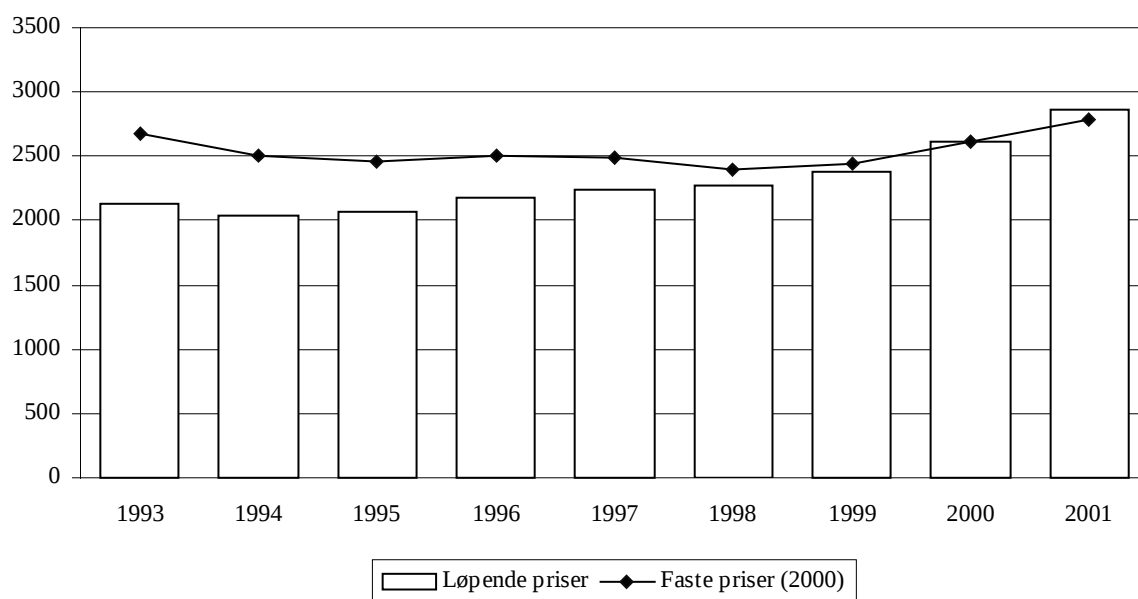
De faglige bevilgningene over departementenes budsjetter har samlet sett enda ikke nådd bevilgningsnivået fra 1993 målt i faste priser (2000 kroner). De faglige bevilgningene omfatter generelle FoU-bevilgninger fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

(KUF), Nærings- og handelsdepartementet (NHD), Olje- og energidepartementet (OED), Fiskeridepartementet (FID), Landbruksdepartementet (LD) og Miljøverndepartementet (MD). Basisbevilgninger til institutter over NHDs, OEDs og FIDs budsjett bevilges over samme kapitler og poster over disse departementenes budsjetter og er derfor inkludert i tallene.

Målt i 2000 kroner er de faglige bevilgningene reelt sett redusert med 352 mill. kroner, eller –14,4 %, fra 1993 til 2001. Inkluderes avkastningen fra forskningsfondet i år 2001 viser tallene fortsatt en reduksjon. Reduksjonen er på 154 mill. 2000-kroner, eller –6,3 %, sett i forhold til bevilgningsnivået i 1993.

Instituttbevilgningene over KUFs, LDs og MDs budsjett bevilges over særskilte kapitler og poster. Fra og med 1997 fikk Forskningsrådet et økt ansvar for flere institutter. Instituttbevilgningene er på om lag samme reelle nivå i år 2001 som i 1997. Fra og med 1997 finansierer ikke Forskningsrådet lenger EU-prosjekter. Disse mottar nå støtte direkte fra EU. Midlene er derfor holdt utenfor i figurene. I perioden 1993-1996 fikk Forskningsrådet totalt 315 mill. kroner til støtte til prosjekter der kontrakt ble inngått før 1. januar 1994. Bevilgningen til administrasjon er reelt sett redusert med 24 mill. 2000-kroner, eller –12,6 %, sett i forhold til 1993.

Figur 3: Faglige bevilgninger, spesielle midler og avkastningen fra Forskningsfondet. Revidert budsjett 1993-2000 og budsjett 2001. Mill. kroner. Løpende og faste priser (2000) ¹⁾.

1) Fra og med 1.7.2000 er basisbevilgningene til de regionale forskningsinstituttene inkludert i de faglige bevilgningene.

På neste side følger en spesifisert oversikt over budsjett 2001 sammenlignet med revidert budsjett 2000 fordelt etter finansieringskilde og departement. Jf nærmere omtale av hhv generelle og spesielle midler i avsnitt 1.2 og 1.3.

I avsnitt 1.4 følger en også en oversikt over midler som Forskningsrådet mottar over Statsbudsjettet for å administrere enkelte tilskuddsordninger, men som ikke inkluderes i budsjettet.

Samlet sett er Forskningsrådets budsjett 2001 på 3 345 mill. kroner. Jf tabell 1.1.

Tabell 1.1: Totalt budsjett. Fordeling etter finansieringskilde og departement. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Korrigert endring 2000-2001 1)	
			Kroner	Prosent
Generelle midler til forskningsformål				
<i>Faglige bevilgninger</i>				
Kirke, - utdannings- og forskningsdepartementet 2)	612 329	636 079	19 255	3,1 %
Nærings- og handelsdepartementet 3)	875 318	922 500	25 365	2,8 %
Olje- og energidepartementet 4)	183 700	180 700	- 5 000	-2,7 %
Fiskeridepartementet	179 500	210 000	30 500	17,0 %
Landbruksdepartementet	112 302	120 062	7 760	6,9 %
Miljøverndepartementet	99 752	112 214	12 462	12,5 %
Sum	2 062 901	2 181 555	90 342	4,3 %
Instituttbevilgninger				
Kirke, - utdannings- og forskningsdepartementet	49 788	33 965	2 931	9,4 %
Landbruksdepartementet	135 595	139 520	3 925	2,9 %
Miljøverndepartementet	83 610	85 910	2 300	2,8 %
Sum	268 993	259 395	9 156	3,7 %
Forskningsfond				
Kirke, - utdannings- og forskningsdepartementet	90 000	203 500	113 500	126,1 %
Totalt	2 421 894	2 644 450	212 998	8,8 %

Spesielle midler til forskningsformål

Kirke, - utdannings- og forskningsdepartementet	49 563	41 000	2 000	5,1 %
Nærings- og handelsdepartementet	3 100	0	- 3 100	-100,0 %
Olje- og energidepartementet	2 000	0	0	
Fiskeridepartementet	4 000	4 000	0	0,0 %
Landbruksdepartementet	32 860	30 092	- 2 768	-8,4 %
Miljøverndepartementet	9 200	8 100	- 1 100	-12,0 %
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	19 525	19 500	- 25	-0,1 %
Barne- og familiedepartementet	18 200	17 700	- 500	-2,7 %
Finansdepartementet	8 075	8 075	0	0,0 %
Justisdepartementet	3 575	3 355	- 220	-6,2 %
Kommunal- og regionaldepartementet	82 010	80 250	- 1 760	-2,1 %
Kulturdepartementet	1 968	2 915	947	48,1 %
Samferdselsdepartementet	58 350	66 650	8 300	14,2 %
Sosial- og helsedepartementet	105 880	129 550	23 670	22,4 %
Utenriksdepartementet	61 140	63 000	1 860	3,0 %
Sum	459 446	474 187	27 304	6,1 %
Administrasjon				
Kirke, - utdannings- og forskningsdepartementet	169 920	171 718	1 798	1,1 %
SUM DEPARTEMENTENE	3 051 260	3 290 355	242 100	7,9 %
Diverse inntekter	55 004	55 028	24	0,0 %
TOTALT	3 106 264	3 345 383	242 124	7,8 %

1) Endring i kroner og prosent fra 2000 til 2001 er korrigert for budsjettekniske endringer over KUF, NHDs og OEDs budsjett. Jf nærmere omtale under avsnitt 1.2 og 1.3.

2) Inkl. tilsagnsfullmakt 37,5 mill. kroner i 2000 og 2001 over KUFs budsjett.

3) Inkl. tilsagnsfullmakt 107,5 mill. kroner i 2000 og 2001 over NHDs budsjett.

4) Inkl. tilsagnsfullmakt 33,0 mill. kroner i 2000 og 2001 over OEDs budsjett.

I.2 Generelle midler til forskningsformål

Med generelle midler menes rammebevilgninger (faglige- og instituttbevilgninger) fra KUF, NHD, OED, FID, LD og MD, samt avkastningen av Forskningsfondet.

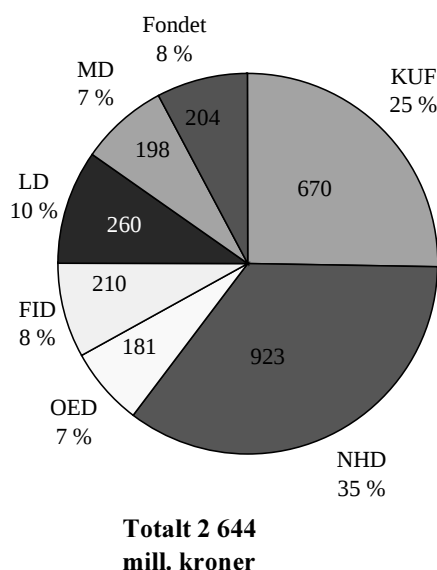
De generelle midlene utgjør til sammen 2 644 mill. kroner. Jf. tabell 1.2. Korrigert for budsjettekniske endringer som følge av overføringer mellom kapitler og poster over statsbudsjettet tilsvarer dette en økning på 213 mill. kroner. En vesentlig del av denne veksten, 113,5 mill. kroner, skyldes økt avkastning fra Forskningsfondet.

Tabell 1.2: Generelle midler. Fordeling etter finansieringstype og departement. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Korrigert endring 2000-2001	
						Kroner	Prosent
Faglige bevilgninger							
KUF	Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd 1)	612 329	636 079	19 255	3,1 %
NHD	Kap.	920 , post	50 Norges forskningsråd 2), 3)	875 318	922 500	25 365	2,8 %
OED	Kap.	1830 , post	50 Norges forskningsråd 4)	183 700	180 700	- 5 000	-2,7 %
FID	Kap.	1023 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd 5)	179 500	210 000	30 500	17,0 %
LD	Kap.	1137 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	112 302	120 062	7 760	6,9 %
MD	Kap.	1410 , post	51 Forskningsprogrammer	99 752	112 214	12 462	12,5 %
Sum				2 062 901	2 181 555	90 342	4,3 %
Instituttbevilgninger							
KUF	Kap.	287 , post	54 Tilskudd til forskningsstiftelser 2)	49 788	33 965	2 931	9,4 %
LD	Kap.	1137 , post	51 Basisbev. til forskningsinstitutter	135 595	139 520	3 925	2,9 %
MD	Kap.	1410 , post	50 Basisbevilgninger til miljøinstituttene	83 610	85 910	2 300	2,8 %
Sum				268 993	259 395	9 156	3,7 %
Delsum 6)				2 331 894	2 440 950	99 498	4,2 %
Forskningsfond							
KUF	Kap.	286 , post	50 Fordet for forskning og nyskapning	90 000	203 500	113 500	126,1 %
Totalt 6)				2 421 894	2 644 450	212 998	8,8 %

- 1) Fom 2001 er bevilgningen til IT Fornebu (SFF) overført fra kap. 281.01 (spesielle midler). Bevilgningen utgjorde 7,5 mill. kroner i 2000. Fom 2001 er enkelte oppgaver knyttet til strategiske fellesfunksjoner ført ut av Forskningsrådets budsjett. Bevilgningene utgjorde 3,005 mill. kroner. Endring i kroner og prosent er derfor korrigert.
- 2) Fom 2001 er bevilgningen til de regionale instituttene i sin helhet overført NHDs budsjett fra KUFs budsjett. Endring i kroner og prosent er korrigert for KUFs andel i år 2000 på 18,754 mill. kroner.
- 3) Fom 2001 er bevilgningen til Teknologirådet i sin helhet overført NHDs budsjett fra KUFs budsjett (spesielle midler). Endring i kroner og prosent er korrigert for KUFs andel i år 2000 på 3,063 mill. kroner.
- 4) Fom 2001 er bevilgningen til programmet *Forurensninger* overført fra kap. 188.21 (spesielle midler). Bevilgningen utgjorde 2,0 mill. kroner i 2000. Endring i kroner og prosent er derfor korrigert.
- 5) Fom 2001 er basisbevilgninger til NORCONSERV og SINTEF Fiskeri og havbruk lagt inn i bevilgningen.
- 6) Endring i kroner og prosent er korrigert for endringer i oppgaver og ansvar iht fotnote 1), 3) og 4).

Figur 4: Generelle midler fra departementene etter finansieringskilde. Budsjett 2001. Mill. kroner og prosent.

Veksten over departementenes budsjetter går i hovedsak til:

- Langsiktig grunnleggende forskning
- Tematiske satsinger som fastsatt i forskningsmeldingen og i Stortingets behandling av denne
- Satsning på næringsrettet bioteknologi
- Næringsrettet strategisk forskning
- Marin bioteknologi og markedskunnskap
- Matvarekvalitet og trygghet
- Forskning om klimaendringer, inkludert renseteknologi for gasskraftverk

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) prioriterer å sikre kvalitet og fornyelse i grunnforskningen, samt tilstrekkelig og effektiv forskerrekruttering av høy kvalitet. Aktiviteten er i all hovedsak videreført fra 2000. Bevilgningen til KUF er forutsatt konsentrert om frie prosjekter og ulike typer programmer. I tillegg kommer avkastningen fra Forskningsfondet som i 2001 skal benyttes til å støtte langsiktig, grunnleggende forskning generelt og langsiktig forskning innenfor de fire tematiske satsingsområdene. I samsvar med stortingsvedtak kan midlene fra fondet benyttes til nye tiltak for kvalitet. Fondsmidlene kan derfor også benyttes til å etablere sentre for fremragende forskning.

Nærings- og handelsdepartementet (NHD) prioriterer langsiktig kompetanse- og teknologioppbygging og legger vekt på å bygge opp langsiktig strategisk FoU på områder som vil være viktige for næringslivet i fremtiden. Budsjettforslaget innebærer en forsterket satsing på FoU rettet mot små og mellomstore bedrifter og tiltak som er egnet til å bringe norsk næringsliv i fremste rekke når det gjelder utvikling og anvendelse av avansert informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Spesielt prioriterte områder er informasjons- og kommunikasjonsteknologi, bioteknologi og miljø. Departementet er også opptatt av at miljøaspektet integreres i all næringsrettet FoU.

Olje- og energidepartementets (OED) målsetting med forskning og utvikling innenfor petroleums- og energisektoren er å ivareta langsiktig kompetanseutvikling og konkurransekraft i berørt industri, samt å sikre en samfunnsøkonomisk og bærekraftig forvaltning av Norges naturressurser. Videre er det et mål at den offentlige FoU innsatsen skal bidra til å sikre en rasjonell og kostnadseffektiv utnyttelse av de norske energi- og petroleumsressursene, herunder sikre økt verdiskapning og velferd for samfunnet. Forskningsinnsatsen skal særlig innrettes mot satsningsområdet fra forskningsmeldingen, forskning i skjæringsfeltet miljø og energi. Det er gitt en betydelig økning i midler til forskningsprogrammet *Klimatek*, som blant annet har til hensikt å forsterke forskningsinnsatsen på renseteknologi for gasskraftverk.

Fiskeridepartementet (FID) prioriterer, i tråd med FIDs FoU-strategi, forskning rettet mot utvikling av markedskunnskap, produkt- og prosessutvikling, bedre utnyttelse av råstoffet, bl.a. gjennom marin bioteknologi og havbruksforskning inklusive dyrking av havet. Forskningsrådets satsing på marin FoU har som hovedmål å framskaffe kunnskap som en avgjørende forutsetning for å utløse potensialet for økt verdiskapning fra marine ressurser på en bærekraftig måte. En del av økningen over FIDs budsjett skal gå til finansiering av basisbevilgninger til NORCONSERV og SINTEF Fiskeri og havbruk.

I tillegg vil avgiften til forskning og utvikling i fiskeri- og havbruksnæringen bli operativ fra 2001. Formålet med avgiften er å styrke finansieringen av forskning og utvikling for å legge til rette for økt verdiskapning, miljøtilpasning, omstilling og nyskaping i fiskeri- og havbruksnæringen. Avgiften vil årlig utgjøre ca. 100 mill. kroner, og det ligger an til at en del av midlene vil bli kanalisert gjennom Forskningsrådet.

Landbruksdepartementet (LD) prioriteringer i statsbudsjettet er blant annet basert på Langtidsplanen for landbruksforskning, og vil særlig bli rettet mot: forbrukerholdninger, matvarekvalitet og matvaretrygghet i hele verdikjeden og kunnskapsutvikling knyttet til verdiskapning i jord- og skogbruk. Det legges også stor vekt på samfunnsplanlegging, særlig hensynet til jordvern og behovet for kunnskap om effekten av sentrale politiske virkemidler. Landbruksdepartementet vil som særskilt sak legge fram forslag om å utvide ordningen med forskningsavgift på landbruksprodukter med virkning fra 2001. Eventuelle midler til forskning gjennom avgiften vil bli forvaltet av representanter fra landbruksnæringen.

Miljøverndepartementet (MD) prioriterer forskning innen klimaendringer, hvor økning i budsjettet i all hovedsak går til utvikling av CO₂-fri gasskraftproduksjon under resultatområde 7: Klimaendringer, luftforurensning og støy, og til forskning på biologiske og samfunnsmessige endringer som følge av klimaendringer. Forskning innen biologisk mangfold og helse- og miljøfarlige kjemikalier blir også prioritert.

Avkastningen fra **Forskningsfondet** skal benyttes til å støtte langsiktig, grunnleggende forskning generelt og langsiktig forskning innenfor de fire tematiske satsingsområdene. I samsvar med stortingsvedtak kan midlene fra fondet benyttes til nye tiltak for kvalitet. Fondsmidlene vil derfor bli benyttet til å etablere sentre for fremragende forskning (SFF). I 2001 gir fondet en avkastning på om lag 203,5 mill. kroner, en økning på 113,5 mill. kroner sett i forhold til 2000. Forskningsfondet er økt med 3,5 mrd. i 2001 til totalt 7,5 mrd. Dette vil gi en avkastning på 440 mill. kroner i år 2002.

1.3 Spesielle midler til forskningsformål

Med spesielle midler til forskningsformål menes midler som er øremerket det enkelte program og/eller prosjekt. Forskningsrådets bevilgninger til disse aktivitetene er i varierende grad spesifisert i St. prp. nr. 1 og fremkommer som oftest som en del av en større ramme. Tildeling av midler skjer løpende gjennom året.

Antatt budsjett for år 2001 er 474 mill. kroner, jf. tabell 1.3. Dette tilsvarer en økning på 27,3 mill. kroner, eller 6,1 %, fra 2000 til 2001. Beløpet er i hovedsak et foreløpig anslag på basert på den informasjon Forskningsrådet har per i dag.

Det forventes størst vekst over budjettene til Samferdselsdepartementet (SD) og Sosial- og helse departementet (SHD). Veksten over SDs budsjett vil i hovedsak gå til telekommunikasjonsforskning, men også noe til transportforskning. Veksten over SHDs budsjett skal gå til å styrke forskning innen mat og helse, helse i arbeidslivet, alternativ medisin, mental helse, helsetjenesteforskning/helseøkonomi, næringsrettet bioteknologi og eldre og helse. Reduksjonene som fremkommer over flere av departementenes budsjetter skyldes avslutning av forskningsprogrammer og aktiviteter.

Tabell 1.3: Spesielle midler. Fordeling etter departement. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2000	Antatt budsjett 2001	Endring 1999-2000	
			Kroner	Prosent
Kirke, - utdannings- og forskningsdepartementet 1), 2)	49 563	41 000	2 000	5,1 %
Nærings- og handelsdepartementet	3 100		- 3 100	-100,0 %
Olje- og energidepartementet 3)	2 000			
Fiskeridepartementet	4 000	4 000		0,0 %
Landbruksdepartementet	32 860	30 092	- 2 768	-8,4 %
Miljøverndepartementet	9 200	8 100	- 1 100	-12,0 %
Arbeids- og administrasjonsdepartementet	19 525	19 500	- 25	-0,1 %
Barne- og familiedepartementet	18 200	17 700	- 500	-2,7 %
Finansdepartementet	8 075	8 075		0,0 %
Justisdepartementet	3 575	3 355	- 220	-6,2 %
Kommunal- og regionaldepartementet	82 010	80 250	- 1 760	-2,1 %
Kulturdepartementet	1 968	2 915	947	48,1 %
Samferdselsdepartementet	58 350	66 650	8 300	14,2 %
Sosial- og helsedepartementet	105 880	129 550	23 670	22,4 %
Utenriksdepartementet	61 140	63 000	1 860	3,0 %
Sum 1), 2), 3)	459 446	474 187	27 304	6,1 %

1) Fom 2001 er bevilgningen til IT Fornebu (SFF) overført til kap. 285.50 (generelle midler). Bevilgningen utgjorde 7,5 mill. kroner i 2000. Endringer i kroner og prosent er korrigert for dette.

2) Fom 2001 er bevilgningen til Teknologirådet i sin helhet overført til NHDs budsjett (generelle midler). KUFs andel i år 2000 var 3,063 mill. kroner. Endringer i kroner og prosent er korrigert for dette.

3) Fom 2001 er bevilgning til programmet Forurensninger overført til kap. 1830.50.2 (generelle midler). Bevilgningen utgjorde 2,0 mill. kroner i 2000. Endring i prosent er korrigert for dette.

1.4 Særskilte forvaltningsoppdrag fra departementene

Forskningsrådet mottar også midler over Statsbudsjettet for å administrerer enkelte tilskuddsordninger for departementene. Midler til slike tilskuddsordninger er ikke inkludert i Forskningsrådets budsjett. Jf. tabell 1.4.

Tabell 1.4: Særskilte forvaltningsoppdrag. Fordeling etter departement. Bevilgning 2000 og 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring ¹⁾.

			2000	2001	Endring 2000-01
OED	Kap. 2441 , post 50	Prosjektret. teknologiutv. i petroleumsvirks. (DEMO 2000)	50 000	50 000	0,0 %
NHD	Kap. 926 , post 50	Tilskudd til høyhastighetskomm. (HØYKOM) 1999-2001	18 000	38 500	113,9 %
NHD	Kap. 928 , post 70	FoU-prosjekter i næringslivets regi (fom 1.7.2001)		200 000	
Sum			68 000	288 500	324,3 %

1) Ordningene administreres alle av området for industri og energi (IE).

For å få i gang økt industriell FoU-aktivitet og derigjennom øke konkurransekraften i petroleumssektoren, har Regjeringen støttet samarbeidsprogrammet *Demo 2000* innen prosjektrettet teknologiutvikling med i alt 150 mill. kroner fra OED i perioden 1999-2000. I år 2000 fikk Forskningsrådet totalt 80,0 mill. kroner inkludert en tilsagnsfullmakt på 30,0 mill. kroner, som vil bli innfridd i år 2001. Aktiviteten videreføres derfor med 20 mill. kroner i 2001.

I 1999 ble det etablert en treårig tilskuddsordning for å bidra til at offentlige virksomheter over hele landet tar i bruk avansert *høyhastighets informasjons- og kommunikasjonsteknologi*. Bevilgningen i år 2001 er foreslått økt med 20,5 mill. kroner fra NHD. 2001 er siste år for tilskuddsordningen. Departementet vurderer imidlertid en videreføring.

Regjeringen har foreslått at det etableres en ny budsjettstyrt tilskuddsordning administrert av Forskningsrådet, som skal gi *støtte til næringslivets kjøp av FoU-tjenester* fra universiteter, høyskoler eller forskningsinstitutter, også utenlandske institusjoner. Det legges opp til en oppstart av ordningen fra 1.7.2001 med en bevilgning på 200 mill. kroner over NHDs budsjett.

2 Fordeling av budsjett 2001

I avsnittene nedenfor følger en oversikt over Forskningsrådets budsjett på områder/ staber og enkelte andre styringsparametre i 2001. I kapittel 3 følger en nærmere oversikt over budsjettet pr. departement og i kapittel 4 en nærmere beskrivelse av budsjettet per område.

2.1 Forskningsmeldingens prioriteringer

De største økningene i kroner og i relativ prosentandel i fht. 2000-budsjettet kommer innenfor marin forskning og grunnforskning for øvrig. Størst prosentvis økning har marin forskning og medisin og helse. Veksten innenfor grunnforskning for øvrig skyldes i hovedsak veksten i forskningsfondet, hvor grunnforskning er prioritert. I tillegg til grunnforskning for øvrig utgjør grunnforskning en relativt stor andel av temasatsingene. Annet består i hovedsak av næringsrettet forskning og anvendt forskning utenfor temasatsingene.

Tabell 2.1: Departementsinntekter. Fordeling etter forskningsmeldingens prioriteringer. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1000 kroner.

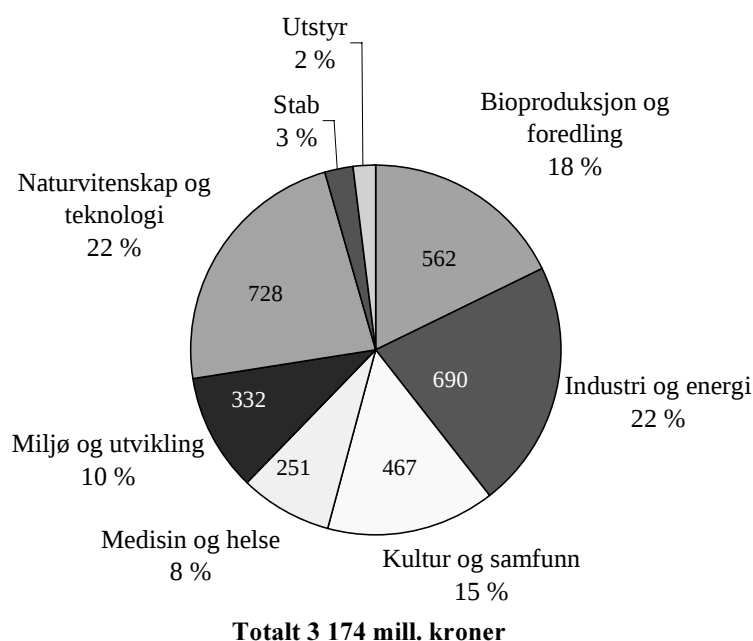
	Rev.bud. 2000	Budsjett 2001	%-vis vekst
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	420.500	438.400	4,3 %
Marin forskning	308.967	361.882	17,1 %
Medisin og helse	263.278	304.523	15,7 %
Skjæringsfeltet mellom miljø og energi	295.871	323.771	9,4 %
Grunnforskning for øvrig	641.727	724.749	12,9 %
Annet	950.997	965.312	1,5 %
Sum bevilgninger over departementenes budsjett	2.881.340	3.118.637	8,2 %

Anslaget for midler til forskning i skjæringsfeltet mellom miljø og energi er trolig for høyt og skyldes at det i noen tilfeller er benyttet en for vid definisjon av hva forskningsfeltet omfatter. Forskningsrådet vil i år 2001 utarbeide en nærmere presisering og avgrensning av temaområdet. Anslaget vil bli justert når dette foreligger.

2.2 Fordeling på områder og staber

Figur 2.1 viser hvordan budsjettet for år 2001 fordeler seg på områdene i Forskningsrådet, mens tabell 2.2 viser fordelingen per område per departement.

Figur 2.1: Totalt budsjett. Fordeling etter områder, ekskl. administrasjon. Budsjett 2001. Mill. kroner og prosent.

Tabell 2.2: Totalt budsjett. Fordeling etter finansierende departement/områder, 2001. Mill. kroner.

	Totalt	BF	IE	KS	MH	MU	NT	STR	INFO	Utstyr	Adm.
Generelle midler											
KUF	841,8	18,0		203,6	106,8	44,9	226,6	37,3	9,8	23,0	171,7
NHD	922,5	32,7	454,4	62,7	9,0	0,5	349,4	9,0	4,8		
OED	180,7		100,2	5,9		11,1	63,5				
FID	210,0	201,0	2,0			5,0		0,8	1,2		
LD	259,6	238,6		9,5		9,9		0,6	1,0		
MD	198,1		22,7	6,3	2,0	166,3		0,3	0,6		
FOND	203,5	37,0	4,0	29,0	28,0	19,5	42,0	4,0		40,0	
Spesielle midler											
KUF	41,0		1,0	18,0			22,0				
NHD											
OED											
FID	4,0	4,0									
LD	30,1	24,1		1,0		5,0					
MD	8,1					8,1					
AAD	19,5			19,5							
BFD	17,7			16,0		1,7					
FIN	8,1			5,5	2,0	0,6					
JD	3,4			3,4							
KRD	80,3		55,1	21,2	4,0						
KD	2,9			1,9		1,0					
SD	66,7		32,0	14,4	0,3		20,0				
SHD	129,6		4,0	25,5	96,1	1,0	3,0				
UD	63,0			5,5		57,5					
Diverse	55,0	6,9	15,0	18,1	3,0		1,2	10,9			
TOTALT	3 345,4	562,3	690,3	466,8	251,2	332,2	727,8	62,8	17,4	63,0	171,7

Tabell 2.3 viser områdenes totale budsjett i år 2001 sammenlignet med revidert budsjett 2000 per 1/9-2000. Som det fremgår av tabellen har alle områdene fått en vekst i nominelle kroner fra 2000 til 2001. Tas det hensyn til lønns- og prisvekst har IE fått en reell nedgang i budsjettet i år 2001. At dette området ikke får vekst i budsjettet skyldes at NHD har foreslått en reduksjon i midler til brukerstyrt forskning og at det er en generell nedgang i Forskningsrådets bevilgning fra OED.

Medisin og helse får prosentvis den høyeste veksten fra 2000 til 2001. Økningen er et resultat av oppfølging av satsingen på medisin og helse, som er en av hovedprioriteringene i Forskningsmeldingen. De store økningene til Bioproduksjon og foredling og Naturvitenskap og teknologi skyldes henholdsvis økt satsing på marin FoU og økt satsing på grunnforskning og langsiktig strategisk FoU.

Tabell 2.3: Totalt budsjett. Fordeling etter områder. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000-2001	
			Kroner	Prosent
Bioproduksjon og foredling 1)	510 461	562 250	51 789	10,1 %
Industri og energi	686 958	690 255	3 297	0,5 %
Kultur og samfunn	438 651	466 839	28 188	6,4 %
Medisin og helse	215 535	251 175	35 640	16,5 %
Miljø og utvikling	312 766	332 193	19 427	6,2 %
Naturvitenskap og teknologi	669 209	727 770	58 561	8,8 %
Strategi 2)	59 549	62 768	6 224	11,0 %
Informasjon	12 115	17 415	5 300	43,7 %
Vitenskapelig utstyr	35 000	63 000	28 000	80,0 %
Sum	2 940 244	3 173 665	236 426	8,0 %

1) Fra og med 2001 er basisbevilgninger til NORCONSERV og SINTEF Fiskeri og havbruk lagt inn i bevilgningen.

2) Fra og med 2001 er enkelte oppgaver knyttet til strategiske fellesfunksjoner ført ut av Forskningsrådets budsjett.

Bevilgningene utgjorde 3,005 mill. kroner i 2000. Endring i kroner og prosent er korrigert iht. dette.

Budsjett til **Bioproduksjon og foredling** (BF) viser en økning på 51,8 mill. kroner, eller 10,1 prosent, fra 2000 til 2001. Av økningen skal en del av midlene settes av til basisbevilgninger til NORCONSERV og SINTEF Fiskeri og havbruk. Veksten er en følge av økt satsing på marin FoU. Av veksten kommer 9,5 mill. kroner fra avkastningen fra Forskningsfondet. Økningen skyldes for øvrig i hovedsak økningen over FIDs budsjett, men har også fått vekst over LDs budsjett (faglige bevilgninger). I tillegg er det foreslått en vekst til marin bioteknologi over NHDs budsjett.

Industri og energi's (IEs) budsjett er nominelt sett om lag uendret i forhold til 2000. Bevilgningene over NHDs og OEDs budsjetter viser en nedgang. Reduksjonen er en konsekvens av at disse departementene har foreslått en reduksjon i midler til brukerstyrt forskning fra 2000 til 2001. Bevilgningen fra KRD antas også å gå noe ned. Over MDs budsjett er IE foreslått med en økning til *Klimatek* programmet for å finansiere aktiviteter rettet mot klima- og renseteknologi. Økningen er en oppfølging av satsingen på forskning i skjæringsfeltet mellom energi og miljø. I år 2001 er området tildelt 4,0 mill. kroner fra avkastningen fra Forskningsfondet til kompetanseprosjekter innenfor petroleumsrelatert forskning og materialvitenskapelig forskning.

Budsjettet til **Kultur og samfunn** (KS) viser en økning på 28,2 mill. kroner, eller 6,4 %, fra 2000 til 2001. 19,0 mill. kroner av økningen kommer fra avkastningen fra Forskningsfondet. Området er for øvrig foreslått med en svak vekst over KUFs budsjett, både til faglige bevilgninger og instituttbevilgninger. For øvrig innebærer budsjettet en reduksjon over både

NHDs, OEDs og LDs budsjett. KS antar at bevilgninger som kommer i form av spesielle midler vil øke noe i år 2001.

Budsjettet til **Medisin og helse** (MH) viser en økning på hele 16,5 %, eller 35,6 mill. kroner, fra 2000 til 2001. Økningen skyldes den forventede veksten over SHDs budsjett på 22,3 mill. kroner, og fra avkastningen fra Forskningsfondet med 11,5 mill. kroner. I tillegg er området foreslått med en liten økning over KUFs budsjett. Økningen er en oppfølging av satsingen på medisin og helse, som er en av hovedprioriteringene i Forskningsmeldingen.

Budsjettet til **Miljø og utvikling** (MU) viser en økning på 19,4 mill. kroner, eller 6,2 %, fra 2000 til 2001. Økningen skyldes i hovedsak at området har fått en økning på 10,5 mill. kroner fra avkastningen fra Forskningsfondet. I tillegg har området fått noe vekst over de fleste av departementene som gir generelle midler, med unntak av OED (kutt) og NHD (videreføring).

Budsjettet til **Naturvitenskap og teknologi** (NT) viser en økning på 58,6 mill. kroner, eller 8,8 %. Av økningen skal 3,0 mill. kroner settes av til en øremerket bevilgning til et ekstraordinært behov for midler til øvrige nukleære aktiviteter ved IFE. Bevilgningene er økt med hhv. 16,0 mill. kroner over KUFs budsjett, med 20,0 mill. kroner over NHDs budsjett og med 25,0 mill. kroner fra avkastningen fra Forskningsfondet. Økningen er et resultat av økt satsing på grunnforskning og langsiktig strategisk FoU på områder som vil være viktige for næringslivet i fremtiden. I tillegg er det budsjettet med en vekst til telekommunikasjonsforskning over SDs budsjett.

Strategi (STR) budsjett viser en økning på 6,2 mill. kroner fra 2000 til 2001. Av veksten er 4,0 mill. kroner satt av til å dekke Strategis og områdenes utgifter ved etablering av nye ordninger og tiltak, finansiert av avkastningen fra Forskningsfondet, som medfører administrativt merarbeid for Forskningsrådet. For øvrig er det en vekst på 2,335 mill. kroner over KUFs budsjett, men budsjettet er samtidig redusert med 0,66 mill. kroner over NHDs budsjett. Dette gir en samlet økning til STR på 1,7 mill. kroner. Reduksjonen over NHDs budsjett skyldes at departementet har redusert den samlede bevilgningen til brukerstyrt forskning knyttet til Kunnskapsgrunnlaget. Økningen over KUFs budsjett er i hovedsak knyttet til at Forskningsrådet skal øke støtten til personutveksling under kulturavtalene og EU ForskningsInfo samt at det skal settes av midler til en nasjonal ekspert i EU-kommisjonen innenfor fagfeltet sosioøkonomi.

Bevilgningen til **Informasjon** (INF) er økt med 5,3 mill. kroner for å dekke utgifter til aktiviteter som tidligere har vært finansiert over administrasjonsbudsjettet og med renteinntekter over disposisjonsfondet.

Det er videre avsatt 63,0 mill. kroner til **vitenskapelig utstyr** i 2001, hvorav 40,0 mill. kroner finansieres med midler fra avkastningen fra Forskningsfondet og de øvrige midlene over KUFs budsjett. I tillegg har NT, i likhet med tidligere år, avsatt 10,0 mill. kroner. Samlet ramme for avansert vitenskapelig utstyr over Forskningsrådets budsjett blir dermed 73,0 mill. kroner i år 2001, mot 45,0 mill. kroner for år 2000.

Tabell 2.4 gir en oppsummering av områdenes budsjetter av generelle midler til forskningsformål, eksklusiv avkastningen fra Forskningsfondet.

Tabell 2.4: Generelle midler. Fordeling etter områder. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000-2001	
			Kroner	Prosent
Bioproduksjon og foredling 1)	443 578	490 253	46 675	10,5 %
Industri og energi	573 644	579 205	5 561	1,0 %
Kultur og samfunn	286 013	287 999	1 986	0,7 %
Medisin og helse	115 100	117 825	2 725	2,4 %
Miljø og utvikling 2)	228 281	237 793	7 512	3,3 %
Naturvitenskap og teknologi 3)	602 000	639 570	30 070	4,9 %
Strategi 4)	46 163	47 890	1 669	3,6 %
Informasjon	12 115	17 415	5 300	43,7 %
Utstyr	25 000	23 000	- 2 000	-8,0 %
Sum 5)	2 331 894	2 440 950	99 498	4,2 %

1) Fom 2001 er basisbevilgninger til NORCONSERV og SINTEF Fiskeri og havbruk lagt inn i bevilgningen.

2) Fom 2001 er bevilgningen til programmet *Forurensninger* overført fra kap. 1800.21 (spesielle midler). Bevilgningen utgjorde 2,0 mill. kroner i 2000. Endringer i prosent er derfor korrigert.

3) Fom 2001 er bevilgningen til IT Fornebu (SFF) overført fra kap. 281.01 (spesielle midler). Bevilgningen utgjorde 7,5 mill. kroner i 2000. Endring i kroner og prosent er derfor korrigert.

4) Fom 2001 er enkelte oppgaver knyttet til strategiske fellesfunksjoner ført ut av Forskningsrådets budsjett. Bevilgningene utgjorde 3,005 mill. kroner i 2000. I tillegg er bevilgningen til Teknologirådet i sin helhet overført NHD fra KUF (spesielle midler). KUFs andel i 2000 var 3,063 mill. kroner. Endring i kroner og prosent er derfor korrigert.

5) Endring i kroner og prosent er korrigert for endringer i oppgaver og ansvar iht fotnote 2), 3), 4)

2.3 Fordeling etter budsjettposter/virkemidler

Forskningsrådet gir støtte til programmer (prosjekter under programmer), frittstående prosjekter, institusjonsrettede tiltak (i hovedsak strategiske program og grunnbevilgninger), stipend og enkelte andre virkemidler som bl a vitenskapelig utstyr.

Spesielle midler til forskningsformål er midler som er øremerket det enkelte program og/eller prosjekt der departementet i vesentlig grad er oppdragsgiver for Forskningsrådet innenfor departementenes respektive ansvarsområder. Hovedtyngden av disse midlene inngår i FoU-programmene. Siden Forskningsrådet ikke har reell styringsrett i forhold til disse midlene, er hovedvekten i omtalen nedenfor av fordelingen på budsjettposter/virkemidler lagt til de generelle midlene.

Fordelingen etter budsjettposter er gitt i tabell 2.5.

Tabell 2.5: Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordelingen etter budsjettposter. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001
Brakerstyrte programmer	667.010	668.455	554.300	558.605
Grunnforskningsprogrammer	265.781	255.373	208.979	214.399
Handlingsrettede programmer	624.630	652.887	365.919	381.837
Sum programmer	1.557.421	1.576.715	1.129.198	1.154.841
Stipend	98.750	115.705	95.150	111.605
Prosjekt- og miljøstøtte	153.998	161.700	151.694	160.000
Frittstående EU-prosjekter	4.950	5.000	1.950	2.000
Andre frittstående prosjekter	89.690	101.396	77.850	91.750
Sum frittstående prosjekter	347.388	383.801	326.644	365.355
Grunnbevilgninger	317.398	327.769	300.398	310.769
Strategiske programmer	426.571	525.919	415.871	502.819
Utstyr og instrumenter	47.000	95.000	47.000	73.000
Andre infrastrukturtiltak	80.225	89.400	80.225	89.400
Sentre for fremragende forskning	26.500	34.500	14.000	29.500
Sum infrastruktur	897.694	1.072.588	857.494	1.005.488
Kontingenter	15.435	17.425	10.135	12.125
Informasjon/formidling/publisering	22.699	28.105	22.699	28.105
Planlegging/utredning/evaluering	27.686	26.087	21.516	23.087
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	45.579	35.810	31.099	22.315
Sum diverse FoU-aktiviteter	111.399	107.427	85.449	85.632
Disposisjonsfond	1.562	7.680	5.292	7.680
Sekretariater	19.880	20.454	16.817	20.454
Andre felleskostnader	1.000	5.000	1.000	5.000
Sum felleskostnader	20.880	25.454	17.817	25.454
SUM TOTALT	2.936.344	3.173.665	2.421.894	2.644.450

Programmene utgjør 44 % av de generelle midlene i 2001 og 50 % av totalbudsjettet. At andelen blir høyere når spesielle midler til forskningsformål tas med, skyldes at disse midlene som oftest kanaliseres til forskningsprogrammer. I år 2000 utgjorde programmene 47 % av de generelle midlene. Reduksjonen må sees i sammenheng med den store økningen i bevilgninger til infrastrukturtiltak. Videre er *Tungregning II* (NT) flyttet fra Grunnforskningsprogrammer til Infrastrukturtiltak (22 mill. kroner begge år). Det er for øvrig viktig å presisere at det finnes viktige grunnforskningskomponenter innenfor de handlingsrettede programmene.

Budsjettposten *frittstående prosjekter* omfatter stipend, prosjekt- og miljøstøtte, andre frittstående prosjekter og EU-prosjekter. Midler til stipend over NTs budsjett er plassert under prosjekt- og miljøstøtte. Stipend er ekskl. dr.grads- og postdok.stipend i programmer og frittstående prosjekter for øvrig. Andelen bevilgninger til frittstående prosjekter er omtrent den samme som i 2000.

Innenfor *Infrastruktur* omfatter bevilgninger over budsjettposten *utstyr og instrumenter* midler til vitenskapelig utstyr. *Andre infrastrukturtiltak* omfatter Haldenprosjektet og øvrige nukleære aktiviteter, nasjonale forvaltningsoppgaver og andre infrastrukturtiltak (NT). Økningen fra 2000 til 2001 skyldes i hovedsak tiltak finansiert av avkastningen fra Forskningsfondet. Andelen av totalbudsjettet til slike tiltak er økt med 3 % fra 2000 til 2001, tilsvarende økningen i bevilgningene til forskningsprogrammer.

Diverse FoU-aktiviteter omfatter kontigenter, planlegging/utredning/evaluering, stimulerings tiltak og nettverksbygging.

BF og NT har for 2001 satt av midler til *disposisjonsfond* for å kunne øke fleksibiliteten innen sitt område.

Sekretariatet omfatter Kvinneforskningssekretariatet (SKF), Informasjons- og dokumentasjonstjenesten, De nasjonale forskningsetiske komiteer, International Council of Scientific Unions, Teknologirådet og EU-ForskningsInfo.

Andre felleskostnader omfatter avsetning til administrasjonskostnader knyttet til forvaltning av avkastningen fra forskningsfondet og ordningen med SFF.

For nærmere omtale av endringer i virkemidler fra 2000 til 2001 henvises det til de områdespesifikke avsnittene.

2.4 Tilsagn

Forskningsrådets midler er for en stor del bundet til ulike former for *tilsagn*, som omfatter juridiske forpliktelser overfor kontraktspartnere, vedtatt finansieringsplan for forskningsprogrammer og grunnbevilgninger til forskningsinstitutter som er på samme nivå som inneværende års budsjett.

Forskningsrådets handlefrihet for kommende år er det beløp som ikke er bundet opp i tilsagn til videreføring av igangværende aktivitet. Handlefriheten utgjør den mulighet Forskningsrådet har til å styrke igangsatt aktivitet og sette i gang ny aktivitet uten budsjettvekst.

Tilsagnene utgjør 1 817 mill. kroner i 2002 og 1 435 mill. kroner i 2003. Dette tilsvarer henholdsvis 69 % og 54 % av de generelle midlene i 2001, jf tabell 2.6. Prosentandelen er betraktelig lavere enn i fjor, da den var hhv. 82 % og 68 %. Dette skyldes to ting. For det første foreligger det ikke tilsagn på programnivå innenfor området for Industri og energi (IE), som på grunn av overgang til ny struktur for tildeling av midler, kun har ført opp kontraktsfestede tilsagn på prosjekter (per 1. november 2000) innenfor de brukerstyrte programmene. For det andre har Forskningsrådet valgt å unngå å binde opp midlene fra avkastningen fra Forskningsfondet for senere år, for å øke handlefriheten.

Tabell 2.6: Generelle midler til forskningsformål. Fordeling etter budsjett hovedposter. Budsjett 2001 og tilsagn for år 2002 og 2003. 1 000 kroner.

	Budsjett 2001	Tilsagn 2002	Tilsagn 2003
Programmer 1)	1.154.841	711.109	550.132
Frittstående prosjekter	365.355	210.350	110.995
Infrastruktur	1.005.488	819.897	703.121
Diverse FoU-aktiviteter	85.632	53.525	48.570
Disposisjonsfond	7.680	0	0
Felleskostnader	25.454	21.760	21.885
SUM TOTALT	2.644.450	1.816.641	1.434.703

1) Tilsagn for brukerstyrte programmer omfatter kontraktsfestede tilsagn på prosjekt per 1.11.00

2.5 Doktorgradsstipendiater

Antall årsverk for doktorgradsstipendiater vil iht. til plantall i 2001 utgjøre 1 319, jf. tabell 2.7. Til tross for stor økning i budsjett 2001 planlegges ingen økning i antall årsverk for doktorgradsstipendiater fra 2000 til 2001. Dette skyldes at den største økningen i budsjettet skyldes økt avkastning fra Forskningsfondet, hvor rekruttering ikke er et særskilt virkemiddel.

Av områdene er det kun BF som har lagt inn en økning på 20 doktorgradsstipendiater. Opprettholdelse av samme nivå eller en svak nedgang skyldes bl.a. økt vekt på postdoktorstipendiater og økte kostnadsrammer per doktorgradsstipendiater. Vekst i kostnadsrammen per doktorgradsstipendiat utgjør i alt omkring 22 mill. kroner.

Tabell 2.7: Doktorgradsstipendiater. Fordeling etter områder. Anslag 2000 og plantall 2001. Antall årsverk.

	Totale årsverk	
	Anslag 2000	Plantall 2001
Bioproduksjon og foredling	160	180
Industri og energi	232	220
Kultur og samfunn, humanistisk forskning	123	120
Kultur og samfunn, samfunnsvitenskap	145	145
Medisin og helse	196	200
Miljø og utvikling	109	109
Naturvitenskap og teknologi	350	345
Totalt	1315	1319

2.6 Internasjonalt samarbeid

Planlagt omfang av internasjonalt samarbeid utgjør 360 mill. kroner i 2001. Som det framgår av tabell 2.8 forventes det for 2001 en økning på 23 mill. kroner. Økningen kommer vesentlig ved et økt engasjement innen EUREKA-samarbeidet, stipendprogram, øvrig og personbasert samarbeid. Den største delen av det internasjonale forskningssamarbeidet foregår direkte gjennom det personbaserte samarbeidet i programmer og fagkomitéer.

Tabell 2.8: Internasjonalt samarbeid. Fordeling etter typer av samarbeid. Anslag 2000 og plantall 2001. 1 000 kroner.

	Anslag 2000	Plantall 2001
Organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid 1)		
EU	60.150	60.850
EUREKA	24.500	26.500
COST	2.311	2.376
CERN	11.250	11.250
EMBL	7.350	8.650
EMBO		
ESA	6.000	7.460
OECD Halden-reaktoren	25.000	25.000
Nordiske	13.250	12.390
Stipendprogram	24.273	26.471
Øvrig samarbeid	41.955	47.975
Sum	216.039	228.922
Internasjonalt forskningssamarbeid for øvrig 2)		
Prosjektsamarbeid	36.000	37.000
Personbasert samarbeid	85.100	94.400
Sum	121.100	131.400
TOTALT	337.139	360.322

1) Kontingenter, prosjektstøtte, stipend, følgeforskning og posisjoneringsmidler mellom land og offentlige institusjoner.

2) Omfatter prosjektsamarbeid/ forskerutdanning/ kompetanseutveksling mellom forskere/ bedrifter/ institutter.

3 Nærmere om departementene

3.1 Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

3.1.1 Inntekter og føringer

Budsjettet for 2001 fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) utgjør 636,1 mill. kroner over kap. 285, post 52 Forskningsformål inkl. videreføring av tilsagnsfullmakten på 37,5 mill. kroner. Dette utgjør en økning på 19,3 mill. kroner (3,1 %) fra 2000 til 2001. Videre er det bevilget 34,0 mill. kroner over kap. 287, post 54 Tilskudd til forskningsstiftelser. Dette tilsvarer en økning på 9,4 % fra 2000 til 2001. Bevilgningen til administrasjon utgjør 171,7 mill. kroner, en økning på 1,1 %.

Tabell 3.1.1: Inntekter. Fordeling etter kapitel og post. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

			Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-01
Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd 1), 2)	612 329	636 079	3,1 %
Kap.	287 , post	54 Tilskudd til forskningsstiftelser 3)	49 788	33 965	9,4 %
Sum 4)			662 117	670 044	3,4 %
Kap.	285 , post	55 Norges forskningsråd, adm	169 920	171 718	1,1 %
Sum 4)			832 037	841 762	2,9 %

1) Inkl. tilsagnsfullmakt på 37,5 mill. kroner i begge år.

2) Fra og med år 2001 er bevilgningen til senter innen IKT Fornebu overført fra kap. 281.01 (spesielle midler). Bevilgningen utgjorde 7,5 mill. kroner i år 2000. Fra og med år 2001 er bevilgningen til sommerstipendene (0,857 mill. kroner), Vitenskapsråden i Washington (1,248 mill. kroner) og utdanningsstatistikken ved NIFU (0,9 mill. kroner) ført ut av Forskningsrådets budsjett. Prosentvis endring er derfor korrigert.

3) Bevilget beløp til forskningsstiftelsene var i år 2000 totalt 63,184 hvorav 32,150 mill. kroner til de regionale instituttene og 31,034 til de øvrige forskningsinstituttene. Fra og med år 2001 er bevilgningen til de regionale instituttene i sin helhet overført NHDs budsjett. Prosentvis endring er korrigert iht. dette.

4) Prosentvis endring er korrigert. Jf. fotnote 2) og 3)

Bevilgningen til KUF skal prioritere frie prosjekter. Det tverrfaglige perspektivet skal være godt integrert i de fire tematiske satsingene (marin, medisin og helse, IKT, energi/miljø). Kvalitetsvurderinger skal tillegges enda større vekt enn tidligere. Det skal arbeides for å øke rekrutteringen til norsk forskning og øke antall kvinner i akademia.

I tillegg til de generelle føringene, bes Forskningsrådet om bl.a. å følge opp:

- 89 mill. kroner til humanistisk forskning. Grunnforskningsprogrammene skal videreføres på samme nivå som i 2000, med unntak av Etikprogrammet som er under nedtrapping, Nivået på fri prosjektstøtte skal opprettholdes.
- 81 mill. kroner til samfunnsvitenskapelig forskning. Nivået på fri prosjektstøtte skal opprettholdes, og grunnforskningsprogrammene og grunnbevilgningen til NSD videreføres på samme nivå.
- 107 mill. kroner til medisinsk og helsefaglig forskning. Nivået på fri prosjektstøtte skal videreføres på minst samme nivå som i 2000. Forskningsfelter uten alternative finansieringskilder skal fortsatt støttes, og tiltak til rekruttering innen medisin, odontologi og psykologi videreføres.
- 45 mill. kroner til forskning innenfor miljø og utvikling. Aktivitetene skal videreføres på samme nivå som i 2000. 2 mill. kroner er øremerket oppfølging av arbeidet med en bilateral avtale mellom USA og Norge om polarforskning. Klima- og ozonforskning skal ha høy prioritet ved omfordeling av midler. Utvikling av faglige nettverk og kontakter på tvers av disipliner er et viktig mål for å sikre tverrfaglig kompetanse. Forskningsrådet skal ha fokus på flere- og tverrfaglig miljøforskning.
- 227 mill. kroner til naturvitenskapelig og teknologisk forskning. Minst 10 mill. kroner skal gå til videre utbygging av et senter for fremragende forskning innen IKT på Fornebu. Frie prosjekt skal være på minst samme nivå som i 2000, og grunnforskningsprogrammene videreføres. Tiltak for økt rekruttering til naturvitenskapelig og teknologiske fag skal videreføres, og arbeidet med å rekruttere flere kvinner til disse

fagene skal fortsette. Nødvendig finansiering av videre utvikling ved CERN, og norsk bidrag til en oppgradert LEP videreføres. 10 mill. kroner skal nyttes til vitenskapelig utstyr. Fagevalueringene skal følges opp, og evalueringer av fagområder informatikk og matematikk skal starte opp i 2001.

- 23 mill. kroner til vitenskapelig utstyr i tillegg til bevilgningen til NT. Bevilgningen disponeres av utstyrsutvalget.
- 18 mill. kroner til forskerrekruttering innenfor bioproduksjon og foredling.
- 37 mill. kroner til strategiske fellesfunksjoner og informasjon. Personutveksling under kulturavtalene og EU-ForskningsInfo er styrket med 0,5 mill. kroner i forhold til 2000. Det er satt av 0,65 mill. kroner til en nasjonal ekspert i EU-kommisjonen, innenfor fagfeltet sosioøkonomi. Statistikken om kjønnsfordelingen av forskningsbevilgningene skal bedres. Utredningen om Sentre for fremragende forskning skal følges opp. Utbytte av norsk innsats i internasjonalt forskningssamarbeid skal styrkes, bl.a. gjennom informasjon og arbeid for å sikre flere norske prosjektledere. Bevilgningene til de tre nasjonale forskningsetiske komiteene, SCRES, basisbevilgningen til NIFU og Eurobarometeret skal videreføres.
- Bevilgningen til Informasjon på 10 mill. kroner er økt noe for å dekke utgifter til informasjonstiltak som Forskningsrådet tidligere har finansiert gjennom renteinntekter. Formidlingstiltak rettet mot allmennheten og gode elektroniske informasjonstilbud skal videreutvikles.

3.1.2 Prioriteringer og fordeling av budsjett

Kap. 285, post 52 Forskningsformål

KUFs føringer på fagfeltene gir i hovedsak fordelingen mellom områdene i budsjettet for 2001. I tillegg er NT, i likhet med tidligere år, tildelt ansvar for å fordele midler til vitenskapelig utstyr i samråd med de andre aktuelle områdene. Det rådgivende utvalget som Forskningsrådet har opprettet i samarbeid med universitetene for å vurdere utstyrssituasjonen og prioritere bevilgningene til vitenskapelig utstyr, vil fortsette sitt arbeid.

Kap. 285, post 55 Administrasjon

Bevilgningen til Forskningsrådets administrasjon er satt på ØO, men fordeles på områder og staber etter antall årsverk i det aktuelle området.

- Forskningsrådet skal være stille de nødvendige ressurser til disposisjon slik at evalueringen av rådet kan gjennomføres iht. avtale.
- Videre må Forskningsrådet utarbeide strategier og tiltaksplaner for å nå målet om døgnåpen forvaltning innen 1.5.2001.

Kap. 286, post 50 Overføring til Norges Forskningsråd

Fondet for forskning og nyskaping disponeres av Forskningsrådet. Fordelingen av midlene er gitt i kap. 3.7.

Kap. 287, post 54 Forskningsstiftelser

Forskningsrådet skal tildele basisbevilgninger til CICERO, PRIO, FNI, ISF og FAFO. Bevilgningen er for 2001 på 34 mill. kroner. Beløpet er redusert i forhold til 2000 fordi de regionale forskningsinstituttene er fra 1.7.2000 overført fra KUF til NHD.

- Bevilgningen til FAFO skal styrkes med 2 mill. kroner.
- I tillegg til den ordinære basisbevilgningen til instituttet skal 3,402 mill. kroner overføres til ISF.
- Den langsiktige kompetanseoppbyggingen ved instituttene skal fortsatt styrkes.
- Forskningsrådet skal fortsette å arbeide med instituttevalueringer.
- Videre strategiske satsinger ved de utenrikspolitiske instituttene skal stimuleres gjennom flerårige strategiske instituttprogram.

Tabell 3.1.2 viser en oppsummering av hvordan departementets bevilgning fordeler seg på områder og staber, mens tabell 3.1.4 gir en spesifisert oversikt over bevilgningene innenfor de enkelte områdene i Forskningsrådet.

Tabell 3.1.2: Bevilgninger over KUFs budsjett. Fordeling etter områder. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-2001
Faglig bevilgning			
BF	18 500	18 000	-2,7 %
IE			
KS	166 529	169 659	1,9 %
MH	104 000	106 825	2,7 %
MU	43 000	44 930	4,5 %
NT 1)	210 500	226 630	4,0 %
Strat 2)	37 935	37 265	6,7 %
Info	6 865	9 770	42,3 %
ØO			
Utstyr	25 000	23 000	-8,0 %
Sum faglig bevilgning 4)	612 329	636 079	3,1 %
Instituttbevilgning			
KS 3)	49 788	33 965	9,4 %
Sum 4)	662 117	670 044	3,4 %

- 1) Fra og med år 2001 er bevilgningen til IT Fornebu (SFF) overført fra kap. 281.01 (spesielle midler). Bevilgningen utgjorde 7,5 mill. kroner i 2000. Prosentvis endring er derfor korrigert.
- 2) Fra og med år 2001 er bevilgningen til sommerstipendene (0,857 mill. kroner), Vitenskapsråden i Washington (1,248 mill. kroner) og utdanningsstatistikken ved NIFU (0,9 mill. kroner) ført ut av Forskningsrådets budsjett. Prosentvis endring er derfor korrigert.
- 3) Bevilgningen til øvrige forskningsinstitutter, ekskl. de regionale instituttene, utgjorde 31,034 mill. kroner i år 2000. Prosentvis endring er derfor korrigert.
- 4) Prosentvis endring er korrigert. Jf. fotnotene ovenfor.

3.1.3 Øvrige midler over departementets budsjett

Tabell 3.1.3: Bevilgninger over KUFs budsjett. Fordeling etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001	
Kap.	274	21	SMB-Kompetanse	IE	1 000	1 000	0,0 %
Kap.	228	21	Evaluering av reform 97	KS	6 500	8 500	30,8 %
Kap.	243	1	Velferdsprogrammet	KS	500	500	0,0 %
Kap.	228	21	Kompetanse, utdanning og verdiskapning	KS	9 000	9 000	0,0 %
Kap.	281	1	Bygg, fellesut, UoH, driftsutg.	NT	22 000	22 000	0,0 %
Kap.	281	1	IT Fornebu 1)	NT	7 500		
Kap.	287	55	Teknologirådet 2)	STR	3 063		
Sum					49 563	41 000	5,1 %

- 1) Fom 2001 er bevilgningen til IT Fornebu (SFF) overført til kap. 285.50 (generelle midler). Bevilgningen utgjorde 7,5 mill kroner i 2000. Endring i prosent er korrigert for dette.
- 2) Fom 2001 er bevilgningen til Teknologirådet i sin helhet overført til NHDs budsjett (generelle midler). KUFs andel i år 2 var 3,063 mill. kroner. Endring i prosent er korrigert for dette.

Økningen på 2 mill. kroner til KS går til *Evalueringsreform 97*. 22 mill kroner til NT går til videreføring av *Tungregning II*.

Tabell 3.1.4: Spesifisert oversikt over budsjett 2001 sammenlignet med revidert budsjett 2000 (per 1/9.2000). 1 000 kroner.

	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start	- Slutt	Finansierende departement 2001
Miljø og utvikling					
Grunnforskningsprogrammer					
Biologisk mangfold	1 000	1 300	1998	2007	KUF,LD,MD,UD,FID
Klima- og ozonspørsmål	3 000	3 000	1998	2002	KUF,LD,MD,
Sum	4 000	4 300			
Handlingsrettede programmer					
Polarforskning/NSF/Arktisk lys og varme	3 500	5 500	1996	2001	KUF,MD
Utvikl.sveier i sør m.m.:	500	500	1997	2002	KUF,UD
U-landsrelatert fiskeriforskning	500	500	1996	2001	KUF, UD
Sum	4 500	6 500			
Frittstående prosjekter					
Rekrutteringsprogram for miljø og utvikling	13 000	13 000			
"Frie midler"	10 000	9 000			
Demografi/befolkningsspørsmål	2 500	2 500			
Miljørett	1 000	1 000			
Utviklingsøk./ressursøk.	500	500			
Sum	27 000	26 000			
Infrastrukturtiltak					
Menneskerettigheter - SUP		1 000			
ProSus	5 000	5 000			
Sum	5 000	6 000			
Diverse FoU-aktiviteter					
Kontingenter		930			
Informasjon/ formidling/ publisering	1 000	500			
Planlegging/ utredning/ evaluering	500	700			
Stimuleringsstiltak og nettverksbygging	1 000				
Sum	2 500	2 130			
Sum miljø og utvikling	43 000	44 930			

	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start	- Slutt	Finansierende departement 2001
Strategiske fellesfunksjoner					
Programmer					
Internasjonal stipendseksjon (IS)	6 500	5 893			KUF
Sum	6 500	5 893			
Infrastruktur					
Grunnbevilgning til NIFU	4 700	4 700			KUF
Strategiske instituttprogrammer	1 886	2 000			KUF
Sum	6 586	6 700			
Diverse FoU-aktiviteter					
Kontingenter (ESF)	600	660			KUF
Planlegging/ utredning/ evaluering	9 774	10 858			KUF, NHD, FID, LD,MD
Internasjonalt samarbeid	1 248	0			KUF
Disposisjonsfond	673				
Sum	12 295	11 518			
Sekretariater					
Kvinneforskningspolitikk	1 358	1 348			KUF
KILDEN	2 366	2 366			KUF
De nasj. forskningsetiske komiteer og SCRES	4 880	5 380			KUF, NHD, FID, LD
EU ForskningsInfo	3 950	4 060			KUF
Sum	12 554	13 154			
Sum strategiske fellesfunksjoner	37 935	37 265			

forts på neste side

forts fra forrige side

	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start - Slutt	Finansierende departement 2001
Medisin og helse				
Grunnforskningsprogrammer				
Celle- og genteknologi	10 200		1995 - 2000	KUF
Molekylærmedisin og genteknologi		10 200	2001 - 2005	KUF
Sum	10 200	10 200		
Handlingsrettede programmer				
Informasjonsteknologi	3 500		1995 - 2000	KUF,NHD,SHD
Miljøforurensning og helse	1 500		1996 - 2000	KUF,MD,SHD,SD
Helsetjenesteforskning/ Helseøkonomi	4 000		1994 - 2000	KUF,SHD,FIN
Forebyggende helsearbeid	1 800		1997 - 2000	KUF,SHD,
Mental helse inkl. psykisk helsevern	2 100		1995 - 2000	KUF,SHD,
IKT i medisin og helsetjeneste		3 500	2001 - 2005	KUF,NHD,SHD
Miljø og helse		1 500	2001 - 2005	KUF,MD,SHD,SD
Helsetjeneste og helseøkonomi		2 000	2001 - 2005	KUF,SHD,FIN,
Helse og samfunn		1 800	2001 - 2005	KUF,SHD
Mental helse		2 100	2001 - 2005	KUF,SHD
Sum	12 900	10 900		
Frittstående prosjekter				
Studentstipend	1 000	1 625		
Forskerutveksling *)	1 200	1 200		
Basal I (inkl antibiotikaresistens)	21 390	22 390		
Basal II	12 212	13 212		
Klinisk forskning	15 785	16 785		
Samfunn og helsetjeneste	12 763	14 763		
Psykologiske basaldi disipliner	1 500	1 200		
Sum	65 850	71 175		
*) Forskerutveksling inngår i både frie prosjekter og programmer				
Infrastruktur/ strategiske programmer				
MH-gruppe - klinisk	2 000	1 500		
Miljøstøtte	7 600	7 600		
Strategiske satsinger	1 000	1 000		
Toppforskning	2 500	2 500		
Sum	13 100	12 600		
Diverse FoU-aktiviteter				
Kontingenter (NOS-M, EMRC, ESF)	335	335		
Medisinsk og helsefaglig formidling	1 100	1 100		
Generell planlegging	300	300		
Øvrige stimuleringstiltak og nettverksb.	150	150		
Nordisk samarbeidsmend (NOS-M)	65	65		
Sum	1 950	1 950		
Sum medisin og helse	104 000	106 825		

	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start - Slutt	Finansierende departement 2001
Andre FoU-tiltak				
Informasjon (INFO)	6 865	9 770		KUF, NHD, FID, LD, MD
Vitenskapelig utstyr (DIV)	25 000	23 000		KUF, FOND
Stipend (BF)	3 450	1 150		LD, KUF
Strategiske programmer (BF)	15 050	16 850		FID,KUF,LD,Jord.av.,FOND
Sum andre FoU-tiltak	50 365	50 770		

forts på neste side

forts fra forrige side

	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start - Slutt	Finansierende departement 2001
Naturvitenskap og teknologi				
Grunnforskningsprogrammer				
Marine ressurser og miljø	5 000	5 000	2000 - 2004	KUF
Beregningsorientert matematikk	8 000	8 000	1999 - 2006	KUF
Katalyse og organisk syntetisk kjemi	5 500	6 900	1999 - 2006	KUF, OED
Romforskning II	9 000	10 000	2000 - 2001	KUF
Kjerne- og partikkelfysikk	11 250	11 250	1995 - 2005	KUF
ESRF-følgforskning	2 500	3 000		KUF
Sum	41 250	44 150		
Frittstående prosjekter	111 500	115 500		
Infrastrukturtiltak				
Strategiske universitetsprogrammer	30 967	30 000		
Utstyr og instrumenter	10 000	10 000		
Senter for fremragende forskning IT-Fornebu		10 000		KUF, NHD, SD
Sum	40 967	50 000		
Diverse FoU-aktiviteter				
Kontingenter	8 550	9 550		
Informasjon/ formidling/ publisering	2 202	2 990		
Planlegging/ utredning/ evaluering	1 600	3 100		
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	2 530	400		
Disposisjonsfond/Ufordelte midler	1 901	940		
Sum	16 783	16 980		
Sum naturvitenskap og teknologi	210 500	226 630		

	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start - Slutt	Finansierende departement 2001
Humanistisk forskning				
Grunnforskningsprogrammer				
Antikkprogrammet	4 000	4 000	1996 - 2001	KUF
Program for bibliotekforskning	1 300	1 300	1996 - 2001	KUF
Program for samiske studier		2 300	2001 - 2005	KUF, KRD
Forskning om etikk	5 000	2 500	1991 - 2001	KUF
Program for kulturstudier	12 000	12 500	1997 - 2002	KUF, KD
IMER	500	500	1997 - 2001	KUF
SKIKT	700	1 200	1998 - 2002	KUF
Kjønn i endring	2 000	2 000	1997 - 2001	BFD, KUF
Kunnskapsutv. i profesjonsutd. (KUPP)	1 000	1 000	1999 - 2004	KUF
Sum	26 500	27 300		
Frittstående prosjekter				
Frittstående prosjekter	41 500	44 280		
Vitenskapsstudier	1 000	1 200		
Ibsen studier	1 900	2 200		
Sum	44 400	47 680		
Infrastrukturtiltak				
Norsk samfunnsvit. datatj.(NSD)	900	900		
Humanistisk datasenter	2 200	2 200		
Sum	3 100	3 100		
Diverse FoU-aktiviteter				
Kontingent til internasjonale organisasjoner	200	200		
Publisering	2 600	2 600		
Evaluering og utredning	200	200		
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	9 500	7 200		
Komiteer og utvalg	500	500		
Sum	13 000	10 700		
Sum humanistisk forskning	87 000	88 780		

forts på neste side

forts fra forrige side

	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start - Slutt	Finansierende departement 2001
Samfunnsvitenskapelig forskning				
Samf.vit. Grunnforskningsprogrammer				
ARENA	7 300	7 000	1993 - 2003	KUF,AAD,DU
Kjønn i endring	2 000	2 000	1997 - 2001	BFD,KUF
Program for samiske studier		1 200	2001 - 2005	KUF
Ruhrgasprogrammet - økonomi/rettsv.			1996 - 2001	
Kunnskapsutv. i profesjonsutd. (KUPP)	5 529	5 529	1999 - 2004	KUF
SKIKT	2 500	3 200	1998 - 2002	KUF,SD,NHD, AAD
Offentlig sektor i endring	8 000	8 000	1997 - 2002	KUF,AAD,FIN
Sum	25 329	26 929		
Handlingsrettede programmer				
IMER - Innvandring og storby	1 600	1 600	1997 - 2001	KUF,KRD
Velferdsprogrammet		2 900	1999 - 2004	KUF, BFD, SHD,JD
Regional utvikling	500		1998 - 2003	KRD,SD,LD, MD,FIN
Sysselsetting og arbeidsmarked	1 300	1 300	1997 - 2001	KUF,NHD,KRD,FIN,AAD
Næring, finans og marked	500	500	1997 - 2002	KUF,NHD,AAD,FIN
Petroleumsforsk. (PETROPOL)	500		2001 - 2005	OED
Økonomisk kriminalitet	1 000		1992 - 2001	KUF,FIN,JD
Kommuneloven	1 000	1 000	1997 - 2002	KUF,MD,KRD
Byutvikling	400	400	2000 - 2004	KUF, MD, SD
Kompetanse, utdanning og verdiskapning	500	500	1997 - 2001	KUF,NHD
Sum	7 300	8 200		
Frittstående prosjekter				
Frittstående prosjekter	28 300	28 850		
Vitenskapsstudier	1 000	1 000		
Ikke-europeiske studier	300			
Sum	29 600	29 850		
Infrastrukturtiltak				
Forskningsinstitutter *)	34 722	26 309		
Forskningsinstitutter *)	15 066	7 656		
Norsk samfunnsvit. datatj.(NSD)	7 100	7 100		
Andre institutter (NOSEB, NIS)	2 000	2 000		KUF, OED
Sum	58 888	43 065		
*) Fom år 2001 er bevilgningen til de regionale instituttene i sin helhet overført NHDs budsjett. Derfor reduksjonen.				
Diverse FoU-aktiviteter				
Kontingenter til internasjonale organisasjoner	450	450		
Publisering	900	900		
Evaluerings og utredning	500	300		
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	5 850	4 650		
Komiteer og utvalg	500	500		
Sum	8 200	6 800		
Sum totalt	129 317	114 844		
Herav til forsknings institutter	49 788	33 965		
Sum samfunnsvitenskaplig forskning	79 529	80 879		

3.2 Nærings- og handelsdepartementet

3.2.1 Inntekter og føringer

Budsjettet for 2001 fra Nærings- og handelsdepartementet (NHD) utgjør 922,5 mill. kroner over kap. 920, post 50 inkl. videreføring av en tilsagnsfullmakt på 107,5 mill. kroner.

Korrigert for budsjettekniske endringer som følge av endringer i ansvar mellom departementene tilsvarende dette en økning på 25,4 mill. kroner (2,8 %) fra 2000 (revidert per 1/9-2000) til 2001. Av økningen er imidlertid 3,0 mill. kroner øremerket et ekstraordinært behov for midler til øvrige nukleære aktiviteter ved IFE.

I tillegg til nevnte tilsagnsfullmakt har Forskningsrådet fått en særskilt tilsagnsfullmakt på 25,0 mill. kroner knyttet til Haldenprosjektet. Denne tilsagnsfullmakten er ikke inkludert i budsjettet.

Per 1. juli 2000 ble ansvaret for basisbevilgninger til de regionale instituttene overført fra KUF til NHD for å styrke deres innsats for næringsutvikling i regionene. På samme tid fikk NHD ansvaret for bevilgningen til Teknologirådet. De foreslåtte bevilgningene til disse er på om lag samme nivå som for år 2000.

Tabell 3.2.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

		Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-01
Kap.	920 , post:50.1 Brukerstyrt forskning 2)	455 059	449 300	-1,3 %
	50.2 Strategisk forskning 2)	170 600	190 700	11,8 %
	50.3 Innovasjonstiltak	64 400	68 900	7,0 %
	50.4 Infrastruktur, grunnbev mv. 3)	168 800	174 300	3,3 %
	Delsum	858 859	883 200	2,8 %
	50.4 Infrastruktur, div institutter 4)	16 459	39 300	2,7 %
Sum kap 920 1), 5)		875 318	922 500	2,8 %

1) Inkl. en videreføring av tilsagnsfullmakten på 107,5 mill. kroner. Ekskl. en særskilt tilsagnsfullmakt på 25 mill. kroner til Haldenprosjektet.

2) Budsjett 2000 ble økt med 11,0 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett med hhv. 6,0 mill. kroner og 5,0 mill. kroner til brukerstyrt forskning og strategisk forskning.

3) Budsjett 2001 inkl. et ekstraordinært behov for midler til øvrige nukleære aktiviteter ved IFE på 3,0 mill. kroner. Korrigert for dette er økningen 1,5 prosent.

4) Fra og med 1.7.2000 overtok NHD ansvaret for bevilgningene til de regionale instituttene og Teknologirådet. Bevilgningen i år 2000 var totalt (til sammen over NHDs og KUFs budsjett) 32,150 mill. kroner til de regionale instituttene og 6,126 mill. kroner til Teknologirådet. Prosentvis endring er korrigert mht. dette.

5) Budsjett 2000 omfatter saldert budsjett 847,8 mill. kroner, økning i revidert nasjonalbudsjett 11,0 mill. kroner og NHDs andel av bevilgningen til de regionale instituttene og Teknologirådet med 16,459 mill. kroner. Sistnevnte ble bevilget over kap. 921, post 50. Prosentvis endring er korrigert for KUFs andel av bevilgningen.

Det overordnede målet med Nærings- og handelsdepartementets bevilgning til Norges forskningsråd er å bidra til økt verdiskapning i næringslivet og til å utvikle et konkurransedyktig næringsliv i hele landet. Regjeringen vil særlig fremheve betydningen av å etablere og videreutvikle teknologiske fagmiljøer med internasjonal spisskompetanse og betydningen av å få flere bedrifter til å ta i bruk FoU. Offentlig medfinansiering av næringsrettet FoU bør i større grad bidra til langsiktig, strategisk teknologiutvikling for å bygge opp under framtidig næringsutvikling og styrke næringslivets innovasjonsevne.

Budsjettet innebærer en forsterket satsing på FoU rettet mot små og mellomstore bedrifter og tiltak som er egnet til å bringe norsk næringsliv i fremste rekke når det gjelder utvikling og

anvendelse av avansert informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Spesielt prioriterte områder er informasjons- og kommunikasjonsteknologi, bioteknologi og miljø. Departementet er også opptatt av at miljøaspektet integreres i all næringsrettet FoU.

Departementets budsjettmessige føringer på virkemidlene (underposter i statsregnskapet) og sektorer (underunderposter i statsregnskapet) gir viktige budsjettmessige føringer for Forskningsrådet. Bare dersom særlige forhold skulle tilsi det er Forskningsrådet tidligere gitt anledning til å be departementet om å gjøre endringer i fordelingen mellom underposter.

Innenfor hver sektor er det i St.prp. nr. 1 for budsjetterminen 2001 og i tildelingsbrevet for år 2001 angitt en rekke temaer som departementet ønsker å prioritere, samt mål og føringer for bevilgningen. Nedenfor følger en oppsummering av hovedtrekkene i NHDs prioriteringer og føringer som departementet har angitt utover de tallmessige føringer som er gitt på de enkelte poster og underposter. (Jf den spesifiserte oversikten i tabell 3.2.4.) For en nærmere omtale av departementets budsjettmessige prioriteringer innenfor sektorene henvises det til de områdevisse avsnittene, særlig innenfor områdene Naturvitenskap og teknologi (NT) og Industri og energi (IE).

Hovedtrekk:

Brukerstyrt forskning og strategisk forskning er to virkemidler med samme målsetting som skal gjensidig utfylle og støtte hverandre. Mens den næringsrettede brukerstyrte forskningen er mer direkte produktrettet, markedsorientert og av kortere varighet, skal den strategiske i første rekke bidra til oppbygging av kompetanse og investeringer i utstyr, altså til innsats av mer langsiktig, grunnleggende eller tverrfaglig karakter. De felles målene er å:

- bidra til at næringslivets finansiering av Forskningsrådets programmer og av FoU generelt øker
- få flere bedrifter over hele landet til å engasjere seg i systematisk FoU-virksomhet, særlig SMB
- øke antall FoU-baserte nyetableringer og antall innovasjoner i eksisterende bedrifter
- øke deltagelsen i internasjonalt forskningssamarbeid
- øke andel prosjekter med miljørelevans
- få flere bedrifter til å utnytte avansert informasjonsteknologi
- prioritere tettere samarbeid mellom næringslivet, internasjonale partnere, universiteter, høyskoler og institutter

I tillegg gjelder følgende spesielle mål for strategisk forskning

- stimulere universitetene, høyskolene og den teknisk-industrielle instituttsektoren til å ta et større ansvar for utviklingen av næringsrettet forskning, så vel gjennom samarbeid seg imellom og med næringslivet, særlig SMB, som gjennom investeringer i utstyr
- bygge opp kunnskap og kompetanse i institutter, høyskoler og universiteter på områder som er viktige for næringsliv og forvaltning
- bidra til en hensiktsmessig nasjonal arbeidsdeling mellom fagmiljøene

Innenfor sektoren *Et verdiskapende IT- og tjenestesamfunn* er kommunikasjonsteknologi, mikroteknologi, programvare, multimedia og språkteknologi, forretningsmessig tjenesteyting og tjenesteytende virksomhet basert på ny teknologi prioritert. Det samme er forskning på samfunnsmessige og kulturelle forutsetninger for informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

FoU-satsingen på *Bærekraftig verdiskaping fra natur- og energiresurser* skal bidra til å sikre at Norge beholder stillingen som en stor energinasjon samtidig som posisjonen som foregangsland i miljøspørsmål befestes. Satsingen skal utvikle nye produkter, prosesser og tjenester som kan bidra til redusert forurensning, effektiv energibruk, utvikling av nye, fornybare energikilder, effektiv energiteknologi, utnyttelse av naturgass (nedstrømsaktiviteter) og reduserte utslipp av klimagasser.

Prioriterte områder innenfor sektoren *En konkurransedyktig maritim og offshorenasjonal* vil være bedre sikkerhet, økt bruk av IT, større miljøvennlighet, mer effektiv energibruk, kostnadsbesparelser og utvikling av flytende offshore-installasjoner og flerbruksfartøyer. Innen den maritime del av sektoren skal FoU-innsatsen bidra til at norske rederier blir verdens ledende leverandør av avansert transport og logistiktjenester med høyt kunnskapsinnhold.

Den økte innsatsen innenfor sektoren *Økt verdiskaping på grunnlag av biologiske ressurser og næringsmidler* er et ledd i oppfølgingen av den nasjonale strategien for næringsrettet bioteknologi. Det vil bli lagt spesiell vekt på å stimulere marin bioteknologi og økt kommersialisering. De strategiske midlene skal gå til bioteknologi, næringsmidler, marin og medisinsk forskning med betydelig industripotensial. Nettverksprogrammet Grunnleggende bioteknologi bli prioritert.

Innenfor sektoren *Verdiskaping fra annen landbasert næring* står økt anvendelse av IT sentralt. Spesiell vekt vil bli lagt på å fremme bruk av IT og nye materialer og å øke andelen spesial- og kundespesifiserte produkter. Miljøhensyn settes i fokus og det satses på løsninger som øker gjenbruk, reduserer avfall og utslipp og minimerer energiforbruket.

Det er ønskelig med bedre samordning av forskning som styrker *kunnskapsgrunnlaget for nærings- og innovasjonspolitikken*. Departementet støtter arbeidet med å etablere ett nytt, samlet program, Kunnskapsgrunnlaget for nærings- og innovasjonspolitikken, som skal erstatte de nåværende programmene fra 2002.

Det skal fanges opp nye ideer, særlig innen bioteknologi, materialteknologi og medisin, innenfor sektoren *Framtidens teknologier*.

Innovasjonstiltak skal bidra til å rekruttere nye FoU-bedrifter, øke kommersialisering og utvikle grunnlaget for innovasjon og nyskaping i næringslivet. Tiltakene til *Brobygging og innovasjonssystemer* skal spesielt støtte opp under utvikling av regionale innovasjonsmiljøer, bl.a. forskningsparker. Mens tiltakene innenfor *Totalproduktivitet, organisasjon og menneskelige ressurser* er knyttet til etablering av samarbeid, læring, nettverk og utvikling av nye, strategiske forskningsområder.

Midlene til *infrastrukturtiltak* skal dekke grunnbevilgninger til forskningsinstituttene, inkludert regionale forskningsinstitutter, støtte til bygg, utstyr, evaluering av instituttene, COST-samarbeidet, Fransk-norsk stiftelse, EU-posisjoneringsmidler, Haldenprosjektet, støtte til de øvrige nukleære aktiviteter på Kjeller, flytting av radioaktivt avfall fra Kjeller til Himdalen og drift av Kombinert lager og deponi for lavt og middels radioaktivt avfall i Himdalen (KLDRA Himdalen) og støtte til Teknologirådet.

Utover de tallmessige føringene på poster og underposter er Forskningsrådet bedt om å:

- sikre budsjettmessig fleksibilitet ved å avsette minst 4 % av midlene til brukerstyrt FoU til en budsjettavsetning.
- avsette 5,1 mill. kroner til godtgjørelse for det arbeidet som SNDs distriktskontorer utfører for Norges forskningsrådet i forbindelse med samarbeidsprosjektet "Innovasjon i små og mellomstore bedrifter".
- avsette 2,4 mill. kroner til to nasjonale ekspert i EU-kommisjonen.
- avsette 11,0 mill. kroner til bygg som en videreføring av satsingen på mikroteknologi.
- avsette 5,0 mill. kroner til et Senter for fremragende forskning på Fornebu
- avsette 23,0 mill. kroner til NIN, hvorav 2,5 mill. kroner til IT-Funk.
- avsette 2,5 mill. kroner til "CO2-frie" gasskraftverk.

3.2.2 Prioriteringer og fordeling av budsjett

Næringsrettet brukerstyrt forskning

Budsjettet til næringsrettet brukerstyrt forskning er samlet sett redusert med 5,8 mill. kroner i år 2001 sett i forhold til revidert nasjonalbudsjett. Innenfor dette virkemiddelet er reduksjonen størst for sektorene *Verdiskapning fra annen landbasert næring* og *Bedre kunnskapsgrunnlag for nærings- og innovasjonspolitikken*. Innenfor disse sektorene har Forskningsrådet valgt å redusere rammene til de fleste programmer og aktiviteter, med unntak av avsetningen til EUREKA prosjekter, der det er budsjettert med en liten økning.

Innenfor sektoren *Økt verdiskapning av biologiske ressurser og næringsmidler* er MEDKAP programmet og Bioteknologiprogrammet prioritert.

Næringsrettet strategisk forskning

Budsjettet til næringsrettet strategisk forskning er samlet sett økt med 20,1 mill. kroner i år 2001 sett i forhold til revidert nasjonalbudsjett. Veksten er fordelt til Mikroteknologi samt strategiske institutt- og universitetsprogrammer. Budsjettet til grunnforskningsprogrammer er samtidig redusert grunnet avslutning av programmet *Distribuerte IT-systemer*. Jf kapittel 4.6 om Naturvitenskap og teknologi for en nærmere omtale av prioriteringene innenfor posten.

Innovasjonstiltak

Budsjettet til innovasjonstiltak er samlet sett økt med 4,5 mill. kroner i år 2001 sett i forhold til revidert nasjonalbudsjett. Innenfor denne posten er *Produktivitet 2005* og *Verdiskapning 2010* gitt prioritet.

Infrastruktur

Bevilgningen til Grunnbevilgninger og andre infrastrukturtiltak er økt med 2,0 mill. kroner fra 2000 til 2001, for å finansiere bilateralt teknologisamarbeid. Budsjettet har også gitt rom for å øke grunnbevilgningene til de teknisk-naturvitenskapelige instituttene.

Nytt i år er at bevilgningene til de regionale forskningsinstituttene og Teknologirådet, som tidligere ble finansiert over KUFs budsjett, i sin helhet finansieres av NHD. Departementet overtok bevilgningsansvaret fra KUF i juli 2000 og instituttene ble således finansiert over begge departementenes budsjetter i år 2000. Bevilgningen til de regionale forskningsinstituttene er samlet sett økt med 1,050 mill. kroner, mens bevilgningen til Teknologirådet er holdt på om lag samme nivå.

Tabell 3.2.2 viser hvordan NHDs bevilgning fordeler seg på områder og staber, mens tabell 3.2.4 gir en spesifisert oversikt over bevilgningen fordelt på programmer/ aktiviteter innenfor virkemidlene og sektorene.

Tabell 3.2.2: Bevilgninger over NHDs budsjett. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. Fordeling etter områder. 1 000 kroner.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-2001
BF	27 700	32 700	18,1 %
IE	457 544	454 355	-0,7 %
KS	30 800	29 525	-4,1 %
KS, regionale institutter 1)	13 396	33 200	3,3 %
MH	9 000	9 000	0,0 %
MU	500	500	0,0 %
NT 3)	326 400	349 440	7,1 %
Strat 2)	6 578	8 975	-6,9 %
Info	3 400	4 805	41,3 %
Foreløpig ufordelt			
Sum 4)	875 318	922 500	2,8 %

1) Fra og med år 2001 er bevilgningene til de regionale instituttene i sin helhet overført NHDs budsjett. Bevilgningen utgjorde totalt (over KUFs og NHDs budsjett) 32,150 mill. kroner. Prosentvis endring er derfor korrigert.

2) Fra og med år 2001 er bevilgningen til Teknologirådet i sin helhet overført NHDs budsjett. Bevilgningen utgjorde totalt (over KUFs og NHDs budsjett) 6,126 mill. kroner. Prosentvis endring er derfor korrigert.

3) Inkl. en ekstraordinær bevilgning til øvrige nukleære aktiviteter ved IFE. Korrigert for dette er prosentvis økning 6,2 prosent.

4) Prosentvis endring er korrigert. Jf. fotnote 1) og 2).

Som det fremgår av tabell 3.2.2 er prosentvis vekst størst over BFs, NTs og Informasjonsområdets budsjett. Økningen over BFs budsjett er et resultat av at sektoren *Økt verdiskapning av biologiske ressurser og næringsmidler* innenfor den næringsrettede brukerstyrte forskningen er prioritert med vekst og økningen over NTs vekst er et resultat av veksten til *næringsrettet strategisk forskning*. Veksten over Infos budsjett skal finansiere økte refusjoner til administrasjonsbudsjettet som følge av nye retningslinjer. Jf nærmere omtale under kapittel 4.8 og 4.9 om Informasjonsområdets budsjett og Administrasjonsbudsjettet. Reduksjonen over IEs budsjett er et resultat av reduksjonen til næringsrettet brukerstyrt forskning.

3.2.3 Øvrige midler over departementets budsjett

I tillegg til midler over kap. 920, post 50 fikk Forskningsrådet i år 2000 en bevilgning til *INFO 2000* og *PROMISE* (IE). Fom 2001 har ikke lenger Forskningsrådet forvaltningsansvaret for disse aktivitetene.

Tabell 3.2.3: Øvrige midler over NHDs budsjett. Fordeling etter kap og post og/eller navn på program/ satsing. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1000 kroner og prosentvis endring.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap. 924 70.1 INFO 2000	IE 1 700		
Kap. 924 70.3 PROMISE	IE 1 400		
Sum	3 100	0	

Tabell 3.2.4: Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 (pr. 1/9-2000). 1 000 kroner.

	Om. råde	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start - Slutt	Finansierende departement 2001
Et verdiskapende IKT- og tjenestesamfunn					
PROGIT	IE	74 500	74 900	1996 - 2001	NHD, SD
LOGITRANS	IE	3 000	3 000	1997 - 2001	NHD, FID, SD
TYIN-programmet	IE	43 000	41 100	1996 - 2001	NHD, SD
NIN	IE	27 000	23 000	1996 - 2001	NHD
VARP	IE	2 200	2 000	1996 - 2001	NHD
P 2005	IE		1 000	1998 - 2005	NHD
EUREKA-prosjekter	IE	3 500	3 500		
Strat.utvikl.prosj./internasj.virksomhet	IE	1 300	3 000		
Reiseliv	KS	8 000	8 000	1998 - 2002	NHD,LD
SKIKT	KS	2 500	2 500	1998 - 2002	KUF,SD,NHD, AAD
IKT i medisin og helsetjeneste (IT helsetjeneste)	MH	6 000	6 000	2001 - 2005	KUF,NHD,SHD
Info.prosjekter	INFO		300		
Sum		171 000	168 300		
Bærekraftig verdiskaping fra norske naturressurser					
NYTEK	IE	5 800	6 900	1995 - 2001	NHD,OED
NATURGASS	IE	4 800	5 000	1996 - 2001	NHD, OED
KLIMATEK	IE	3 000	2 500	1997 - 2001	NHD, OED, MD
PROSMAT	IE	38 900	37 000	1996 - 2001	NHD
EUREKA-prosjekter	IE	1 500	2 000		
Strat.utvikl.prosj./internasj.virksomhet	IE	500	1 000		
Forurensning	MU	500	500	2000 - 2005	NHD,LD,MD,FID,OED
Infoprojekter	INFO		100		
Sum		55 000	55 000		
En konkurransedyktig maritim og offshore nasjon					
OFFSHORE 2010	IE	8 600	8 000	1999 - 2005	NHD, OED
MARITIM	IE	36 500	35 455	1996 - 2002	NHD, FID
EUREKA-prosjekter	IE	1 400	1 400		
Strat.utvikl.prosj./internasj.virksomhet	IE	500	1 000		
Infoprojekter	INFO		145		
Sum		47 000	46 000		
Økt verdiskaping av bilologiske ressurser og næringsmidler					
PROSMAT	IE	19 600	19 700	1996 - 2001	NHD
EUREKA-prosjekter	IE	600	500		
Strat.utvikl.prosj./internasj.virksomhet	IE	200	200		
MEDKAP-programmet	IE	4 900	8 900	2000 - 2005	NHD
MEDKAP-programmet	MH	3 000	3 000	2000 - 2005	NHD,SHD
Bioteknologi	BF	12 000	17 000	2000 - 2004	FID, LD, NHD
Næringsmidler	BF	15 300	15 300	2000 - 2004	FID, LD, NHD
Frittstående prosjekter BF	BF	400	400		FID, LD, NHD
Sum		56 000	65 000		
Verdiskaping fra landbasert næringer					
NORMIL 2000	IE	8 200	7 400	1996 - 2001	NHD
VARP	IE	34 600	31 700	1996 - 2001	NHD
PROSMAT	IE	31 700	29 700	1996 - 2001	NHD
BA-programmet	IE	27 800	24 600	1996 - 2001	NHD, KRD
EUREKA-prosjekter	IE	3 000	4 600		
Strat.utvikl.prosj./internasj.virksomhet	IE	4 700	3 800		
Infoprojekter	INFO		200		
Sum		110 000	102 000		

forts på neste side

	Om. råde	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start	- Slutt	Finansierende departement 2001
Bedre kunnskapsgrunnlag for nærings- og innovasjonspolitik						
Strat.utvikl.prosj./internasj.virksomhet	IE	1 544	400			
FAKTA	IE	4 000	4 000	1997	2002	NHD
Sysselsetting og arbeidsmarked	KS	1 000	825	1997	- 2001	KUF,NHD,KRD,FIN,AAD
Kompetanse, utdanning og verdiskap.	KS	1 600	1 300	1997	- 2001	KUF,NHD
Næring, finans og marked	KS	3 800	3 100	1997	- 2002	KUF,NHD,AAD,FIN
Regional utvikling	KS	600	500	1998	- 2003	KRD,SD,LD, MD,FIN
FoU-statistikk, etiske komitéer etc.	STR	3 515	2 875			
Sum		16 059	13 000			
Sum Næringsrettet brukerstyrt FoU		455 059	449 300			
Næringsrettet strategisk forskning						
IKT- og tjenestesamfunnet	NT	76 700	88 000			
Natur og energiresurser	NT	4 700	5 900			
Martim/offshore	NT	14 800	14 800			
Biologiske ressurser og næringsmidler	NT	18 000	24 500			
Annen landbaserte næringer	NT	33 300	33 000			
Fremtidens teknologier	NT	20 800	22 200			
Fremtidens teknologier	KS	2 300	2 300			
Sum		170 600	190 700			
Brobygging og innovasjonstiltak						
BRO	IE	14 700	14 700	1996	- 2005	NHD, KRD, KUF
FORNY	IE	17 000	16 500	2000	- 2003	NHD, KRD
EU Innovation	IE	2 300	2 300			
SMB Innovasjon	IE	3 700	3 700			
FoU og innovasjon i næringslivet	IE	1 300	1 300			
Strat.utvikl.prosj./internasj.virksomhet	IE		400			
Infoprojekter	INFO		100			
Sum		39 000	39 000			
Totalprod., organisasjon og menneskelige ressurser						
BU2000/Verdiskaping 2010	KS	3 700	3 700	2001	-	NHD
BU2000/Verdiskaping 2010	IE	7 100	9 100	2001		NHD
P 2005	IE	14 600	16 900	1998	2005	NHD
Strat.utvikl.prosj./internasj.virksomhet	IE		200			
Sum		25 400	29 900			
Sum innovasjonstiltak		64 400	68 900			
Grunnbevilgninger og andre infrastrukturtiltak						
Grunnbevilgninger (SNF+TØI)	KS	7 300	7 300			
Grunnbevilgninger	NT	83 700	87 100			
COST, evalueringer, EU-pos. etc.	NT	2 500	2 540			
Bygg	NT	4 000				
Fransk-norsk stiftelse	NT	3 000	3 000			
Bilateralt teknologisamarbeid	IE		2 000			
Informasjon	INFO	3 400	3 960			
Delsum		103 900	105 900			
Regionale forskningsinstitutter 1)	KS	13 396	33 200			
Teknologirådet 2)	STR	3 063	6 100			
Halden./nukleær virks.	NT	62 000	65 000			
KILDRA Himdalen	NT	2 900	3 400			
Sum		81 359	107 700			
Sum infrastrukturtiltak		185 259	213 600			
Sum totalt		875 318	922 500			

1) I tillegg 18,754 mill. kroner over KUFs budsjett i år 2000: Totalt 32,150 mill. kroner

2) I tillegg 3,063 mill. kroner over KUFs budsjett i år 2000: Totalt 6,126 mill. kroner.

3.3 Olje- og energidepartementet

3.3.1 Inntekter og føringer

Budsjettet for 2001 fra Olje- og energidepartementet (OED) utgjør 180,700 mill. kroner over kap. 1830, post 50 inkl. videreføring av tilsagnsfullmakten på 33,0 mill. kroner. Når det korrigeres for budsjettekniske endringer tilsvarer dette en reduksjon på 5,0 mill. kroner (2,7 %) fra 2000 til 2001. Jf. tabell 3.3.1.

Tabell 3.3.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-01
Kap. 1830 , post:50.1 Strategiske programmer	66 600	65 000	-2,4 %
Kap. 1830 , post:50.2 Brukerstyrt forskning 3)	117 100	115 700	-2,9 %
Sum 1), 2), 3)	183 700	180 700	-2,7 %

1) Budsjett 2000 ble redusert med 5,8 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett.

2) Inkl. tilsagnsfullmakter på 33,0 mill. kroner i begge år. I 1999 inkluderte budsjettet en tilsagnsfullmakt på 20,0 mill. kroner, som er innfridd (trukket fra) i budsjett 2000. Tilsvarende ble tilsagnsfullmakten på 33,0 mill. kroner i år 2000 innfridd (trukket fra) i budsjett 2001.

3) Fra 2001 er bevilgningen til programmet *Forurensninger* overført fra kap. 1800.21 (spesielle midler). Bevilgningen utgjorde 2,0 mill. kroner i 2000. Endringer i prosent er derfor korrigert.

Forskningsrådet tildeles i tillegg midler over kap. 2441, post 50 Prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten (DEMO 2000).

Bevilgningen fordeles med 65 mill. kroner til strategisk forskning ved forskningsinstitutter og universiteter og 115,7 mill. kroner til brukerstyrt forskning, herunder utvikling av renseteknologi for gasskraftverk.

Departementet fordeler bevilgningen på strategiske programmer ved forskningsinstitutter og universiteter og på brukerstyrt forskning, jf. tabell 3.3.1. For å sikre en effektiv og god bruk av forskningsmidlene, har Forskningsrådet mulighet til å omdisponere midler mellom disse virkemidlene.

Departementet gir følgende føringer av sentral betydning for Forskningsrådets disponering av midlene:

- Satsing på energiforskning skal bidra til å nå de mål som er satt for omlegging av energisektoren, det vil si å begrense energiforbruket og produsere mer miljøvennlig energi på en effektiv måte. For å nå disse målene vil det være viktig å bygge opp solid kompetanse på relevante energiområder, samtidig som det må ligge en kompetent og lønnsom næring i bunn. Energiforskningen skal bidra til å få frem bærekraftige løsninger som grunnlag for verdiskaping i norsk energiforsyning og leverandørindustri.
- En bærekraftig utnyttelse av de norske energiressursene er avhengig av at fagmiljøene i industrien og ved instituttene og universitetene også i fremtiden er blant de ledende i verden. Bare med en bevisst, langsiktig og målrettet satsing på grunnleggende forskning og forskerutdanning i universiteter og forskningsinstitutter, med gode nettverk til næringslivet og til det internasjonale forskningssamfunnet, vil man kunne opprettholde og videreutvikle energiforskningsmiljøer i verdenseliten.
- Petroleumssektoren står for en betydelig andel av de norske klimagassutslippene. En styrket teknologiutvikling vil gi vesentlige effektiviseringer av virksomheten og åpne for betydelige miljøgevinster. Forsknings- og utviklingsaktivitetene har til nå ofte vært delt i programmer for teknologiutvikling i petroleumssektoren og i andre programmer rettet mot

miljøspørsmål. Det er ønskelig med en felles og styrket satsing på dette feltet rettet mot kostnadseffektiv og miljøvennlig teknologi.

- Programmet Forurensninger- kilder, spredning og effekter skal finansieres over generelle midler, og ikke over spesielle midler.
- Programmet SAMSTEMT skal videreføres, men ikke økes utover nivået til SAMRAM. Dette er brukerstyrt forskningsprogram i energisektoren.

3.3.2 Prioriteringer og fordeling av budsjett

I avsnittene nedenfor følger fordeling av budsjetttrammer til områder og staber innenfor strategisk og brukerstyrt forskning.

Strategisk forskning

I tildelingsbrevet fra OED framkommer det en reduksjon på om lag 1,6 mill. kroner fra 2000 til 2001. I tråd med Forskningsrådets budsjettforslag 2001 vil dette gi redusert aktivitetsnivå i alle virkemidler for å ta høyde for reduksjon i midler, men samtidig ta høyde for at avtalte prosjekter skal videreføres.

Brukerstyrt forskning

Den brukerstyrte forskningen er inndelt på følgende måte av OED:

- 74 mill. kroner foreslås disponert av energi- og vassdragssektoren
- 14,5 mill. kroner foreslås disponert av programmet *Klimatek*
- 25,7 mill. kroner foreslås disponert av petroleumssektoren

Budsjett 2001 er totalt sett noe redusert i forhold til revidert budsjett 2000. Brukerstyrt forskning innenfor energi- og vassdragssektoren er redusert med 4,8 mill. kroner. Dette vil gi en reduksjon fordelt på de ulike tiltakene innenfor brukerstyrt forskning med innretning mot energi- og vassdragssektoren.

Brukerstyrt forskning innenfor petroleumssektoren er gitt en økning på 3,4 mill. kroner. *Klimatek* er foreslått økt med 8,5 mill. kroner. I og med flytting av programmet Forurensninger- kilder, spredning og effekter som beløper seg til 2 mill. kroner fra spesielle til generelle midler innebærer dette at 7,1 mill. kroner i kutt må fordeles på de øvrige virkemidlene. I Budsjettforslaget for 2001 fra Forskningsrådet heter det at kutt skal føre til forholdsvis reduksjon for samtlige programmer.

Tabell 3.3.2 viser hvordan departementets bevilgning fordeler seg på sektorene innenfor hvert av virkemidlene.

Tabell 3.3.2: Bevilgninger over OEDs budsjett. Fordeling etter sektor og virkemiddel, revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Strategiske programmer		Brukerstyrt forskning		Sum	
	2000	2001	2000	2001	2000	2001
Energi- og vassdragssektoren	26 800	28 000	78 800	74 000	105 600	102 000
Petroleumssektoren 1)	39 800	37 000	40 300	41 700	80 100	78 700
Sum	66 600	65 000	119 100	115 700	185 700	180 700

1) Brukerstyrt forskning inkluderer bevilgningen til *Klimatek*, samt bevilgningen til programmet *Forurensninger* i år 2000 som det året ble bevilget over kap. 1800.21 (spesielle midler)

Tabell 3.3.3 gir en oppsummering av hvordan departementets bevilgning fordeler seg på områder og staber, mens tabell 3.3.4 gir en spesifisert oversikt over bevilgningene innenfor de enkelte virkemidler og bransjer.

Tabell 3.3.3: Bevilgninger over OEDs budsjett. Fordeling etter områder. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-2001
Strategisk			
NT	65 100	63 500	-2,5 %
KS	1 500	1 500	
Brukerstyrt			
IE	101 400	100 200	-1,2 %
KS	6 000	4 400	-26,7 %
MH			
MU 1)	9 700	11 100	-5,1 %
Strat			
Info			
ØO			
Totalt 1)	183 700	180 700	-2,7 %

1) Fom 2001 er bevilgningen til programmet Forurensninger overført fra kap. 1800.21 (spesielle midler). Bevilgningen utgjorde 2,0 mill. kroner i 2000. Endringer i prosent er derfor korrigert.

Tabell 3.3.4: Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 (per 1/9-2000). 1 000 kroner.

	Om. råde	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start	-	Slutt	Finansierende departement 2001
Strategiske instituttprogrammer							
Katalyse og organisk syntetisk kjemi	NT	2 700	5 600	1999	-	2006	KUF, OED
Energi for framtiden	NT	5 700	8 600	2000	-	2006	OED, FOND
Energiforskningsprogram	NT	7 000		1996	-	2001	OED
Grl. Petroleumsforskning	NT	9 000	12 000	1998	-	2003	OED
Strategiske instituttprogrammer	NT	37 900	33 200				NHD, OED
Strategiske universitetsprogrammer	NT	2 000	3 300				KUF, NHD, OED, FOND
Stimuleringstiltak og nettverksbygging mv.	NT	800	800				KUF, NHD, OED
Instituttbevilgning	KS	1 500	1 500				KUF, OED
Sum		66 600	65 000				
Brukerstyrt forskning							
<i>Petroleumssektoren</i>							
Petroleumsforsk.(PETROPOL)	KS	6 000	4 400	2001	-	2005	OED
Teknologi for red. av klimagasser (KLIMATEK)	IE	6 000	14 500	1997	-	2001	NHD, OED, MD
Offshore 2010	IE	26 300	20 800	1999	-	2005	NHD, OED
Forurensning 1)	MU	<2 000>	2 000	2000	-	2005	NHD,LD,MD,FID,OED
Delsum		38 300	41 700				
<i>Energisektoren</i>							
Effektive og fornybare energiteknologier (NYTEK)	IE	24 400	22 900	1995	-	2001	NHD,OED
Program for Kraft-Norge (EFFEKT)	IE	36 800	34 700	1996	-	2001	OED
NATURGASS - varer, tjenester og prosesser	IE	7 900	7 300	1996	-	2001	NHD, OED
SAMSTEMT (SAMRAM tom 2000)	MU	9 700	9 100	2001	-	2010	OED,MD,FIN
Delsum		78 800	74 000				
Sum brukerstyrt forskning		117 100	115 700				
Sum totalt		183 700	180 700				

1) Fom 2001 er bevilgningen til programmet Forurensninger overført fra kap. 1800.21 (spesielle midler). Bevilgningen utgjorde 2,0 mill. kroner i 2000. Endringer i prosent er derfor korrigert.

3.3.3 Øvrige midler over departementets budsjett

Fra og med 2001 er bevilgningen til programmet *Forurensninger* overført til kap. 1830.50. Jf. foregående avsnitt. Bevilgningen utgjorde 2,0 mill. kroner i 2000.

Tabell 3.3.5: Øvrige midler over OEDs budsjett. Fordeling etter kap og post og/eller navn på program/ satsing. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert		Endring
				budsjett	Budsjett	2000-
				2000	2001	2001
Kap.	1800	21.21	Forurensningsprogrammet	MU	2 000	

1) Fom 2001 er bevilgning til programmet Forurensninger overført til kap. 1830.50.2 (generelle midler).

3.4 Fiskeridepartementet

3.4.1 Inntekter og føringer

Budsjettet for 2001 fra Fiskeridepartementet (Fid) utgjør 210,0 mill. kroner over kap. 1023, post 50 Tilskudd Norges Forskningsråd. Dette utgjør en økning på 30,5 mill. kroner (17,0 %) fra 2000 til 2001, jf. tabell 3.4.1. En del av økningen over FIDs budsjett skal gå til finansiering av basisbevilgninger til NORCONSERV og SINTEF Fiskeri og havbruk.

Tabell 3.4.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

			Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-01
Kap.	1023 , post	50 Tilsk. Norges forskningsråd 1)	179 500	210 000	17,0 %

1) Fra og med 2001 er basisbevilgninger til NORCONSERV og SINTEF Fiskeri og havbruk lagt inn i bevilgningen.

Fiskeridepartementets strategiplan Fiskeridepartementet "FoU innen fiskeri og havbruk, havner og infrastruktur for sjøtransport" er førende for Forskningsrådets prioriteringer i årene framover. Forskningsrådets satsing på marin FoU har som hovedmål å framskaffe kunnskap som en avgjørende forutsetning for å utløse potensialet for økt verdiskapning fra marine ressurser på en bærekraftig måte.

St.prp. nr. 1 og tildelingsbrevet for 2001 angir bl.a. følgende budsjettmessige føringer:

- I tråd med FIDs FoU-strategi skal prioriterte områder være forskning rettet mot utvikling av markedskunnskap, produkt- og prosessutvikling, bedre utnyttelse av råstoffet, bl.a. gjennom marin bioteknologi og havbruksforskning inklusive dyrking av havet.
- FID ønsker en ytterligere styrking av forskning for teknologiutvikling i sjømatindustrien.
- Det er viktig å bygge opp forskningskompetanse innenfor internasjonal handelspolitikk, og Forskningsrådet bør vurdere å opprette et strategisk program innenfor det handelspolitiske området som er særskilt rettet mot fiskeri- og havbruksnæringen.
- Forsknings samarbeidet med EU skal styrkes.
- Bevilgningen skal dekke Norges andel av kostnadene for en nasjonal ekspert på feltet fiskeriforskning knyttet til EUs fiskeridirektorat.
- Forskningsrådet har ansvaret for å finansiere telletoktet på vågehval i 2001.
- Et eventuelt forskningssamarbeid med Grønland i 2001 finansieres innenfor Forskningsrådets bevilgning.
- Satsing på lakseforskning skal videreutvikles, og det er viktig å øke kunnskapen om oppdrett, levendelagring og oppføring av torsk.
- Forskningsinnsats innen fôrkilder for fiskeoppdrett i havet bør prioriteres av Forskningsrådet.
- Metoder for algegiftkontroll og kunnskap om skjellsykdommer er sentral for å kunne utvikle skjellnæringen.
- Fra 2001 skal det innenfor bevilgningen settes av midler til dekning av basisbevilgninger til Fiskeriforskning, NORCONSERV og SINTEF Fiskeri og havbruk AS.
- Strålevernprogrammet videreføres under 4. og 5. rammeprogram, og 1 mill. kroner settes av til dette formålet.

3.4.2 Prioriteringer og fordeling av budsjett

Ut fra departementets signaler/føringer og Forskningsrådets budsjettforslag, strategiplaner og den interne arbeidsdeling av bevilgningsrammen fordelt mellom områdene som vist i tabell 3.4.2. Det innebærer at MU er styrket med 1 mill. kroner og den resterende veksten er lagt til BF.

Tabell 3.4.2: Bevilgninger over FIDs budsjett. Fordeling etter områder. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-2001
BF	171 800	200 980	17,0 %
IE	2 000	2 000	0,0 %
KS			
MH			
MU	4 000	5 000	25,0 %
NT			
Strat	800	800	0,0 %
Info	900	1 220	35,6 %
ØO			
Totalt	179 500	210 000	17,0 %

Tabell 3.4.3: Spesifisert oversikt over budsjett 2001 sammenlignet med revidert budsjett 2000 (per 1.9.00). 1 000 kroner.

	Om. råde	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start -	Finansierende Slutt departement 2001
Marked/Samfunn					
Marked og samfunn	BF	16 500	16 500	2000 -	2004 FID, LD, Jord.avt.
Produkt-, teknologi og prosessutvikling					
Bioteknologi	BF	6 000	8 500	2000 -	2004 FID, LD, NHD
Næringsmidler	BF	13 100	13 500	2000 -	2004 FID, LD, NHD, div.
Sum		19 100	22 000		
Det marine fjord-, kyst- og havmiljø					
Biologisk mangfold	MU	500	1 500	1998 -	2007 KUF,LD,MD,UD,FID
EU5 Strålevernprogram	MU	1 000	1 000		LD, MD, FID, SHD, UD
Forurensning:	MU	2 500	2 500	2000 -	2005 NHD,LD,MD,FID,OED
Marine ressurser, miljø og forvaltning	BF	24 200	24 700	2000 -	2004 FID (KUF, MD)
Sum		28 200	29 700		
Fiske og fangst					
Fiskeriteknologi	BF	11 500	11 600	2000 -	2004 FID
Havbruk					
Havbruk - prod. av akvat. organismer	BF	51 900	53 000	2000 -	2004 FID, LD, FOND
Havner og infrastruktur for sjøtransport					
Logistik, IT-anvendelser og transport (LOGITRANS)	IE	1 000	1 000	1997 -	2001 NHD, FID, SD
Program for maritim virksomhet (MARITIM)	IE	1 000	1 000	1996 -	2002 NHD, FID
Sum		2 000	2 000		
Basisbevilgning institutt					
Grunnbevilgninger	BF	12 200	17 500		FID, LD
Strategiske programmer	BF	25 495	47 400		FID, KUF, LD, FOND
Andre infrastrukturtiltak	BF	1 975	500		FID, LD
Sum		39 670	65 400		
Diverse (planlegging, evaluering mv.)					
Informasjon, formidling, publisering	BF	741	600		FID, LD, NHD
Planlegging, utredning, evaluering	BF	2 500	1 680		FID, LD
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	BF	3 830	3 000		FID, LD
Informasjon	INF	900	1 220		KUF, NHD, FID, LD, MD
De nasj. forskningsetiske komiteer	STR	400	400		KUF, NHD, FID, LD
Planlegging/ utredning/ evaluering	STR	400	400		KUF, NHD, FID, LD,MD
Disposisjonsfond	BF	1 859	2 500		FID, LD
Sum		10 630	9 800		
Sum totalt		179 500	210 000		

3.4.3 Øvrige midler over departementets budsjett

Tabell 3.4.4: Bevilgning over FIDs budsjett. Fordeling etter kapittel og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

					Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.	1023	71	Tilskudd til programmet MABIT	BF	4 000	4 000	0,0 %

3.5 Landbruksdepartementet

3.5.1 Inntekter og føringer

Budsjettet for 2001 fra Landbruksdepartementet (LD) utgjør 120,1 mill. kroner over kap. 1137, post 50. Dette tilsvarer en økning på 7,8 mill. kroner (6,9 %) fra 2000 til 2001.

Videre er det bevilget 139,520 mill. kroner over kap. 1137, post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter. Dette tilsvarer en økning på 3,925 mill. kroner (2,9 %) fra 2000 til 2001. Jf. tabell 3.5.1.

Tabell 3.5.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

			Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-01
Kap.	1137 , post	50 Tilsk. Norges forskningsråd 1)	112 302	120 062	6,9 %
Kap.	1137 , post	51 Basisbev. til forskningsinst. 2)	135 595	139 520	2,9 %
Sum			247 897	259 582	4,7 %

1) Budsjett 2000 ble redusert med 3,0 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett.

2) Underpost 50.11, 50.12 og 50.14.

LDs satsingsområder i 2001 slik de framkommer i statsbudsjettet og tildelingsbrev for 2001 er:

Forbruk, matvarekvalitet og -sikkerhet

- Landbruksforskningen må ses i forhold til satsningsområdet medisin og helse, som vist i St.meld. nr. 39 (1998- 99). Forskning skal omfatte hele verdikjeden, og å fram relasjonene mellom kosthold, ernæring og helse.
- Det skal satses på en kunnskapsbasert utvikling for næringsmiddelindustrien. Det er viktig med kunnskap om bioteknologi, særlig i lys av den raske utviklingen på området.
- Forskningen på infeksjoner som kan overføres fra dyr til mennesker (zoonoser) skal videreføres. Kunnskap om etisk husdyrproduksjon, risikofaktorer for sykdommer, og kost/ nyttevurderinger i relasjon til helse skal styrkes.
- Satsning på forskning innenfor fiskehelse skal føres videre, med særlig vekt på forskning som kan støtte opp om vekst i oppdrett av nye marine arter. Det skal legges vekt på forskning som gjelder forebyggende helsetiltak hos laks og ikke minst på nye arter.

Drifts- og eierformer, produksjonssystemer og arealbruk

- Forskning på produksjonssystemet skal prioriteres, herunder forskning som gir kunnskap om intensive og ekstensive driftsformer og langsiktig sikring av produksjonsgrunnlaget.
- Det er behov for mer kunnskap om økologisk matproduksjon, i tråd med strategi og handlingsplan for slik matproduksjon som blir ferdig i løpet av oktober 2000.
- Det er behov for mer kunnskap som grunnlag for robust reindrift.
- Det er behov for mer kunnskap for forvaltningen i planleggingen av arealbruken i landbruket.
- Det er behov for kunnskap om drivkrefter som virker inn på endringene i bruksstrukturen og eierformene i landbruket, for på den måten justere de offentlige virkemidlene i tråd med den faktiske utviklingen.

Verdiskapning basert på skog

Følgende tema er viktige for utvikling av kunnskap i skogsektoren:

- bærekraftig forvaltning som konkurransefortrinn og for å ivareta kultur- og naturbaserte fellesgoder
- biologiske prosesser og relevante organismer i skog, deres reaksjoner på naturgitte betingelser og menneskelige aktiviteter
- bedre og mer variert utnytting av de samlede skogressursene og økt foredlingsgrad, nye produkter og nye bruk basert på trevirke, kvalitetssikring og dokumentasjon
- skognæringens lønnsomhet, marked, teknologi og organisering
- skognæringens rammevilkår og verdi for eierene, tilsatte og samfunnet

I tillegg skal skogforskningen følge opp signalene i St.meld. nr. 39 (1998-99), blant annet innenfor det prioriterte området miljø og energi. Miljøvennlig energiforsyning gjennom for eksempel bioenergi, og skogens rolle i klimaregnskapet er her aktuelle problemstillinger.

Ny næringsutvikling

- Sentrale satsninger er: Verdiskapningsprogrammet for norsk matproduksjon og Verdiskapningsprogrammet for bruk og foredling av trevirke, med særlig vekt på forskning på produkt og markedsrelasjoner.
- Det er viktig å trekke inn de regionale forskningsmiljøene og bygge nettverk mellom disse og de tradisjonelle forskningsmiljøene.
- Bevilgningene til *Numario* skal videreføres.

Livskraftige distrikter

- Departementet vil følge opp Levekårsundersøkelsen blant landbruksbefolkningen, som blir avsluttet ved utgangen av 2001, med en ny intervjuundersøkelse. Målet er å få sikrere kunnskap om virkningene av endrede rammevilkår, og å forstå mekanismene bak og effekter av at det blir stadig færre gårdsbruk.
- Samfunnsforskning som vektlegger landbrukets multifunksjonelle rolle bør vektlegges, jf. programmene *Regional utvikling* og *Levekår*, utvikling og omstilling i landbruket.

Stipend og forskerrekruttering

- Innsatsen for forskerrekruttering skal opprettholdes.

Internasjonalt samarbeid

- Departementet legger vekt på at Forskningsrådet skal oppmuntre forskningsmiljøene til deltakelse i EUs 5. og planleggingen av det 6. rammeprogram for forskning. Departementet vil finansiere en egen nasjonal ekspert til EU kommisjonens forskningsdirektorat.
- Forskningsrådet bør videreføre sitt arbeid med å øke næringslivets deltakelse i EUs forskningsprogram.
- Forskningsrådet bes om å stimulere næringsmiddel- og skogindustrien til å ta del i det markedsnære forskningssamarbeidet i EUREKA.
- Det nordiske forskningssamarbeidet blir sett på som særlig viktig. Aktiviteten skal være sentrert om Nordisk forskningspolitisk råd, Nordisk landbruksuniversitet, Nordisk kontaktorgan for jordbruksforskning, SamNordisk Skogbruk, Nordiske jordbruksforskere sin forening og Nordisk organ for reinsdyrforskning.

LDs basisbevilgning til forskningsinstitutter (kap. 1137, post 51, 11, 12 og 14)

Bevilgningen som kanaliseres gjennom Forskningsrådet er lagt inn med en vekst på 3,925 mill. kroner, noe som er en vekst på 2,9 % i forhold til 2000.

3.5.2 Prioriteringer og fordeling av budsjett

Budsjettet medfører 4,7 % vekst i forhold til revidert budsjett for 2000.

Kap. 1137, post 50 Forskningsprogram

I tråd med Forskningsrådets forslag om fordeling av midler i Budsjettforslag 2001 og tildelingsbrev fra Landbruksdepartementet vil det bli gitt en økning til BF på 9,07 mill. kroner, mens MU vil få en økning på 0,95 mill. kroner som vil bli benyttet til programmet Landskap i endring. KS vil få en reduksjon på om lag 3 mill. kroner, mens midler til INFO vil bli økt noe for å sikre bedre forskningsformidling.

Kap. 1137, post 51 Basisbevilgning til forskningsinstitutter

Posten omfatter basisbevilgninger (grunnbevilgning og strategiske instituttprogram) til Planteforsk, NIL, NISK, VI, Jordforsk, AKVAFORSK, NORSØK og Senter for bygdeforskning. Posten skal også dekke bevilgninger til strategiske programmer ved andre forskningsinstitusjoner innenfor LDs sektor og ansvarsområde.

Tabell 3.5.2 gir en oppsummering av hvordan departementets bevilgning fordeler seg på områder og staber, mens tabell 3.5.3 gir en spesifisert oversikt over bevilgningene innenfor de enkelte virkemidler og bransjer.

Tabell 3.5.2: Bevilgninger over LDs budsjett. Fordeling etter områder. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-2001
Faglig bevilgning			
BF	89 983	99 053	10,1 %
IE			
KS	12 150	9 500	-21,8 %
MH			
MU	8 969	9 919	10,6 %
NT			
Strat	550	550	0,0 %
Info	650	1 040	60,0 %
ØO			
Sum FoU	112 302	120 062	6,9 %
Instituttbevilgning			
BF	135 595	139 520	2,9 %
Totalt	247 897	259 582	4,7 %

Tabell 3.5.3: Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 (per 1/9-2000). 1 000 kroner.

	Om. råde	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start	-	Slutt	Finansierende departement 2001
Programmer							-
NUMARIO	BF	1.000	1.000	1997	-	2002	LD
Havbruk - prod. av akvat. organismer	BF	3 000	3 500	2000	-	2004	FID, LD, FOND
Næringsmidler	BF	7.900	8.300	2000	-	2004	FID, LD, NHD, div.
Marked og samfunn	BF	8 650	10 300	2000	-	2004	FID, LD, Jord.avt.
Skog - ressurser og verdiskaping	BF	11.300	11.300	2000	-	2004	LD
Bioteknologi	BF	12 300	13 500	2000	-	2004	FID, LD, NHD
Jord, planter og husdyr	BF	31 800	30 600	2000	-	2004	LD, Jord.avt.
Reiseliv	KS	970	1 000	1998	-	2002	NHD,LD
Regional utvikling	KS	1 950	2 500	1998	-	2003	KRD,SD,LD, MD,FIN
Levekår, utvikling og omstilling i landbruket	KS	9 230	6 000	1996	-	2001	LD, AAD
Bærekraftig produk. og forbruk	MU	500	500	1996	-	2001	LD,MD,FIN,BFD
Landskap i endring	MU	2 919	3 719	2000	-	2007	MD,LD,Jord.avt,KD
Forurensning	MU	3 600	3 700	2000	-	2005	NHD,LD,MD,FID,OED
Biologisk mangfold	MU	500	1 000	1998	-	2007	KUF,LD,MD,UD,FID
Klima- og ozonspørsmål	MU	500		1998	-	2002	KUF,LD,MD,
Sum		96 119	96 919				
Frittstående prosjekter							
Stipend	BF	1 700	500				KUF, LD
Prosjekt- og miljøstøtte	BF	150	200				LD
EU5 Strålevernprogram	MU	950	1 000				LD, MD, FID, SHD, UD
Sum		2 800	1 700				
Infrastruktur							
Strategiske programmer	BF	7 007	12 143				FID, KUF, LD, FOND
Andre infrastrukturtiltak	BF	900	500				FID, LD
Sum		7 907	12 643				
Diverse FoU-aktiviteter							
Informasjon	INF	650	1 040				KUF, NHD, FID, LD, MD
Informasjon, formidling, publisering	BF	541	500				FID, LD, NHD
Planlegging, utredning, evaluering	BF	1 000	1 460				FID, LD
Planlegging, utredning, evaluering	STR	250	250				KUF, NHD, FID, LD,MD
De nasj. forskningsetiske komiteer	STR	300	300				KUF, NHD, FID, LD
Stimuleringsiltak og nettverksbygging	BF	1 876	2 750				FID, LD
Sum		4 617	6 300				
Disposisjonsfond	BF	859	2 500				FID, LD
Sum		112 302	120 062				
Instituttbevilgninger							
Grunnbevilgninger	BF	88 000	87 000				FID, LD
Strategiske programmer	BF	45 370	50 520				FID, KUF, LD
Andre infrastrukturtiltak	BF	2 225	2 000				LD
Sum		135 595	139 520				
Totalt		247 897	259 582				

3.5.3 Øvrige midler over departementets budsjett

Spesielle midler over LDs budsjett er for 2001 30,1 mill kroner fordelt på seks spesifiserte satsninger. Disse midlene er redusert med om lag 2,8 mill. kroner i forhold til 2000, noe som tilsvarer 8,4 %. Den største reduksjonen er på diverse programmer og prosjekter som finansieres gjennom jordbruksavtalen. Det er en økning i tilskudd til utviklingsfondet for skogbruket. På andre områder er det ingen endringer, jf tabell 3.5.4.

Tabell 3.5.4: Øvrige midler over LDs budsjett. Fordeling etter kap og post og/eller navn på program/ satsing. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.	1140	77	Miljø- og næringstiltak i jordbruket	BF	580	
Kap.	1142	51	Tilskott til utviklingsfondet for skogbruket	BF	3 230	3 319
Kap.	1142	71	Utviklingsprogrammet TTVF	BF	2 000	0
Kap.	1150	77	Jordbruksavtalen, diverse program/prosjekt	BF	21 055	20 778
Kap.	1150	77	(Jordbruksavtalen) Landbrukshistorie	KS	995	995
Kap.	1150	77	Jordbruksavtalen -	MU	5 000	5 000
Sum					32 860	30 092
						-8,4 %

3.6 Miljøverndepartementet

3.6.1 Inntekter og føringer

Budsjettet for 2001 fra Miljøverndepartementet (MD) utgjør 112,2 mill. kroner over kap. 1410, post 51. Dette tilsvarer en økning på 12,5 mill. kroner (12,5 %) fra 2000 til 2001.

Videre er det bevilget 85,9 mill. kroner over kap. 1410, post 50.1 Basisbevilgninger til miljøinstituttene. Dette tilsvarer en økning på 2,3 mill. kroner (2,8 %) fra 2000 til 2001. Jf. tabell 3.6.1.

Tabell 3.6.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

			Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-01
Kap.	1410 , post	51 Forskningsprogrammer 1)	99 752	112 214	12,5 %
Kap.	1410 , post	50 Basisbev. til miljøinstituttene	83 610	85 910	2,8 %
Sum			183 362	198 124	8,1 %

1) Budsjett 2000 ble redusert med 2,0 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett.

For øvrig angir St.prp. nr. 1 og tildelingsbrevet for budsjetterminen 2001 følgende budsjettmessige føringer:

- Midlene under posten er rettet mot alle resultatområder unntatt resultatområde 10 Kart og geodata.
- Hovedvekt er lagt på forskning innen klimaendringer, hvor økning i budsjettet i all hovedsak går til utvikling av CO₂-fri gasskraftproduksjon under resultatområde 7: Klimaendringer, luftforurensning og støy, og til forskning på biologiske og samfunnsmessige endringer som følge av klimaendringer. Forskning innen biologisk mangfold og helse- og miljøfarlige kjemikalier blir også prioritert.
- Støvforskning er tilgodesett med 2,2 mill. kroner.

3.6.2 Prioriteringer og fordeling av budsjett

Miljøverndepartementet gir føringer på resultatområdene i tildelingsbrevet til Forskningsrådet. Departementets føringer på det enkelte resultatområdet gir, sammen med Forskningsrådets budsjettforslag, sterke føringer for en fordeling av midlene.

Økningen i midler over Området for industri og energis (IE) budsjett går til finansiering av aktiviteter rettet mot klima- og renseteknologi. Økningen er en oppfølging av satsingen på forskning i skjøringsfeltet mellom energi og miljø.

Midlene over Området for kultur og samfunns (KS) budsjett går i sin helhet med til å finansiere programmene under resultatområde 9, «Regional planlegging», jf. også tabell 3.6.3.

Videre er det budsjettert med 2 mill. kroner til programmet *Miljøforurensning og helse* i regi av Området for medisin og helse (MH).

Midlene over Området for miljø og utvikling (MU) fordeler seg på flere resultatområder, jf. tabell 3.6.3. I tillegg kanaliseres basisbevilgningene til miljøinstituttene gjennom MU.

Tabell 3.6.2 viser en oppsummering av hvordan departementets bevilgning fordeler seg på områder og staber, mens tabell 3.6.3 gir en spesifisert oversikt over bevilgningene innenfor de enkelte resultatområder.

Tabell 3.6.2: Bevilgninger over MDs budsjett. Fordeling etter områder. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring prosent 2000-2001
Faglig bevilgning			
BF			
IE	12 700	22 650	78,3 %
KS	5 850	6 250	6,8 %
MH	2 100	2 000	-4,8 %
MU	78 502	80 434	2,5 %
NT			
Strat	300	300	0,0 %
Info	300	580	93,3 %
ØO			
Sum FoU	99 752	112 214	12,5 %
Instituttbevilgning			
MU	83 610	85 910	2,8 %
Totalt	183 362	198 124	8,1 %

Tabell 3.6.3: Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000. 1000 kr.

	Om- råde	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start	-	Slutt	Finansierende departement 2001
Bærekraftig bruk og vern av biologisk mangfold							
Biologisk mangfold	MU	11 900	12 520	1998	-	2007	KUF,LD,MD,UD,FID
Marine ressurser og miljø (BF)	MU		1 500	1995	-	1999	MD, FID, KUF
Landskap i endring	MU	3 800	4 000	2000	-	2007	MD,LD, Jordavt,KD
Info.prosjekter	INF		80				KUF,NHD,FID,LD,MD
Sum		15 700	18 100				
Friluftsliv							
Landskap i endring	MU	1 000	1 000	2000	-	2007	MD,LD, Jordavt,KD
Kulturminner og kulturmiljøer							
Landskap i endring	MU	3 350	3 350	2000	-	2007	MD,LD, Jordavt,KD
Overgjødning og oljeforurensning							
Marine ressurser og miljø (BF)	MU	4 900	2 900	1995	-	1999	MD, FID, KUF
Forurensning	MU		2 000	2000	-	2005	NHD,LD,MD,FID,OED
Sum		4 900	4 900				
Helse- og miljøfarlige kjemikalier							
Miljøforurensning og helse	MH	2 100		1996	-	2000	KUF,MD,SHD,SD
Miljø og helse	MH		2 000	2001	-	2005	KUF,MD,SHD,SD
Forurensning	MU	10 650	9 200	2000	-	2005	NHD,LD,MD,FID,OED
Info.prosjekter	INF		100				KUF,NHD,FID,LD,MD
Sum		12 750	11 300				
Avfall og gjenvinning							
Forurensning:	MU	1 000	1 000	2000	-	2005	NHD,LD,MD,FID,OED
Klimaendringer, luftforurensning og støy							
Forurensning:	MU	3 500	4 200	2000	-	2005	NHD,LD,MD,FID,OED
Teknologi for reduksjon av klimagasser (KLIMAIE)		12 700	22 650	1997	-	2001	NHD, OED, MD
Klima- og ozonspørsmål	MU	21 900	22 800	1998	-	2002	KUF,LD,MD,
SAMRAM	MU	1 000		1996	-	2000	OED,MD,FIN
Tverr- og flerfaglig forskning knyttet til klima	MU		500	2001	-	?	MD
SAMSTEMT	MU		1 500	2001	-	2010	OED,MD,FIN
Infoprosjekter	INF		100				KUF,NHD,FID,LD,MD
Sum		39 100	51 750				
Internasjonal miljøvernssamarbeid							
Polarforskning/NSF/Arktisk lys og varme	MU	6 850	4 800	1996	-	2001	KUF,MD
Marine ressurser og miljø (BF)	MU		500	1995	-	1999	MD, FID, KUF
Sum		6 850	5 300				
Regional planlegging							
Bolig og levekår	KS	850	850	1997	-	2002	MD,KRD
Kommuneloven	KS	900	900	1997	-	2002	KUF,MD,KRD
Regional utvikling	KS	1 000	1 000	1998	-	2003	KRD,SD,LD, MD,FIN
Byutvikling	KS	2 600	3 000	2000	-	2004	KUF, MD, SD
Forskningsinstitutter (NHD)	KS	500	500				NHD,SD,MD
Sum		5 850	6 250				
Områdeovergrepene virkemidler mv.							
Informasjon	INF	300	300				KUF,NHD,FID,LD,MD
Bærekraftig produk. og forbruk	MU	4 900	4 900	1996	-	2001	LD,MD,FIN,BFD
Informasjon/ formidling/ publisering	MU	1 100	1 100				
Planlegging/ utredning/ evaluering	MU	1 052	1 064				
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	MU	600	600				
Rammebetingelser for bærekraft.utv:	MU	1 000	1 000	2000			
Planlegging/ utredning/ evaluering	STR	300	300				KUF,NHD,FID,LD,MD
Sum		9 252	9 264				
Sum faglig bevilgning		99 752	112 214				

forts på neste side.

forts fra forrige side

	Om- råde	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start	-	Slutt	Finansierende departement 2001
Instituttbevilgning							
Grunnbevilgning	MU	51 660	51 660				
Strategiske programmer	MU	31 950	34 250				
Sum		83 610	85 910				
Sum totalt		183 362	198 124				

3.6.3 Øvrige midler over departementets budsjett

Forskningsrådet mottar også midler fra Miljøverndepartementet over andre kap. og poster over Statsbudsjettet. Jf tabell 3.6.4.

Midlene går til *rekrutteringsstipend til kvinnelige miljøvernforskere*, som har som mål å styrke kvinnerekutteringen til miljøvernforskningen, til *EUs 5. strålevernprogram*, der hensikten er å skaffe vitenskapelig kunnskap for objektivt å kunne vurdere effekter av radioaktiv stråling og utvikle metoder for å bedre beskyttelsen mot stråling og til *kontingent til International Institute for Applied System Analysis (IIASA)*, der Forskningsrådet ivaretar det norske medlemsskapet.

Tabell 3.6.4: Bevilgninger over MDs budsjett. Fordeling etter kap. og post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 1999 og budsjett 2000. 1000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.	1410 52	Rekr. kvinnelige forskere	MU	3 200	2 100	-34,4 %
Kap.	1410 53	IIASA kontingent	MU	5 000	5 000	0,0 %
Kap.	1470 75	EU5 Strålevernprogram	MU	1 000	1 000	0,0 %
Sum				9 200	8 100	-12,0 %

3.7 Fondet for forskning og nyskaping

3.7.1 Inntekter og føringer

Avkastningen av Fondet for forskning og nyskaping for 2001 utgjør 203,5 mill. kroner over kap. 286, post 50 Fondet for forskning og nyskaping. Dette er en økning på 113,5 mill. kroner sett i forhold til 2000.

Tabell 3.7.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel og post. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring
			prosent 2000-2001
Kap. 286 , post 50 Fondet for forskning og nyskaping	90 000	203 500	126,1 %

Fondskapitalen er videre økt med 3,5 mrd. i 2001 til totalt 7,5 mrd. Dette vil gi en avkastning på 440 mill. kroner i år 2002, som gir Forskningsrådet mulighet til å iverksette nye tiltak for å fremme kvalitet i forskning og nyrekruttering på prioriterte områder. Det forventes at fondskapitalen blir på minimum 10-15 mrd. kroner, som vi gi en avkastning på 600-900 mill. kroner per år.

Fondsmidlene skal særlig støtte tverrfaglig og sektorovergripende forskning som ikke ivaretas tilfredsstillende ved ordinære bevilgninger fra departementene. Avkastningen fra Forskningsfondet skal i 2001 nyttes til å støtte langsiktig, grunnleggende forskning generelt og langsiktig forskning innenfor de fire tematiske satsingsområdene: marin forskning, IKT, medisin og helse og forskning i skjæringsfeltet mellom miljø og energi. Fondet kan også nyttes til tiltak for kvalitet, bl.a. til å etablere sentre for fremragende forskning.

Der hvor avkastningen fra Forskningsfondet benyttes til nye ordninger og tiltak som medfører administrativt merarbeid, kan avkastningen benyttes til administrasjon av ordningen på samme måte som for eksempel programadministrative kostnader belastes programbudsjettene.

3.7.2 Prioriteringer og fordeling av budsjett

Fondsmidlene i 2001 er i hovedsak brukt til å videreføre og styrke tiltak som ble startet i 2000, men slik at det ikke medfører forpliktelser for senere år. Forskningsrådet vil vurdere bruken av fondsmidlene for 2002 og senere år med utgangspunkt i fondets formål.

Fordelingen av midlene på aktiviteter innenfor de fire tematiske områdene og grunnforskning for øvrig er vist i tabell 3.7.2.

Prosessen med å etablere ordningen med sentre for fremragende forskning (SFF) vil ta lengere tid enn tidligere antatt. Bevilgningen til Sars-senteret er derfor forlenget i påvente av at ordningen trer i kraft, da de vil være en kandidat til en fremtidig senter under SFF ordningen. Budsjettet på 23,0 mill. kroner i 2001 omfatter også en bevilgning til senteret på 8,0 mill. kroner for år 2000.

Tabell 3.7.2: Avkastningen fra Forskningsfondet. Fordeling etter områder. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

Tema/Tiltak	Om. råde	Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Start - Slutt	Finansierende departement 2001
IKT					
Overvåkning av marine og terr.systemer	NT	5 000	7 500	2000 - 2004	FOND
Bioinformatikk	NT	4 500	4 500		FOND
Sum		9 500	12 000		
Medisin og helse					
Karrierestipend (Folkesykdommer)	MH	5 000	5 000		
Forskerutveksling (stipend) (Folkesykdommer)	MH		6 000		
Toppforskning (Folkesykdommer)	MH	2 500	2 500		
MH-grupper (forberedelse av SFF) (Folkesykdommer)	MH	9 000	14 500		
Sum		16 500	28 000		
Energi og miljø					
Energi for framtiden (Naturgass)	NT	5 000	3 000	2000 - 2006	OED, FOND
Utstyr (Klimautv./miljøvirkn.)	MU	2 000			
Spissforskningsgr. Klima	MU	3 500	5 900		
Spissforskningsgr. Miljøvirkning biologi	MU		3 600		
<i>Delsum Klimautvikling/miljøvirkn.</i>		<i>5 500</i>	<i>9 500</i>		
Spissforskningsgr. Samfunnsfagl-klima	MU	2 000	8 500		
Industriell Økologi, NTNU	MU	1 500	1 500		
Sum		14 000	22 500		
Marin/IKT					
Overvåkning av marine og terr.miljø	BF	5 500	5 000	2000 - 2004	Fondet
Strategiske programmer	BF	22 000	26 000		FID,KUF,LD,Jord.av.,FOND
Havbruk - prod. av akvat. organismer	BF		6 000	2000 - 2004	FID, LD
Sum		27 500	37 000		
Grunnforskning for øvrig					
Globalisering/internasjonalisering (hum)	KS	5 000	9 500		
Globalisering/internasjonalisering (samf)	KS	5 000	9 500		
Andre søknader (Kvalitet/konsentrasjon)	KS		4 000		
Andre søknader (Kvalitet/konsentrasjon)	KS		6 000		
<i>Delsum globalisering/ kvalitet/ konsentrasjon</i>		<i>10 000</i>	<i>29 000</i>		
Vitenskapelig utstyr inkl. mikroteknologi	DIV	10 000	40 000		KUF, FOND
Kompetanseprosj materialtekn. (KOMMAT)	IE		2 000	2001	Fondet
Kompetanseprosj petroleumsforsk. (KOMPET)	IE		2 000	2001	Fondet
Strategiske instituttprogrammer (Petroleumsforsk.)	NT		2 000		NHD, OED, FOND
Strategiske universitetsprogrammer (Materialtekn.)	NT		2 000		KUF, NHD, OED, FOND
SARS-senteret	NT	2 500	23 000		
Sum		22 500	100 000		
Adm.avkastningen fra fondet/SFF	STR		4 000		FOND
Sum totalt		90 000	203 500		

3.8 Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Budsjettet for 2001 fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet (AAD) utgjør 19,5 mill. kroner fordelt på åtte forskningsprogrammer. Samtlige programmer er innenfor KS sitt område. Det største programmet er knyttet til utvalget som arbeider med *Maktutredningen*. Programmet med innretning mot *samfunnsmessige og kulturelle forutsetninger for IKT* er gitt økning sammen med *Velferdsprogrammet*. Programmene *Levekår og omstilling i landbruket* og *Sysselsetting og arbeidsmarkedet* er redusert. Til sammen er tildelingen fra AAD nær sagt uendret fra i fjor, Jf tabell 3.8.1.

Tabell 3.8.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel, post og/eller navn på program/ satsing.
Revidert budsjett 2000 (per 1/9-2000) og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.	1500 21.	ARENA	KS	800	800	0,0 %
Kap.	1500 21.2	Levekår, utv. og omstilling i landbruket	KS	400	200	-50,0 %
Kap.	1500 21.2	Offentlig sektor i endring	KS	2.000	2.000	0,0 %
Kap.	1500 21.2	Sysselsetting og arbeidsmarked	KS	2.975	2.500	-16,0 %
Kap.	1500 21.2	Samf. og kult. forut. for info.tek og kom.tek. (SKIKT)	KS	700	1.000	42,9 %
Kap.	1500 21.2	Næring, finans og marked	KS	1.000	1.000	0,0 %
Kap.	1500 21.2	Maktutredningen	KS	11.000	11.000	0,0 %
Kap.	1500 21.2	Velferdsprogrammet	KS	650	1.000	53,8 %
Sum				19.525	19 500	-0,1 %

Fra og med år 2001 er Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen I Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) under bestyrelse av Arbeids- og administrasjonsdepartementet (AAD). Bevilgninger gitt fra denne avdelingen står foreløpig oppført på KRDs budsjettposter, men departementet forutsetter at Forskningsrådet for fremtiden rapporterer til AAD. Bevilgningen fra denne avdelingen omfatter programmene *Sysselsetting og arbeidsmarked*, *Arbeid og helse* og *Sikkerhetsforskning*.

3.9 Barne- og familiedepartementet

Budsjettet for 2001 fra Barne- og familiedepartementet (BFD) utgjør 17,7 mill. kroner fordelt på tre forskningsprogrammer. De tre programmene er *Bærekraftig produksjon og forbruk* (MU), *Kjønn i endring* og *Velferdsprogrammet* (begge KS). Jf tabell 3.9.1.

Budsjettet innebærer en reduksjon på 500.000,- kroner (2,7 prosent) i år 2001 sett i forhold til revidert budsjett 2000 per 1/9-2000. Reduksjonen er knyttet til *Velferdsprogrammet*.

Tabell 3.9.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel, post og/eller navn på program/ satsing.
Revidert budsjett 2000 (per 1/9-2000) og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.		Velferdsprogrammet	KS	15 500	15 000	-3,2 %
Kap.	846 70.1	Kjønn i endring	KS	1 000	1 000	0,0 %
Kap.		Bærekraftig produksjon og forbruk	MU	1 700	1 700	0,0 %
Sum				18 200	17 700	-2,7 %

3.10 Finansdepartementet

Budsjettet for 2001 fra Finansdepartementet (FIN) utgjør 8,075 mill. kroner fordelt på åtte forskningsprogrammer. Samtlige programmer, med unntak av Skatteøkonomisk forskning er finansiert sammen med andre departementer.

Budsjettet er uendret i år 2001 sett i forhold til revidert budsjett 2000 per 1/9-2000.

Tabell 3.10.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel, post og/eller navn på program/ satsing. Revidert budsjett 2000 (per 1/9-2000) og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.	1600 21	Regional utvikling	KS	200	200	0,0 %
Kap.	1600 21	Skatteøkonomisk forskning	KS	3.250	3.250	0,0 %
Kap.	1600 21	Økonomisk kriminalitet	KS	1.000	1.000	0,0 %
Kap.	1600 21	Sysselsetting og arbeidsmarked	KS	525	525	0,0 %
Kap.	1600 21	Næring, finans og marked	KS	500	500	0,0 %
Kap.	1600	Helsetjeneste og helseøkonomi	MH	2 000	2 000	0,0 %
Kap.		SAMRAM, SAMSTEMT	MU	400	400	0,0 %
Kap.		Bærekraftig prod. og forbruk	MU	200	200	0,0 %
Sum				8 075	8 075	0,0 %

3.11 Justisdepartementet

Budsjettet for 2001 fra Justisdepartementet (JD) utgjør 3,4 mill. kroner fordelt på tre forskningsprogrammer. De tre programmene er *Økonomisk kriminalitet*, *Offentlig sektor i endring* og *Forskning om vold* (alle KS). Jf tabell 3.11.1.

Budsjettet innebærer en reduksjon på 220.000,- kroner (6,2 %) i år 2001 sett i forhold til revidert budsjett 2000 per 1/9-2000. Reduksjonen er knyttet til programmet *Offentlig sektor i endring*.

Tabell 3.11.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel, post og/eller navn på program/ satsing. Revidert budsjett 2000 (per 1/9-2000) og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.	400 11	Økonomisk kriminalitet	KS	900	1.000	11,1 %
Kap.	400 11	Offentlig sektor i endring	KS	675	355	-47,4 %
Kap.	400 11	Forskning om vold	KS	2.000	2.000	0,0 %
Sum				3.575	3.355	-6,2 %

3.12 Kommunal- og regionaldepartementet

Budsjettet for 2001 fra Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) utgjør 80,250 mill. kroner, jf. tildelingsbrevet fra departementet av 11. januar 2001. Bevilgningen gis over flere kapitler og poster. Jf tabell 3.12.1.

Budsjettet innebærer en reduksjon på 1,760 (2,1 %) i år 2001 sett i forhold til revidert budsjett 2000 per 1/9-2000. Reduksjonen skyldes redusert bevilgning til delprogrammet *REGINN* under *BRO-programmet*, som avsluttes i år 2001.

Bevilgningen er fordelt med 52,5 mill. kroner til programmer innenfor FoU-basert næringsutvikling og med 27,750 mill. kroner til øvrige forskningsprogrammer under Norges forskningsråd. Etter en nærmere dialog med Forskningsrådet fastsetter departementet rammer til de enkelte programmene. Det gis i tillegg føringer på bruk av midlene innenfor programmene og mål for de enkelte program. Jf. nærmere omtale av de enkelte programmene i de områdevis kapitlene.

Når det gjelder FoU-basert næringsutvikling er Forskningsrådet en av flere aktører som Kommunal- og regionaldepartementet samarbeider med for å nå målene i distrikts- og regionalpolitikken. Forskningsrådet er en viktig aktør gjennom sine kontakter hos universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter, der aktiviteter rettet mot utvikling av regionale utviklingsmiljøer og samarbeidsprosjekter mellom SMB og ulike kunnskapsmiljøer står sentralt.

Bevilgningene til de øvrige forskningsprogrammene dekker et vidt spekter av aktiviteter knyttet til arbeidsmiljø og sikkerhet, sysselsetting og arbeidsmarked, bolig og levekår, byutvikling, kommunale beslutningsprosesser og statlig intervensjon, samt internasjonal migrasjon og etniske relasjoner.

Tabell 3.12.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel, post og/eller navn på program/ satsing. Revidert budsjett 2000 (per 1/9-2000) og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Forskningsprogrammer mv.						
Kap.	500 21	Regional utvikling	KS	1 850	1 900	2,7 %
Kap.	500 21	Kommuneloven	KS	2 500	2 500	0,0 %
Kap.	500 21	Evaluering av plan og bygningsloven	KS	3 200	3 000	-6,3 %
Kap.	500 21	Sysselsetting og arbeidsmarked	KS	1 450	1 450	0,0 %
Kap.	500 21	IMER	KS	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	500 21	Program for samisk forskning	KS		500	
Kap.	500 21	Helse i arbeidslivet/Arbeid og helse	MH	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	521 71	IMER	KS	3 800	2 300	-39,5 %
Kap.	536 51	Risiko- og sårbarhetsforskning	IE	2 500	2 600	4,0 %
Kap.	536 51	Helse i arbeidslivet/Arbeid og helse	MH	2 500	2 500	0,0 %
Kap.	581 78	Byutvikling	KS		4 000	
Kap.	581 78	Bolig og levekår	KS	4 000	4 000	0,0 %
Sum				24 800	27 750	11,9 %
FoU-basert næringsutvikling						
Kap.	552 53	FORNY-programmet	IE	12 000	14 000	16,7 %
Kap.	552 53	REGINN	IE	9 000	4 000	-55,6 %
Kap.	552 53	SMB-kompetanse/SMB-Høgskole	IE	19 500	19 500	0,0 %
Kap.	552 53	TEFT	IE	15 000	14 000	-6,7 %
Kap.	552 53	Kunnskapsgrunnlaget	IE	1 710	1 000	-41,5 %
Sum				57 210	52 500	-8,2 %
Totalt				82 010	80 250	-2,1 %

Fom år 2001 er Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen under bestyrelse av Arbeids- og administrasjonsdepartementet (AAD). Bevilgninger gitt fra denne avdelingen står foreløpig oppført på KRDs budsjettposter, men departementet forutsetter at Forskningsrådet for fremtiden rapporterer til AAD. Bevilgningen fra denne avdelingen omfatter programmene *Sysselsetting og arbeidsmarked*, *Arbeid og helse* og *Sikkerhetsforskning*.

3.13 Kulturdepartementet

Budsjettet for 2001 fra Kulturdepartementet utgjør 2,9 mill. kroner fordelt på to forskningsprogrammer: *Program for kulturstudier* (KS) og *Landskap i endring* (MU). Jf tabell 3.13.1.

Budsjettet innebærer en økning på om lag 950.000,- kroner i år 2001 sett i forhold til revidert budsjett 2000 per 1/9-2000. Økningen er knyttet til *Landskap i endring*.

Tabell 3.13.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel, post og/eller navn på program/ satsing. Revidert budsjett 2000 (per 1/9-2000) og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.	320 79	Program for kulturstudier	KS	1.968	1.915	-2,7 %
Kap.		Landskap i endring	MU		1 000	
Sum				1 968	2 915	48,1 %

3.14 Samferdselsdepartementet

Budsjettet for 2001 fra Samferdselsdepartementet (SD) utgjør 66,650 mill. kroner. Dette innebærer en økning på 8,3 mill. kroner (14,2 %) sett i forhold til revidert budsjett 2000 per 1/9-2000. Jf tabell 3.14.1.

Bevilgningen er fordelt med 18,2 mill. kroner til *transportforskning* og 48,45 mill. kroner til *telekommunikasjonsforskning*. Tilsvarende tall for år 2000 var (per 1/9-2000) hhv. 16,750 mill. kroner og 41,6 mill. kroner.

Økningen i departementets bevilgning til transportforskning skal bl.a. gå til å styrke forskning om transporttelematikk innenfor forskningsprogrammet LOGITRANS.

Innenfor telekommunikasjonsforskning ønsker departementet at Forskningsrådet skal prioritere å igangsette prosjekter som kan støtte opp under utviklingen av bredbåndskommunikasjon. Forskningsrådet er også bedt om ta opp problemstillinger knyttet til økte muligheter for å dekke funksjonshemmedes behov for IKT-tjenester som den teknologiske utviklingen åpner for.

Bevilgningen til senteret på Fornebu er videreført med 5,0 mill. kroner og ligger inne i rammen til telekommunikasjonsforskning (NT). Til sammen er det lagt inn 20,0 mill. kroner til senteret, hvorav 10,0 mill. kroner over KUFs budsjett og 5,0 mill. kroner over NHDs budsjett. I år 2000 var bevilgningen totalt 17,5 mill. kroner fordelt med 7,5 mill. kroner fra KUF, 5,0 mill. kroner fra NHD og 5,0 mill. kroner fra SD.

Hovedtyngden av midlene over SDs budsjett til samferdselsforskning kanaliseres over Forskningsrådets budsjett. Den endelige fordelingen av midlene skjer etter en intern diskusjon og i samråd med departementet og fastsettes gjennom tildelingsbrevet fra departementet.

At Forskningsrådets budsjett for år 2001 avviker noe fra departementets tildelingsbrev for år 2001 skyldes dels at bevilgningen til TITAN prosjektet er forskuttet og inntektsført i år 2000 og dels at (årets) budsjett til programmene *Byutvikling* og *Regional utvikling* og basisbevilgningen til TØI ble fastsatt før tildelingsbrevet kom. Sistnevnte vil bli rettet opp i revidert budsjett.

Tabell 3.14.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel, post og/eller navn på program/ satsing. Revidert budsjett 2000 (per 1/9-2000) og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001	
Transportforskning							
Kap.	1301	50	Logistikk, IT-anvendelser og transport	IE	10 000	11 500	15,0 %
Kap.	1301	50	Byutvikling, Regional utvikling, basisbevilgning TØI	KS	6 450	6 400	-0,8 %
Kap.	1301	50	Miljøforurensning og helse/ Miljø og helse	MH	300	300	0,0 %
Delsum					16 750	18 200	8,7 %
Telekommunikasjon							
Kap.	1301	50	Telependling/fjernarbeid (NIN)	IE	600	350	-41,7 %
Kap.	1301	50	Tjenesteyting/Infostruktur (TYIN)	IE	11 400	12 300	7,9 %
Kap.	1301	50	IT-industrien/grafisk ind. (PROGIT)	IE	6 600	7 800	18,2 %
Kap.	1301	50	Samf. og kult. forut. for info.tek og kom.tek. (SKIKT)	KS	7 000	8 000	14,3 %
Kap.	1301	50	Telekommunikasjon	NT	16 000	20 000	25,0 %
Delsum					41 600	48 450	16,5 %
Totalt					58 350	66 650	14,2 %

3.15 Sosial- og helsedepartementet

Sosial- og helsedepartementets (SHD) samlede bevilgning til forskning i år 2001 anslås til 650 mill. kroner, som er en økning på 50 mill. kroner i forhold til 2000¹. Hovedtyngden av midlene går direkte til sykehusene og andre FoU-utførende institusjoner/ organisasjoner.

I henhold til foreløpig tildelingsbrev er bevilgningen fra departementet til Forskningsrådet på 129,6 mill. kroner i år 2001, fordelt på seks poster. De seks postene som Forskningsrådet får midler over fremkommer i tabell 3.15.1.

Tabell 3.15.1: Inntekter fra SHD. Fordeling etter kap. og post. Mill. kroner.

					Budsjett 2001
Kap.	614 post	50	Sosialtjenesten, rusmiddel mv.		7,0
Kap.	675 post	50	Tiltak for eldre og funksjonshemmede		22,7
Kap.	701 post	50	Forskning og forsøksvirksomhet		33,8
Kap.	719 post	50	Helsefremmende og forebyggende arbeid		25,9
Kap.	739 post	50	Andre utgifter - kunnskapsgrunnlag mv.		34,6
Kap.	2600 post	50	Trygdeetaten		5,6
Sum					129,6

Departementets bevilgning til Forskningsrådet har i hovedsak et anvendt siktemål i realiseringen av overordnede mål for helse-, sosial- og trygdesektoren. SHD trekker spesielt fram noen områder som ønskes styrket innen medisin og helse, bl.a. mat og helse, helse i arbeidslivet, alternativ medisin, mental helse, helsetjenesteforskning/helseøkonomi og næringsrettet bioteknologi. Dette gjør at bevilgningen over postene «Tiltak for eldre og funksjonshemmede», «Forskning og forsøksvirksomhet» og «Kunnskapsgrunnlaget mv.» har hatt en ikke ubetydelig økning fra 2000 til 2001.

SHDs budsjett til Forskningsrådet til finansiering av forskningsprogrammer og strategiske satsinger er på 129,6 mill. kroner. Dette tilsvarer en økning på 22,4 %. Jf tabell 3.15.2

¹ Fra NIFUs statsbudsjettanalyse

Tabell 3.15.2: SHDs bevilgning. Fordeling etter program/ satsing med angivelse av kapittel og post. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

			Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.	614	Rusmiddelforskning	MH	3 585	
Kap.	675	IT-FUNK	IE	4 000	4 000
Kap.	701	Alternativ medisin	MH	2 250	
Kap.	701	Farmakologisk og farmasøytisk forskning	MH	2 000	2 000
Kap.	701	IKT i medisin og helsetjeneste	MH		1 500
Kap.	701	Informasjonsteknologi	MH	1 500	
Kap.	701	Næringsutvikling fra medisinsk forskning	MH		2 800
Kap.	719	Kommuneloven	KS	400	400
Kap.	719	Drikkevannsforskning	NT	3 000	3 000
Kap.	719	EU5 Strålevernprogram	MU	1 000	1 000
Kap.	719	FoU om elektromagnetiske felt (EFFEKT)	IE	500	
Kap.	719	Helse i arbeidslivet	MH	2 000	
Kap.	719	Helse og sykdom i kulturelt perspektiv	MH	3 500	
Kap.	719	Inneklima og helse	MH	2 300	
Kap.	719	Strategiske satsinger (Mat&helse/Antibio.res)	MH	4 000	6 000
Kap.	739	Anvendt klinisk forskning	MH	7 450	
Kap.	739	Konsensuskonferanseprogrammet	MH	750	
Kap.	739	Kreftforskning - div.	MH	8 500	20 100
Kap.	739	Sterilisering - forprosjekt	MH	275	
Kap.	614, 675, 2600	Velferdsprogrammet	KS	23 250	25 100
Kap.	614, 701	Mental helse	MH	16 200	19 200
Kap.	614, 719, 739	Helse og samfunn	MH		13 750
Kap.	675, 719	Arbeid og helse	MH		3 650
Kap.	675,701,739	Helsetjenesteforskning	MH	9 625	
Kap.	701, 739	Pasientnær klinisk forskn. og alternativ med.	MH		11 250
Kap.	719, 739	Forebyggende helsearbeid	MH	7 300	
Kap.	719, 739	Miljø og helse	MH		4 000
Kap.	719, 739	Miljøforurensning og helse	MH	1 700	
Kap.		Evalueringer	MH	795	
Kap.	675,701,739	Helsetjeneste og helseøkonomi	MH		11 800
Sum			105 880	129 550	22,4 %

3.16 Utenriksdepartementet

Budsjettet for 2001 utgjør 63,0 mill. kroner. Dette innebærer en økning på 1,9 mill. kroner (3,0 %) sett i forhold til revidert budsjett 2000 per 1/9-2000. Jf tabell 3.16.1.

Forskningsrådet mottar midler til programmer/ aktiviteter over 02-området til *europaforskning* og over 03-området til *bistand*.

Tabell 3.16.1: Inntekter. Fordeling etter kapittel, post og/eller navn på program/satsing. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kap.	100 21	ARENA	KS	500	500	0,0 %
Kap.	100 21	Europaforskning generelt	KS	5.000	5.000	0,0 %
Kap.	158 70	Forskning og utviklingsspørsmål	MU	37 640	39 000	3,6 %
Kap.		Øst-Europa programmet	MU	8 500	9 000	5,9 %
Kap.		Sørøst-Europa programmet	MU	7 500	7 500	0,0 %
Kap.	154 72	Norske forskeres u-landspartnere	MU	1 000	1 000	0,0 %
Kap.		EU5 Strålevernprogram	MU	1 000	1 000	0,0 %
Sum				61 140	63 000	3,0 %

Bevilgningen til *europaforskning* fordeler seg på to forskningsaktiviteter med til sammen 5,5 mill. kroner. De to aktivitetene er *ARENA* og Europaforskning generelt (begge KS). Et hovedmål innenfor *ARENA* er å styrke norsk forskningskompetanse og bidra til empirisk og teoretisk forskning om effektene av et mer aktivt europeisk styringsnivå, mens bevilgningen til *Europaprogrammet* skal styrke norsk europaforskning og kunnskapen i det norske samfunn om europeiske spørsmål.

Bevilgningen til *bistand* fordeler seg på aktivitetene Øst-Europa-programmet, SørØst-Europa-programmet, Norske forskeres u-landspartnere, EUs 5. strålevernprogram og Utviklingsveier i Sør. Utviklingsveier i Sør representerer et resultat av en omorganisering av aktiviteter innen utviklingsforskning med sikte på bedre samordning, bredere fokus, raskere tilpasning til nye forskningsbehov, bedre synliggjøring og lavere administrasjonskostnader. Ett programstyre forvalter flere aktiviteter innenfor temaet.

4 Nærmere om områdenes budsjetter

4.1 Området for biproduksjon og foredling (BF)

4.1.1 Inntekter og føringer

Biproduksjon og foredling legger for 2001 til grunn en total budsjetttramme på 562,250 mill. kroner. Sammenlignet med revidert budsjett 2000 gir dette en nominell vekst på 51,789 mill. kroner eller 10,1 %.

Generelle midler til forskningsformål fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet, Fiskeridepartementet, Landbruksdepartementet og Nærings- og handelsdepartementet samt midler fra Fondet for forskning og nyskaping (Forskningsfondet) utgjør i alt 387,7 mill. kroner (+ 15,6 % i forhold til 2000). Instituttbevilgningen over Landbruksdepartementets budsjett (kap. 1137 p. 51) utgjør 139,5 mill. kroner (+ 2,9 % i forhold til 2000). Spesielle departementsmidler og diverse inntekter er budsjettert med henholdsvis 28,1 mill. kroner og 6,9 mill. kroner.

Tabell 4.1.1: Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2000, budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

			Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kirke-, - utdannings-, og forskningsdepartementet					
Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd	18 500	18 000	-2,7 %
Kap.	286 , post	50 Fondet for forskning og nyskaping	27 500	37 000	34,5 %
Sum			46 000	55 000	19,6 %
Nærings- og handelsdepartementet					
Kap.	920 , post	50 Norges forskningsråd	27 700	32 700	18,1 %
Sum			27 700	32 700	18,1 %
Fiskeridepartementet					
Kap.	1023 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	171 800	200 980	17,0 %
Kap.	1023 , post	71 Tilskudd til programmet MABIT	4 000	4 000	0,0 %
Sum			175 800	204 980	16,6 %
Landbruksdepartementet					
Kap.	1137 , post	50 Norges forskningsråd, Forskningsprogr. etc.	89 983	99 053	10,1 %
Kap.	1137 , post	51 Norges forskningsråd, Basisbevilgning inst. 1)	135 595	139 520	2,9 %
Kap.	1140 , post	77 Miljø- og næringstiltak i jordbruket	580		
Kap.	1142 , post	51 Tilskott til utviklingsfondet for skogbruket	3 230	3 319	2,8 %
Kap.	1142 , post	71 Utviklingsprogrammet TTTF	2 000	0	
Kap.	1150 , post	77 Jordbruksavtalen, diverse program/prosjekt	21 055	20 778	-1,3 %
Sum			252 443	262 670	4,1 %
SUM DEPARTEMENTENE			501 943	555 350	10,6 %
Diverse inntekter			8 518	6 900	-19,0 %
SUM TOTALT			510 461	562 250	10,1 %

Fiskeridepartementet (FID)

Biproduksjon og foredlings bevilgningsramme av generelle midler fra FID er for 2001 på 200,98 mill. kroner. Dette er en økning på 29,18 mill. kroner eller 17,0 % i forhold til 2000. En del av veksten er knyttet til at Fiskeridepartementet fra 2001 gir basisbevilgning til

Norconserv og SINTEF Fiskeri og havbruk, og at disse midlene kanaliseres gjennom Forskningsrådet, hvor Bioproduksjon og foredling har basisbevilgningsansvaret.

Satsingen på marin forskning og utvikling over FIDs budsjett har som overordnet mål å utvikle kunnskap for å ivareta og utløse verdiskapingspotensialet i fiskeri- og havbruksnæringen. Departementet prioriterer i tråd med sin FoU-strategi forskning rettet mot utvikling av markedskunnskap, produkt- og prosessutvikling, bedre utnyttelse av råstoffet, bl.a. gjennom marin bioteknologi og havbruksforskning inklusive dyrking av havet. Når det gjelder departementets mer spesifikke prioriteringer og føringer, vises det til departementsavsnittet under kap. 3.4.

Satsingen knyttet til *MABIT (Marin bioteknologi i Tromsø)* forutsettes videreført i 2001 med en bevilgning på 4,0 mill. kroner gitt som spesielle midler.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF)

Bioproduksjon og foredling disponerer i 2001 18,0 mill. kroner av KUF-midler til rekrutteringsstipend innen fiskeri, havbruk og landbruk. Dette er en reduksjon på 0,5 mill. kroner eller 2,7 % i forhold til 2000. Det er ikke gitt noen føringer i St. prp. nr. 1 (2000-2001) om hvilke områder som skal prioriteres. Midlene er fordelt med 1,15 mill. kroner på posten stipend for å dekke opp forpliktelser knyttet til frittstående doktorgradsstipendiater og 16,85 mill. kroner til strategiske programmer. Av totalrammen går 9,75 mill. kroner til forskerrekuttering for fiskeri- og havbrukssektoren og 8,25 mill. kroner til rekruttering for landbrukssektoren.

Landbruksdepartementet (LD)

Av departementets generelle bevilgning til forskningsformål (midler over post 50) disponerer Bioproduksjon og foredling i 2001 99,1 mill. kroner. Dette er en økning på 9,1 mill. kroner eller 10,1 % i forhold til 2000. Området fikk som en følge av vedtak i revidert nasjonalbudsjett 2000 en reduksjon i bevilgningen på 2,4 mill. kroner. Siden bevilgningen på det tidspunkt i realiteten var disponert, vil rammen for 2001 således gi en reell vekst i forhold til budsjett 2000 på 6,7 mill. kroner eller 7,2 %.

Med utgangspunkt i Langtidsplanen for landbruksforskning prioriterer Landbruksdepartementet forskning knyttet til forbrukerholdninger, matvarekvalitet og matvaretrygghet i hele verdikjeden og kunnskapsutvikling knyttet til verdiskapning i jord- og skogbruk. Det legges også stor vekt på kunnskapsproduksjon som grunnlag for samfunnsplanlegging, særlig hensynet til jordvern, og for vurdering og analyse av effekten av sentrale politiske virkemidler. Når det gjelder departementets mer spesifikke faglige og beløpsmessige prioriteringer og føringer, vises det til departementsavsnittet under kap. 3.5.

Departementets ramme for basisbevilgninger til landbruksinstituttene (midler over post 51) øker med 3,92 mill. kroner eller 2,9 % i forhold til 2000. Veksten representerer kompensasjon for pris- og lønnsøkning for den samlede ramme for basisbevilgning til landbruksforskningsinstituttene.

Etter ønske fra Landbruksdepartementet har Forskningsrådet ved Bioproduksjon og foredling fra 2000 overtatt ansvaret for forvaltningen av *Utviklingsfondet for skogbruket*. Fondet tilføres en årlig bevilgning over LDs budsjett. For 2001 er bevilgningen 3,31 mill. kroner. Av jordbruksavtalemidler er det foreløpig budsjettert med en bevilgning på 20,77 mill. kroner, som gjelder avtalefestede forpliktelser for enkeltprosjekter og tematiske satsinger, bl.a. en videreført satsing på forskning om Scrapie, kugalskap og Creutzfeldt-Jacobs sykdom.

Nærings- og handelsdepartementet (NHD)

Bioproduksjon og foredlings bevilgningsramme av NHD-midler er økt med 5,0 mill. kroner fra 27,7 mill. kroner i 2000 til 32,7 mill. kroner i 2001, en økning på 18,1 %. Bevilgningen finansierer brukerstyrt FoU med sikte på økt verdiskaping med utgangspunkt i biologiske ressurser og næringsmidler. Departementet legger vekt på at det gis stimulans til marin bioteknologi og økt kommersialisering.

Fondet for forskning og nyskaping (Forskningsfondet)

For 2000 disponerte Bioproduksjon og foredling 27,5 mill. kroner til marin og IKT-relatert forskning. Midlene ble bevilget til strategiske programmer for forskning på *Marine oppdrettsarter*, *Bioprospektering* og *Bioinformatikk* og til et grunnforskningsprogram om *Overvåking av marine og terrestriske systemer (IKT)*. For 2001 er rammen for satsing innenfor disse temaene satt til 37,0 mill. kroner, hvorav 18,0 mill. kroner gjelder videreføring av igangsatte prosjekter i 2000.

4.1.2 Mål og prioriteringer

Målet for området Bioproduksjon og foredling er å videreutvikle det vitenskapelige grunnlaget for en bærekraftig utnyttelse av biologiske ressurser og fremme en lønnsom og livskraftig næringsvirksomhet med utgangspunkt i disse ressursene. Området stimulerer til forskning rettet mot ressurs- og miljøforhold innenfor landbruk, fiskeri, havbruk og den foredlingsindustri og distribusjon som har sin basis i råvarer fra primærnæringene. Et sentralt siktemål er å gjøre primærnæringene og foredlingsindustrien mer robuste gjennom tilpassing til nye markedsforhold, og at forskningen vil bidra til at Norge utnytter det betydelige potensial for verdiskaping som ligger i en høyere grad av foredling av biologiske ressurser både på land og i havet.

Området legger særlig vekt på å følge opp Forskningsmeldingens (St. meld. nr. 39 (1998-99) *Forskning ved et tidsskille*) prioriteringer, Forskningsrådets strategier og departementenes FoU-strategier og forskningsplaner.

For 2001 og årene framover vil hovedprioriteringene for området Bioproduksjon og foredling være:

- en bredt anlagt FoU-innsats på hele spekteret av marin forskning
- forskning for bedret konkurransekraft i landbruksproduksjonen og landbruksbasert næringsmiddelindustri med vekt på matvarekvalitet og forbrukertrygghet
- forskningsbasert kunnskapsproduksjon knyttet til skogsektoren – potensiale for verdiskaping og bidrag til miljøpolitisk måloppnåelse
- strategisk grunnleggende og næringsrettet bioteknologisk forskning
- styrke forskerrekutteringen innen bioproduksjon og foredling med spesiell fokus på veterinærmedisinske fag
- økt internasjonalt forskningssamarbeid

4.1.3 Fordeling av budsjett

Bioproduksjon og foredling benytter i 2001 grunnbevilgninger, strategiske programmer og forskningsprogrammer for å realisere sine prioriteringer. Frittstående ikke programtilknyttede prosjekter eller frittstående stipend er ikke lenger et eget virkemiddel i området. Forskerrekruttering og personrettet internasjonal kompetanseutveksling skjer innenfor de øvrige virkemidler.

Utgangspunktet for fordelingen av de tildelte budsjetterammer på virkemidler og aktiviteter har vært signaler i departementenes styringsdokumenter, Forskningsrådets budsjettforslag for

2001 og avveininger av departementenes ulike øremerkinger og føringer i budsjettproposisjonene og de foreløpige tildelingsbrevne.

Som det går fram av tabell 4.1.2, viderefører området også for 2001 den langsiktige utvikling i virkemiddelbruken ved å øke den prosentvise andel av totalbudsjettet som går til strategiske programmer på bekostning av forskningsprogrammer. Hensikten er å styrke områdets strategiske funksjon, sikre langsiktig kompetanseoppbygging og bidra til å etablere en hensiktsmessig infrastruktur med god arbeidsdeling mellom FoU-miljøene.

Tabell 4.1.2: Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter budsjettposter. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001
Brakerstyrte programmer				
Grunnforskningsprogrammer	5 500	5 000	5 500	5 000
Handlingsrettede programmer	265 033	279 597	226 450	244 600
Sum programmer	270 533	284 597	231 950	249 600
Stipend	5 150	1 650	5 150	1 650
Prosjekt- og miljøstøtte	150	200	150	200
Frittstående EU-prosjekter				
Andre frittstående prosjekter				
Sum frittstående prosjekter	5 300	1 850	5 300	1 850
Grunnbevilgninger	100 200	104 500	100 200	104 500
Strategiske programmer	115 722	152 913	114 922	152 913
Utstyr og instrumenter				
Andre infrastrukturtiltak	5 100	3 000	5 100	3 000
Sentre for fremragende forskning				
Sum infrastruktur	221 022	260 413	220 222	260 413
Kontingenter				
Informasjon/formidling/publisering	1 682	1 500	1 682	1 500
Planlegging/utredning/evaluering	3 500	3 140	3 500	3 140
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	5 706	5 750	5 706	5 750
Sum diverse FoU-aktiviteter	10 888	10 390	10 888	10 390
Disposisjonsfond	2 718	5 000	2 718	5 000
Sekretariater				
Andre felleskostnader				
Sum felleskostnader	0	0	0	0
SUM TOTALT	510 461	562 250	471 078	527 253

Programmer

Den prosjektfinansierte forskningen i Bioproduksjon og foredling skjer med få unntak innenfor rammen av de forskningsprogrammer området administrerer. Området etablerte fra 2000 en helt ny programstruktur, hvor 14 ordinære programmer (administrert av Bioproduksjon og foredling med eget programstyre) ble redusert til åtte. Programstrukturen er heldekkende innenfor områdets sektoransvar. Verdikjedeprinsippet og verdikjedetenking er lagt til grunn for den nye organiseringen. Brukerstyrt forskning er lagt til det program der den tematisk hører hjemme. I tillegg til de åtte ordinære programmene finansierer området programmet/satsingen *MABIT* (*Marin bioteknologi i Tromsø*) og gir delfinansiering til programmet/satsingen *NUMARIO*. Fra 2000 administrerer/forvalter området også *Utviklingsfondet for skogbruket*, samt samarbeider med området Naturvitenskap og teknologi

om grunnforskningsprogrammet *Overvåking*. Den samlede finansieringsrammen for disse 11 programmene/satsingene og utviklingsfondet utgjør i 2001 284,6 mill. kroner eller 50,6 % av totalbudsjettet.

I det følgende er det gitt en kort omtale av de igangværende programmene i Bioproduksjon og foredling i 2001:

Bioteknologi

Programmet har som mål å bidra til økt verdiskaping ved bruk av bioteknologi i primærnæringene og i utnyttelse av marine ressurser, videreforedling og i industriell anvendelse og bidra til økte kunnskaper om konsekvenser for sikkerhet, miljø og samfunn ved bruk av moderne bioteknologi. Programmet omfatter fem temaområder; Matvarekvalitet og forbrukertrygghet, Marin bioteknologi, Miljøbioteknologi, Genetisk karakterisering og Andre områder som skog, prydplanter og fôr. Programmet finansieres med midler fra FID, LD og NHD og har et totalbudsjett på 39,0 mill. kroner i 2001.

Fiskeriteknologi

Programmets hovedmål er å bidra til at fiske- og fangstflåten med basis i et bredt kunnskapsgrunnlag og gjennom teknologisk FoU kan øke verdiskapningen og høste marine ressurser på en bærekraftig måte. Videre skal programmet bidra til oppbygging av økt kompetanse og et bredt kunnskapsgrunnlag innen FoU i fangst- og flåteleddet slik at Norge kan være et foregangsland både i praktisk fiske og når det gjelder konkurransedyktige produkter og systemer fra norsk leverandørindustri. Programmet finansieres med midler fra FID og har et totalbudsjett på 11,6 mill. kroner i 2001.

HAVBRUK – Produksjon av akvatiske organismer

Programmet har som mål å medvirke til å sikre og videreutvikle det faglige grunnlaget for en markedsrettet, miljø- og ressursvennlig produksjon av akvatiske organismer. Programmet er organisert i åtte delprogrammer; Kvalitet i produksjonen, Slakting, transport og distribusjon, Produksjon og drift, Helse og sykdom, Fôr, ernæring, fôring og fôrteknologi, Avl og genetikk, Teknologi og utstyr og Miljø. Programmet finansieres ordinært med midler fra FID og LD. For 2001 utgjør disse departementenes bevilgning 56,5 mill. kroner. For 2001 vil det av Forskningsfondsmidler i tillegg bli gitt et finansielt bidrag på 6,0 mill. kroner til gjennomføringen av tre prosjekter under programmet. Midlene vil bidra til å sikre kompetanseoppbygging og forskning av grunnleggende karakter på marine arter i oppdrett – torsk og kveite.

Jord, planter og husdyr

Programmet skal medvirke til økt kunnskap for videre utvikling av primærproduksjonen i jordbruket. Det skal legges vekt på bærekraftig bruk av innsatsfaktorer gjennom hele produksjonsskjeden, slik at ressurs- og produksjonsgrunnlag kan forvaltes i et langsiktig perspektiv med sterk fokusering på miljø, kulturlandskap, helse og livskvalitet. Programmets aktivitet organiseres i tre delområder; Jord og planteproduksjon, Dyrehold og dyrehelse og Driftsformer, næringsutvikling og økonomi. Programmet finansieres med midler fra LD og jordbruksavtalen og har et totalbudsjett på 49,3 mill. kroner i 2001.

Marin bioteknologi i Tromsø (MABIT)

MABIT er et næringsrettet forsknings- og industriutviklingsprogram. Programmet skal bidra til økt verdiskaping i fiskeri- og havbruksnæringen og bioteknisk industri ved å virke som aktiv pådriver og koordinator for styrking av FoU og industrielle aktiviteter innen marin

bioteknologi i Tromsø-regionen. Programmet ble startet opp i 1998. FID bidrar finansielt med 4,0 mill. kroner for 2001 som kanaliseres gjennom Forskningsrådet.

Marine ressurser, miljø og forvaltning (MARE)

Programmet skal framskaffe ny viten om våre marine økosystemer, utvikle kunnskapsbasis og metodisk grunnlag for kommersiell høsting av marine ressurser, utvikle bioøkonomiske modeller og utvikle kalibrerte målesystemer og modeller for bl.a. effektivisering av marin ressurs- og miljøovervåking. I tillegg til å oppnå ny vitenskapelig erkjennelse, er det en klar målsetting at programmet skal bidra til å utvikle marine fagdisipliner som støtter opp om framtidig verdiskapning innenfor en bærekraftig utvikling. Programmet er et fellesprogram mellom Bioproduksjon og foredling, Miljø og utvikling og Naturvitenskap og teknologi og hvor Bioproduksjon og foredling har det administrative ansvaret. Programmets totalbudsjett for 2001 er 34,6 mill. kroner, hvorav Bioproduksjon og foredling bidrar med 24,7 mill. kroner av midler fra FID.

Marked og samfunn

Programmet skal styrke det samfunnsvitenskapelige kunnskapsgrunnlaget til støtte for ressurs- og miljøforvaltning, næringsutvikling samt produksjon, distribusjon og omsetning av varer og tjenester innen fiskeri og havbruk, jordbruk, skogbruk og utmarksproduksjoner. Programmet skal styrke markedskompetansen for de bioproduserende næringer og for forvaltningen. Programmet skal i tillegg øke kompetansen innenfor fag og disipliner som betjener dette forskningsbehovet. Programmet er organisert i fire tematiske områder; Markedsforskning, Næringsutvikling, Areal-, ressurs- og miljøforvaltning og Organisasjon og ledelse. Programmet finansieres med midler fra FID, LD og jordbruksavtalen og har et totalbudsjett på 28,9 mill. kroner i år 2001.

Næringsmidler

Programmet skal bidra til å styrke det forskningsbaserte kunnskapsgrunnlaget slik at norske forskningsmiljøer innehar og utvikler vitenskapelig kompetanse og kapasitet på internasjonalt nivå og slik at norsk næringsmiddelindustri framstår som en markedsorientert, konkurranse-dyktig, miljøvennlig og lønnsom industri som skaper og utnytter nasjonale fortrinn. Programmet skal videre styrke kunnskapsgrunnlaget slik at myndighetenes og industriens forutsetning for å bidra til trygg og sunn mat i det norske markedet bedres, og bidra til at norske interesser på området ivaretas internasjonalt. Programmet består av de seks temaområdene Matvarekvalitet og –trygghet, Forbrukertillit, Råvarer, Prosess og teknologi, Produkter og Logistikk og distribusjon. Forskning innenfor Matvarekvalitet og forbruker-trygghet i regi av Statens næringsmiddeltilsyn er lagt til programmet. Det er etablert et samarbeid med området Medisin og helse om forskning innenfor Mat og helse. Programmet finansieres med midler fra FID, LD, NHD og SNT og har et totalbudsjett på 44,0 mill. kroner i 2001.

Næringsutvikling for marine arter i oppdrett (NUMARIO)

NUMARIO skal fremme lønnsom næringsutvikling innenfor oppdrett av kveite, skjell og steinbit. Programmet, som gjennomføres av SND og Forskningsrådet i fellesskap, startet opp i 1997 og har varighet ut 2002. Prosjektene, som for det aller meste er brukerstyrte, tar opp problemstillinger knyttet til yngelproduksjon og matfiskproduksjon hos kveite og steinbit og yngelproduksjon, mellomkultur og bunnkultur hos skjell. Implementering, kunnskaps-spredning, markedsundersøkelser og fellestiltak er viktige elementer i programmet. Programmet finansieres med midler fra FID, KRD og LD. Den samlede bevilgning til programmet for 2001 er 16,0 mill. kroner. Bevilgningen fra LD på 1,0 mill. kroner kanaliseres gjennom Forskningsrådet.

Overvåking av marine og terrestriske systemer

Programmet skal utvikle kunnskap og teknikker av vesentlig betydning for fremtidige ressurs- og miljøovervåkningssystemer. Dette skal omfatte fornybare hav- og landressurser av økonomisk betydning for Norge. Programmet startet i 2000 og har programperiode t.o.m. 2004. Programmet gjennomføres i samarbeid mellom Bioproduksjon og foredling og Naturvitenskap og teknologi med sistnevnte som ansvarlig område. Programmet finansieres med midler fra Forskningsfondet. Bevilgningsrammen for 2001 er 12,5 mill. kroner hvorav Bioproduksjon og foredling bidrar med 5,0 mill. kroner.

Skog – ressurser og verdiskaping

Programmet skal øke kunnskapen om naturgitte og menneskeskapte prosessers betydning for skogens samlede ressurser og bidra til økt verdiskaping. Videre skal programmet øke kunnskapen om biologiske prosesser og relevante organismer i skog og øke kunnskap og kompetanse som bidrar til en variert og lønnsom utnyttelse av skogressursene. Programmet finansieres med midler fra LD og har et totalbudsjett på 11,3 mill. kroner i 2001.

Utviklingsfondet for skogbruket

Bioproduksjon og foredling har fra 2000 overtatt ansvaret for forvaltningen av midler fra *Utviklingsfondet for skogbruket*. Midlene skal benyttes til fremme av forskning, utvikling, informasjon og opplæring innen skogbruket samt til andre tiltak av interesse for skogbruksnæringen. Fondets midler forvaltes og disponeres av et styre med fem medlemmer fra Skogbrukets landsforening, Norges skogeierforbund, Norsk skogbruksforening og Landbruksdepartementet. Fondet tilføres årlig en bevilgning over Landbruksdepartementets budsjett i størrelsesorden 3 mill. kroner.

Frittstående prosjekter

Avsetningen til *frittstående stipend* på i alt 1,65 mill. kroner representerer forpliktelser knyttet til igangværende doktorgradsstipend innen fiskeri, havbruk og landbruk. Nye doktorgradsstipend blir finansiert innenfor rammen av strategiske programmer og innenfor forskningsprogrammene.

Infrastruktur

Grunnbevilgninger

Bioproduksjon og foredling fordeler midler fra LD til grunnbevilgninger til landbruksforskningsinstituttene Akvaforsk, Jordforsk, NILF, NISK, NORSØK, Planteforsk, Senter for bygdeforskning og Veterinærinstituttet. Rammen for grunnbevilgninger til disse instituttene er redusert med 1,0 mill. kroner i forhold til 2000 – fra 88,0 til 87,0 mill. kroner. Det er bare små endringer i grunnbevilgningen for det enkelte institutt.

Fra 2001 gir Fiskeridepartementet basisbevilgning til Norconserv og SINTEF Fiskeri og havbruk i tillegg til Fiskeriforskning. Alle tre instituttene vil da få grunnbevilgninger fra Forskningsrådet i tillegg til bevilgninger gjennom strategiske programmer. Samlet grunnbevilgning for de tre instituttene er for 2001 17,5 mill. kroner.

Strategiske programmer

Området tildeler strategiske programmer til de instituttene det har basisbevilgningsansvar for. Dessuten tildeles det strategiske programmer til andre forskningsinstitutter og til forskningsmiljøer ved universiteter og vitenskapelige høyskoler innenfor områdets ansvarsområde. Formålet er å skape forskningsmiljøer av høy kvalitet gjennom målrettet grunnleggende forskning, anvendt forskning og kompetanseoppbygging. Forskerutdanning (i første rekke doktorgradsstipend) inngår i de aller fleste strategiske programmer som tildeles midler fra Bioproduksjon og foredling.

Av ordinære midler over Fiskeridepartementets, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets og Landbruksdepartementets budsjetter har området for 2001 avsatt i alt 126,9 mill. kroner til strategiske programmer, en økning i forhold til 2000 på 34,0 mill. kroner. Økningen i rammen for strategiske programmer innen fiskeri- og havbruksforskningen utgjør 23,0 mill. kroner og det igangsettes åtte nye strategiske programmer i 2001. Økningen i rammen for strategiske programmer innen landbruksforskningen utgjør 11,0 mill. kroner og det igangsettes sju nye strategiske programmer i 2001. I tillegg igangsettes det tre programmer relevante for begge sektorer samfinansiert av FID og LD.

Av forskningsfondsmidler er det foreløpig avsatt 26,0 mill. kroner til strategiske programmer. Midlene er øremerket for kompetanseoppbygging og forskning av grunnleggende karakter innenfor temaene *Bioinformatikk*, *Bioprospektering* og *Marine arter i oppdrett*. 15,0 mill. kroner gjelder innfrielse av tilsagn for programmer som ble igangsatt i 2000.

Andre infrastruktureltiltak

Andre infrastruktureltiltak gjelder investeringsstøtte til Akvaforsk AS (gjenkjøp av forskningsanlegget på Averøya) (2,0 mill. kroner), et professorat (agroøkologi) ved Norges landbrukshøgskole (0,5 mill. kroner) samt støtte til Sars International Center i Bergen (0,5 mill. kroner).

Diverse FoU-aktiviteter

Det er avsatt i alt 1,5 mill. kroner til *informasjon, formidling og publisering* i 2001. Dette gjelder refusjon av utgifter til SND i forbindelse med SMB-innovasjon og dekning av utgifter vedrørende en egen informasjonsmedarbeider i Bioproduksjon og foredling.

Det er avsatt i alt 3,1 mill. kroner til *planlegging, utredning og evaluering* for 2001.

Både FID og LD prioriterer internasjonalt samarbeid høyt. Under posten *stimuleringstiltak og nettverksbygging* er det avsatt 5,8 mill. kroner for 2001. Bevilgningen skal nyttes til styrking og stimulering av den forskningsmessige kontakt og samarbeid innen Norden, med Grønland, Øst-Europa og EU samt gjennom organisasjoner som COST, EUREKA og ESF. I tillegg kommer midler bevilget under forskningsprogrammene og strategiske programmer. Av FID- og LD-bevilgningen er det avsatt midler til å dekke utgifter vedrørende en nasjonal ekspert til EU innen hver av sektorene fiskeri og akvakultur og landbruk (bygdeutvikling/ regional utvikling).

Disposisjonsfond

For 2000 er det avsatt til sammen 5,0 mill. kroner til områdets *disposisjonskonto* - 2,5 mill. kroner fra FID og 2,5 mill. kroner fra LD. Beløpet skal dekke bevilgninger gjennom året til prioriterte formål.

Departementenes forskningsbevilgninger fordelt på Forskningsmeldingens prioriterte temaer

Bioproduksjon og foredlings bidrag til å realisere de prioriterte satsingene i Forskningsmeldingen framgår av tabellen nedenfor. Oversikten viser en stor økning i omfanget av Marin forskning (18 prosent). For de andre temaene er det bare mindre økninger. Økningen under annen forskning (Annet) gjelder hovedsakelig forskning innen bioteknologi og på marked og samfunnsvitenskapelige problemstillinger relevante for landbruksnæringen.

Tabell 4.1.3: Totalt budsjett fra departementene. Fordeling etter Forskningsmeldingens tematiske satsinger og grunnforskning for øvrig. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Rev.bud. 2000	Budsjett 2001
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi		
Marin forskning	249 467	294 482
Medisin og helse	19 948	21 448
Skjæringsfeltet mellom miljø og energi	3 971	4 171
Grunnforskning for øvrig	47 470	48 770
Annet	181 087	186 479
Sum bevilgninger over departementenes budsjett	501 943	555 350

Budsjettmessige bindinger for 2002 og 2003

Tabell 4.1.4 nedenfor viser de budsjettmessige bindinger for årene 2002 og 2003.

Tilsagn for virkemidlet *programmer* gjelder summen av planleggingsrammene for områdets åtte programmer som finansieres av FID, LD og NHD - innenfor et 0-vekst budsjett. Under *infrastruktur* er budsjettallene for grunnbevilgninger for år 2001 lagt inn som tilsagn for 2002 og 2003, mens tilsagnene for strategiske programmer gjelder kontraktsfestede forpliktelser. Også tilsagnene under virkemidlene *frittstående prosjekter* og *diverse FoU-aktiviteter* gjelder kontraktsfestede forpliktelser

Tabell 4.1.4: Budsjettmessige konsekvenser for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2001, tilsagn 2002-2003. 1 000 kroner.

	Budsjett 2001	Tilsagn 2002	Tilsagn 2003
Programmer	249 600	244 600	230 850
Frittstående prosjekter	1 850	100	
Infrastruktur	260 413	239 647	213 221
Diverse FoU-aktiviteter	10 390	3 145	1 880
Disposisjonsfond	5 000		
Felleskostnader			
SUM TOTALT	527 253	487 492	445 951

4.1.4 Doktorgradsutdanning

Området har hatt som overordnet mål å opprettholde et nivå på finansierte doktorgradsstipend på 180 årsverk. 1999 var siste året for 14 forskningsprogrammer i Bioproduksjon og foredling. Noe av kontinuiteten i forskerrekutteringen ble forstyrret ved opprettelsen av åtte nye program fra 2000. Det viste seg derfor nødvendig å justere ned plantallet for 2000 til 170. Det ser nå ut til at det faktiske volumet vil ligge enda noe lavere – i nærheten av 160. Selv med en bra økning i budsjettet i forhold til 2000 finner området ikke å kunne justere opp plantallet for 2001 til mer enn 180 årsverk, bl.a. på grunn av at årsverkskostnaden øker med 4,5 % fra 2000 til 2001.

Tabell 4.1.5: Doktorgradsstipendiater. Anslag 2000, plantall 2001. Totale årsverk.

	Totale årsverk	
	Anslag 2000	Plantall 2001
Stipend innen fiskeri og havbruk	80	95
Stipend innen landbruk	80	85
SUM TOTALT	160	180

4.1.5 Internasjonalt forskningssamarbeid

Fra og med 2000 opererer Forskningsrådet med en ny og strengere definisjon av internasjonalt samarbeid. Aktiviteten inndeles i to hovedgrupper; *Organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid* og *Internasjonalt forskningssamarbeid utenfor det organiserte og avtalefestede samarbeidet*. Volummessig vil derfor områdets internasjonale engasjement være vesentlig redusert i forhold til tidligere år.

Rutinene og formen på rapportering av aktiviteten enten den skjer i prosjekter under forskningsprogram, strategiske program eller andre virkemidler bør bli bedre, og området vil i 2001 arbeide for dette.

Omfanget av det internasjonale forskningssamarbeidet i Bioproduksjon og foredling er vist i tabell 4.1.6.

Tabell 4.1.6: Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2000, plantall 2001. 1 000 kroner.

	Anslag 2000	Plantall 2001
Organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid 1)		
EU	5 500	6 000
EUREKA	500	500
COST	1 250	1 500
CERN		
EMBL	250	250
EMBO		
ESA		
OECD Halden-reaktoren		
Nordiske	5 000	5 000
Stipendprogram		
Øvrig samarbeid	5 150	5 650
Sum	17 650	18 900
Internasjonalt forskningssamarbeid for øvrig 2)		
Prosjektsamarbeid		
Personbasert samarbeid	6 000	7 000
Sum	6 000	7 000
TOTALT	23 650	25 900

1) Omfatter kontingenter, prosjektstøtte, stipend, følgeforskning og posisjoneringsmidler mellom land og offentlige institusjoner.

2) Omfatter prosjektsamarbeid/ forskerutdanning/ kompetanseutveksling mellom forskere/ bedrifter/ institutter.

Det vises til tabellen på neste side, som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

4.2 Området for industri og energi (IE)

4.2.1 Inntekter og føringer

IEs budsjett for 2001 utgjør 690,3 mill. kroner, en økning på 0,5 % i forhold til nivået i 2000. For Nærings- og handelsdepartementet (NHD) er det en reduksjon på -1,4 %. Med 454,4 mill. kroner, hvorav hele bevilgningen er over kap./post 920.50 som "generelle midler" står NHD fortsatt for den største andelen av IEs budsjett, 66 % i 2001. Dette er 1 % lavere enn i 2000. Olje- og energidepartementet (OED) står for den nest største, 100,2 mill. kroner eller 15 %, som i 2000. Tabell 4.2 1 viser fordelingen av midler per departement og andre i 2000 (revidert budsjett) og i 2001. I figur 4.2.1 er vist fordelingen på generelle og spesielle midler.

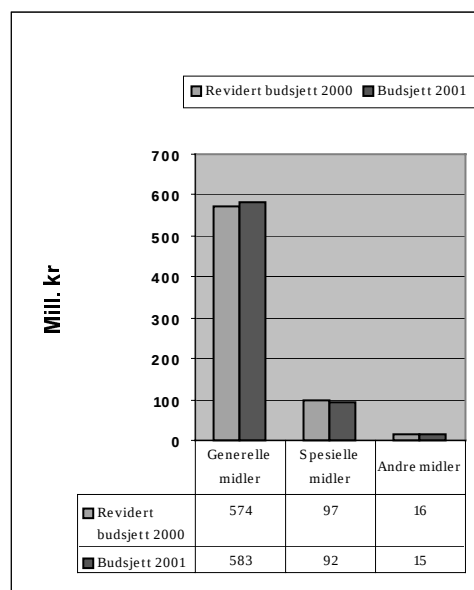
Tabell 4.2.1. Inntekter til IE etter departement og andre. Revidert Budsjett 2000, Budsjett 2001. Beløp i 1000 kr og prosent.

	Revidert budsjett 2000		Budsjett 2001	
	1000 kr	%	1000 kr	%
Nærings og handelsdept.	460.644	67 %	454.355	66 %
Olje- og energidept.	101.400	15 %	100.200	15 %
Miljøverndept.	12.700	2 %	22.650	3 %
Fiskeridept.	2.000	0 %	2.000	0 %
Kommunal- og regionaldept.	59.710	9 %	55.100	8 %
Samferdselsdept.	28.600	4 %	31.950	5 %
Kirke, utd.- og forskn.dept.	1.000	0 %	5.000	1 %
Sosial- og helsedep.	4.500	1 %	4.000	1 %
Andre	16.404	2 %	15.000	2 %
Sum	686.958	100 %	690.255	100 %

Jf. for øvrig tabell 4.2.2 på neste side.

Det overordnede mål for NHDs bevilgning til Norges forskningsråd er at denne skal bidra til å øke verdiskapingen i næringslivet og til utvikling av et konkurransedyktig næringsliv i hele landet. I St.prp. nr. 1 for 2001 er betydningen av å etablere og videreutvikle teknologiske fagmiljøer med internasjonal spisskompetanse, og betydningen av å få flere bedrifter til å ta i bruk FoU, særlig framhevet. Det understrekes at næringslivet må ta en vesentlig del av ansvaret for veksten i den næringsrettede forskningen. Dette, sammen med NHDs føringer på underposter knyttet til næringsrettet brukerstyrt forskning og til innovasjonstiltak, gir viktige budsjettmessige føringer for Forskningsrådet og for Området for Industri og energi.

Figur 4.2.1. Inntekter. Generelle og spesielle midler . Mill. kr.

Tabell 4.2.2: Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2000, budsjett 2001. Beløp i 1000 kr.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Nærings- og handelsdepartementet (NHD)			
Kap. 920 , post 50 Brukerstyrt forskning og innovasjonstiltak	457 544	454 355	-0,7 %
Kap. 924 , post 70.1 INFO 2000	1 700		
Kap. 924 , post 70.3 PROMISE	1 400		
Sum	460 644	454 355	-1,4 %
Olje-, og energidepartementet (OED)			
Kap. 1830 , post 50 Brukerstyrt forskning	101 400	100 200	-1,2 %
Sum	101 400	100 200	-1,2 %
Miljøverndepartementet (MD)			
Kap. 1410 , post 51 Klimateknologi	12 700	22 650	78,3 %
Sum	12 700	22 650	78,3 %
Fiskeridepartementet (FID)			
Kap. 1023 , post 50 Logistikk, IT-anvendelser og transport (LOGITRANS)	1 000	1 000	0,0 %
Kap. 1023 , post 50 Sjøtransport/logistikk (MARITIM)	1 000	1 000	0,0 %
Sum	2 000	2 000	0,0 %
Kommunal- og regionaldepartementet (KRD)			
Kap. 536 , post 51 Risiko- og sårbarhetsforskning	2 500	2 600	4,0 %
Kap. 552 , post 53 FORNY-programmet	12 000	14 000	16,7 %
Kap. 552 , post 53 REGINN	9 000	4 000	-55,6 %
Kap. 552 , post 53 SMB-kompetanse/SMB-Høgskole	19 500	19 500	0,0 %
Kap. 552 , post 53 TEFT	15 000	14 000	-6,7 %
Kap. 552 , post 53 Kunnskapsgrunnlaget	1 710	1 000	-41,5 %
Sum	59 710	55 100	-7,7 %
Samferdselsdepartementet (SD)			
Kap. 1301 , post 50 Telependling/fjernarbeid (NIN)	600	350	-41,7 %
Kap. 1301 , post 50 Logistikk, IT-anvendelser og transport	10 000	11 500	15,0 %
Kap. 1301 , post 50 Tjenesteyting/Infostruktur (TYIN)	11 400	12 300	7,9 %
Kap. 1301 , post 50 IT-industrien/grafisk ind. (PROGIT)	6 600	7 800	18,2 %
Sum	28 600	31 950	11,7 %
Kirke-, undervisning og forskningsdepartementet (KUF)			
Kap. 274 , post 21 SMB-Kompetanse	1 000	1 000	0,0 %
Kap. 286 , post 50 Fondet for forskning og nyskaping		4 000	
Sum	1 000	5 000	400,0 %
Sosial- og helsedepartementet (SHD)			
Kap. 675 , post 50 IT-FUNK	4 000	4 000	0,0 %
Kap. 719 , post 21 FoU om elektromagnetiske felt (EFFEKT)	500		
Sum	4 500	4 000	-11,1 %
SUM DEPARTEMENTENE	670 554	675 255	0,7 %
Diverse inntekter			
	16 404	15 000	-8,6 %
SUM TOTALT	686 958	690 255	0,5 %

I St.prp. nr. 1 for 2001 anfører NHD innenfor *Næringsrettet Brukerstyrt forskning* (post 50.1) at bevilgningen, sammen med bevilgningen til *Næringsrettet strategisk forskning* skal stimulere til økt verdiskapning i næringslivet og i samfunnet for øvrig. Felles mål for den brukerstyrte og strategiske forskningen er å

- Bidra til at næringslivets finansiering av Forskningsrådets programmer og av FoU generelt øker
- Få flere bedrifter over hele landet til å engasjere seg i systematisk FoU-virksomhet, herunder særlig små og mellomstore bedrifter (SMB).
- Øke antall FoU-baserte nyetableringer og antall innovasjoner i eksisterende bedrifter
- Øke deltagelsen i internasjonalt forskningssamarbeid
- Øke andel prosjekter med miljørelevans
- Få flere bedrifter til å utnytte avansert informasjonsteknologi
- Få et tettere samarbeid mellom næringslivet, internasjonale partnere, universiteter, høyskoler og institutter

Innenfor *Innovasjonstiltak* (post 50.3) anfører NHD i sin St.prp. for år 2001 at midlene skal bidra til å rekruttere nye FoU- bedrifter, øke kommersialisering og utvikle grunnlaget for innovasjon og nyskaping i næringslivet. Tiltakene har karakter av nasjonale satsinger med regional og lokal forankring, og retter seg spesielt mot kunnskapsinstitusjonene og skal bidra til samarbeid med næringslivet.

NHD har i sitt tildelingsbrev gitt noen særlige føringer:

- Ordningen med at 4 % av bevilgningen til brukerstyrt forskning avsettes til senere fordeling bør fortsette
- Antallet doktorgradsstipendiater innen informasjonsteknologi bør opptrappes
- SND skal godtgjøres med 5,1 mill. kr for samarbeidsprosjektet ”innovasjon i små- og mellomstore bedrifter”
- Det må avsettes 2,4 mill. kr til nasjonale eksperter innen områdene ”Brukervennlige informasjonssamfunn” og ”Konkurransedyktig og bærekraftig vekst”
- Avsetning til internt fond for å tilgodese EUREKA-prosjekter bør videreføres og utvides
- Det øremerkes 23 mill. til programmet ”Nasjonale Informasjonsnettverk (NIN)”. Av disse avsettes 2,5 mill. kr til IT-Funk. Prioriterte områder videreføres.
- Fra NHD’s bevilgning øremerkes 2,5 mill. til utvikling av CO2 frie gasskraftverk
- Økning innenfor brukerstyrt forskning innenfor ”verdiskapning på grunnlag av biologiske resurser og næringsmidler” skal innenfor IEs område gå til nyskaping og nyetablering innen medisinsk bioteknologi.
- Det forutsettes økte midler til Verdiskapning 2010 slik at NHDs andel minst utgjør 12 mill. kr.

Den brukerstyrte forskningen som får midler fra Olje- og Energidepartementet (OED) er rettet mot å ”stimulere til økt verdiskapning og konkurransekraft i næringslivet”. Støtten fra OED er knyttet til energi- og petroleumsforskning, og til utvikling av renseteknologi for gasskraftverk. Størstedelen av bevilgningen er rettet mot energi- og vassdragssektoren.

4.2.2 Mål og prioriteringer

Verdiskapningen i Norge fra privat sektor må i løpet av de neste 20 årene øke med over 300 mrd. kroner. IEs mål er å bidra til dette gjennom næringsrettet forskning og utvikling.

Nyskaping gjennom innovasjon i klynger og verdikjeder og i enkeltprosjekter vil være ett av de viktigste målene. Bak IEs brukerstyrte programmer ligger det en klar forutsetning om at støtten skal utløse privat FoU-innsats utover IEs bidrag. Det legges til grunn at IE innsatsen utløser FoU-investeringer 1,7 ganger større enn innsatsen fra IE, vesentlig midler fra næringslivet. Viktige mål for IE er å:

- utløse den vekst i næringslivets eget FoU-engasjement som er nødvendig for å realisere Regjeringens "OECD-mål".
- fremme innovasjon og verdiskapning i norsk næringsliv.
- utvikle "vinnende FOU-koalisjoner", spesielt med sikte på økt FoU-engasjement i små og mellomstore bedrifter.
- stimulere til at norsk og utenlandsk næringsliv i større grad velger å lokalisere sitt FoU-arbeid til Norge.

IEs budsjett for 2001 er en oppfølging av Forskningsrådets *Strategi for næringsrettet FoU* og har lagt til grunn en vesentlig nærmere budsjettmessig koordinering mellom brukerstyrt og strategisk forskning samt en ny struktur for Forskningsrådets totale engasjement innenfor næringsrettet FoU, for i større grad å ta hensyn til innovasjon og verdiskapning. Forskningsrådets nye struktur vil omfatte følgende hovedelementer:

- Næringsrettede kompetanseområder – med vekt på å realisere økt nasjonal verdiskapning: *Bioteknologi, Materialteknologi, IKT, Energi/petroleum, Produktivitet/Kompetanseledelse, Prosessteknologi, Marin teknologi, Bygg- og miljøteknologi*
- Identifiserte verdiskapingsområder som kan gi de største enkeltbidragene til økt verdiskapning: *Tjenesteyting, Naturgass, Marine ressurser*
- Kundedrevet forskning : *Ufødt/Nytt næringsliv, Bestående næringsliv*
- Virkemidler for utviklingstiltak : *SMB, Regional utvikling*

Forskningsrådet arbeider videre med å operasjonalisere den nye forskningsstrukturen i form av programforslag.

IE resultatmål for 2001 legger opp til at av den totale prosjektporteføljen i 2001 så skal 63 % finansieres av næringslivet selv. Det legges til grunn stor deltagelse fra SMB i IEs engasjementer. Målsettingen er at 55 % av IEs bevilgningsramme har kontraktspartner med mindre enn 100 ansatte. Det legges videre opp til at 47 % av prosjektporteføljen skal ha forpliktende internasjonale relasjoner, og at 35 % vil ha miljørelevans.

4.2.3 Fordeling av budsjett

Fordeling av budsjett på virkemidler

Nedenfor er angitt hvordan IEs midler fordeler seg på Forskningsrådets virkemidler. 96 % av IEs virksomhet vil i 2001 være innenfor brukerstyrte program, jf. tabell 4.2.3.

Tabell 4.2.3. Totalt budsjett, herav generelle midler. Revidert budsjett 2000 og Budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001
Brukerstyrte programmer	660.310	658.955	547.600	551.905
Sum programmer	660.310	658.955	547.600	551.905
Eureka Prosjekter ¹	10.000	12.000	10.000	12.000
Strategiske utviklingsprosjekter	9.348	10.000	8.744	10.000
Prosjekt og miljøstøtte ²	7.300	9.300	7.300	9.300
Sum frittstående prosjekter	26.648	31.300	26.044	31.300
Sum TOTALT	686.958	690.255	573.644	583.205

1) Bevilgninger til EUREKA-prosjekter inngår også i brukerstyrte programmer

2) Omfatter bevilgninger til EU Innovation Relay Center, SMB Innovasjon og FiiN-prosjektet, samt bilateralt teknologisamarbeid

I år 2001 vil IE's virksomhet skje innenfor to av Forskningsrådets virkemidler:

- Brukerstyrte program
- Frittstående prosjekter og miljøstøtte

I tillegg vil virksomheten i 2001 også omfatte *Kompetanseprosjekter med brukermedvirkning*.

Fordeling etter Forskningsmeldingens tematiske satsninger

Mer enn 65 % av IEs totale bevilgning fra departementene, fordeles etter Forskningsmeldingens tematiske satsinger. Tabell 4.2.4 viser IEs fordeling av midler i forhold til Forskningsmeldingens tematiske satsinger.

Tabell 4.2.4: Totalt budsjett. Fordeling etter Forskningsmeldingens tematiske satsinger og grunnforskning for øvrig. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Rev.bud. 2000	Budsjett 2001
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	241.100	236.000
Marin forskning	14.500	14.900
Medisin og helse	34.200	36.400
Skjæringsfeltet mellom miljø og energi 1)	141.900	154.800
Grunnforskning for øvrig		
Annet	238.854	233.155
Sum bevilgninger over departementenes budsjett	670.554	675.255

1) Omfanget av satsingen på skjæringsfeltet miljø/energi vil bli vurdert nærmere med utgangspunkt i en felles definisjon av forskningsfeltet.

IKT står som stikkord for iøynefallende utviklingstrekk i nærings- og samfunnsliv ved inngangen til et nytt århundre. Norsk IKT-næring har på en del områder vist seg vekstkraftig og internasjonalt konkurransedyktig. Næringen er sterkt avhengig av FOU og forskningen bør øke i omfang hvis Norge fremdeles skal hevde seg. Utfordringen ligger i å få til en konsentrert innsats på noen utvalgte områder, med det siktemål å bli verdensledende innenfor disse. Ikke minst er det viktig for å ha større muligheter i fremtiden for å beholde spesialiserte, vekstorienterte, men små norske selskaper i Norge og på norske hender. I tillegg til de direkte næringsrettede betraktningene er det også svært viktig at IKT forskningen har tilgang på avansert infrastruktur både som generelt arbeidsredskap og som grunnlag for eksperimenter.

Norge er i dag verdens 3. største eksportør av fiskeprodukter med en årlig eksportverdi på nærmere 30 mrd. kroner. Samtidig som næringen allerede har et stort omfang, er mulighetene

for framtidig vekst store. Erfaring som fiskerinasjon, omfattende forskning innen det marine og en lang kystlinje gir Norge en høy konkurransestyrke innenfor marine næringer. IEs bidrag på dette felt vil rettet mot FoU innen IKT, emballasje, overvåkingsutstyr- og transport/logistikk samt foredlingsindustrien.

Norge er i en unik situasjon med store energiresurser, en relativt sterk energiindustri, en energisektor som er betydningsfull internasjonalt og flere fremragende fagmiljøer både innen energi- og klimaforskning. Slik Norges situasjon er; næringspolitisk, miljø,- og klimapolitisk og energipolitisk er det sterke argumenter for økt FoU-satsing innenfor et bredt område; det vil videre være et kontinuerlig behov for å fornye og supplere kunnskapen om forhandlingsprosessene om klima generelt og hvordan avtalene påvirker rammebetingelsene i Norge. Norge har store gassreserver. Sentrale utfordringer knyttet til anvendelse av naturgass er å finne gode metoder for avkarbonisering og omdanning av naturgass til hydrogen og andre energiprodukter.

Fordeling av budsjett på sektorer

For å realisere visjonene i *Strategi for næringsrettet forskning og utvikling* samt for å øke det forskningsmessige bidraget til verdiskaping, er IE som nevnt inne i en prosess med utvikling av denne nye strukturen. I Tabell 4.2.5 er budsjettet fordelt på sektorer i henhold til Nærings- og handelsdepartementets budsjettstruktur.

Tabell 4.2.5: Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter sektor. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

NHD-sektor/program	Revidert budsjett 2000			Vedtatt budsjettfordeling 2001			
	Generelle		Andre	Generelle	Spesielle	Andre	
	I alt	Midler	Midler	I alt	Midler	Midler	Kilder
Et verdiskapende IKT-og tj.samf.	191.200	155.500	35.700	188.450	152.500	35.950	
Bærekr. utvikl. natur- og energires.	143.100	142.300	800	158.450	158.450		
Maritim/offshore	87.800	74.300	13.500	84.655	69.655		15.000
Biologiske ress. og næringsmidl.	25.300	25.300		29.300	29.300		
Verdiskapn. annen landbasert nær.	110.000	110.000		101.800	101.800		
Kunnskapsgrunnlag for nær. og innovasjonspolitikken	6.148	5.544	604	4.400	4.400		
Sum brukerstyrt FoU	563.548	512.944	50.604	567.055	516.105	35.950	15.000
Brobygg. og innovasjonssystemer	97.210	39.000	58.210	92.400	38.900	53.500	
Totalprod. org. og menneskelige res.	26.200	21.700	4.500	28.800	26.200	2.600	
Sum innovasjonstiltak	123.410	60.700	62.710	121.200	65.100	56.100	0
Infrastruktur				2.000	2.000		
SUM IE-området i alt	686.958	573.644	113.314	690.255	583.205	92.050	15.000

Resultatmål for sektorene

Brukerstyrt Forskning

IKT- og tjenestesamfunnet

Tjenesteytende sektor har en sentral plass i norsk økonomi, ikke bare i kraft av å representere en dominerende del av norsk verdiskaping. IKT-næringen utgjør en voksende og stadig mer viktig del av norsk næringsliv. IKT-basert tjenesteyting representerer et spennende skjæringsfelt mellom IKT-utvikling og tjenesteproduksjon. IEs innsats innenfor sektoren skal fremme internasjonalt vekstkraftig næringsvirksomhet innenfor IKT og tjenesteyting og bidra til at avansert bruk av IKT og kunnskapsbaserte tjenester blir konkurransefortrinn for norsk

næringsliv, blant annet ved å fremme nye arbeidsformer og ny infrastruktur for verdiskapingen i næringslivet og i samspillet mellom dette og offentlig sektor.

Resultatmål

Det er satt opp følgende resultatmål for sektoren i år 2001

- 25 dr.gradsstipendiater skal være i arbeid
- minst 20 % av bevilgningsbudsjettet i sektorens programmer og aktiviteter skal ha gått til prosjekter som baserer seg på omfattende internasjonalt FoU-samarbeid.
- minst 80 bedrifter i SMB-kategorien skal ha vært aktive prosjektdeltagere i sektorens programmer
- minst 10 nyetablerte, FoU-baserte bedrifter skal ha vært aktive prosjektdeltakere
- medfinansiering fra næringslivet skal være på minst 150 %, regnet av Forskningsrådets samlede bevilgning til næringsrettet FoU i sektoren.

Bærekraftig utvikling fra norske natur- og energiresurser

IEs virksomhet innenfor sektoren skal bidra til en bærekraftig utvikling av prosessindustri og annet næringsliv, basert på natur- og energiresurser. I dette inngår utvikling av nye produkter, prosesser og tjenester som kan bidra til redusert forurensning og effektiv energibruk spesielt innenfor prosessindustrien, utvikling av nye fornybare energikilder og effektiv energiteknologi, naturgass (nedstrømsaktiviteter) og klimarettet teknologisk FoU. Fra prosessindustri inngår metallurgisk -, petrokjemisk-, treforedlings- og mineralindustri.

Resultatmål

Det er satt følgende resultatmål for IEs brukerstyrte programmer i sektoren for 2001:

- minst 56 årsverk utført av doktorgradskandidater
- ca. 22 dr. grads kandidater skal ha disputert i løpet av året
- minst 46 SMB skal ha deltatt i sektorens prosjekter
- 8 "nye" bedrifter, fortrinnsvis SMB, skal ha deltatt i sektorens programmer
- etablering av 1 nytt foretak/bedrift basert på FoU-resultater fra sektorens programmer
- 7 nye produkter eller systemer skal ha blitt utviklet gjennom satsingen på energisiden
- 5 bedrifter fra energisiden skal delta i EU-prosjekter
- et samlet potensiale for å redusere norske klimagassutslipp med minst 2 mill. tonn CO₂-ekvivalenter kan realiseres i prosjekter initiert i KLIMATEK-programmet
- minst 25 % av midlene innen rettet mot prosessindustrien skal gå til prosjekter som bidrar til vesentlige miljøforbedringer
- ca. 40 % av prosjektene rettet mot prosessindustrien gjennomføres i et forpliktende samarbeid med utenlandske FoU-miljøer og/eller bedrifter

En konkurransedyktig maritim og offshorenasjon

Både i den maritime del av sektoren og innenfor offshorevirksomheten foregår mye av teknologiutviklingen i små og mellomstore industribedrifter og teknologimiljøer. En utfordring blir å få disse bedriftene til å arbeide systematisk med FoU innenfor sine spesialområder for å opprettholde sin konkurransekraft. FoU-aktivitetene skal gi grunnlag for økt lønnsomhet, konkurransekraft og vekst i de maritime og offshore-rettede virksomheter, styrke deres markedsmessige stilling, samt bidra til at disse tar internasjonalt lederskap på utvalgte felt. Man skal videre utnytte den muligheten for synergi som ligger i samspillet mellom maritime og offshoremiljøer.

Resultatmål

For den maritime del av sektoren er det satt følgende resultatmål for år 2001:

- 4 nye produkter eller systemer skal ha blitt utviklet
- 7 nye bedrifter skal ha deltatt, herav 5 SMB
- 4 nye samarbeidsrelasjoner etablert mellom norske bedrifter og norske FoU-miljøer

- bedrifter skal ha deltatt i EU-finansierte prosjekter

For den offshore-rettede del av sektoren er det satt følgende resultatmål for år 2001:

- 4 doktorgradskandidater skal ha disputert.
- 6 nye produkter eller systemer skal ha blitt utviklet.
- Minst 9 SMB skal ha deltatt.

Verdiskaping fra biologiske ressurser og næringsmidler

Norge har et rikt tilfang av fornybare biologiske ressurser som er viktig for verdiskaping og sysselsetting; spesielt i distriktene. Bioteknologi er et sentralt verktøy for framtidig verdiskaping. IEs virksomhet innenfor sektoren er rettet mot å styrke kompetanse og innovasjonsevne i industri som har basis i biologiske ressurser, styrke det bioteknologiske kunnskapsgrunnlaget, stimulere til nyetableringer ved å kapitalisere medisinsk og naturvitenskapelig forskning innen bioteknologi og utvikle norske FoU-miljøer som kompetansebase på internasjonalt nivå med relevans for næringslivet.

Resultatmål

Innenfor sektorens *brukerstyrte program* er det satt følgende resultatmål for 2001:

- 3 nyetableringer skal ha blitt registrert som følge av virksomhet i sektorens programmer
- 8 nye patenter som resultat av virksomhet i sektorens programmer
- 10 nye produktideer, 5 med verifisert markedspotensiale
- 3 prosjekter overført til annen finansiering

Verdiskaping fra andre landbaserte næringer

Landbasert næring dekker i denne sammenheng deler av prosessindustrien, vareproduserende industri samt virksomhet innenfor bygg og anlegg. Sektoren har en markant distriktsprofil samt et stort innslag av SMB. IEs virksomhet innenfor sektoren er rettet mot å styrke sektorens innovasjonskapasitet og evne til å utnytte FoU for at sektorens bedrifter skal kunne realisere sine forretningsmessige mål samt gjennomgå en kontinuerlig revitalisering. I dette inngår bidrag for å øke verdiskapningen, utvikle mer effektive organisasjonsformer, fremme markedsrettet innovasjon, øke den industrielle anvendelsen av lettmetaller og plast, styrke utvikling av mer miljøriktige produkter, bygge opp eller videreutvikle robuste nasjonale forsknings- og utdannelsesmiljøer, som er relevante for industrien.

Resultatmål

Følgende resultatmål er satt for sektoren for 2001:

- minst 250 bedrifter, fortrinnsvis SMB, skal ha deltatt i prosjekter, enten som kontraktspartner eller deltager
- minst 15 bedrifter skal være "nye kunder" og 7 bedrifter nyetableringer
- 100 % av FoU- prosjektene skal være samarbeidsprosjekter mellom bedrifter og institutter/universiteter og 25 % av disse skal være nye relasjoner
- deltakerbedriftene i sektorens programmer skal ha bedret sin konkurranseevne og sin eksportandel
- miljøatsingen skal bidra til å løse nasjonale og internasjonalt prioriterte miljøutfordringer og til å styrke norsk næringslivs konkurranseevne.
- 10 % økning av antall prosjekter som er involvert i aktivt internasjonalt samarbeid
- 40 årsverk skal være utført av dr.gradsstipendiater i tilknytning til prosjekter brukerstyrt

Kunnskapsgrunnlaget for nærings- og innovasjonspolitikken

Forskning som kan styrke nærings- og innovasjonspolitikken er av sentral betydning for å gjøre norsk næringsliv konkurransedyktig og fremme verdiskapningen i samfunnet.

Forskningsfeltet omfatter kunnskap om innovasjon, globalisering/internasjonalisering og om de hurtige teknologiske endringene i samfunnet

IEs bidrag for å styrke beslutningsgrunnlaget for nærings- og teknologipolitikken er knyttet til å få fram en dypere forståelse av innovasjon og vekstprosesser, å formidle kunnskap om faktagrunnlaget for nærings- og teknologipolitikken til relevante brukergrupper og legge grunnlaget for forskningspolitiske tiltak og virkemiddelbruk.

Resultatmål

Følgende resultatmål er satt opp for FAKTA-programmet for 2001:

- 4 vitenskapelige artikler i anerkjente internasjonale tidsskrifter med refereeordning skal ha blitt publisert
- 10 rapporter, med primært formål er å øke kunnskapsnivået hos programmets brukere, skal ha blitt publisert
- minst 3 dr.gradsarbeider skal være under gjennomføring
- økt programmets deltagende forskere deltakelse i internasjonale vitenskapelige fora, slik at minst 3 nye varige internasjonale kontakter skal ha blitt etablert.
- brakt nasjonale forskningsmiljøer og relevante bedriftsmiljøer nærmere sammen slik at 3 nye samarbeidskonstellasjoner har blitt etablert.
- 4 "newsletter" til aktuelle bruker- og forskningsmiljøer skal ha blitt utarbeidet
- 2 workshop / seminarer i tilknytning til prosjektene skal ha blitt gjennomført
- 7 konferansepresentasjoner fra prosjektene nasjonalt og internasjonalt skal ha blitt gjennomført

Innovasjonstiltak

Brobygging og innovasjonssystemer

Sektoren omfatter programmer og prosjekter som skal motivere til økt samhandling mellom næringsliv og FoU-miljøer – herunder også satsing på nyskaping gjennom kommersialisering av FoU-resultater. IEs innsats er samlet følgende 2 program:

- Program for brobygging mellom næringsliv og forskning (BRO) - legger betydelig vekt på å utvikle og nyttige samarbeidsmekanismer/virkemidler mellom bedrifter og FoU-miljøer slik at det kan etableres varige relasjoner som fremmer FoU-relatert innovasjon og verdiskaping. Målet er å styrke kompetansenivået i næringslivet slik at *langt flere* bedrifter kan drive systematisk FoU. BRO skal videre mobilisere til utvikling av mer velfungerende innovasjonsmiljøer- både nasjonalt og regionalt. Samarbeidet mellom bedrifter, FoU-miljøer og virkemiddelapparatet står derfor helt sentralt i både det strategiske og operative arbeidet. Læring og evaluering rundt hvordan virkemidlene fungerer, står sentralt.
- Program for nyskaping og kommersialisering fra FoU-miljøer (FORNY) som skal bidra til styrket nyskaping med utgangspunkt i idéer fra et bredt spekter av FoU-miljøer. Innsatsen skal spesielt rettes mot å stimulere til kommersialisering av FoU-miljøer. Universiteter, institutter og statlige høyskoler er sentrale målgrupper. Forskningsparkene er kommersialiseringsenheter i satsingen.

I tillegg kommer EU Innovation Relay Center samt ulike samarbeidsprosjekter så som SMB Innovasjon og FiiN (FoU og innovasjon i Næringslivet).

Resultatmål

For *BRO-programmet* er det satt følgende resultatmål for 2001:

- et landsdekkende tilbud til bedrifter med lav FoU-aktivitet
- økt satsing på løpende oppfølging av prosjektenes resultatmål og læringsmål
- 300 bedrifter skal inngå i prosjektporteføljen, herav skal 80 % være "nye" bedrifter
- 90 % av bedriftsprosjektene i BRO skal være med SMB.
- 30 % av bedriftsprosjektene i BRO skal koples til andre FoU-programmer i Forskningsrådet eller til andre bedriftsrettede virkemidler utenfor Forskningsrådet
- høgskolesatsingen skal styrkes - kontrakter med minimum 20 statlige høyskoler skal ha blitt inngått
- oppstart av SMB-Høgskole som et eget delprogram skal ha blitt gjennomført
- 120 teknologiprojekter i SMB i samarbeid med minimum 5 teknologiske institutter skal ha blitt realisert
- fase ut dagens REGINN prosjekt- med særlig vektlegging av erfaringsutveksling, evaluering og læring med tanke på fremtidig satsing på regional innovasjon innenfor *Brobygging og innovasjonssystemer*
- en utredning om "Samarbeid /mobilitet Universitet- næringsliv" skal gjennomføres

For *FORNY-programmet* er det satt følgende resultatmål for 2001:

- 400 kommersialiserbare ideer fra FoU-miljøene skal ha blitt identifisert
- 60 kommersialiseringer fra kommersialiseringsenhetene skal ha blitt gjennomført
- registrering og oppfølging av verdiskapningen i FORNY-porteføljen skal skje løpende
- et opplegg med incentiver som i økende grad vil bli gjort avhengig av prosjektenes verdiskapningspotensiale

Totalproduktivitet, organisasjon, menneskelige ressurser

Totalproduktivitet både innen den enkelte bedrift og langs verdikjeder er i dag avhengig av en utvikling i kompetanse, organisasjon og teknologi. Med et globalt marked for ny teknologi blir konkurranseevnen, og dermed verdiskapingsevnen, stadig mer avhengig av hvordan sosiale og kulturelle forhold kan utnyttes til innovasjonsrikdom og effektivitetsforbedring. Generelt innen dette feltet er det viktig å utvikle kompetansen kontinuerlig - på alle nivå. Nye former for organisasjon og ledelse vil her bli avgjørende for utnyttelse av de menneskelige ressurser.

Resultatmål

For 2001 er det satt følgende resultatmål for sektoren:

- minst 20 doktorgradsstipendiater skal være i arbeid.
- minst 12 artikler for internasjonale publikasjoner skal ha blitt produsert
- minst fire nye kurs ved Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet (NTNU) eller andre høyere læresteder med basis i forskningsarbeidet skal ha blitt etablert
- minst 30 bedrifter med tyngre engasjement skal inngå i samarbeid med forsknings- og undervisningsinstitusjoner.

Budsjettmessige bindinger og handlefrihet for senere år

På grunn av ny struktur for tildelingen vil sektorinndelingen opphøre i sin nåværende form. Det innebærer at det ikke foreligger tilsagn på programnivå slik som tidligere. De tallene som er oppgitt i tabell 4.2.6 er kun registrerte inngåtte kontrakter for hvert prosjekt pr. 1.11.00.

Tabell 4.2.6: Budsjettmessige konsekvenser for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2001, tilsagn 2002-2003. 1 000 kroner.

	Budsjett 2001	Tilsagn 2002 ¹	Tilsagn 2003 ¹
Programmer	551.905	142.166	41.689
Frittstående prosjekter	31.300	4.300	4.300
SUM TOTALT	583.205	146.466	45.989

1. Gjelder kun inngåtte kontrakter på prosjekter pr 1.11.00

4.2.4 Doktorgradsutdanning

I 1999 ble i alt 268 doktorgradsstipendiater finansiert med midler fra IEs brukerstyrte program. Disse utførte 216 FoU-årsverk i alt, hvorav 46 årsverk ble utført av kvinner. I budsjettet for 2000 var anslaget 232 årsverk og kvinneandelen anslått til 22 %. Tallet kan bli noe lavere, og plantallet for 2001 er derfor satt til 220 årsverk, med en kvinneandel på 23 %.

Tabell 4.2.7: Doktorgradsstipendiater. Anslag 2000, plantall 2001. Totale årsverk.

	Anslag 2000	Plantall 2001
Et verdiskapende IKT- og tjenestesamfunn	31	40
Bærekraftig utvikling fra natur- og energiressurser	68	85
En konkurransedyktig maritim og offshorenasjon	35	20
Biologiske ressurser og næringsmidler	7	10
Verdiskaping fra annen landbasert næring	65	55
Bedre kunnskapsgrunnlag for nærings- og innovasjonspolitikken	3	1
Innovasjonstiltak	23	9
SUM TOTALT	232	220
- herav andel kvinner (%)	22 %	23 %

4.2.5 Internasjonalt forskningssamarbeid

Innenfor Forskningsrådets *Strategi for næringsrettet FoU* er internasjonalt FoU-samarbeid en prioritert i betydelig grad. Slikt FoU-samarbeid vil kunne gi tilgang til de fremste kompetansemiljøene og vil dessuten være med på å øke norsk næringslivs internasjonale konkurranseevne. Et overordnet kriterium for medvirkning fra IEs side i internasjonalt FoU-samarbeid er at dette skal bidra til økt verdiskapning og kunnskapsutvikling i Norge. IEs innsats i 2001 og årene fremover vil derfor i hovedsak i bli konsentrert mot deltakelse i EUs rammeprogram og EUREKA-samarbeidet, samt i forhold til Sørøst-Asia. Støtte til bedriftsprojekter hvor det inngår internasjonalt samarbeid vil også bli prioritert.

Et betydelig antall av IEs prosjekter er engasjert i internasjonalt forskningssamarbeid. Totalt representerer disse prosjektene 244 mill. av IEs bevilgninger. I tabellen nedenfor er den internasjonale andelen av dette anslått til 33 mill.

Tabell 4.2.8: Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2000, plantall 2001.
1 000 kroner.

	Anslag 2000	Plantall 2001
Organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid 1)		
EU	29000	30000
EUREKA	24000	26000
Øvrige Europeiske programmer	5000	7000
Nordiske samarbeidsordninger	4500	5000
Sum	62.500	68.000
Internasjonalt forskningssamarbeid for øvrig 2)		
Prosjektsamarbeid ³	33000	34.000
TOTALT	95.500	102.000

1) Omfatter kontingenter, prosjektstøtte, stipend, følgeforskning og posisjoneringsmidler mellom land og offentlige institusjoner.

2) Omfatter prosjektsamarbeid/ forskerutdanning/ kompetanseutveksling mellom forskere/ bedrifter/ institutter.

3) Vi har lagt til grunn omfanget av internasjonalt samarbeid registrert i Provis pr 1.10.00 fratrukket det organiserte internasjonale forskningssamarbeid spesifisert over.

Det vises til tabellen på neste side, som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000. Fordeling etter budsjettposter og ulike finansieringskilder. 1000 kroner															
Versjon av 16/1-01	Finans. depart.	Start	Slutt	Revidert budsjett 2000						Budsjett 2001					
				Generelle midler			Spes.			Generelle midler			Spes.		
				NHD	OED	FID	MD	FOND	Totalt	NHD	OED	FID	MD	FOND	Totalt
<i>Brukersytte programmer</i>															
<i>IKT og tjenestesamfunnet</i>															
IT-FUNK	SHD	1993	2001						4 000						
Logistik, IT-anvendelser og transport (LOGITRANS)	NHD, FID, SD	1997	2001	3 000		1 000			14 000	3 000		1 000			4 000
Nasjonale informasjonsnettverk (NIN)	NHD	1996	2001	27 000					27 600	23 000					11 500
Program for IT-industri/Grafisk industri (PROGIT)	NHD, SD	1996	2001	74 500					81 100	74 900					350
Program for tjenesteyting/infrastructure (TYIN)	NHD, SD	1996	2001	43 000					57 500	41 100					7 800
Program for vareprod.industri (VARP) - del	NHD	1996	2001	2 200					2 200	2 000					12 300
Produktivitet 2005	NHD	1998	2005							1 000					2 000
															1 000
<i>Bærekraftig utvikling fra natur- og energiresurser</i>															
NATURGASS - varer, tjenester og prosesser	NHD, OED	1996	2001	4 800	7 900				12 700	5 000	7 300				12 300
Effektive og fornybare energiteknologier (NYTEK)	NHD,OED	1995	2001	5 800	24 400				30 200	6 900	22 900				29 800
Program for Kraft-Norge (EFFEKT)	OED	1996	2001		36 800				37 600	34 700					34 700
Teknologi for reduksjon av klimagasser (KLIMA TEK)	NHD, OED, MD	1997	2001	3 000	6 000	12 700			21 700	2 500	14 500	22 650			39 650
PROSMAT 2000	NHD	1996	2001	38 900					38 900	37 000					37 000
Kompetanseprosjekter materialeteknologi (KOMMAT)	Fondet	2001											2 000		2 000
<i>En konkuransedyktig maritim og offshoreindustri</i>															
Offshore 2010	NHD, OED	1999	2005	8 600	26 300				34 900	8 000	20 800				28 800
Program for maritim virksomhet (MARITIM)	NHD, FID	1996	2002	36 500		1 000			51 000	35 455		1 000			15 000
Kompetanseprosjekter petroleumsforskning (KOMPET)	Fondet	2001											2 000		2 000
<i>Økologiske resurser og næringsmidler</i>															
MEDKAP-programmet	NHD	2000	2005	4 900					4 900	8 900					8 900
PROSMAT 2000	NHD	1996	2001	19 600					19 600	19 700					19 700
<i>Vendeskaping fra andre landbaserte næringer</i>															
Miljøteknologi (NORMIL 2000)	NHD	1996	2001	8 200					8 200	7 400					7 400
Program for bygge- og anlegg (BA-programmet)	NHD, KRD	1996	2001	27 800					27 800	24 600					24 600
PROSMAT 2000	NHD	1996	2001	31 700					31 700	29 700					29 700
Program for vareprod.industri (VARP)	NHD	1996	2001	34 600					34 600	31 700					31 700
<i>Kunnskapsgrunnlaget for nærings- og innovasjonspolitikken</i>															
Fakta grunnlaget for nærings- og teknologipol (FAKTA)	NHD	1997	2002	4 000					4 000	4 000					4 000
<i>Innovasjonsstøtte</i>															
Program for brobygging mellom næringsliv/forskni. (BRO)	NHD, KRD, KUF	1996	2005	14 700				46 210	60 910	14 700					39 500
FORNY-programmet	NHD, KRD	2000	2003	17 000				12 000	29 000	16 500					14 000
Bedriftsutvikling 2000 (BU 2000)	NHD	1994	2000	7 100					9 100						0
Vendeskaping 2010 (VS 2010)	NHD	2001								9 100					9 100
Sikkerhet- og sårbarhetsforskning	KRD	1999	2001						2 500						2 600
Produktivitet 2005	NHD	1998	2005	14 600					14 600	16 900					16 900
Sum brukerstyrte programmer				431 500	101 400	2 000	12 700	0	96 910	15 800	423 055	100 200	2 000	22 650	92 050
Programmer i alt				431 500	101 400	2 000	12 700	0	96 910	15 800	423 055	100 200	2 000	22 650	92 050
									660 310					4 000	15 000
									660 310					4 000	15 000
															658 955

Versjon av 16/1-01	Finans. depart.	Start	Slutt	Revidert budsjett 2000					Budsjett 2001				
				Generelle midler					Generelle midler				
				NHD	OED	FID	MD	FOND	NHD	OED	FID	MD	FOND
Frie prosjekter													
Stipend													
Prosjekt- og miljøstøtte													
EU Innovation Relay Center	NHD	2000		2 300					2 300				
SMB Innovasjon	NHD	2000		3 700					3 700				
FoU og innovasjon i næringslivet (Finn-prosjektet)	NHD	2000		1 300					1 300				
Bilateral teknologisamarbeid	NHD	2001							0	2 000			
<i>Eureka-prosjekter:</i>													
IKT og tjenestesamfunnet	NHD			3 500					3 500				
Bærekraftig utvikling fra natur- og energisusur	NHD			1 500					1 500				
En konkurransedyktig maritim og offshoresnasjon	NHD			1 400					1 400				
Biologiske ressuser og næringsmidler	NHD			600					600				
Verdiskaping fra andre landbaserte næringer	NHD			3 000					3 000				
<i>Strategiske utviklingsprosjekter:</i>													
IKT og tjenstesamfunnet	NHD			1 300					1 300				
Bærekraftig utvikling fra natur- og energisusur	NHD			500					500				
En konkurransedyktig maritim og offshoresnasjon	NHD			500					500				
Biologiske ressuser og næringsmidler	NHD			200					200				
Verdiskaping fra andre landbaserte næringer	NHD			4 700					4 700				
Kunnskapsgrunnlaget for nærings-/innovasjonspol.	NHD			1 544					2 148				
Program for brobygg. mellom nær liv og forskn. BRO	NHD								400				
Totalproduktivitet, org. og menneskelige ress.	NHD								200				
FRIE PROSJEKTER				26 044	0	0	0	0	604	26 648	31 300	0	0
Infrastruktur													
Grunnbevilgninger													
Strategiske programmer													
Utstyr og instrumenter													
Andre infrastrukturellak													
INFRASTRUKTUR				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Diverse FoU-aktiviteter</i>													
Kontingenter													
Informasjon/ formidling/ publisering													
Planlegging/ utredning/ evaluering													
Stimuleringsstøtte og netverksbygging													
DIVERSE FoU-AKTIVITETER				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DISPOSISJONSFOND				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Felleskostnader													
Sekretariater													
Andre felleskostnader													
FELLESKOSTNADER				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT				457 544	101 400	2 000	12 700	0	96 910	16 404	686 958	454 355	100 200
												22 650	4 000
												92 050	15 000
													690 255

4.3 Området for kultur og samfunn (KS)

4.3.1 Inntekter og føringer

De totale inntekter til Kultur og samfunn i 2001 forventes å bli ca. 467 mill. kroner. Dette er ca 28 mill. kroner eller 6,4 % mer enn i Revidert budsjett 2000. Økningen i Budsjett 2001 skyldes først og fremst økte midler fra Forskningsfondet. Av den totale veksten står Fondet for 19 mill. kroner. I tillegg er det en viss økning i generelle KUF-midler, i midler fra SHD til Velferdsprogrammet og fra KRD til programmet Byutvikling. Basismidlene til den samfunnsvitenskapelige instituttsektor er også økt noe. Det forventes 129 mill. kroner i spesielle midler. Dette er 3,6 % mer enn i 2000.

Kultur og samfunn har blitt tildelt 88,8 mill. kroner i generelle midler fra *Kirke-, utdannings-, og forskningsdepartementet* til humaniora. Dette innebærer en vekst på ca 1,8 mill. kroner i forhold til 2000, noe som tilsvarer en vekst på ca. 2 %. Denne veksten ligger vesentlig under Forskningsrådets vekstforslaget i Budsjettforslag 2001. Tildelingen til samfunnsvitenskap er på 80,9 mill. kroner. Dette er en vekst på 1,4 mill. kroner i forhold til 2000. Veksten er på ca 1,7 % i forhold til 2000. Denne veksten er så å si i tråd med Forskningsrådets Budsjettforslag 2001. Fra 2001 er ansvaret for de regionale instituttene flyttet fra KUF til NHD. Tildelingen til de gjenværende instituttene på KUFs budsjett har fått en viss øremerket vekst.

Stortingsproposisjon nr 1 (2000 – 2001) angir følgende resultatmål for 2001:

Humaniora: Løyvinga til humanistisk forskning skal vere 89 mill. kroner. Departementet føreset at Forskningsrådet held oppe nivået på fri prosjektstøtte. Dei humanistiske grunnforskningsprogramma skal først vidare på same nivå som i 2000, med unntak av Etikprogrammet, som er under nedtrapping.

Samfunnsvitenskap: Løyvinga til samfunnsvitenskapelig forskning skal vere om lag 81 mill. kroner. Departementet føreset at Forskningsrådet held oppe nivået på fri prosjektstøtte. Grunnforskningsprogramma og grunnløyvinga til NSD skal òg først vidare på same nivå.

Institutter: Den langsiktige kompetanseoppbygginga ved institutta skal framleis styrkjast. Vidareutvikling og kvalitetssikring av dei strategiske instituttprogramma er eit sentralt verkemiddel i denne samanhengen. Forskningsrådet skal fortsette arbeidet med instituttevalueringar, mellom anna med sikte på å skaffe data og kunnskap som gir grunnlag for samanlikning innanfor ulike grupper av institutt. Evalueringane er eit sentralt verkemiddel for å fremme kvalitet i sektoren, og evalueringane skal sjåast i samheng med kriteria for tildeling av basisløyvingar til forskingsinstitutta. Det er vidare eit mål å utvikle ei klarare arbeids- og oppgåvefordeling mellom dei ulike institutta og å intensivere samarbeidet mellom forskingsinstitutta og universiteta og høgskolane.

De generelle midlene fra *Nærings- og handelsdepartementet* utgjør 62,7 mill. kroner. Det er en liten nedgang i bevilgningene til programmene, mens det er en viss vekst i basisbevilgningene til SNF og TØI, samt de regionale instituttene. De generelle midlene fra *Olje- og energidepartementet* utgjør 5,9 mill. kroner og går til PETROPOL og til et strategisk instituttprogram ved Nordisk institutt for sjørett. Tildelingen til PETROPOL er redusert kraftig i 2001. De generelle midlene fra *Landbruksdepartementet* er på 9,5 mill. kroner i 2001. Tildelingen innebærer en vekst til Regional utvikling. De generelle midlene fra *Miljøverndepartementet* er på 6,3 mill. kroner. Dette innebærer en liten vekst i forhold til 2000. Veksten går til Byutvikling. Hovedstyret har tildelt KS 29 mill. kroner fra *Forskningsfondet* til satsingen Globalisering og til utvalgte prosjekter innenfor fri prosjektstøtte. KS forventer 17,5 mill. kroner i *Diverse midler*. Dette er omtrent samme nivå som i 2000.

Tabell 4.3.1: Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2000, budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

Kultur og samfunn			Rev. bud. 2000	Budsjett 2001	Endring 2000-01
<i>Inntektsbudsjett 2001</i>					
Kirke, - utdannings-, og forskningsdepartementet					
Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd - humaniora	87 000	88 780	2,0 %
Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd - samfunnsvitenskap	79 529	80 879	1,7 %
Kap.	287 , post	54 Norges forskningsråd - forskningsinstitutter	49 788	33 965	-31,8 %
Kap.	228 , post	21 Evaluering av reform 97	6 500	8 500	30,8 %
Kap.	243 , post	1 Velferdsprogrammet	500	500	0,0 %
Kap.	228 , post	21 Kompetanse, utdanning og verdiskapning	9 000	9 000	0,0 %
Kap.	286 , post	50 Fondet for forskning og nyskapning	10 000	29 000	190,0 %
Sum			242 317	250 624	3,4 %
Nærings- og handelsdepartementet					
Kap.	920 , post	50.1.1 Reiselivsforskning	8 000	8 000	0,0 %
Kap.	920 , post	50.1.1 SKIKT	2 500	2 500	0,0 %
Kap.	920 , post	50.1.6 Sysselsett. og arbeidsmarked	1 000	825	-17,5 %
Kap.	920 , post	50.1.6 Komp., utd. og verdisk.	1 600	1 300	-18,8 %
Kap.	920 , post	50.1.6 Næring, finans og marked	3 800	3 100	-18,4 %
Kap.	920 , post	50.1.6 Regional utvikling	600	500	-16,7 %
Kap.	920 , post	50.3.2 BU-2000	3 700	3 700	0,0 %
Kap.	920 , post	50.2.6 Grunnbevilgninger (SNF,TØI)	7 300	7 300	0,0 %
Kap.	920 , post	50.4.1 Strategiske program (TØI&SNF)	2 300	2 300	0,0 %
Kap.	921 , post	50.4.2 Regionale institutter	13 396	33200	147,8 %
Sum			44 196	62 725	41,9 %
Olje- og energidepartementet					
Kap.	1830 , post	50.2.2 Strategisk program Nordisk inst. for sjørett	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	1830 , post	50.2.2 Petroleumssektoren, PETROPOL	6 000	4 400	-26,7 %
Sum			7 500	5 900	-21,3 %
Landbruksdepartementet					
Kap.	1137 , post	50 Regional utvikling	1 950	2 500	28,2 %
Kap.	1137 , post	50 Reiselivsforskning	970	1 000	3,1 %
Kap.	1137 , post	50 Levekår, utv. og omstilling i landbruket	9 230	6 000	-35,0 %
Kap.	1150 , post	77 (Jordbruksavtalen) Landbrukshistorie	995	995	0,0 %
Sum			13 145	10 495	-20,2 %
Miljøverndepartementet					
Kap.	1410 , post	51 Forskningsprog. (Lokal transportpolitikk)			
Kap.	1410 , post	51 Byutvikling	2 600	3 000	15,4 %
Kap.	1410 , post	51 Forskningsprog. (Kommuneloven)	900	900	0,0 %
Kap.	1410 , post	51 Forskningsprog. (Bolig og levekår)	850	850	0,0 %
Kap.	1410 , post	51 Forskningsprog. (Regional utvikling)	1 000	1 000	0,0 %
Kap.	1410 , post	51 Forskningsprog. (Strategisk inst. prog. ved TØI)	500	500	0,0 %
Sum			5 850	6 250	6,8 %
Arbeids- og administrasjonsdepartementet					
Kap.	1500 , post	21. ARENA	800	800	0,0 %
Kap.	1500 , post	21.2 Levekår, utv. og omstilling i landbruket	400	200	-50,0 %
Kap.	1500 , post	21.2 Offentlig sektor i endring	2 000	2 000	0,0 %
Kap.	1500 , post	21.2 Sysselsetting og arbeidsmarked	2 975	2 500	-16,0 %
Kap.	1500 , post	21.2 Samf. og kult. forut. for info.tek og kom.tek. (SKIKT)	700	1 000	42,9 %
Kap.	1500 , post	21.2 Næring, finans og marked	1 000	1 000	0,0 %
Kap.	1500 , post	21.2 Maktutredningen	11 000	11 000	0,0 %
Kap.	1500 , post	21.2 Velferdsprogrammet	650	1 000	53,8 %
Sum			19 525	19 500	-0,1 %

Forts på neste side

Forts fra forrige side

Kultur og samfunn			Rev. bud.	Budsjett	Endring
<i>Inntektsbudsjett 2001</i>			2000	2001	2000-01
Barne- og familiedepartementet					
Kap.	Velferdsprogrammet		15 500	15 000	-3,2 %
Kap.	846 , post	70.1 Kjønn i endring	1 000	1 000	0,0 %
Sum			16 500	16 000	-3,0 %
Finans- og tolldepartementet					
Kap.	1600 , post	21 Regional utvikling	200	200	0,0 %
Kap.	1600 , post	21 Skatteøkonomisk forskning	3 250	3 250	0,0 %
Kap.	1600 , post	21 Økonomisk kriminalitet	1 000	1 000	0,0 %
Kap.	1600 , post	21 Sysselsetting og arbeidsmarked	525	525	0,0 %
Kap.	1600 , post	21 Næring, finans og marked	500	500	0,0 %
Sum			5 475	5 475	0
Justisdepartementet					
Kap.	400 , post	11 Økonomisk kriminalitet	900	1 000	11,1 %
Kap.	400 , post	11 Offentlig sektor i endring	675	355	-47,4 %
Kap.	400 , post	11 Forskning om vold	2 000	2 000	0,0 %
Sum			3 575	3 355	-6,2 %
Kommunal- og regionaldepartementet					
Kap.	500 , post	21 Regional utvikling	1 850	1 900	2,7 %
Kap.	500 , post	21 Kommuneleien	2 500	2 500	0,0 %
Kap.	500 , post	21 Evaluering av plan og bygningsloven	3 200	3 000	-6,3 %
Kap.	500 , post	21 Sysselsetting og arbeidsmarked	1 450	1 450	0,0 %
Kap.	521 , post	71 IMER	3 800	2 300	-39,5 %
Kap.	500 , post	21 IMER	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	500 , post	21 Program for samisk forskning		500	
Kap.	581 , post	78 Byutvikling		4 000	
Kap.	581 , post	78 Bolig og levekår	4 000	4 000	0,0 %
Sum			18 300	21 150	15,6 %
Kulturdepartementet					
Kap.	320 , post	79 Program for kulturstudier	1 968	1 915	-2,7 %
Sum			1 968	1 915	-2,7 %
Samferdselsdepartementet 1)					
Kap.	1301 , post	50 Byutvikling	1 200	1 200	0,0 %
Kap.	1301 , post	50 Strategisk instituttprogram til TØI	1 500	1 500	0,0 %
Kap.	1301 , post	50 Grunnbevilgning til TØI	3 000	3 000	0,0 %
Kap.	1301 , post	50 Regional utvikling	750	700	-6,7 %
Kap.	1301 , post	50 Samf. og kult. forut. for info.tek / kom.tek. (SKIKT)	7 000	8 000	14,3 %
Sum 1) Fordeling på aktiviteter er foretatt for endelig tildelingsbrev. Vil bli revidert.			13 450	14 400	7,1 %
Sosial- og helsedepartementet					
Kap.	718 , post	21 Kommuneleien	400	400	0,0 %
Kap.	614 , post	21 Velferdsprogrammet	2 500	2 500	0,0 %
Kap.	675 , post	21 Velferdsprogrammet	16 250	17 000	4,6 %
Kap.	2600 , post	21 Velferdsprogrammet	4 500	5 600	24,4 %
Sum			23 650	25 500	7,8 %
Utenriksdepartementet					
Kap.	100 , post	21 ARENA	500	500	0,0 %
Kap.	100 , post	21 Europaforskning generelt	5 000	5 000	0,0 %
Sum			5 500	5 500	0,0 %
Sum spesielle midler			124 938	131 790	5,5 %
SUM DEPARTEMENTENE			420 951	448 789	6,6 %

Forts på neste side

Forts fra forrige side

Kultur og samfunn		Rev. bud.	Budsjett	Endring
<i>Inntektsbudsjett 2001</i>		2000	2001	2000-01
Diverse inntekter				
	Kommuneloven(Kommunenenes sentralforbund)	1 000	1 000	0,0 %
	Idrett, samfunn og frivillig org. (KD-tippemidler)	9 150	9 500	3,8 %
	Landbrukshistorie	1 100	1 100	0,0 %
	PETROPOL (Saga, Statoil, Hydro)	600	600	0,0 %
	Kjønn i endring (NHO)	600	600	0,0 %
	Ruhrigas	4 000	4 000	0,0 %
	Bibliotekforskning (Statens bibliotektilsyn m.f)	1 250	1 250	0,0 %
Sum		17 700	18 050	2,0 %
Tilført fra disposisjonsfondet				
SUM TOTALT		438 651	466 839	6,4 %

4.3.2 Mål og prioriteringer

Kultur og samfunns strategiplan tar utgangspunkt i Forskning for framtiden og går inn for å styrke grunnforskningen, det internasjonale forskningssamarbeidet og rammebetingelsene for de forskningsutførende enhetene. Møteplass- og rådgivningsfunksjonen skal videreutvikles, og den tematisk orienterte forskningen i forhold til sentrale kunnskapsutfordringer i samfunnet skal styrkes. Følgende hovedprioriteringer gjelder i 2001:

- Fri prosjektstøtte i humaniora og samfunnsvitenskap
- Rekruttering
- Styrke rådgivnings- og møteplassfunksjonen
- Internasjonalt forskningssamarbeid
- Grunnbevilgninger og strategiske instituttprogram
- Humanistiske studier i kultur og samfunn
- Nasjonalstat, demokrati og internasjonale integreringsprosesser
- Levekår, oppvekst og marginaliseringsprosesser i velferdssamfunnet
- Kompetanse og utdanning i kunnskapssamfunnet
- Verdiskapning og utvikling av offentlig sektor.
- Teknologiutvikling og samfunnsendring
- Næringsutvikling, sysselsetting og marked

4.3.3 Fordeling av budsjett

Generelle KUF-midler til humaniora er fordelt på programmer og aktiviteter i henhold til 0-vekstforslaget. Nullvekstforslaget innebærer i seg selv en viss styrking av fri prosjektstøtte ved at ledige midler i forbindelse med utfasingen av Etikkprogrammet benyttes til fri prosjektstøtte. Veksten er fordelt ved å tilpasse vekstforslaget til den tildelte ramme. Dette innebærer at halvparten av veksten går til styrking av fri prosjektstøtte. De resterende midlene går til en viss styrking av Program for kulturstudier, SKIKT, Vitenskapsstudier og Ibsen-studier. Som det framgår av tabellen nedenfor innebærer Budsjett 2001 en viss styrking av fri prosjektstøtte. Reduksjonen på Diverse FoU skyldes at samiske studier er blitt et program fra 2001.

Bevilgningen for 2001 til samfunnsvitenskap er fordelt på programmer og aktiviteter i henhold til vekstforslaget. Dette innebærer at over halvparten av veksten går til fri prosjektstøtte, mens de resterende midlene går til styrking av SKIKT. Innenfor nullvekstrammen er det innarbeidet en omfordeling mellom de handlingsrettede programmene i favør av Velferdsprogrammet. Dette er gjort fordi Velferdsprogrammet i fjor bidro med midler til disse

programmene på grunn av et stort overskudd av midler i programmet. Denne omfordelingen var innarbeidet i Budsjettforslaget. Fordelingen mellom virkemidlene er opprettholdt i Budsjett 2001 for begge fagområder.

Tabell 4.3.2: Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter budsjettposter. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001
Brukerstyrte programmer	3 700	3 700	3 700	3 700
Grunnforskningsprogrammer	74 822	78 649	54 329	56 729
Handlingsrettede programmer	142 150	143 900	45 800	41 575
Sum programmer	220 672	226 249	103 829	102 004
Stipend	69 800	83 130	69 800	83 130
Andre frittstående prosjekter	14 200	23 400	14 200	23 400
Sum frittstående prosjekter	84 000	106 530	84 000	106 530
Grunnbevilgninger	68 138	70 809	60 138	62 809
Strategiske programmer	28 346	29 656	26 846	28 156
Sentre for fremragende forskning				
Sum infrastruktur	96 484	100 465	86 984	90 965
Kontingenter	650	650	650	650
Informasjon/formidling/publisering	3 500	3 500	3 500	3 500
Planlegging/utredning/evaluering	3 900	3 500	700	500
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	28 445	24 945	15 350	11 850
Sum diverse FoU-aktiviteter	36 495	32 595	20 200	16 500
Sekretariater				
Andre felleskostnader	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum felleskostnader	1 000	1 000	1 000	1 000
SUM TOTALT	438 651	466 839	296 013	316 999

Programmer

Bedriftsutvikling er under omorganisering, men midlene vil brukes med sikte på å utvikle kunnskap og strategier, arbeidsformer og infrastruktur for å drive fram organisatoriske utviklingsprosesser, slik at norske bedrifter blir ledende internasjonalt. Ansvar for gjennomføringen ligger i IE. Det er avsatt 3,7 mill. kroner i NHD-midler for 2001.

Antikkprogrammet (1996 -2001) er et grunnforskningsprogram for gresk, latin, antikken og klassisk tradisjon, bl.a. med det formål å stimulere til forskning om antikken og styrke rekrutteringen til de klassiske fagene. Programmet finansieres kun med KUF-midler. Det er avsatt 4,0 mill. kroner i KUF-midler i 2001.

Program for samisk forskning (2001 – 2005) skal konsentreres om følgende tema: språk, litteratur, historie, jus, politikk, identitet, oppvekst og utdanning, helse, miljøforvaltning og næringsutvikling. Forskingen i programmet skal bidra til rekruttering og kompetanseoppbygging og utvikling av samisk som vitenskapsspråk. Programmet finansieres med generelle KUF-midler fra humaniora og samfunnsvitenskap (2,3 mill. kroner + 1,2 mill. kroner), og med 0,5 mill. kroner fra KRD.

Program for bibliotekforskning (1996-2001) skal utvikle økt akademisk kompetanse og bidra til nettverksbygging på det bibliotek- og informasjonsfaglige feltet på nasjonalt og nordisk nivå. Programmet er et kombinert grunnforsknings- og handlingsrettet program, og samfinansieres av KUF, Nasjonalbiblioteket, Statens bibliotektilsyn og Riksbibliotekstjenesten. Programmets totale ramme i 2001 er på 2,55 mill. kroner. Det er avsatt 1,3 mill. kroner i KUF-midler.

Etikkprogrammet (1991 - 2001) skal bidra til å bygge opp nasjonal kompetanse i grunnlags-etikk og i etikk på sentrale samfunnsområder som forskning, teknologi, næringsliv, samfunnsorganisasjon, miljø og medier. Programmet skal ha et særlig ansvar for rekruttering og forskerutdanning i etikk. Programmet finansieres kun med KUF-midler. Det er avsatt 2,5 mill. kroner i 2001.

Program for kulturstudier (1997 - 2002) har som målsetting å stimulere til kulturforskning som belyser aktuelle og sentrale spørsmål i kultur- og samfunnsdebatten. Tematisk vil det være fokus på kulturforståelse, kulturbrytning og kulturpolitikk i det moderne Norge, innenfor et komparativt og teoriutviklende perspektiv. Programmet finansieres i hovedsak med midler fra KUF, men det forventes også noe fra KD (2 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 14,4 mill. kroner, og det er avsatt 12,5 mill. kroner i KUF-midler.

Kjønn i endring (1997 - 2001) er et tverrfaglig humanistisk og samfunnsvitenskapelig program som skal bidra til kompetanseutvikling og -vedlikehold innenfor kvinne- og kjønnsforskning, og stimulere til teoriutvikling og faglig fornyelse. Programmet finansieres i hovedsak med KUF-midler fra humaniora og samfunnsvitenskap, men det forventes også bidrag fra BFD (1,0 mill. kroner) og NHO (0,6 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 5,6 mill. kroner, og det er avsatt 2 mill. kroner fra henholdsvis humaniora og samfunnsvitenskap.

ARENA (1994 - 2003) er et flerfaglig forskningsprogram om Europa, med hovedfokus på hvordan EU og andre europeiske samarbeidsregimer påvirker nasjonalstatens viktigste funksjoner og institusjoner. Et hovedmål er å styrke norsk forskningskompetanse og bidra til empirisk og teoretisk forskning om effektene av et mer aktivt europeisk styringsnivå. Det er avsatt 7 mill. kroner i KUF-midler. Det forutsettes i tillegg finansiering fra AAD (0,8 mill. kr) og UD (0,5 mill. kroner). Den samlede ramme vil være 8,3 mill. kroner i 2001.

Ruhrgasprogrammet (2001 – 2005) er opprettet og finansiert av Stifterverband für die Deutsche Wissenschaft for å styrke og utvide samarbeidet mellom Norge og Tyskland gjennom akademisk utveksling innenfor økonomi og jus. I 2001 vil et nytt KS fag bli vurdert til støtte. Totalbudsjett for 2001 er 4 mill. kroner.

Kunnskapsutvikling i profesjonsutdanning og profesjonsutøvelse (KUPP) (1999 – 2004) skal fremme forskning knyttet til profesjonsutdanning ved de statlige høyskoler. Det vil legges flere perspektiver til grunn, blant annet et perspektiv rettet mot profesjonenes rolle, makt og virkemåte, et fag- og yrkesdidaktisk perspektiv og et perspektiv rettet mot profesjonenes praksisutøvelse. Også humanistiske perspektiver vil bli viktig å få frem. Det er avsatt 1 mill. kroner fra humaniora og 5,5 mill. kroner fra samfunnsvitenskap. Totalbudsjettet for 2001 er på 6,5 mill. kroner.

Samfunnsmessige og kulturelle forutsetninger for informasjons- og kommunikasjonsteknologi (SKIKT) (1998 - 2002) dekker et bredt samfunnsmessig felt og omfatter konsekvenser for arbeidsliv, sysselsetting og kompetansebehov, nye medier, språk og verdisyn i den teknolo-

giske kulturen, samt teknologi- og vitenskapspolitikk. Programmet foreslås finansert med midler fra SD (8,0 mill. kroner), AAD (1 mill. kroner), NHD (2,5 mill. kroner) og med KUF-midler fra samfunnsvitenskap og humaniora (3,2 mill. kroner + 1,2 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 15,9 mill. kroner.

Offentlig sektor i endring (1997 - 2002) fokuserer på tre temaområder: Organisering av offentlig forvaltning, Kvalitet og effektivitet i offentlig forvaltning og tjenesteproduksjon, samt Politisk styring og legitimitet. Programmet finansieres med KUF-midler (8 mill. kroner), med midler fra JD med (0,3 mill. kroner) og med midler fra AAD (2 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 10,3 mill. kroner.

Bolig og levekår (1997-2002) skal styrke den forskningsbaserte kunnskapen om boligspørsmål og øke forståelsen for sammenhengene mellom bolig, boforhold og levekår. Prioriterte forskningstemaer rettes mot Forskning om boligmarkedet, Forskning om boligpolitikk og Forskning om bolig, boforhold og omgivelsene. Programmet finansieres med midler fra KRD (4 mill. kroner), men også med midler fra MD (0,85 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 4,85 mill. kroner.

Internasjonal migrasjon og etniske relasjoner (1997 - 2001) skal vedlikeholde og bygge opp ny forskningsbasert kunnskap om Norge som et flerkulturelt samfunn ved å fokusere på den internasjonale migrasjonen til Norge, dens konsekvenser for det norske samfunnet og relasjonene mellom innvandrere og nordmenn, jamfør innvandringspolitikkenes mål om reell likestilling mellom innvandrere og nordmenn. Programmet finansieres med KUF-midler fra samfunnsvitenskap og humaniora (1,6 mill. kroner + 0,5 mill. kroner) og KRD (3,8 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 5,9 mill. kroner.

Levekår, utvikling og omstilling i landbruket (1996 - 2001) skal belyse sentrale problemstillinger for norsk landbruk, og vil bidra til utvikling av ny kunnskap for landbrukspolitikken. Målet er å utvikle ny kunnskap på fire områder: Inntektsforhold og levekår, Fortrinnsanalyser av produkt, produksjonsmåter og markeder, Sammenhengene bak prisdanning på matvarer og Maktforhold i landbrukssektoren. Satsingen Strukturutvikling i næringsmiddelindustrien inngår i programmet. Programmet finansieres med midler fra LD (6 mill. kroner) og AAD (0,2 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 6,2 mill. kroner.

Velferdsprogrammet (1999 – 2004) har følgende tematiske områder: Velferd og levekår, Offentlig velferdspolitikk, Markedet og velferden og Familien. Forskingen skal belyse samfunnsendringer i lys av hvordan velferdsstat, marked og det sivile samfunn påvirker den enkeltes livssituasjon. Programmet inkluderer også delprogrammene Forskning om barnevern, Forskning om funksjonshemmede, Evaluering av velferdslover og Forskning om vold. Programmet finansieres med generelle midler fra KUF (2,9 mill. kroner) og med midler fra KUF-spesielle midler (0,5 mill. kroner), AAD (1 mill. kroner), BFD (15 mill. kroner), SHD (25,1 mill. kroner), JD (2 mill. kroner) og vil i 2001 ha et totalbudsjett på 46,5 mill. kroner.

Regional utvikling (1998 – 2003) skal gi ny kunnskap om regionale utviklings- og omstillingsprosesser. Prioriterte forskningstema omfatter: Rammevilkår for næringsutvikling og konsekvenser for regional utvikling, Flytting, kommunikasjon og servicetilbud – funksjonelle regioner, Offentlig politikk for regional utvikling - konsekvenser, sammenlikning, samordning og Plan- og styringssystemet og regional utvikling. Programmet er organisert med en kombinasjon av tematiske og territorielle forskningsprosjekt. Programmet finansieres med generelle midler fra KRD (1,9 mill. kroner), LD (2,5 mill. kroner), MD (1

mill. kroner), FIN (0,2 mill. kroner), SD (0,7 mill. kroner) og NHD (0,5 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 6,8 mill. kroner.

Syssetting og arbeidsmarked (1997 – 2001) skal frambringe ny kunnskap om hvordan en kan oppnå vekst i sysselsettingen og reduksjon i arbeidsledigheten. Følgende temaer vil bli belyst: Rammebetingelser for arbeidslivet og virksomhetenes sysselsettingsbeslutninger, Årsaker til lav sysselsetting og Lønnsstruktur og inntektsfordeling. Programmet finansieres med midler fra KUF (1,3 mill. kroner), NHD (0,8 mill. kroner), KRD (1,45 mill. kroner), FIN (0,5 mill. kroner) og AAD (2,5 mill. kroner). Totalbudsjettet i 2001 er på 6,65 mill. kroner.

Næring, finans og marked (1997-2002) skal styrke den teoretiske og empiriske kunnskapen om dynamisk næringsutvikling og langsiktig økonomisk vekst. Forskningen skal gi norske beslutningstakere et bedre grunnlag for å forstå sammenhenger mellom økonomiske vekstprosesser, næringsutvikling og effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser. Programmet finansieres med midler fra NHD (3,1 mill. kroner), AAD (1 mill. kroner), FIN (0,5 mill. kroner) og KUF (0,5 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 5,1 mill. kroner.

PETROPOL (2001 - 2005) skal sikre norske aktører nødvendig kunnskap og kompetanse til å kunne utforme strategier for å møte utfordringene fra internasjonalisering og omstilling innenfor petroleumssektoren. Forskningsinnsatsen vil bli konsentrert om fire problemområder og tema: Aktørenes strategier og deres implikasjoner, Energimarkeder under omforming, Nye petroleumsprovinser: etisk-normative og interkulturelle utfordringer og Petroleumssektoren som menneskelig kapital: kilde til ny verdiskapning?. Programmet finansieres med midler fra OED (4,4 mill. kroner), og Statoil og Hydro. Totalbudsjettet for 2001 er på 5 mill. kroner.

Reiselivsforskning (1998 - 2002) skal utvikle kunnskap som gir grunnlag for økt lønnsomhet og verdiskapning basert på en bærekraftig utvikling i reiselivsrelatert virksomhet. Følgende temaer vil bli belyst: Forbrukeratferd, Markedsorientert produktutvikling, Eierskap, struktur og lønnsomhet og Samfunnsmessige og økonomiske virkninger. Kulturelle og miljømessige aspekter er ønsket belyst i temaene over. Programmet finansieres med midler fra NHD (8 mill. kroner) og LD (1 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 9 mill. kroner.

Reform 97 (1998 – 2002) er en forskningsbasert evaluering av Reform 97 i form av et forskningsprogram. Evalueringen vil ha stor faglig og tematisk bredde, men med det skolenære som et hovedperspektiv. Evalueringen gjøres på oppdrag fra KUF og vil ha et budsjett på 6,5 mill. kroner i 2001.

Skatteøkonomi (2000 - 2003) har som mål å bidra til kompetanseheving og rekruttering innenfor skatteøkonomisk forskning. Sentrale forskningstemaer i programmet er Betalingsordninger i offentlig sektor, Nasjonal og internasjonal mobilitet og økonomisk politikk, Fordelingsvirkninger og effektivitet og Svart økonomi. Programmet finansieres i sin helhet med midler fra FIN (3,25 mill. kroner).

Økonomisk kriminalitet (1992 - 2001) skal utvikle et bedre kunnskapsgrunnlag om den økonomiske kriminalitetens omfang, former og mekanismer, som kan benyttes som støtte for utforming av regelverk, etterforskning og andre tiltak mot denne formen for kriminalitet. Programmet finansieres med midler fra FIN (1 mill. kroner) og JD (1 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 2 mill. kroner.

Kommuneloven (1997 - 2002) skal kartlegge og analysere virkningene av den nye kommuneloven for det kommunale og fylkeskommunale styringssystemet, for den statlige styringen, og

for innbyggerne, samt å øke kunnskapen og forskningskompetansen på de aktuelle områder, som grunnlag for eventuell ny lovgivning, tiltak eller endringsprosesser. Programmet finansieres med midler fra KUF (1 mill. kroner), MD (0,9 mill. kroner), KRD (2,5 mill. kroner), SHD (0,4 mill. kroner) og Kommunenes sentralforbund (1 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 5,8 mill. kroner.

Byutvikling - Drivkrefter og planleggingsutfordringer (2000 - 2004) har som mål å øke den forskningsbaserte kunnskapen om byutvikling, spesielt fokusert på sammenhengene mellom næringsutvikling, infrastruktur, levekår og miljøforhold og identifisere de viktigste drivkrefter bak urbaniseringsprosessen i Norge. Forskningen skal klarlegge hvordan positive og negative konsekvenser av prosessen slår ut i forhold til ulike samfunnsinteresser og befolkningsgrupper og identifisere tiltak som kan bidra til utvikling av gode bysamfunn. Programmet finansieres med midler fra MD (3 mill. kroner), SD (1,2 mill. kroner), KRD (4 mill. kroner) og KUF (0,4 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 blir på 8,6 mill. kroner.

Idrett, samfunn og frivillig organisering (1998 - 2007) skal utvikle kunnskap om idrettens omfang, betydning og betingelser i det norske samfunn, samt benytte idretten som temaområde for å belyse generelle trekk ved samfunnsutviklingen, særlig m h t endringene i det sivile samfunn, i skjæringsfeltet mellom stat og marked. Programmet finansieres kun med spillemidler fra KD på 9,5 mill. kroner.

Kompetanse, utdanning og verdiskapning (1997 - 2002) skal frambringe ny kunnskap om forholdet mellom utdanning og samfunn med særlig vekt på sammenhengen mellom utdanning, opplæring og verdiskapning i arbeidslivet. Programmet finansieres med midler fra NHD (1,3 mill. kroner) og spesielle og generelle midler fra KUF (9 mill. kroner + 0,5 mill. kroner). Totalbudsjettet for 2001 er på 10,8 mill. kroner.

Frie prosjekter i humaniora og samfunnsvitenskap

Det er en samlet vekst i antall søknader for de humanistiske og samfunnsvitenskapelige fagene, størst innenfor samfunnsvitenskap. Totalt mottok KS 608 søknader for 2001 mot 556 for 2000, altså en samlet vekst på 52 søknader. Det bevilges 45,8 mill. kroner i prosjektstøtte innenfor humaniora, og 30,9 mill. kroner i prosjektstøtte innenfor samfunnsvitenskap. I tillegg bevilges det 3,9 mill. kroner i prosjektstøtte til søknader innenfor Gruppen for andre søknader. Bevilgningene til fagkomiteene finansieres dels med generelle KUF-midler og dels med midler fra Fondet.

Den samlede tildeling for forpliktelser og nye søknader innebærer at alle virkemidlene bortsett fra dr. gradsstipend og enkeltstående utenlandsopphold får vekst i forhold til 2000. Andelen av rammen til fagkomiteene som går til dr. gradsstipend reduseres vesentlig. I 1999 utgjorde andelen 81%, i 2000 70% og i 2001 utgjør den 59 %. Dette innebærer at antall dr. gradsårsverk finansert over fagkomiteene reduseres med 8 årsverk, slik at det totale antall årsverk i 2001 vil være 120. Av disse er over halvparten kvinner. Andelen til post doc foreslås økt fra 6 % til 12 % i 2001, slik at det totale antall post doc årsverk i 2001 utgjør ca 18 årsverk. Av disse er 14 årsverk kvinner. Andelen som går til enkeltstående utenlandsopphold er noe mindre enn i 2000, men de aller fleste utenlandsopphold inngår som deler av et doktor- og post doktorstipend og fremgår derfor ikke av den andelen. Rammen til FoU prosjekter har økt vesentlig i 2001. Dette er et uttrykk for prioriteringen av større prosjekter innenfor fri prosjektstøtte.

	Dr.grads- stipend	Postdoc/ forsker	Utenl.- stipend	Gjeste- forsker	FoU-pros.	Konf./ seminar	Øvrige stipend	Sum
Humaniora								
Ark., etnologi og folkloristikk	2 531		69		1 979	50	383	5 012
Filologi og språkvitenskap	6 611	2 185	91		3 301			12 188
Filosofi og idéhistorie	2 290	468	301					3 059
Historie	3 576	1 078			702	125	613	6 094
Kunsth., arkit., kunstf. og musikkvit.	3 505	1 146	66		741			5 458
Litteratur-, film-, teater- og mediev.	4 953	1 517	400		1 486	469		8 825
Teologi og religionsvitenskap	3 771	978	190		110		103	5 152
Sum humaniora	27 237	7 372	1 117	0	8 319	644	1 099	45 788
Fordeling	59 %	16 %	2 %	0 %	18 %	1 %	2 %	
Gruppen for andre søknader	1 510		108		1 610		570	3 798
Samfunnsvitenskap								
Pedagogikk	2 868	684	128		645			4 325
Rettsvitenskap	2 084	510			1 297			3 891
Samfunnsgeografi	1 045				222		195	1 462
Sosialantropologi	3 465		529	130		65	30	4 219
Sosiologi	4 186	468	473		40		397	5 564
Statsvitenskap	2 777	255	68		3 690	243		7 033
Økonomi	2 629	510	741			548		4 428
Sum samfunnsvitenskap	19 054	2 427	1 939	130	5 894	856	622	30 922
Fordeling	62 %	8 %	6 %	0 %	19 %	3 %	2 %	
Totalt hum. og samf.	47 801	9 799	3 164	130	15 823	1 500	2 291	80 508
Fordeling	59 %	12 %	4 %	0 %	20 %	2 %	3 %	

Vitenskapsstudier (1999 - 2002) er en prosjektsatsing som har som siktemål å se på rasjonalitetsbegrepet i vitenskapen og dens rolle i samfunnet i en humanistisk og samfunnsvitenskapelig perspektiv. Det foreslås avsatt 1,2 mill. kroner fra humaniora og 1 mill. kroner fra samfunnsvitenskap i 2001.

Ibsen-studier (1998 – 2007) er et større 10-årig prosjekt for utgivelse av en ny og komplett historisk-kritisk utgave av Henrik Ibsens skrifter. Prosjektet finansieres med 2,2 mill. kroner i KUF-midler.

Globalisering (2000 – 2004) er en satsing som skal bidra til å forstå ulike typer globaliseringsprosesser, med særlig vekt på Globalisering og markedsutvikling, Språk og kulturkunnskap om Øst- og Sørøst-Asia, Kompetanseutvikling og læringsprosesser i arbeidslivet og Utvikling, konflikt og fattigdom i et rettighetsperspektiv. Satsingen finansieres med 19 mill. kroner fra Forskningsfondet.

Infrastruktur

Humanistisk datasenter

Humanistisk datasenter har som formål å tilrettelegge data og programvare til bruk i humanistisk forskning. Forslaget til tildeling for Humanistisk datasenter samsvarer med tidligere inngått avtale. Avtalen utløper i 2001. Grunnbevilgningen fra KS utgjør 2,2 mill. kroner i 2001.

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) skal arbeide for utvikling og forbedring av tilgangen på data og analyseprogrammer for samfunnsvitenskapelig forskning. Instituttet skal også dokumentere forskningsprosjekter og utføre oppgaver som følge av personregisterloven. NSD finansieres gjennom midler fra flere områder i Forskningsrådet, men KS er klart den største bidragsyter. I tillegg har NSD oppdragsinntekter. NSDs totale budsjett for 2001

forventes å bli på 24,7 mill. kroner. Det foreslås avsatt en basisbevilgning på 8 mill. kroner (0,9 mill. kroner fra humaniora og 7,1 mill. kroner fra samfunnsvitenskap).

Forskningsinstitutter (KUF)

Basisbevilgninger til *ISF, FAFO, CICERO, FNI* og *PRIO*, blir gitt som en samlet ramme til Forskningsrådet fra KUF. Rammen i 2001 er på ca 34 mill. kroner i 2001. De 12 regionale instituttene, *SNF* og *TØI* mottar basisbevilgning fra NHD. Fra 2000 er ansvaret for de regionale instituttene flyttet fra KUF til NHD. Rammen til de 12 regionale instituttene er på 33,2 mill. kroner for 2001. Transportøkonomisk institutt (*TØI*) er et oppdragsinstitutt for samferdselsforskning. I tillegg til basismidler fra NHD mottar *TØI* også midler fra *SD* (4,5 mill. kroner) og *MD* (0,5 mill. kroner). *Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF)* er en sentral aktør innenfor næringsrettet samfunnsforskning. I 2001 har *KS* mottatt 7,3 mill i grunnbevilgninger og 2,3 mill. kroner til strategiske program over NHDs budsjett til *TØI* og *SNF*.

Norsk senter for barneforskning (NOSEB) (- 2002) skal gjennom grunnforskning og anvendt forskning fremskaffe ny kunnskap om barn og barns oppvekstvilkår. Bevilgningen til senteret organiseres nå som et strategisk universitetsprogram ved NTNU. Det er avsatt 2 mill. kroner til *NOSEB* for 2001.

Europaprogrammet skal styrke kunnskapen i det norske samfunn om europeiske spørsmål. Forskningen finansieres med 5 mill. kroner over UD's budsjett.

Nordisk institutt for sjørett (2000 – 2002) ved UiO mottar 1,5 mill. kroner fra OED til et strategisk instituttprogram om energirett.

Fordeling på tema og tilsagn for 2002 og 2003

Kultur og samfunns budsjett går i hovedsak til Grunnforskning for øvrig, og Annet. Den siste kategorien inneholder i alt vesentlig de handlingsrettede programmene. Miljø og energi omfattes av Byutvikling, Petropol og institutter innenfor miljøfeltet, mens Informasjons- og kommunikasjonsteknologi omfattes av SKIKT.

Tabell 4.3.3: Totalt budsjett fra departementene. Fordeling etter Forskningsmeldingens tematiske satsinger og grunnforskning for øvrig. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Rev.bud. 2000	Budsjett 2001
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	13 400	15 900
Marin forskning	0	
Medisin og helse	0	
Skjæringsfeltet mellom miljø og energi	32 000	32 300
Grunnforskning for øvrig	172 429	193 859
Annet	203 122	206 730
Sum bevilgninger over departementenes budsjett	420 951	448 789

Som det fremgår av tabellen har *KS* relativt store tilsagn for 2002 innenfor programvirksomheten, mens tilsagnene reduseres vesentlig i 2003. Reduksjonen i 2003 kommer av at i 2002 avsluttes programmene Kulturstudier, SKIKT, Offentlig sektor i endring, Næring, finans og marked, Reiseliv og Kommuneloven. Selv om disse programmene formelt avsluttes i 2002 ligger det an til at flere av disse vil bli videreført.

Tabell 4.3.4: Budsjettmessige konsekvenser for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2001, tilsagn 2002-2003. 1 000 kroner.

	Budsjett 2001	Tilsagn 2002	Tilsagn 2003
Programmer	102 004	97 000	78 000
Frittstående prosjekter	106 530	58 000	30 000
Infrastruktur	90 965	90 000	90 000
Diverse FoU-aktiviteter	16 500	17 000	17 000
Felleskostnader	1 000	1 000	1 000
SUM TOTALT	316 999	263 000	216 000

4.3.4 Doktorgradsutdanning

I år 2001 ligger det an til at KS finansierer ca 265 doktorgradsårsverk og 20 postdoktor årsverk innenfor fri prosjektstøtte og programmer i KS. Dette er noen færre doktorgrads-årsverk enn i 2000, men noe flere postdoktor årsverk. Innenfor noenlunde samme rammer, økte satser og med en sterkere prioritering av postdoktorstipend vil antall doktorstipendiater gå ned dersom ikke rammene utvides. Cirka halvparten av doktorgradsstipendene gikk til kvinner og kvinneandelen er nokså jevn for alle fag.

Tabell 4.3.5: Doktorgradsstipendiater. Anslag 2000, plantall 2001. Totale årsverk.

	Totale årsverk	
	Anslag 2000	Plantall 2001
Humaniora	123	120
Samfunnsvitenskap	145	145
SUM TOTALT	268	265

4.3.5 Internasjonalt forskningssamarbeid

Området er representert i European Science Foundation (ESF), deltar i en rekke COST-programmer og i databanken Luxembourg Income Study (LIS). KS arbeider aktivt innenfor de nordiske samarbeidsnemndene i humaniora og samfunnsvitenskap (NOS-H, NOS-S). Det organiserte internasjonale samarbeidet omfatter også kontakt med det franske forskningsmiljøet gjennom Maison des Sciences de l'Homme, deltagelse i SCANCOR ved Stanford University og samarbeid med European University Institute. I tillegg er det avsatt midler til forprosjekter i forbindelse med søknader til EUs forskningsprogrammer, og til kontaktskaping og nettverksbygging i tilknytning til COST-programmene. Det organiserte internasjonale forskningssamarbeidet er på nivå med tidligere år. Den største delen av det internasjonale forskningssamarbeidet foregår direkte gjennom det personbaserte samarbeidet i programmer og fagkomiteer.

Tabell 4.3.6: Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2000, plantall 2001. 1 000 kroner.

	Anslag 2000	Plantall 2001
Organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid 1)		
EU	1 500	1 500
COST	500	300
Nordiske	4 500	4 500
Stipendprogram	4 000	4 000
Øvrig samarbeid	1 200	1 200
Sum	11 700	11 500
Internasjonalt forskningssamarbeid for øvrig 2)		
Prosjektsamarbeid		
Personbasert samarbeid	22 000	23 000
Sum	22 000	23 000
TOTALT	33 700	34 500

1) Omfatter kontingenter, prosjektstøtte, stipend, følgeforskning og posisjoneringsmidler mellom land og offentlige institusjoner.

2) Omfatter prosjektsamarbeid/ forskerutdanning/ kompetanseutveksling mellom forskere/ bedrifter/ institutter.

Det vises til tabellen på neste side, som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000. Fordeling etter budsjettposter og ulike finansieringskilder. 1000 kroner.																				
Kultur og samfunn Ugiftsbudsjett 2001	Finansierende departement 2000	Start	Slutt	Revidert budsjett 2000							Budsjett 2001									
				Generelle midler						Spesielle midler	Generelle midler						Spesielle midler			
				KUF	NHD	OED	FID	LD	MD		Fondet	Diverse	Totalt	KUF	NHD	OED		FID	LD	MD
PROGRAMMER																				
L.1 Brukerstyrte programmer																				
BU-2000	NHD	1994 -	2001		3 700													3 700		3 700
Sum brukerstyrte programmer					0	3 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 700	0
L.2 Grunnforskningsprogrammer																				
Antikkprogrammet	KUF	1996 -	2001	4 000									4 000					4 000		4 000
Program for bibliotekforskning	KUF	1996 -	2001	1 300									1 250					1 300		1 250
Program for samiske studier (hum)	KUF, KRD	2001 -	2005															2 300		500
Forskning om etikk	KUF	1991 -	2001	5 000									5 000					2 500		2 500
Program for kulturstudier	KUF, KD	1997 -	2002	12 000									13 968					12 500		1 915
IMER (hum)	KUF	1997 -	2001	500									500					500		500
SKIKT	KUF	1998 -	2002	700									700					1 200		1 200
Kjønn i endring (hum)	BFD, KUF	1997 -	2001	2 000									600					2 000		500
Kunnskapsutv. i profesjonsutd. (KUPP) (hum)	KUF	1999 -	2004	1 000									1 000					1 000		1 000
Ruhags historie		1997 -	2001										1 100					1 100		1 100
Sum humanistisk grunnforskningsprog.				26 500	0	0	0	0	0	0	0	2 468	2 950	31 918	27 300	0	0	0	0	2 915
ARENA																				
Kjønn i endring (samf)	KUF, AAD, DU	1993 -	2003	7 300									8 600					7 000		1 300
Program for samiske studier (samf)	BFD, KUF	1997 -	2001	2 000									2 500					2 000		500
Ruhagsprogrammet - økonomibetv.	KUF	2001 -	2005															1 200		
Kunnskapsutv. i profesjonsutd. (KUPP) (samf)	KUF	1996 -	2001										2 900					2 900		2 900
SKIKT	KUF, SD, NHD, AAD	1999 -	2004	5 529									5 529					5 529		5 529
Offentlig sektor i endring	KUF, SD, NHD, AAD	1998 -	2002	2 500									12 700					3 200		2 500
Sum samfunnsvit. grunnforskningsprog.	KUF, AAD, FIN	1997 -	2002	8 000									10 675					8 000		2 355
Sum grunnforskningsprogrammer				25 329	2 500	0	0	0	0	0	0	12 175	2 900	42 904	26 929	2 500	0	0	0	13 155
				51 829	2 500	0	0	0	0	0	0	14 643	5 850	74 822	54 229	2 500	0	0	0	16 070
L.3 Handlingsrettede programmer																				
Bolig og levekår	MD, KRD	1997 -	2002						850				4 850							4 850
IMER - Innvandring og storby	KUF, KRD	1997 -	2001	1 600									6 900					1 600		3 800
Levekår, utvikling og omstilling i landbruket	LD, AAD	1996 -	2001					9 230					9 630							200
Velferdsprogrammet	KUF, BFD, SHD, JD	1999 -	2004	0									41 900					2 900		43 600
Regional utvikling	KRD, SD, LD, MD, FIN	1998 -	2003	500	600			1 930	1 000				6 830					500		2 800
Syrsselssetting og arbeidsmarked	KUF, NHD, KRD, FIN, AAD	1997 -	2001	1 300	1 000								7 250					1 300		6 600
Nærings finans og marked	KUF, NHD, AAD, FIN	1997 -	2002	500	3 800								5 300					500		1 500
Petroleumsforsk. (PETROPOL)	OED	2001 -	2005	500		6 000							600					4 400		600
Reform 97	KUF-spes	1999 -	2003										6 500							8 500
Reiseliv	NHD, LD	1998 -	2002					970					8 970							9 000
Statteøkonomi	FIN	1988 -	2003										3 250							3 250
Økonomisk kriminalitet	KUF, FIN, JD	1992 -	2001	1 000									1 900					2 900		2 000
Kommuneleven	KUF, MD, KRD	1997 -	2002	1 000					900				2 900					1 000		2 900
Byutvikling	KUF, MD, SD	2000 -	2004	400					2 600				1 000					400		5 200
Idrett, sandfunn og frivillig org.	KD (spillemidler)	1998 -	2007										9 150							9 500
Kompetanse, utdanning og verdiskapning	KUF, NHD	1997 -	2001	500	1 600								9 000					1 300		10 800
Sum handlingsrettede programmer				7 300	15 000	6 000	0	12 150	5 350	0	85 600	10 750	142 150	8 200	13 725	4 400	0	9 500	5 750	91 225
SUM PROGRAMMER				59 129	21 200	6 000	0	12 150	5 350	0	100 243	16 600	220 672	62 429	19 925	4 400	0	9 500	5 750	107 295

Kultur og samfunn Utgiftsbudsjett 2001	Finansierende departement 2000	Start	Slutt	Revidert budsjett 2000										Budsjett 2001																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
				Generelle midler					Spesielle midler	Diverse	Totalt	Generelle midler					Spesielle midler	Diverse	Totalt																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
				KUF	NHD	OED	FID	LD				MD	Fondet	KUF	NHD	OED				FID	LD	MD	Fondet																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
2.FRIE PROSJEKTER																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												

Kultur og samfunn Utgiftsbudsjett 2001	Finansierende departement 2000	Start	Slutt	Revidert budsjett 2000										Budsjett 2001																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
				Generelle midler					Spesielle midler	Diverse	Totalt	Generelle midler					Spesielle midler	Diverse	Totalt																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
				KUF	NHD	OED	FID	LD	MD			Fondet	KUF	NHD	OED	FID	LD			MD	Fondet																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
4. DIVERSE FOU-AKTIVITETER																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						

4.4 Området for medisin og helse (MH)

4.4.1 Inntekter og føringer

Medisin og helses budsjett for 2001 ligger an til å bli ca. 251 mill. kr. De største bidragene til budsjettet kommer fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF) og Sosial- og helsedepartementet (SHD). Budsjettet for år 2001 vil gi en økning på 16,5 % i forhold til revidert budsjett for 2000. Økningen skyldes i hovedsak økt bevilgning fra SHD og Forskningsfondet.

Generelle midler

MH mottar generelle midler over KUFs, NHDs og MDs budsjett, inkludert midler fra avkastningen av Forskningsfondet. Til sammen har de generelle midlene økt fra 131,6 mill. kr til 145,8 mill. kr, som utgjør en økning på 10,8 %.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF)

Midler til MH fra KUF kommer dels fra KUFs bevilgning til forskningsformål (faglig bevilgning) og dels fra avkastningen av Forskningsfondet. MHs andel av KUFs faglige bevilgninger er MHs viktigste inntektskilde. Dette bidraget hadde en realnedgang på 19 % fra 1993 til 2000. For 2001 er det foreslått en liten økning på 2,8 mill. kr (2,7 %) kr til 106,8 mill. kr.

Føringene i St. prp. nr. 1 fra KUF for bevilgning til medisinsk og helsefaglig forskning sier at *"Støtta til frie prosjekt skal forast vidare på minst same nivå som i 2000. Forskningsrådet skal framleis prioritere grunnforskning og forskingsfelt som ikkje har alternative finansieringskjelder. Tiltak for auka rekruttering av forskarar, særleg innanfor områda medisin, odontologi og psykologi, skal forast vidare."* Føringene er ivarettatt så langt budsjettet har kunnet tillate.

MHs andel av avkastningen fra Forskningsfondet er økt fra 16,5 mill. kr i 2000 til 28 mill. kr. Midlene benyttes til kvalitetsfremmende tiltak (karrierestipend, MH-grupper, Toppforskningsprogrammet).

Nærings- og handelsdepartementet (NHD)

Bevilgningen til MH fra NHD er på samme nivå som i 2000, dvs. totalt 9 mill. kr. Bevilgningene går til IKT i medisin og helsetjeneste og Næringsutvikling fra medisinsk forskning (MEDKAP).

Miljøverndepartementet (MD)

Bevilgningen fra MD er redusert fra 2,1 mill. kr til 2 mill. kr. Bevilgningen går til programmet Miljø og helse.

Spesielle midler og diverse inntekter

Spesielle midler til MH utgjør 102,4 mill. kr. Hovedtyngden kommer fra Sosial- og helsedepartementet (SHD) med 96,1 mill. kr. Det øvrige kommer fra Kommunal- og regionaldepartementet, Finansdepartementet og Samferdselsdepartementet. De spesielle midlene er i hovedsak øremerket spesielle programsatsinger.

Tabell 4.4.1: Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2000, budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

			Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kirke, - utdannings-, og forskningsdepartementet					
Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd	104 000	106 825	2,7 %
Kap.	286 , post	50 Fondet for forskning og nyskapning	16 500	28 000	69,7 %
Sum			120 500	134 825	11,9 %
Nærings- og handelsdepartementet					
Kap.	920 , post	50 IKT i medisin og helsetjeneste	6 000	6 000	0,0 %
Kap.	920 , post	50 Næringsutvikling fra medisinsk forskning	3 000	3 000	0,0 %
Sum			9 000	9 000	0,0 %
Miljøverndepartementet					
Kap.	1410, post 51	Miljøforurensning og helse/ Miljø og helse	2 100	2 000	-4,8 %
Sum			2 100	2 000	-4,8 %
Kommunal- og regionaldepartementet					
Kap.	536 , post	51 Helse i arbeidslivet/Arbeid og helse	2 500	2 500	0,0 %
Kap.	500 , post	21 Helse i arbeidslivet/Arbeid og helse	1 500	1 500	0,0 %
Sum			4 000	4 000	0,0 %
Finansdepartementet					
Kap.	1600 , post 21	Helsetjeneste og helseøkonomi	2 000	2 000	0,0 %
Sum			2 000	2 000	0,0 %
Samferdselsdepartementet					
kap.	1301 , post	51 Miljøforurensning og helse/ Miljø og helse	300	300	0,0 %
Sum			300	300	0,0 %
Sosial- og helsedepartementet					
<i>Programmer ut 2000</i>					
Kap.	675,701,739	Helsetjenesteforskning	9 625		
Kap.	719, 739	Forebyggende helsearbeid	7 300		
Kap.	614	Rusmiddelforskning	3 585		
Kap.	719	Helse og sykdom i kulturelt perspektiv	3 500		
Kap.	614, 701	Mental helse	16 200		
Kap.	719, 739	Miljøforurensning og helse	1 700		
Kap.	719	Inneklima og helse	2 300		
Kap.	719	Helse i arbeidslivet	2 000		
Kap.	739	Anvendt klinisk forskning	7 450		
Kap.	701	Alternativ medisin	2 250		
Kap.	701	Informasjonsteknologi	1 500		
<i>Programmer fra 2001</i>					
Kap.	675,701,739	Helsetjeneste og helseøkonomi		11 800	
Kap.	614, 719, 739	Helse og samfunn		13 750	
Kap.	614, 701	Mental helse		19 200	
Kap.	719, 739	Miljø og helse		4 000	
Kap.	675, 719	Arbeid og helse		3 650	
Kap.	701, 739	Pasientnær klinisk forskn. og alternativ med.		11250	
Kap.	701	IKT i medisin og helsetjeneste		1 500	
Kap.	701	Næringsutvikling fra medisinsk forskning		2 800	
<i>Annet</i>					
Kap.	739	Konsensuskonferanseprogrammet	750		
Kap.	701	Farmakologisk og farmasøytisk forskning	2 000	2 000	0,0 %
Kap.	719	Strategiske satsinger (Mat&helse/Antibio.res)	4 000	6 000	50,0 %
Kap.	739	Kreftforskning - div.	8 500	20 100	136,5 %
		Evalueringer	795		
Kap.	739	Sterilisering - forprosjekt	275		
Sum			73 730	96 050	30,3 %
SUM DEPARTEMENTENE			211 630	248 175	17,3 %
Diverse inntekter			3 905	3 000	-23,2 %
SUM TOTALT			215 535	251 175	16,5 %

SHDs midler har hovedsakelig anvendt siktemål, og forskningsmidlene inngår i realiseringen av overordnede mål for helse-, sosial-, og trygdesektoren. Det er gitt økte bevilgninger til satsinger innenfor Mat og helse, Arbeid og helse, Alternativ medisin, Mental helse, Helsetjenesteforskning/helseøkonomi, Næringsrettet bioteknologi og Kreftforskning.

MH har budsjettet med diverse inntekter fra Isbergs fond og NHOs arbeidsmiljøfond på til sammen 3 mill. kr. i 2001.

4.4.2 Mål og prioriteringer

Norsk helseforskning må innrettes etter de helseproblemer som samfunnet står overfor og bygge på de vitenskapelige muligheter som finnes. Det overordnede målet for denne forskningen er å frembringe og formidle kunnskap som kan være grunnlag for helsefremmende og sykdomsforebyggende tiltak, bedret diagnostikk og effektiv behandling. Området har ansvar for medisinsk og helsefaglig forskning. Dette omfatter grunnforskning og anvendt forskning med utgangspunkt i et bredt spekter av biologiske, medisinske, psykologiske, teknologiske, samfunns- og miljømessige problemstillinger. Medisin og helse vil bidra til at Forskningsrådet kan ivareta en helhetlig og samordnet nasjonal forskningsstrategi og samarbeider med de øvrige områder om dette.

MHs prioriteringer er:

- En målrettet opprusting av medisinsk grunnforskning, spesielt den mest nyskapende forskningen og forskning utført i samarbeid med ledende forskningsmiljøer i utlandet.
- En betydelig opptrapping av klinisk forskning i universitetssykehusene, med vekt på å styrke samspillet mellom pasientrettet forskning, epidemiologi og grunnforskning (spesielt i molekylærmedisin).
- En omfattende styrking av rekrutteringen av medisinerne til forskning for å sikre at universitetssektoren får nok kompetent personell til å utdanne fremtidens helsepersonell og spesialister.
- En bred tematisk satsing rettet mot de store folkehelseproblemene med sikte på å fremme god helse, bedre forebygging, diagnostikk og behandling.
- En spesiell satsing for å styrke kunnskapsgrunnlaget for organisering av helsetjenestene og utvikling av helsepolitikken.

Medisin og helse jobber med å fremskaffe dokumentasjon og bedre kunnskapsgrunnlag om forskningen innenfor sitt ansvarsområde. Gjennom handlingsplanen for Medisin og helse har området skissert en rekke tiltak for å bidra til at forskningen holder høy kvalitet, bedre forskningens vilkår, stimulere til økt bruk av forskningsresultater samt systematisere kunnskap for å bidra til bedre forskningspolitikk. De fleste av disse tiltakene er avhengige av økte bevilgninger til medisinsk og helsefaglig forskning for å kunne innfris fullt ut.

4.4.3 Fordeling av budsjett

Medisin og helse fikk en økning i søknadsmassen for år 2001, fra 663 til 723 nye søknader, med en samlet søknadssum på 400 mill. kr. Svært mange prosjekter har høy kvalitet, og det er stor konkurranse om midlene. Kvalitet er et grunnleggende kriterium for tildeling av midler fra MH. Den sterke konkurransen betyr at mange gode prosjekter dessverre må avslås.

Området benytter fagfelleevaluering (peer review) i søknadsbehandlingen. Flere eksperter leser de samme søknadene, avgir sin vurdering på forhånd, og endelig rangering fastsettes etter felles diskusjon i møter. I den faglige vurderingen vektlegges både prosjektet, forskerens kvalifikasjoner og forskningsmiljøet. Framdrifts- og sluttrapporter blir også underlagt fagfelleevaluering. Det legges stor vekt på å sikre habilitet i søknadsbehandlingen.

Områdestyret fastsetter de økonomiske rammene for faggrupper og programmer i relasjon til føringene fra departementer og ved en vurdering av samlet budsjettprofil i henhold til områdets handlingsplan.

Bevilgningene til medisinsk og helsefaglig forskning er for lave. Dette har resultert i fallende siteringsindeks, sviktende rekruttering og at klinisk forskning er blitt svekket. Budsjettnivået for 2001 gir liten frihetsgrad og små muligheter til å gå løs på de store faglige utfordringene. Medisin og helse vil i tiden som kommer legge vekt på:

- Rekruttering – tiltak for å styrke rekruttering av medisinerne, odontologer og psykologer
- Toppforskning – ta vare på særlig lovende unge forskere
- Internasjonalisering – få norske forskere ut til ledende forskningsmiljøer i utlandet
- Konsentrasjon – gi større enkeltbevilgninger
- Nybrottsforskning – legge vekt på originalitet og nyskapende forskning

Som det fremgår av tabellen under har rammene til både programmer, frittstående prosjekter og strategiske satsinger økt noe for år 2001. Det gjøres oppmerksom på at en stor andel frie forskerinitierte prosjekter også får støtte gjennom programmene i MH.

Tabell 4.4.2: Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter budsjettposter. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001
Brukerstyrte programmer	3 000	5 800	3 000	3 000
Grunnforskningsprogrammer	10 200	10 200	10 200	10 200
Handlingsrettede programmer	87 210	92 350	21 000	18 900
Sum programmer	100 410	108 350	34 200	32 100
Stipend 1)	7 200	13 825	7 200	13 825
Prosjekt- og miljøstøtte				
Frittstående EU-prosjekter				
Andre frittstående prosjekter	71 150	75 850	63 650	68 350
Sum frittstående prosjekter	78 350	89 675	70 850	82 175
Grunnbevilgninger				
Strategiske programmer	23 600	36 700	15 600	15 100
Utstyr og instrumenter				
Andre infrastrukturtiltak				
Sentre for fremragende forskning 2)	9 000	14 500	9 000	14 500
Sum infrastruktur	32 600	51 200	24 600	29 600
Kontingenter	335	335	335	335
Informasjon/formidling/publisering	1 100	1 100	1 100	1 100
Planlegging/utredning/evaluering	1 370	300	300	300
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	1 200	215	215	215
Sum diverse FoU-aktiviteter	4 005	1 950	1 950	1 950
Disposisjonsfond	170	0	0	0
Sekretariater				
Andre felleskostnader				
Sum felleskostnader	0	0	0	0
SUM TOTALT	215 535	251 175	131 600	145 825

1) Dr.grads- og postdok.stipend inngår i programmer og frittstående prosjekter

2) Inkl. midler til forberedelse av slike

Programmer

Fra 2001 har Medisin og helse en ny programstruktur, der MHs tidligere programaktiviteter videreføres innenfor færre og større enheter. Den nye strukturen forventes å gi større fleksibilitet og mer effektiv drift av programmene og vil også gi muligheter for nye spennende faglige synergier.

Brukerstyrte programmer

Næringsutvikling fra medisinsk forskning (MEDKAP)

Programmet vil bidra til finansiering av prosjekter basert på idéer fra medisinske og helsefaglige miljøer med et antatt interessant økonomisk potensial. Prosjekter som kan få positiv effekt på medisinsk og helsefaglig virksomhet, vil bli prioritert fremfor prosjekter med anvendelse innen andre fagområder. Målgruppen er i hovedsak enkeltforskere eller små forskergrupper som arbeider innenfor medisinske og tekniske områder i UoH-, sykehus- og instituttsektoren, men programmet kan også gi støtte til private selskaper. Programmet er en fellessatsing for områdene Medisin og helse og Industri og energi.

Grunnforskningsprogrammer

Molekylærmedisin og genteknologi

Genteknologien har revolusjonert biomedisinsk forskning og har gitt en bredere og dypere kunnskap om menneskets utvikling og oppbygning og de molekylære årsaker til sykdom. Genteknologien har også blitt et viktig verktøy innenfor diagnostikk og vil få stadig større betydning for målrettet behandling og forebygging. Sentrale FoU-oppgaver er grunnforskning, metodeutvikling og kompetanseoppbygging. Programmet ønsker å bidra til at molekylærmedisin og genteknologi i sterkere grad forankres i kliniske forskningsmiljøer og klinisk virksomhet. Flere av prosjektene kan ha et næringsmessig potensial, som gjennom satsingen *MEDKAP* vil kunne videreutvikles med tanke på industriell utnytting og kommersialisering.

Handlingsrettede programmer

IKT i medisin og helsetjeneste

Programmets mål er å gi et vesentlig bidrag til et bedre helsevesen gjennom utvikling og bruk av IT-løsninger og produkter basert på eksisterende og fremtidige brukerbehov. Programmet skal ivareta grunnleggende forskning og kompetanseoppbygging innenfor medisin og helsetjeneste og bidra til kompetanseheving og nyskapning for norsk industri. De prioriterte forskningsområdene er medisinske informasjonssystemer og elektronisk journal, nettverkssamarbeid og elektronisk samhandling og systemer for planlegging og styring.

Miljø og helse

Programmet skal fremskaffe ny kunnskap om sammenhengen mellom miljøfaktorer og helse og på denne måten bidra til risikovurderinger av miljøfaktorer og gi et bedre grunnlag for forvaltningsmessige beslutninger. Programmet fokuserer på både inneklima og miljøfaktorer i utemiljøet. Viktige forskningsoppgaver er knyttet til påvirkninger fra bl.a. trafikk, forbrukskjemikalier, "fuktige bygg", bygningsmaterialer og næringsmidler, og helseeffekter som kreft, allergier og annen overfølsomhet, luftveissykdommer, reproduksjonsskader, skader i nervesystemet og immunsystemet og støyrelaterte helseproblemer.

Helsetjeneste og helseøkonomi

Forskningsbasert kunnskap skal danne grunnlag for en bedre, mer treffsikker og effektiv helsetjeneste. Prioriterte overordnede forskningsområder er psykisk helsearbeid, helseøkonomi og helsetjenestens organisering. Studieobjektet er helsetjenestene. Kunnskap om effekter av reformer, ulike organisasjonsformer, ledelse og styring, finansiering av

tjenester, ansvarsfordeling mellom det private og det offentlige, er eksempler på sentrale temaer innenfor programmet.

Helse og samfunn

Programmet skal bidra til å bygge opp og spre kunnskap om samfunnsmessige (økonomiske, politiske, sosiale og kulturelle) forhold som kan styrke eller svekke forebyggende og helsefremmende arbeid. Sentrale temaer for programmet er bl.a.: virkemidler, helse- og sykdomsoppfatninger, helsevaner, livsstil, risikooppfatninger, uønsket svangerskap og abort, rusmiddelbruk, psykososiale problemer og sosial ulikhet.

Mental helse

Programmets hovedmål er å bidra til en bedre folkehelse og fremme kvaliteten på helsetjenestetilbudet som gis personer med psykiske lidelser. Kunnskapsutviklingen skal bidra til oppfølging av Opptrappingsplan for psykisk helse, og omfatter biologisk, klinisk og epidemiologisk forskning. Behandling av rusmiddelrelaterte lidelser inngår også i programmet.

Arbeid og helse

Programmet skal bidra med kunnskap for å fremme helsetilstanden i arbeidslivet gjennom forskning om årsaker og mekanismer som fører til arbeidsrelaterte helseplager samt gjennom forskning om forebygging, motivasjon og yteevne og sykefravær. Programmet skal også bidra til å styrke kompetansen i forskningsmiljøene og til å styrke kontakten mellom forskning og arbeidsliv.

Pasientnær klinisk forskning og alternativ medisin

Programmets formål er å styrke den pasientnære kliniske forskningen, spesielt industriuavhengig kliniske prosjekter, samt vurdere effekt av alternativ medisinsk forskning. Videre ønsker man å oppmuntre til samarbeid mellom utøvere av alternativ medisin og skolemedisin. Programmet vil arbeide for å stimulere til forskning for å vurdere effekt, eventuelt mangel på effekt av ulike behandlinger. Satsingen skal bidra til utvikling av nye behandlingsmetoder, sikre pasienter et behandlingstilbud med dokumentert effekt og kvalitet, samt bidra til riktig utnyttelse av ressursene. Programmet vil arbeide med metoder for utprøving av ulike behandlinger. I de foregående programmene ble det opprettet kompetansesentre/kompetansemiljø. Deres hovedoppgave er veiledning i metode og prosjektgjennomføring, og oppfølging av disse vil fortsatt stå sentralt i programmet.

Frittstående prosjekter

Frittstående prosjekter omfatter frie forskerinitierte prosjekter som konkurrerer om forskningsmidler innenfor MHs fire faggrupper, samt bevilgninger til studentstipend, forskerutveksling og karrierestipend. Stipendordninger som doktorgradsstipend og postdoktorstipend inngår både i programmer og frittstående prosjekter.

MH har følgende faggruppeinndeling:

- Basal I: biokjemi, genteknologi, molekylærbiologi, genetikk, immunologi, mikrobiologi.
- Basal II: anatomi, fysiologi, patologi, farmakologi, toksikologi.
- Klinisk: klinisk medisin, klinisk odontologi, klinisk psykologi.
- Samfunnsmedisin/helsetjeneste: samfunnsmedisin, psykologi, adferdsforskning, epidemiologi, helsetjenesteforskning, etikk, helserelatert samfunnsforskning.

En økt satsing på biologisk grunnforskning er en viktig forutsetning for å bedre helsetilstanden i befolkningen. Innenfor den biomedisinske grunnforskningen blir det spesielt fokusert på molekylærbiologi og genteknologi som vil kunne få avgjørende betydning for forståelse av cellulære mekanismer og molekylære årsaker til sykdom. Videre støtter MH konsentrerte satsinger innenfor felt som integrert biologi (studier av funksjonelle sammenhenger i hele organismen) og medisinsk bakteriologi. Vår høyteknologiske industri er avhengig av landets grunnforskningsmiljøer.

For å gjøre helsetjenester bedre, mer treffsikre og effektive trengs det mer kunnskap om diagnostisering og behandling av sykdommer. Pålitelige data om diagnostiske metoder, sykdomsforløp og behandlingsmetoder kan best skaffes gjennom forskningsbasert kunnskap. Dokumentert nytte og effekt av både etablerte og nye behandlingsmetoder representerer en kvalitetssikring for pasientene og gir viktig grunnlag for helsepolitiske beslutninger. Norge med sin enhetlige helsetjeneste og lave mobilitet i befolkningen egner seg spesielt godt til gjennomføring av gode forskningsprosjekter.

Oppbyggingen av forskning innen samfunnsmedisin, helseadferd og helsetjeneste har kommet godt igang, ikke minst som følge av *Helse-, miljø- og levekår (HEMIL)*-satsingen. Kompetansen og kunnskapsgrunnlaget må nå videreutvikles. Metodeutvikling og sikring av datagrunnlaget for denne forskningen er sentrale oppgaver for satsingen på feltet. Dessuten må samarbeidet mellom de helsefaglige og de samfunnsvitenskapelige forskningsmiljøer styrkes. Det er et spesielt behov for å styrke fagfeltet psykologi ytterligere.

Infrastruktur

Strategiske programmer

Medisin og helse gir større bevilgninger til etablerte forskergrupper som er i forskningsfronten internasjonalt. Dette gjøres bl.a. i tilknytning til «Miljøstøtte – strategisk satsing mot universitetene». I forbindelse med Forskningsfondet gis støtte til flere ”MH-grupper”, der målsetningen er å gi bedre rammevilkår til flere av våre beste forskere og forskningsmiljøer. I tillegg finansieres en MH-gruppe i klinisk medisin.

I Toppforskningsprogrammet er hensikten å identifisere spesielt begavete og motiverte unge forskere – eliten – og gi dem optimale økonomiske og arbeidsmessige rammevilkår for å utføre medisinsk forskning i internasjonal toppklasse. I første fase av programmet er tre toppforskere valgt ut. Det forventes støtte fra næringslivet til satsingen.

I forbindelse med Nasjonal kreftplan har MH en satsing på kreftforskning, som spenner over grunnleggende forskning, klinisk og epidemiologisk forskning. Det gis støtte til store prosjekter, herunder brobyggingsprosjekter med integrerte biologiske og kliniske problemstillinger.

MH bidrar sammen med NT, til en satsing på Medisinsk teknologi i Trondheim. Videre har MH et samarbeid med BF om satsingen Mat og helse.

Diverse FoU-aktiviteter

Informasjon/formidling/publisering – virksomheten kontinueres

MH vil øke graden av generell forskningsformidling mot brukere. Medisin og helse støtter kurs- og seminarvirksomhet om formidling, og har etablert en egen stipendordning hvor forskere kan hospitere i journalistmiljøer og journalister i forskermiljøer.

Stimuleringstiltak og nettverksbygging

Uredelighet

Medisin og helse har et nasjonalt utvalg for vurdering av uredelighet i medisinsk forskning.

Fordeling av avkastningen fra Forskningsfondet

Midler fra avkastningen av Forskningsfondet utgjør 28 mill kr av MHs budsjett i 2001. Et viktig tiltak i denne forbindelse er etablering av "MH-grupper". Konsentrerte bevilgninger gis til flere av våre beste forskere og forskningsmiljøer for å gi dem bedre rammevilkår og gjøre dem i stand til å konkurrere om fremtidige sentre for fremragende forskning. Videre har MH etablert karrierestipend til unge, lovende forskere. Kandidatene reiser først til ledende forskningsmiljøer i utlandet og gis deretter anledning til å bygge opp en forskergruppe i Norge. Fondsmidler gis også til Toppforskningsprogrammet og til 1-årige tiltak for internasjonal forskerutveksling.

Fordeling av budsjettet i forhold til de prioriterte temaene i Forskningsmeldingen

MH har hovedansvaret for den tematiske satsingen "Medisin og helse" som er fremhevet i Forskningsmeldingen. Innenfor dette temaet er grunnforskning i regi av universitetene høyt prioritert via KUF-midlene, og MH har iverksatt flere kvalitetsfremmende tiltak. Langsiktig grunnforskning for øvrig støttes innenfor flere av MHs virkemidler, først og fremst gjennom frittstående prosjekter i faggruppene, men også innenfor de fleste programmene. SHD-budsjettet går i stor grad til mer anvendte forskningsformål. MH støtter også noe forskning innenfor de tematiske satsingsområdene "Informasjons- og kommunikasjonsteknologi" og "Marin forskning".

Tabell 4.4.3: Totalt budsjett fra departementene. Fordeling etter Forskningsmeldingens tematiske satsinger og grunnforskning for øvrig. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Rev.bud. 2000	Budsjett 2001
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	9 500	9 500
Marin forskning		
Medisin og helse	202 130	238 675
Skjæringsfeltet mellom miljø og energi		
Grunnforskning for øvrig		
Annet		
Sum bevilgninger over departementenes budsjett	211 630	248 175

Budsjettmessige bindinger for seinere år

Generelt er programperioden for MHs nye programmer i første omgang satt til fem år. Handlefriheten for denne delen av budsjettet er således begrenset. For frittstående prosjekter er det tilsynelatende større handlefrihet. Da dette er prioritert både fra området og fra departementet (KUF), vil frigjorte midler i stor grad bli fordelt til nye frittstående prosjekter i regi av områdets fire faggrupper etter hvert som andre treårige prosjekter avsluttes.

Tabell 4.4.4: Budsjettmessige konsekvenser for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2001, tilsagn 2002-2003. 1 000 kroner.

	Budsjett 2001	Tilsagn 2002	Tilsagn 2003
Programmer	32 100	32 100	32 100
Frittstående prosjekter	82 175	55 950	29 695
Infrastruktur	29 600	27 200	21 600
Diverse FoU-aktiviteter	1 950	1 950	1 950
Disposisjonsfond			
Felleskostnader			
SUM TOTALT	145 825	117 200	85 345

4.4.4 Doktorgradsutdanning

I løpet av det siste tiåret har rekrutteringen av medisiner, odontologer og psykologer til forskning gått betydelig ned. Dette er bekymringsfullt, da det er et stort og økende behov for forskerrekutter i medisinsk og helsefaglig forskning. Denne forskningen er avhengig av at en viss andel av forskerrekuttene har profesjonsutdannelse, særlig av hensyn til undervisning, klinisk forskning og kvalitet på helsetjenestene. MH samarbeider med mange aktører som universitetene, Legeforeningen, Kommunenes sentralforbund, Kreftforeningen og Hjertekarrådet for å snu den negative trenden.

Et viktig virkemiddel for å få lege- og tannlegestudenter interessert i forskning er studentstipend. MH har de siste årene prioritert dette spesielt, og denne prioriteringen videreføres i 2001. I tilknytning til studentstipendordningen gis det også sommerstipend, som gis som rammebevilgning til fakultetene for tildeling til studenter som vil drive forskningsarbeid i sommerferien.

MH holder om lag samme nivå på doktorgradsutdanning som i 2000 mens antallet postdoktorstipend øker noe. NIFUs nasjonale rekrutteringanalyse viser at i 1997 var andelen leger og odontologer blant postdoktorstipendiater enda lavere enn blant doktorgradstipendiater.

Tabell 4.4.5: Doktorgradstipendiater. Anslag 2000, plantall 2001. Totale årsverk.

	Totale årsverk	
	Anslag 2000	Plantall 2001
Dr.gradstipendiater	196	200
SUM TOTALT	196	200

4.4.5 Internasjonalt forskningssamarbeid

Medisin og helse prioriterer forskerutveksling høyt og satser på økt internasjonalt samarbeid og forskermobilitet. MH vil øke bevilgninger til utenlandsstipend og gjesteforskerstipend. I tillegg har MH iverksatt spesielle tiltak, som "hjemkomstmidler" for postdoktorstipendiater som har et utenlandsopphold siste året av stipendperioden, og en bistillingsordning for utenlandske gjesteforskere. Videre er utenlandsopphold knyttet til MHs karrierestipend.

I tillegg til bevilgninger til forskerutveksling fremmer MH deltagelse i organiserte internasjonale samarbeidstiltak (EU, ESF/EMRC, EMBL, EMBC, NOS-M, WHO, IARC, COST, INSERM). Særlig stimuleres det til samarbeid innenfor rammen av EU og EMBL (European Molecular Biology Laboratory).

Det har i stadig sterkere grad lyktes å knytte norske forskere og prosjekter opp mot *EMBLs forskningsprogrammer* og kursvirksomhet. Spesielt er det etablert et gjesteforskerprogram som har ført til økt deltagelse fra Norge.

Norske forskergrupper innenfor medisinsk og helserettet forskning deltar i flere av EUs forskningsprogrammer. Spesielt relevant er Quality of Life-programmet. Generelt er det en forutsetning at en har god nasjonal egenfinansiering for å kunne etablere norske miljøer som har mulighet til å konkurrere om internasjonale midler. Mulighetene for økt deltagelse fremover er større for miljøer som driver mer anvendt forskning, og det er behov for å stimulere disse til mer internasjonalt samarbeid og mulighet for EU-finansiering. MH har gitt rammebevilgninger for utarbeidelse av EU-søknader til de medisinske fakultetene og Folkehelsa. Andre relevante institusjoner kan søke om tilsvarende.

Tabell 4.4.6: Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2000, plantall 2001. 1 000 kroner.

	Anslag 2000	Plantall 2001
Organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid 1)		
EU	12 350	12 350
EUREKA		
COST	185	200
CERN		
EMBL	4 200	4 200
EMBO		
ESA		
OECD Halden-reaktoren		
Nordiske	900	100
Stipendprogram		
Øvrig samarbeid	365	365
Sum	18 000	17 215
Internasjonalt forskningssamarbeid for øvrig 2)		
Prosjektsamarbeid		
Personbasert samarbeid	15 000	20 000
Sum	15 000	20 000
TOTALT	33 000	37 215

1) Omfatter kontingenter, prosjektstøtte, stipend, følgeforskning og posisjoneringsmidler mellom land og offentlige institusjoner.

2) Omfatter prosjektsamarbeid/ forskerutdanning/ kompetanseutveksling mellom forskere/ bedrifter/ institutter.

Det vises til tabellen på neste side, som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000. Fordeling etter budsjettposter og ulike finansieringskilder. 1000 kroner																			
(1 000 kroner)	Finansierende departement 2001	Start	Slutt	Revidert budsjett 2000								Budsjett 2001							
				Generelle midler				Spes. midler				Generelle midler				Spes. midler			
				KUF	NHD	OED	FID	LD	MD	FOND	Totalt	KUF	NHD	OED	FID	LD	MD	FOND	Totalt
<i>Brakerstyrte programmer</i>																			
Næringsutvikling fra med. forskning	NHD,SHD	2000 -	2005								3 000								3 000
Brakerstyrte programmer				0	3 000	0	0	0	0	0	3 000	0	3 000	0	0	0	0	0	2 800
																			5 800
<i>Grundforskningsprogrammer</i>																			
Cell- og genteknologi	KUF	1995 -	2000	10 200							10 200								0
Molekylærmedisin og genteknologi	KUF	2001	2005									10 200							10 200
Grundforskningsprogrammer				10 200	0	0	0	0	0	0	10 200	10 200	0	0	0	0	0	0	10 200
<i>Handlingsrettede programmer</i>																			
Informasjonsteknologi	KUF,NHD,SHD	1995 -	2000	3 500	6 000						11 000								0
Miljøforurensning og helse	KUF,MD,SHD,SD	1996 -	2000	1 500							5 600								0
Helsetjenesteforskning/ Helseøkonomi	KUF,SHD,FIN	1994 -	2000	4 000				2 100			15 625								0
Forbyggende helsearbeid	KUF,SHD,	1997 -	2000	1 800							9 100								0
Mental helse inkl. psykisk helsevern	KUF,SHD,	1995 -	2000	2 100							16 300								0
Helse i arbeidslivet	KRD,SHD,BFD	1993 -	2000								8 000								0
Alternativ medisin	SHD	1997 -	2000								2 250								0
Rusmiddel	SHD,	1996 -	2000								3 585								0
Inneklima og helse	SHD,KRD	1995 -	2000								2 800								0
Anvendt klinisk forskning	SHD	1997 -	2000								7 450								0
Helse og sykdom i kulturelt perspektiv	SHD	1996 -	2000								3 500								0
<i>Nye programmer fra 2001:</i>																			
IKT i medisin og helsetjeneste	KUF,NHD,SHD	2001	2005									3 500	6 000					1 500	11 000
Miljø og helse	KUF,MD,SHD,SD	2001	2005									1 500				2 000		4 300	7 800
Helsetjeneste og helseøkonomi	KUF,SHD,FIN,	2001	2005									2 000						13 800	15 800
Helse og sanntunn	KUF,SHD	2001	2005									1 800						13 750	15 550
Mental helse	KUF,SHD	2001	2005									2 100						19 200	21 300
Arbeid og helse	KRD,SHD	2001	2005															7 650	9 650
Pasientnær klinisk f. og alternativ med.	SHD	2001	2005															11 250	11 250
Handlingsrettede programmer				12 900	6 000	0	0	0	2 100	0	63 710	10 900	6 000	0	0	0	2 000	0	92 350
PROGRAMMER				23 100	9 000	0	0	0	2 100	0	63 710	21 100	9 000	0	0	0	2 000	0	108 350
<i>Stipend</i>																			
Karnerestipend										5 000								5 000	5 000
Studentstipend				1 000														1 000	1 625
Forskerutveksling *)				1 200														1 200	7 200
Stipend				2 200	0	0	0	0	0	5 000	0	7 200	2 825	0	0	0	0	11 000	13 825
Prosjekt- og miljøstøtte																			0
Fritstående EU-prosjekter																			0

	Finansierende departement 2001	Start	Slutt	Revidert budsjett 2000								Budsjett 2001																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
				Generelle midler				Spes. midler	Diverse	Totalt	KUF	Generelle midler				Spes. midler	Diverse	Totalt																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
				NHD	OED	FID	LD					MD	FOND	NHD	OED				FID	LD	MD	FOND																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
(1 000 kroner)				KUF																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											

4.5 Området for miljø og utvikling (MU)

4.5.1 Inntekter og føringer

Området for miljø og utvikling legger i 2001 til grunn en total budsjettramme på 332,2 mill. Dette er 19,4 mill. kroner høyere enn revidert budsjett for 2000. Økningen skyldes i hovedsak tildelte midler fra fondsavkastningen i tillegg til en mindre vekst i bevilgningene fra KUF, FID, LD, MD, og UD. Det er i foreløpig tildelingsbrev fra departementene gitt føringer på bruk av veksten, jfr. nærmere redegjørelse nedenfor.

Miljø og utvikling mottar spesielle midler fra seks departementer hvor Utenriksdepartementet er i en særstilling. Spesielle midler vil i 2001 ligge på samme nivå som for 2000. Tabell 4.5.1 på neste side viser nærmere hvordan inntektene fordeler seg på finansieringskildene også sett i forhold til revidert budsjett 2000.

Forslag til statsbudsjett for 2001 gir bl.a. følgende resultatmål for miljø- og utviklingsforskningen:

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

I henhold til St.prp. nr. 1 skal bevilgningen til forskning innenfor miljø og utvikling være 45 mill. kroner, og det er lagt opp til en videreføring av aktivitetene på samme nivå som i 2000 med hovedvekt på grunnleggende forskning. Prioriteringen av frie prosjekter opprettholdes. Det er lagt inn 2 mill. kroner som øremerkes til oppfølging av en bilateral avtale mellom Norge og USA om Polarforskning. Innenfor budsjettrammen er det en omfordeling på 1 mill. kroner til en forskergruppe om menneskerettigheter. Videre gis det føring på at Klima- og ozonforskning skal ha høy prioritet ved omfordeling av midler. Det fremgår også at miljø- og utviklingsforskningen er sektorovergripende. Utvikling av faglige nettverk og kontakter på tvers av disipliner vil derfor være et viktig mål for å sikre tverrfaglig kompetanse.

Miljøverndepartementet

I henhold til St. prp. nr.1 og foreløpig tildelingsbrev skal bevilgningen dekke igangværende og nye forskningsprogrammer innenfor Miljøverndepartementets ansvarsområde samt strategiske fellesfunksjoner i Forskningsrådet. Hovedvekten legges på Klimaendringer, luftforurensning og støy, og til forskning på biologiske og samfunnsmessige endringer som følge av klimaendringer. Forskning innen biologisk mangfold og helse- og miljøfarlige kjemikalier blir også prioritert.

Utenriksdepartementet

I henhold til St. prp. nr. 1 skal arbeidet med å følge opp forskningsstrategien videreføres og prioriteres. Det skal legges økt vekt på formidling av forskningsresultater og effektiv utnyttelse av de ressurser som stilles til rådighet for de langsiktige forskningsprogrammene. Det vil bli lagt vekt på å støtte opp om en ordning administrert av Forskningsrådet hvor norske forskere kan søke stipend for opphold ved CGIAR (Consultative Group on International Agricultural Research)- instituttene. Regjeringen ønsker videre å trekke norske fagmiljøer aktivt med i bl.a. den norske oppfølgingen av GAVI-initiativet og innsatsen mot hiv/aids-epidemien. Mange av de utfordringer utviklingslandene står overfor er spørsmål av global karakter. Det skal derfor arbeides for at sentrale norske forskningsmiljøer, med

regulære forskningsmidler, adresserer problemstillinger som har relevans for de utfordringer utviklingslandene står overfor.

Tabell 4.5.1: Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2000, budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

			Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kirke, - utdannings-, og forskningsdepartementet					
Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd	43 000	44 930	4,5 %
Kap.	286 , post	50 Fondet for forskning og nyskapning	9 000	19 500	116,7 %
Sum			52 000	64 430	23,9 %
Nærings- og handelsdepartementet					
Kap.	920 , post	50.3.8 Bransjeuavhengige tiltak	500	500	0,0 %
Sum			500	500	0,0 %
Olje- og energidepartementet					
Kap.	1830 , post	50.2.1 Energi- og vassdragssektoren	9 700	9 100	-6,2 %
Kap.	1800 , post	21.21 Forurensningsprogrammet	2 000	2 000	
Kap.	1800 , post	21 IEA-ETSAP			
Sum			11 700	11 100	-5,1 %
Fiskeridepartementet					
Kap.	1023 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	4 000	5 000	25,0 %
Sum			4 000	5 000	25,0 %
Landbruksdepartementet					
Kap.	1137 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	8 969	9 919	10,6 %
Kap.	1150 , post	77 Jordbruksavtalen -	5 000	5 000	0,0 %
Sum			13 969	14 919	6,8 %
Miljøverndepartementet					
Kap.	1410 , post	51 Forskningsprogrammer	78 502	80 434	2,5 %
Kap.	1410 , post	50.1 Basisbevilgninger til miljøinstituttene	83 610	85 910	2,8 %
Kap.	1410 , post	70 Rekr. kvinnelige forskere	3 200	2 100	-34,4 %
Kap.	1410 , post	72 IIASA kontingent	5 000	5 000	0,0 %
Kap.	1470 , post	11 IEA-ETSAP			
Kap.	1470 , post	75 EU4 Strålevernprogram	1 000	1 000	0,0 %
Sum			171 312	174 444	1,8 %
Finansdepartementet					
Kap.		SAMRAM, SAMSTEMT	400	400	0,0 %
Kap.		Bærekraftig prod. og forbruk	200	200	0,0 %
Sum			600	600	0,0 %
Kulturdepartementet					
Kap.		Landskap i endring		1 000	
Sum				1 000	
Utenriksdepartementet					
Kap.	158 , post	70 Forskning og utviklingsspørsmål	37 640	39 000	3,6 %
Kap.		Øst-Europa programmet	8 500	9 000	5,9 %
Kap.		Sørøst-Europa programmet	7 500	7 500	0,0 %
Kap.	154 , post	72 Norske forskeres u-landspartnere	1 000	1 000	0,0 %
Kap.		Sektoranalyse			
Kap.		EU4 Strålevernprogram	1 000	1 000	0,0 %
Sum			55 640	57 500	3,3 %
Sosial og helsedepartementet					
Kap.	719 , post	65 EU4 Strålevernprogram	1 000	1 000	0,0 %
Sum			1 000	1 000	0,0 %
Barne og familiedepartementet					
Kap		Bærekraftig produksjon og forbruk	1 700	1 700	0,0 %
Sum			1 700	1 700	0,0 %
SUM DEPARTEMENTENE			312 421	332 193	6,3 %
Diverse inntekter			345		
Tilført fra disposisjonsfondet					
SUM TOTALT			312 766	332 193	6,2 %

4.5.2 Mål og prioriteringer

Forskningsrådets visjon er at Norge skal være et foregangsland for kunnskapsproduksjon om miljø og utvikling. Forskningsrådets mål for egen innsats er at miljø- og utviklingsforskning skal utvikle kunnskap som fremmer en bærekraftig utvikling, menneskeverd og livskvalitet, og derigjennom legge grunnlag for beslutninger i samfunnet, spesielt i forvaltningen og næringslivet. Denne målsetting er i henhold til strategisk plan for miljø- og utviklingsforskning. MU's mål er i henhold til vedtatt handlingsplan å styrke omfang, kvalitet og relevans av norsk miljø- og utviklingsforskning. MU har prioritert forskning innenfor følgende innsatsområder:

- Naturlige prosesser og menneskeskapte endringer.
- Bruk og forvaltning av natur- og kulturmiljø.
- Rammebetingelser for en bærekraftig utvikling.
- Globale endringsprosesser og fattigdom.

Verdigrunnlag for en bærekraftig utvikling skal utgjøre fundamentet i MU, og ovennevnte innsatsområder skal bygge på å integrere dette i sin virksomhet. I tillegg kommer to tverrgående innsatsområder; *Polarforskning* og *Forskning knyttet til utviklingsland og land med overgangsökonomi*.

Oppsummert har MU følgende resultatmål for virksomheten for 1999 til 2001:

- Konsentrere faglig innsats
- Styrke forskningssamarbeidet med prioriterte internasjonale og multilaterale organisasjoner og enkeltland
- Styrke samarbeidet mellom samfunns- og naturvitenskapene
- Forbedre kommunikasjonen mellom forskere og brukere
- Arbeide for at miljøhensyn skal integreres i alle relevante aktiviteter i Forskningsrådet
- Forbedre samordningen av interesser og tiltak innen utviklingsforskning innen Forskningsrådet
- Styrke den rådgivende rollen overfor Utenriksdepartementet
- Arbeide for at miljø- og utviklingsperspektiver integreres i universitetenes ordinære disiplinbaserte forskningsvirksomhet
- Forbedre koordineringen mellom instituttene og universitetene
- Utarbeide en plan for forskningsrekruttering innen MU's ansvarsområde
- Forbedre koordineringen mellom forskningen og nasjonale overvåkningsprogrammer
- Arbeide for en større utnytting av forskning og forskningsresultater i arbeidet med å kartlegge naturens mangfold.

4.5.3 Fordeling av budsjett

Utgangspunktet for fordelingen av de tildelte budsjetterammer på virkemidler og aktiviteter har vært Forskningsrådets vedtatte budsjettforslag 2001 samt de føringer som fremkommer i departementenes budsjettproposisjoner og foreløpige tildelingsbrev. Tabellen nedenfor viser hvordan budsjettet fordeler seg på de ulike virkemidler.

Tabell 4.5.2: Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter budsjettposter. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001
Brukerstyrte programmer				
Grunnforskningsprogrammer	39 500	43 174	39 300	42 120
Handlingsrettede programmer	115 314	120 269	66 169	70 869
Sum programmer	154 814	163 443	105 469	112 989
Stipend	16 600	17 100	13 000	13 000
Prosjekt- og miljøstøtte	15 000	14 000	14 000	13 000
Frittstående EU-prosjekter	4 950	5 000	1 950	2 000
Andre frittstående prosjekter	4 340	2 146		
Sum frittstående prosjekter	40 890	38 246	28 950	28 000
Grunnbevilgninger	60 660	60 660	51 660	51 660
Strategiske programmer	38 450	41 750	38 450	41 750
Utstyr og instrumenter	2 000		2 000	
Andre infrastrukturtiltak	5 500	18 000	5 500	18 000
Sentre for fremragende forskning				
Sum infrastruktur	106 610	120 410	97 610	111 410
Kontingenter	5 000	5 930		930
Informasjon/formidling/publisering	2 100	1 600	2 100	1 600
Planlegging/utredning/evaluering	1 552	1 764	1 552	1 764
Stimuleringsiltak og nettverksbygging	1 800	800	1 600	600
Sum diverse FoU-aktiviteter	10 452	10 094	5 252	4 894
Disposisjonsfond				
Sekretariater				
Andre felleskostnader				
Sum felleskostnader	0	0	0	0
SUM TOTALT	312 766	332 193	237 281	257 293

Programmer

Programmene er et svært viktig virkemiddel for området. I underkant av 50 % av områdets totale budsjett er bevilgninger til forskningsprogrammer. Hovedtyngden, om lag 73 %, er klassifisert som handlingsrettede programmer. Området har imidlertid i budsjettet for 2001 foretatt en ytterligere styrking av grunnforskningsprogrammene. Dette gjelder også innenfor de generelle midler hvor grunnforskningsaktivitetene er styrket med 2,8 mill. kroner i forhold til 2000. Økningen vil benyttes til naturvitenskaplig klimaforskning og til forskning på biologiske og samfunnsmessige endringer som følge av klimaendringer. Det må presiseres at det også i de handlingsrettede programmene finnes viktige grunnforskningskomponenter. Jf. for øvrig tabell 4.5.2 ovenfor.

I løpet av 2000 har området arbeidet med oppstart av et nytt program *Rammebetingelser, styringsmuligheter og virkemidler for en bærekraftig utvikling*. Programmet vil fokusere følgende fire tema:

1. Forutsetninger og strategier for bærekraftig forvaltning av miljø- og naturressurser
2. Evaluering og utvikling av virkemidler for en bærekraftig utvikling.
3. Kunnskapsproduksjon og kunnskapsanvendelse for en bærekraftig utvikling
4. Kultur, hverdagsliv og bærekraftig praksis og med perspektivene *Rammebetingelser, Endring, endringsprosesser og endringsforsøk* samt *Kjønn*, som tverrgående innenfor de fire hovedtemaene.

Etter anmodning fra UD har Forskningsrådet ved MU sammen med Universitets- og høyskolerådet i løpet av 2000 utvidet sitt forskningssamarbeid gjennom opprettelsen av Sørøst-Europa programmet. Programmet er organisert på samme måte som Øst-Europa programmet.

Øvrig virksomhet videreføres som planlagt jf. også spesifisert utgiftstabell sist i områdets kapittel.

Frie prosjekter

Totalt er det for 2001 fordelt 39,2 mill. kroner til frie prosjekter. Dette er om lag på samme nivå som for 2000.

Infrastruktur

Virkemiddelet infrastruktur inneholder delaktivitetene - Grunnbevilgning til Chr. Michelsens institutt (CMI) og Miljøinstituttene. Bevilgningen til Miljøinstituttene er økt med 2 mill. kroner for 2001. Følgende aktiviteter finansiert med fondsmidler inngår i virkemiddelet: vitenskapelig utstyr, støtte til spissforskningsgrupper innenfor naturvitenskapelig klimaforskning, samfunnsvitenskapelig klimaforskning inkludert effekter av klimaendringer på ulike sektorer, miljøvirkninger med fokus på biologiske effekter av klimaendringer.

Diverse FoU

Det er totalt innenfor Diverse FoU i 2001 avsatt 10 mill. kroner som samlet er noe lavere enn i 2000. Kontingent til IIASA utgjør hele 5,0 mill. kroner som er spesielle midler over MDs budsjett.

Fordeling av budsjettet i forhold til Forskningsmeldingens fire tematiske satsinger og grunnforskning for øvrig

Området har fulgt opp Forskningsmeldingens fire tematiske satsinger og grunnforskning for øvrig ved å prioritere spesielt grunnforskning, marin relatert forskning og klimaforskning som støtter opp under skjæringsfeltet mellom miljø og energi. I tillegg bidrar området selvfølgelig med betydelige midler til det tverrgående miljøperspektivet, jf. tabell 4.5.3 nedenfor.

Tabell 4.5.3: Totalt budsjett fra departementene. Fordeling etter Forskningsmeldingens tematiske satsinger og grunnforskning for øvrig. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Rev.bud. 2000	Budsjett 2001
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	2 000	2 000
Marin forskning	26 000	28 000
Medisin og helse	3 000	4 000
Skjæringsfeltet mellom miljø og energi	66 000	81 500
Grunnforskning for øvrig	60 000	62 000
Annet	155 421	154 693
Sum bevilgninger over departementenes budsjett	312 421	332 193

Budsjettmessige bindinger for seinere år

Som det fremgår av tabellen nedenfor har MU relativt store tilsagn både i 2002 og 2003. Den reelle handlefriheten er derfor meget lav da det ofte kommer føringer på videre forskning på de temaer som omfattes av avsluttende program. Grunnforskningsprogrammet *Klima- og ozon spørsmål* avsluttes i 2002. Det er allerede nedsatt en programutviklingsgruppe for den nye Klima satsingen som planlegges løpe fra 2002 til 2011.

Tabell 4.5.4: Budsjettmessige konsekvenser for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2001, tilsagn 2002-2003. 1 000 kroner.

	Budsjett 2001	Tilsagn 2002	Tilsagn 2003
Programmer	112 989	108 000	83 000
Frittstående prosjekter	28 000	17 000	12 000
Infrastruktur	111 410	73 000	65 000
Diverse FoU-aktiviteter	4 894	4 700	4 000
Disposisjonsfond			
Felleskostnader			
SUM TOTALT	257 293	202 700	164 000

4.5.4 Doktorgradsutdanning

Området har i dag en betydelig rekrutteringssatsing både gjennom forskningsprogrammene og innenfor det spesielle *Rekrutteringsprogrammet* som skal sikre faglig bredde i forskerrekutteringen til miljø- og utviklingsforskningen, slik at samfunnets behov for vitenskapelig toppkompetanse ivaretas.

Styret ønsker å styrke virkemidlet doktorgradsstipend/ postdoktorstipend. Det er behov for å øke det totale antallet stipend, med en viss prioritering av postdoktorstipend på områder der det er særskilt behov for slike stipend.

Tabell 4.5.5: Doktorgradsstipendiater. Anslag 2000, plantall 2001. Totale årsverk.

	Totale årsverk	
	Anslag 2000	Plantall 2001
Doktorgradsstipendiater	109	109
SUM TOTALT	109	109

4.5.5 Internasjonalt forskningssamarbeid

Området prioriterer internasjonalt samarbeid både innenfor miljøforskningen og gjennom utviklingsforskningen. Spesielt prioriteres forskningssamarbeid med EU, med Sentral- og Øst-Europa, Sørøst-Europa og med forskningsmiljøer fra land i Afrika og Asia. Området stimulerer generelt til personbasert forskerutveksling både i form av utenlands- og gjesteforskerstipend.

MU deltar i en rekke internasjonale programmer og fora: European Science Foundation (European Marine and Polar Science – EMaPS og Tackling Environmental Resource Management – TERM), UNESCO, internasjonale programmer om globale miljøendringer (IGBP og IHDP), internasjonale polarprogrammer (IASC og SCAR) og IIASA (International Institute for Applied Systems Analysis). Området har etter oppfordring takket ja til et to-års lederskap i International Group of Funding Agencies for Global Change Research (IGFA) fra 1999.

Området er involvert i bilaterale polarforskningsavtaler med Russland og Italia. En bilateral avtale om samarbeid innen polarforskning med USA vil bli utarbeidet i 2001.

Tabell 4.5.6: Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2000, plantall 2001. 1 000 kroner.

	Anslag 2000	Plantall 2001
Organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid 1)		
EU	10 000	11 000
EUREKA		
COST	76	76
CERN		
EMBL		
EMBO		
ESA		
OECD Halden-reaktoren		
Nordiske		
Stipendprogram		
Øvrig samarbeid	18 000	20 000
Sum	28 076	31 076
Internasjonalt forskningssamarbeid for øvrig 2)		
Prosjektsamarbeid		
Personbasert samarbeid		
Sum	0	0
TOTALT	28 076	31 076

1) Omfatter kontingenter, prosjektstøtte, stipend, følgeforskning og posisjoneringsmidler mellom land og offentlige institusjoner.

2) Omfatter prosjektsamarbeid/ forskerutdanning/ kompetanseutveksling mellom forskere/ bedrifter/ institutter.

Det vises til tabellen på neste side, som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000. Fordeling etter budsjettposter og ulike finansieringskilder. 1000 kroner																							
		Revidert budsjett 2000										Budsjett 2001											
Finansierende departement 2001	Start	Slutt	Generelle midler						Spes.				FOND				Div.	Totalt					
			KUF	NHD	OED	FID	LD	MD	FOND	midler	NHD	OED	FID	LD	MD	FOND			midler	Spes.			
<i>Programmer</i>																							
Biologisk mangfold	KUF,LD,MD,UD,FID	1998	2007	1 000			500	500	11 900		200		14 100	1 300			1 500	1 000	12 520	1 054	17 374		
Klima- og ozonspørsmål	KUF,LD,MD,	1998	2002	3 000				500	21 900				25 400	3 000					22 800		25 800		
Sum grunnforskningsprogrammer				4 000	0	0	500	1 000	33 800	0	200	0	39 500	4 300	0	0	1 500	1 000	35 320	0	1 054	0	43 174
Landskap i endring:	MD,LD, Jord avt,KD	2000	2007					2 919	8 150		5 000	250	16 319					3 719	8 350		6 000		18 069
Forurensning:	NHD,LD,MD,FID,OED	2000	2005		500		2 500	3 600	15 150		2 000		23 750		500	2 000	2 500	3 700	16 400				25 100
Polarforskning/NSF/Arktisk lys og varme	KUF,MD	1996	2001	3 500					6 850			95	10 445	5 500					4 800				10 300
Marine ressurser og miljø (BF)	MD, FID, KUF	1995	1999						4 900				4 900						4 900				4 900
Rammebetingelser for bærekraft. utv:		2000							1 000				1 000						1 000				1 000
- Bærekraftig produk. og forbruk	LD,MD,FIN,BFD	1996	2001					500	4 900		1 900		7 300					500	4 900		1 900		7 300
SAMFRAM	OED,MD,FIN	1996	2000			9 700			1 000		400		11 100			9 100							0
SAMSTEMT	OED,MD,FIN	2001	2010																				11 000
Tverr- og flerfaglig forskning knyttet til klir MD		2001	?																				500
Utvikl.sveier i sør m.m.:	KUF,UD	1997	2002	500							13 500		14 000	500							17 000		17 500
Det multilata bistandssyst på utv onnr	UD	1998	2004								5 000		5 000								6 000		6 000
U-landsrelatert fiskeriforskning	KUF, UD	1996	2001	500							5 000		5 500	500							1 600		2 100
Sørøst-Europa programmet	UD	2000	2004								7 500		7 500								7 500		7 500
Øst-Europa-programmet	UD	1997	1998								8 500		8 500								9 000		9 000
Sum handlingsrettede programmer				4 500	500	9 700	2 500	7 019	41 950	0	48 800	345	115 314	6 500	500	11 100	2 500	7 919	42 350	0	49 400	0	120 269
TOTAL PROGRAMMER				8 500	500	9 700	3 000	8 019	75 750	0	49 000	345	154 814	10 800	500	11 100	4 000	8 919	77 670	0	50 454	0	163 443
<i>Stipend</i>																							
Stipendprogram for kvinnelige miljøforsk											3 200		3 200								2 100		2 100
Rekrutteringsprogram for miljø og utvikling				13 000									13 000	13 000									13 000
Rekruttering u-landssamarb./NUFU											400		400								2 000		2 000
Sum stipend				13 000	0	0	0	0	0	0	3 600	0	16 600	13 000	0	0	0	0	0	0	4 100	0	17 100
<i>Prosjekt- og miljøstøtte</i>																							
"Frie midler"				10 000									10 000	9 000									9 000
Demografi/befolkningsspørsmål				2 500									2 500	2 500									2 500
Miljørett				1 000									1 000	1 000									1 000
Utviklingsøk./ressurssøk.				500									500	500									500
Norske forskere u-landspartnere											1 000		1 000								1 000		1 000
Sum prosjekt- og miljøstøtte				14 000	0	0	0	0	0	0	1 000	0	15 000	13 000	0	0	0	0	0	0	1 000	0	14 000

Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000. Fordeling etter budsjettposter og ulike finansieringskilder. 1000 kroner																						
(1 000 kroner)	Finansierende departement 2001	Start - Slutt	Revidert budsjett 2000										Budsjett 2001									
			Generelle midler							Spes.			Generelle midler							Spes.		
			KUF	NHD	OED	FID	LD	MD	FOND	midler	Div.	Totalt	KUF	NHD	OED	FID	LD	MD	FOND	midler	Div.	Totalt
<i>Frittstående EU-prosjekter</i>																						
EUS Strålevernprogram						1 000	950					3 000						1 000	1 000			5 000
Sum frittstående EU-prosjekter			0	0	0	1 000	950	0	0	3 000	0	4 950	0	0	0	1 000	1 000	0	0	3 000	0	5 000
<i>Andre frie prosjekter</i>																						
Kvinnerett												1 170									100	100
Antropologisk film												990								516		516
Norsk utviklingshjelps historie												2 180								1 530		1 530
Sum andre frie prosjekter			0	0	0	0	0	0	0	4 340	0	4 340	0	0	0	0	0	0	0	2 146	0	2 146
TOTALT FRIE PROSJEKTER			27 000	0	0	1 000	950	0	0	11 940	0	40 890	26 000	0	0	1 000	1 000	0	0	10 246	0	38 246
<i>Grønnbevilgninger</i>																						
Christian Michelsens institutt (CMI)												9 000								9 000		9 000
Miljøinstituttene								51 660				51 660						51 660				51 660
Sum grønnbevilgninger			0	0	0	0	0	51 660	0	9 000	0	60 660	0	0	0	0	0	51 660	0	9 000	0	60 660
<i>Strategiske programmer</i>																						
Miljøinstituttene								31 950				31 950						34 250				34 250
Meneskerettigheter - SUP													1 000									1 000
ProSus			5 000									5 000	5 000									5 000
Industriell Økologi, NTNU									1 500			1 500						1 500				1 500
Sum strategiske programmer			5 000	0	0	0	0	31 950	1 500	0	0	38 450	6 000	0	0	0	0	34 250	1 500	0	0	41 750
<i>Uistyr</i>																						0
<i>Andre infrastrukturtiltak</i>																						
Spissforskningssr. Klima									3 500			3 500						5 900				5 900
Spissforskningssr. Miljøvirkning biologi												0						3 600				3 600
Spissforskningssr. Sandfunnsfagl.klima												2 000										8 500
Sum andre infrastrukturtiltak			0	0	0	0	0	0	5 500	0	0	5 500	0	0	0	0	0	18 000	0	0	0	18 000
TOTALT INFRASTRUKTUR			5 000	0	0	0	0	83 610	9 000	9 000	0	106 610	6 000	0	0	0	0	85 910	19 500	9 000	0	120 410
<i>Diverse FoU-aktiviteter</i>																						
Kontingenter										5 000		5 000	930							5 000		5 930
Informasjon/ forordning/ publisering			1 000					1 100				2 100	500					1 100				1 600
Planlegging/ utredning/ evaluering			500					1 052				1 552	700					1 064				1 764
Stimuleringsstiltak og nettverksbygging			1 000					600			200	1 800						600		200		800
DIVERSE FoU-AKTIVITETER			2 500	0	0	0	0	2 752	0	5 200	0	10 452	2 130	0	0	0	0	2 764	0	5 200	0	10 094
DISPOSISJONSFOND																						
Andre felleskostnader												0										0
Felleskostnader			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT			43 000	500	9 700	4 000	8 969	162 112	9 000	75 140	345	312 766	44 930	500	11 100	5 000	9 910	166 344	19 500	74 900	0	332 193

4.6 Området for naturvitenskap og teknologi (NT)

4.6.1 Inntekter og føringer

Inntekter

NT legger med dette fram budsjettfordeling i henhold til rammer vedtatt i Hovedstyrets møter 25.10.00 og 13.12.00.

NT vil i 2001 motta støtte fra følgende departementer: Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF), Nærings- og handelsdepartementet (NHD), Olje- og energidepartementet (OED), Samferdselsdepartementet (SD) og Sosial- og helsedepartementet (SHD). I tillegg er NTs midler fra Fondet for forskning og nyskapning (Forskningsfondet) inkludert i dette dokumentet.

Bevilgningene fra KUF (ekskl. midler til *Tungregning II*), NHD, OED og Forskningsfondet er generelle midler. Bevilgningen fra SD er øremerket programmene: *Grunnleggende teleforskning* og *Grunnleggende IKT-forskning (IKT 2010)* og Forskningssenter innen IKT på Fornebu. Bevilgningen fra SHD er øremerket programmet *Drikkevannsforskning*.

Til sammen utgjør bevilgningene fra departementetene og Forskningsfondet ca. 727 mill. kroner i 2001. I tillegg er det ført opp inntekter fra andre kilder med 1,2 mill. kroner (NATO-midler, midler fra UiO og midler fra de andre nordiske naturvitenskapelige og teknologiske forskningsrådene til NOS-N). Totalt budsjett 2001 er ca. 728 mill. kroner. Den nominelle veksten fra 2000 til 2001 er på 8,8 %.

I tillegg administrerer NT på vegne av hele Forskningsrådet den øremerkede bevilgningen til avansert vitenskapelig utstyr på 23 mill. kroner (25 mill. kroner i 2000). I tillegg kommer det 40 mill. kroner fra Fondet til utstyr (inkl mikroteknologiutstyr) i 2001 (10 mill. kroner i 2000). Disse bevilgningene til utstyr er ikke inkludert i NTs budsjetttrammer.

10 mill. kroner av veksten på ca 16,1 mill. over KUFs generelle midler er øremerket til Forskningssenter innen IKT på Fornebu. Av veksten på ca 23 mill. kroner over NHDs generelle midler er følgende øremerkinger: 11 mill. kroner mikroteknologibygge og 3 mill. kroner til tiltak knyttet til IFEs aktiviteter. Videre er mesteparten av veksten på 25 mill. kroner i Fondsmidlene knyttet til spesielle tiltak som Sars Internasjonale senter (+20,5 mill. kroner) og Overvåkning av marine/terr.systemer (+2,5 mill. kroner).

Årsvervskostnadene til rekrutteringsstillingene (dr.gradsstipend og postdoktorstipend) øker fortsatt mer enn veksten i NTs budsjett. Rekrutteringsvolumet i 2001 (345 doktorgradsårverk og 125 postdoktorårverk) vil koste NT ca. 10 mill. kroner mer i 2001 enn for 2000. Mye av NTs vekst fra 2000 til 2001 går til aktiviteter som ikke inneholder rekruttering bl.a. grunnbevilgninger, Mikroteknologibygge og Haldenprosjektet og andre nukleære aktiviteter. Dette fører til at NTs rekrutteringsvolum er uendret fra 2000 til 2001 (totalt antall rekrutteringsårverk var 499 i 1998, 477 i 1999, 467 i 2000 og forventes på bli 470 i 2001).

Tabell 4.6.1: Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2000, budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000- 2001
Kirke, - utdannings-, og forskningsdepartementet						
Kap.	285 , post	52	Norges forskningsråd 1)	210.500	226.630	7,7 %
Kap.	281 , post	1	Bygg, fellesut, UoH, driftsutg.	29.500	22.000	-25,4 %
Kap.	286 , post	50	Fondet for forskning og nyskapning 1)	17.000	42.000	147,1 %
Sum				257.000	290.630	13,1 %
Nærings- og handelsdepartementet						
Kap.	920 , post	50.2.1	Et verdiskapende IT- og tjenestesamfunn	76.700	88.000	
Kap.	920 , post	50.2.2	Natur- og energiresurser	4.700	5.900	
Kap.	920 , post	50.2.3	Maritim og offshore	14.800	14.800	
Kap.	920 , post	50.2.4	Biologiske ressurser og næringsmidler	18.000	24.500	
Kap.	920 , post	50.2.5	Annen landbasert næring	33.300	33.000	
Kap.	920 , post	50.2.6	Framtidens teknologier	20.800	22.200	
Kap.	920 , post	50.4.1	Grunnbevilgninger og andre infrastrukturtiltak	93.200	92.640	
Kap.	920 , post	50.4.2	Haldenprosjektet og andre nukleære aktiviteter 2)	62.000		
Kap.	920 , post	50.4.3	Haldenprosjektet og andre nukleære aktiviteter 2)		65.000	
Kap.	920 , post	50.4.3	KLDRA Himdalen 2)	2.900		
Kap.	920 , post	50.4.4	KLDRA Himdalen 2)		3.400	
Sum				326.400	349.440	7,1 %
Olje- og energidepartementet						
Kap.	1830 , post	50	Norges forskningsråd	65.100	63.500	-2,5 %
Sum				65.100	63.500	-2,5 %
Samferdselsdepartementet						
Kap.	1301 , post	50	Telekommunikasjon	16.000	20.000	25,0 %
Sum				16.000	20.000	25,0 %
Sosial- og helsedepartementet						
Kap.	719 , post	50	Drikkevannsforskning	3.000	3.000	0,0 %
Sum				3.000	3.000	0,0 %
SUM DEPARTEMENTENE				667.500	726.570	8,8 %
Diverse inntekter				1.709	1.200	-29,8 %
Tilført fra disposisjonsfondet						
SUM TOTALT				669.209	727.770	8,8 %

- 1) Ekskl KUFs ekstraordinære midler (2 mill. kroner i 2000 og 23 mill. kroner i 2000 og midler fra Forskningsfondet (10 mill. kroner i 2000 og 40 mill. kroner i 2001) til avansert vitenskapelig utstyr
- 2) NHD har fra 2000 til 2001 endret underunderpost for henholdvis Haldenprosjektet og andre nukleære aktiviteter samt KLDRA Himdalen

Føringer

Under er det satt opp føringer fra henholdsvis St.prp. nr. 1 for 2001 for de ulike departementene, departementenes tildelingsbrev og Hovedstyrets føringer.

NT har følgende føringer i KUFs budsjett 2001:

- minst 10 mill. kroner skal gå til videre utbygging av Forskningscenter innen IKT på Fornebu. Bevilgningen til senteret er flyttet fra spesielle midler i 2000 (7,5 mill. kroner) til generelle midler i 2001.
- midlene til Frittstående prosjekter skal være på minst samme nivå som i 2000
- grunnforskningsprogrammene skal videreføres
- tiltak for å øke rekrutteringen til naturvitenskaplig og teknologisk forskning skal videreføres
- Forskningsrådet skal fortsatt arbeide for å rekruttere flere kvinner til naturvitenskap og teknologiske fag
- minst 10 mill. kroner skal brukes til avansert vitenskapelig utstyr
- departementet forutsetter at Forskningsrådet i 2001 starter opp evalueringer av fagområdene informatikk og matematikk

NT har følgende føringer på midlene fra Forskningsfondet for 2001

- Overvåkning av marine/terr.systemer skal ha en bevilgning fra Fondet på 7,5 mill. kroner
- Bioinformatikksatsingen skal ha en bevilgning fra Fondet på 4,5 mill. kroner
- Naturgass i anvendelse skal ha en bevilgning fra Fondet på 3 mill. kroner
- Petroleumsrelatert forskning skal ha en bevilgning fra Fondet på 2 mill. kroner
- Materialvitenskap skal ha en bevilgning fra Fondet på 2 mill. kroner
- Sars internasjonale senter skal ha en bevilgning fra Fondet på 23 mill. kroner i 2001 (herav relaterer 8 mill. kroner seg til aktiviteter i 2000)

NT har følgende føringer på NHDs budsjett 2001:

- Målene for de strategiske programmene og grunnbevilgningene fra 2000 til 2001 er uendret, men antall doktorgradsstipend skal øke fra 90 i 2000 til 130 i 2001
- Innen IKT forskningen er kommunikasjonsteknologi, mikroteknologi, programvare, multimedia, forretningsmessig tjenesteyting og tjenesteyting basert på ny teknologi prioritert. Det er avsatt 11 mill. kroner innen rammene til Mikroteknologibygget. I tillegg skal den strategiske forskningen innen IKT-sikkerhet og sårbarhet styrkes. Videre bes Forskningsrådet fortsette opptrappingen av antall doktorgradsstipendiater innen informasjonsteknologi.
- FoU-satsningen innen Bærekraftig verdiskapning fra natur- og energiresurser skal bidra til at Norge beholder stillingen som en stor energinasjon samtidig som posisjonen som foregangsland i miljøspørsmål befestes.
- Innen en konkurransedyktig maritim og offshorinasjon skal Norge være ledende leverandør av avanserte transport og logistiktjenester med høyt kunnskapsnivå. Prioriterte områder vil være bedre sikkerhet, økt bruk av IT og større miljøvennlighet.
- De strategiske midlene innen Økt verdiskapning på grunnlag av biologiske ressurser og næringsmidler skal gå til bioteknologi, næringsmidler, marin og medisinsk forskning med betydelig industripotensial. Grunnleggende bioteknologi skal prioriteres. Forskningsrådet bes legge forholdene til rette for en styrking av den strategiske bioteknologiske kompetansen i Bergen. Et viktig element i satsingen skal være å styrke samarbeidet mellom byens FoU-miljøer.

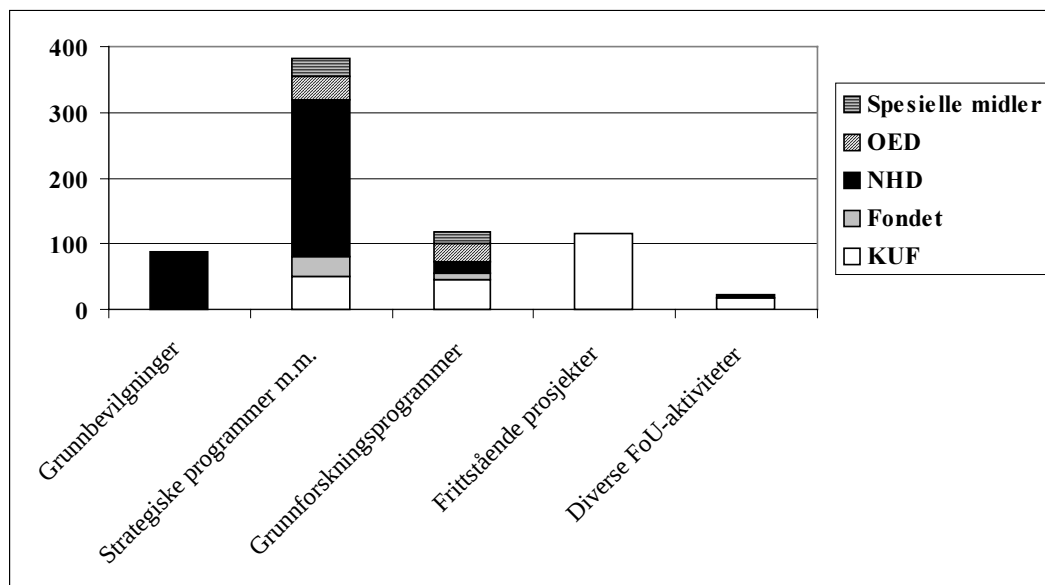
- Tilgang på kompetanse og høyt utdannet personell vil være en knapphetsfaktor som vil bli en utfordring de nærmeste årene innen Verdiskapning fra annen landbasert næring. Spesielt vekt vil bli lagt på å fremme bruk av IT og nye materialer.
- Midlene innen Framtidens teknologier skal bl.a benyttes til strategiske programmer med sikte på å utvikle forskningsmiljøer og teknologier av betydning for det "ufødte" næringsliv. Området omfatter bl.a et strategisk program innen medisinsk teknologi og programmet "*Beregningsorientert matematikk i anvendelser*".
- Opprettholdelsen av norske institutters kompetanse og kvalitet bør prioriteres framover innen posten Grunnbevilgninger
- Innen posten Andre infrastrukturiltak skal støtte til bygg, utstyr, evalueringer av instituttene, COST-samarbeidet, Fransk-Norsk Stiftelse og EU-posisjoneringsmidler dekkes.
- Til Haldenprosjektet er det avsatt 25 mill. kroner og til øvrige nukleære aktiviteter ved IFE er det avsatt 40 mill. kroner. Økningen på 3 mill. kroner fra 2000 skal dekke en ny tilsynsavgift til Statens strålevern, utgifter forbundet med Nitelven og Alfaledningen samt varslede endringer i atomenergiloven som nødvendiggjør ekstratiltak for fysisk sikring og økt åpenhet.
- Det foreslås avsatt 3,4 mill. kroner til å dekke ordinære driftskostnader ved KLDRA Himdalen i 2001

NT har følgende føringer på OEDs budsjett 2001:

- Årlig skal det støttes 60 doktorgradsstipend og 20 postdoktorstipend innen strategisk forskning
- Årlig skal den strategiske forskningen føre til minst 70 publikasjoner i internasjonale tidsskrifter med referee-ordning og 80 konferansebidrag med referee
- Innenfor energisektoren vil *Energi for fremtiden* og *Katalyse og organisk syntetisk kjemi* bli prioritert
- 1 – 2 mill. kroner skal benyttes til det internasjonale energibyråets teknologi- og forskningssamarbeid

Figuren 4.6.1 viser fordeling av NTs departementsmidler (inkl Forskningsfondet) for 2001 på virkemidler/hovedaktiviteter.

Figur 4.6.1: NTs budsjett 2001 fordelt på finansieringskilder og virkemidler/hovedaktiviteter (mill. kroner)

4.6.2 Mål og prioriteringer

Naturvitenskap og teknologis (NTs) prioriteringer er knyttet til ansvaret NT har for å

- Bygge opp sterke grunnforskningsmiljøer.
- Utvikle faglige og sterke markedstilpassede institutter.
- Støtte grunnleggende forskning på områder hvor Norge har særlige interesser eller forutsetninger.

NT har særlig lagt vekt på å følge opp prioriteringene i Forskningsmeldingen, Forskningsrådets strategiplaner samt Store satsinger.

NTs budsjett for 2001 har følgende prioriteringer:

- NT budsjetterer med en økning fra ca. 189 mill. kroner i 2000 til 202 mill. kroner i 2001 til rekrutteringsformål.
- NT trapper opp sitt betydelige internasjonale engasjement fra ca. 108 mill. kroner i 2000 til ca. 112 mill. kroner i 2001.
- NT styrker sin forskning innen IKT fra ca. 155 mill. kroner i 2000 til nær 170 mill. kroner i 2001
- NT øker sitt engasjement innen marin forskning fra ca. 19 mill. kroner i 2000 til ca. 24,5 mill. kroner i 2001.
- NT øker aktiviteten innen Mikroteknologi med vel 7 mill. kroner i 2001 til 50 mill. kroner.
- NT øker budsjetttrammene for 2001 i tråd med vedtatte programplaner til følgende programmer (økning fra 2000 til 2001 i parentes): *Energi for fremtiden* (0,9 mill. kroner), *Grunnleggende petroleumsforskning* (3 mill. kroner) *Grunnleggende IKT-forskning* (7 mill. kroner), *Beregningsorientert matematikk i anvendelser* (2 mill. kroner), *Katalyse og organisk syntetisk kjemi* (4,3 mill. kroner) og *Romforskning II* (1 mill. kroner)
- NT har avsatt 4,5 mill. kroner til planlegging/forprosjekter av et nytt program innen grunnleggende bioteknologi.
- NT øker ESRF-følgeforskningen fra 2,5 mill. kroner til 3 mill. kroner i 2001
- NT styrker Frittstående prosjekter med 4 mill. kroner til 116,2 mill. kroner i 2001.

NT har i budsjettet for 2001 satt følgende mål:

- NT vil i 2001 finansiere i om lag 345 doktorgradsstipend og ca. 125 postdoktorstipend (årsverk).
- NT mål for de teknisk industrielle instituttene i 2001: egenkapitalen skal være minst 30% av totalkapitalen, driftsresultatet skal være minst 3 % av totale inntekter, andel FoU ansatte med doktorgrad skal være minst 30 %, minst 50 % av oppdragsinntektene skal være fra norske kunder og mobiliteten blant forskerne i instituttene skal være anslagsvis 10 % over tid (herav halvparten til næringslivet).
- NT mål for strategiske programmer (SIP og SUP) og nettverksprogram for 2001: samarbeid mellom institutter og universiteter i minst 70 % av de nye programmene (SIP og SUP), minst 300 publikasjoner i internasjonale tidsskrifter eller konferansebidrag og minst 50 % av de nye SUPene skal gå til forskningsmiljøer som er i aktivt inngrep med næringslivet.

4.6.3 Fordeling av budsjett

Tabell 4.6.2: Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter budsjettposter. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001
Brukerstyrte programmer				
Grunnforskningsprogrammer 1)	135 759	118 350	99 650	100 350
Handlingsrettede programmer				
Sum programmer	135 759	118 350	99 650	100 350
Stipend	112 200	116 200	111 500	115 500
Prosjekt- og miljøstøtte				
Frittstående EU-prosjekter				
Andre frittstående prosjekter				
Sum frittstående prosjekter	112 200	116 200	111 500	115 500
Grunnbevilgninger	83 700	87 100	83 700	87 100
Strategiske programmer	217 567	261 900	217 167	261 900
Utstyr og instrumenter 1)	10 000	32 000	10 000	10 000
Andre infrastruktureltiltak 2)	69 625	68 400	69 625	68 400
Sentre for fremragende forskning	17 500	20 000	5 000	15 000
Sum infrastruktur	398 392	469 400	385 492	442 400
Kontingenter	8 850	9 850	8 550	9 550
Informasjon/formidling/publisering	2 202	2 990	2 202	2 990
Planlegging/utredning/evaluering	2 725	4 200	2 725	4 200
Stimuleringstiltak og nettverksbygging	7 180	4 100	6 980	3 900
Sum diverse FoU-aktiviteter	20 957	21 140	20 457	20 640
Disposisjonsfond	1 901	2 680	1 901	2 680
Sekretariat				
Andre felleskostnader				
Sum felleskostnader	0	0	0	0
SUM TOTALT	669 209	727 770	619 000	681 570

1) Tungregning II er flyttet fra Grunnforskningsprogrammer i 2000 til Infrastruktureltiltak i 2001 (22 mill. kroner begge årene)

2) Omfatter Haldenprosjektet og andre nukleære aktiviteter, nasjonale forvaltningsoppgaver og andre infrastruktureltiltak

Forskningsprogrammer

I 2001 vil det være totalt 11 igangværende forskningsprogrammer og ett nytt program hvor de første prosjektbevilgningene forventes å skje i tredje kvartal etter at programplan er godkjent av områdestyret. I tillegg omfatter budsjettposten fire større langsiktige koordinerte prosjekter innen kjerne- og partikkelfysikk, samt en liten aktivitet innen ESRF-følgeforskning.

Budsjettrammen for forskningsprogrammer vil i 2001 være totalt 118,35 mill. kroner. Dette omfatter generelle midler fra KUF, Fondet, NHD og OED samt spesielle midler fra SHD og SD. Programmet *Tungregning II*, som er finansiert med spesielle midler fra KUF (22 mill. kroner i 2000), ble 1 juli 2000 teknisk overført fra Forskningsprogram til Infrastruktur. Når det korrigeres for denne overføringen, er det totalt en liten økning på ca 4,6 mill. kroner (4 %) i forhold til revidert budsjett 2000, men forholdet er noe forskjellig for de ulike departementene. Bevilgningen fra KUF og OED er noe økt i 2001 i forhold til 2000 mens bevilgningene fra NHD er redusert betydelig. Bevilgningen av spesielle midler – fra SD og SHD - er tilnærmet den samme i 2000.

Budsjettet for 2001 medfører at:

- 11 igangværende forskningsprogrammer videreføres i 2001 i henhold til fastsatte planer.
- NT viderefører samarbeidet med BF og MU innen marin forskning gjennom programmet *Marine ressurser, miljø og forvaltning (MARE)*. NTs bidrag til programmet finansieres med midler fra KUF.
- Programmene *Beregningsorientert matematikk i anvendelser (BeMatA)*, *Romforsk II* samt følgeforskning mot CERN og ESRF finansieres også med midler fra KUF. *BeMatA* finansieres i 2001 også med midler fra NHD.
- Programmet *Katalyse og organisk syntetisk kjemi* videreføres med midler fra KUF og OED. Dette er en direkte oppfølging av evalueringen av norsk kjemisk forskning og anbefalingene i fagplanen for kjemi.
- Programmene *Grunnleggende bioteknologi* og *Grunnleggende IKT-forskning (IKT 2010)* videreføres i 2001 med midler fra NHD. Den økonomiske rammen for bioteknologiprogrammet er som planlagt, lavere enn i 2000 da programmet avsluttes i 2001. Bevilgningen til *IKT 2010* er økt i 2001 og programmet mottar nå også midler fra SD.
- Det er avsatt NHD-midler til oppstart av et nytt program innen grunnleggende næringsrettet bioteknologi.
- Programmene *Energi for framtiden* og *Grunnleggende petroleumsforskning (PetroForsk)* videreføres i 2001 med midler fra OED i hovedsak innen planlagte økonomiske rammer. Videre har *Energi for framtiden* i tillegg til midlene fra OED også midler fra Forskningsfondet til forskning på anvendelse av naturgass (5 mill. kroner i 2000 og 3 mill. kroner i 2001).
- Programmet *Beregningsorientert matematikk i anvendelser (BeMatA)* som er finansiert med midler fra KUF og NHD omfatter bl.a. marine problemstillinger som inngår i NTs oppfølging av det marine satsingsområdet.
- Programmet *Grunnleggende teleforskning* vil også i 2001 bli finansiert med midler kun fra SD. Dette er i tråd med budsjettforslaget, men ikke med forutsetningene da programmet ble igangsatt. Bevilgningen fra SD er lavere enn opprinnelig forutsatt i programbeskrivelsen.
- Det antas en bevilgning på 3 mill. kroner fra SHD også i 2001 til videreføring av drikkevannsforskning – *Drikkevann II*.

- Overvåkning av marine/terr.systemer fortsetter med finansiering fra Forskningsfondet (5 mill. kroner i 2000 og 7,5 mill. kroner i 2001)
- Følgforskning mot ESA, EISCAT og NOT vil bli ivaretatt i *Romforsk II-programmet* mens ESRF-forpliktelser er organisert som en koordinert aktivitet.
- Fire koordinerte forskningsprosjekter innen CERN-relatert forskning videreføres som planlagt og dekker bl.a. Norges forpliktelser til deltakelse i LHC-eksperimentene ATLAS og ALICE ved CERN. Prosjektet innen teori avsluttes i 2000 og aktiviteten legges fra og med 2001 inn i noen av de fire øvrige prosjektene.

Frittstående prosjekter

Budsjettrammen for frittstående prosjekter er i 2001 på 116,2 mill. kroner, hvorav 115,5 mill. kroner er fra KUF og 0,7 mill. kr fra NATO til øremerkede stipend. Dette er en økning på 4,0 mill. kroner (3,6 %) i forhold til 2000. Bevilgningen er således omtrent på samme nivå som i 2000 når det tas hensyn til prisstigningen.

Forpliktelser for 2001 omfatter 235 prosjekter innen en total ramme på ca. 80 mill. kroner. Tilsvarende tall for 2000 var 240 prosjekter og 70 mill. kroner. Rammen for nye prosjekter og andre tiltak blir dermed ca. 36 mill. kroner mot ca. 42 mill. kroner for 2000. At forpliktelsene er høyere for 2001 enn for 2000 skyldes primært lønnsjusteringen for stipendiater knyttet til vårens lønnsoppgjør. Til en egen søknadsrunde for stipendiater våren 2001 er det foreløpig avsatt 6,7 mill. kroner, mens rammen erfaringsmessig bør være vel 8 mill. kroner. Til utenlandstilskudd for forskningstermin er det avsatt 5,1 mill. kroner, samme beløp som for inneværende år.

Til denne søknadsrunden er det mottatt 293 søknader til et samlet beløp på ca. 141 mill. kroner. Det kan bevilges nye prosjekter for 24,3 mill. kroner mot 28,6 mill. kroner for inneværende år. Dette gir en innvilgelse, i forhold til søkt beløp, på 18 % mot 25 % for inneværende år. I alt er det for 2001 bevilget støtte til 88 prosjekter, som er 30 % av totalt antall søknader.

Til utenlandsopphold i tilknytning til forskningstermin er fordelt 5,1 mill. kroner. Dette svarer til en innvilgelse i forhold til søkt beløp på ca. 32 %, som er samme nivå som i 2000 og langt høyere enn for frittstående prosjekter generelt. Til grunn for dette ligger områdestyrets prioritering av støtte til forskningstermin.

Infrastrukturtiltak

Naturvitenskap og teknologi disponerer i alt 469,4 mill. kroner til Infrastrukturtiltak i 2001. Dette er en økning på 71 mill. kroner. Inkludert i økningen fra 2000 til 2001 er en teknisk overføring av 22 mill. kroner til *Tungregning II fra Grunnforskningsprogrammer*, en økning i Fondsmidlene til Sars-senteret med 20,5 mill. kroner, 11 mill. kroner i byggestøtte til Mikroteknologi og 3 mill. kroner til bl.a. IFEs opprydning i Nitelven. Korrigere vi for disse forhold er veksten i Infrastrukturtiltak fra 2000 til 2001 på 14,5 mill. kroner.

Det er lagt inn en øremerket bevilgning på 65 mill. kroner til Haldenprosjektet og andre nukleære aktiviteter (IFE). En øremerket forpliktelse på 3,4 mill. kroner går til Institutt for energiteknikk (IFE) for drift av et kombinert lager og deponi for lavaktivt radioaktivt avfall i Himdalen. De strategiske programmene som finansieres av NHD for 2001 er tilpasset de seks aktuelle budsjettunderpostene.

Budsjettmidlene for 2001 er fordelt med ca. 157 mill. kroner (inkludert 10 mill. kroner til utstyr, 22 mill. kroner til Tungregning II, 23 mill. kroner til Sars-senteret og 20 mill. kroner til IT Fornebu) til universitetene og ca. 307 mill. kroner til instituttsektoren (inkl bygge- og utstyrsbevilgning til mikroteknologiseringen).

Ramme til grunnbevilgninger til de teknisk industrielle instituttene er 87,1 mill kroner for 2001. Summen av grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer (inkl SIP innen mikroteknologi) er på ca. 208 mill. kroner i 2001. Det er en økning på 6 mill. kroner i forhold til 2000. I tillegg kommer en utstyrsbevilgning på 20 mill. kroner og en byggebevilgning på 11 mill. kroner til SINTEFs mikroteknologilaboratorium i 2001. Den samlede satsingen på mikroteknologi i 2001 er på 50 mill. kroner.

Det foreslås igangsatt 9 nye strategiske instituttprogram (SIP) med en samlet ramme på 22,6 mill. kroner og 7 nye strategiske universitetsprogram (SUP) med en samlet ramme på 16,4 mill. kroner over NTs budsjett i 2001. I tillegg vil det startes et strategisk program innen sikkerhet og sårbarhet av IT-systemer som en oppfølging fra NHD av sårbarhetsutvalgets rapport, jf. NOU 2000:24 "Et sårbart samfunn – utfordringer for sikkerhets- og beredskapsarbeidet i samfunnet". Disse kommer i tillegg til de allerede 33 igangværende SIPer og 26 igangværende SUPer. Totaltrammen framgår av tabell 4.6.3 nedenfor.

Tabell 4.6.3 Sammendrag av budsjett 2001 med inntektene fordelt på finansierende departement. Budsjettet for 2000 er tatt med til sammenlikning. 1 000 kroner.

Hovedaktivitet	Revidert bud. 2000	Tilsagn 2001	Bud. 2001 Totalt	Generelle midler i 2001 fra:			
				KUF	Fond	NHD	OED
Grunnbevilgninger	83 700	83 700	87 100			87 100	
Bioinformatikk 1)	4 500	1 500	4 500		4 500		
Mikroteknologi 2)	42 700	44 600	50 000			50 000	
SIP	111 400	90 600	115 300		2 000	80 100	33 200
SUP 3 og 4)	58 967	67 400	92 100	30 000	25 000	33 800	3 300
Sum strategiske program	217 567	204 100	261 900	30 000	31 500	163 900	36 500
Avansert vitenskapelig utstyr	10 000	10 000	10 000	10 000			
Tungregning II 5)		22 000	22 000				
Sum utstyr	10 000	32 000	32 000	10 000	0	0	0
IFE Kjeller og Halden	62 000	60 000	65 000			65 000	
Mobilitetsprogrammet	725		0				
Støtte bygg	4 000		0				
KLDRA Himdalen	2 900	2 900	3 400			3 400	
Sum andre infrastrukturtiltak	69 625	62 900	68 400	0	0	68 400	0
Forskningssenter innen IKT på Fornebu 6)	17 500	17 500	20 000	10 000	0	5 000	
Totalt Infrastrukturtiltak	398 392	400 200	469 400	50 000	31 500	324 400	36 500

1) Finansiert av Forskningsfondet i 2000 og 2001

2) Herav SIP-bevilgninger (7 mill. kroner i 2000 og 5,5 mill. kroner i 2001), SUP-bevilgninger (11,1 mill. kroner i 2000 og 13,5 mill. kroner i 2001), utstyr (24,6 mill. kroner i 2000 og 20 mill. kroner i 2001) og bygg (11 mill. kroner i 2001)

3) 0,4 mill. kroner fra Luftfartsverket i 2000

4) Sars-senteret med 2,5 mill. kroner fra Forskningsfondet i 2000 og 23 mill. kroner fra Fondet i 2001

5) Tungregning II er flyttet fra Grunnforskningsprogrammer i 2000 til Infrastrukturtiltak i 2001 (22 mill. kroner). Tungregning II er finansiert av KUF spesielle midler

6) Herav 7,5 mill. kroner fra KUF spesielle midler i 2000 samt 5 mill. kroner fra SD i 2000 og 2001

Andre FoU-aktiviteter

Virkemidlet Diverse FoU-aktiviteter består i 2001 av følgende aktiviteter:

- Internasjonale kontingenter som omfatter EISCA.T (2,8 mill. kroner), ODP (5,0 mill. kroner), NOT (1,9 mill. kroner) og IOC, UNESCO (0,15 mill. kroner).
- Formidlingsprogram (2,5 mill. kroner), Konferansestøtte (0,35 mill. kroner til 1. halvår 2001) Nordisk og nasjonal publisering (0,14 mill. kroner).
- Evalueringer (2,6 mill. kroner), Fagplaner (0,6 mill. kroner), Rådgivende utvalg (0,2 mill. kroner) og Fagrefereer (0,8 mill. kroner).
- Nettverkstiltak og stimuleringsiltak omfatter Fransk Norsk Stiftelse (3 mill. kroner), COST (0,3 mill. kroner), NOS N (0,25 mill. kroner), Svalbard Science Forum (0,25 mill. kroner), reiser knyttet til EMBL (0,1 mill. kroner) og driftsstøtte til NTVA (0,2 mill. kroner).

Videre er det avsatt 2,68 mill. kroner på NTs disposisjonskonto for 2001.

NTs budsjett 2001 fordelt satsningene i Forskningsmeldingen og oversikt over tilsagn 2002 og 2003

NTs bidrag til å realisere satsningene i Forskningsmeldingen framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 4.6.4: Totalt budsjett fra departementene. Fordeling etter Forskningsmeldingens tematiske satsinger og grunnforskning for øvrig. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Rev.bud. 2000	Budsjett 2001
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	154 500	175 000
Marin forskning	19 000	24 500
Medisin og helse	4 000	4 000
Skjæringsfeltet mellom miljø og energi	52 000	51 000
Grunnforskning for øvrig	321 000	352 000
Annet	117 000	120 070
Sum bevilgninger over departementenes budsjett	667 500	726 570

NTs tilsagn for generelle midler for 2002 og 2003 fordelt på virkemidler framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 4.6.5: Budsjettmessige konsekvenser for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2001, tilsagn 2002-2003. 1 000 kroner.

	Budsjett 2001	Tilsagn 2002	Tilsagn 2003
Programmer	100 350	81 350	78 600
Frittstående prosjekter	115 500	75 000	35 000
Infrastruktur	442 400	370 000	307 100
Diverse FoU-aktiviteter	20 640	16 450	13 800
Disposisjonsfond	2 680		
Felleskostnader			
SUM TOTALT	681 570	542 800	434 500

NT har i sin strategiplan et mål om at frihetsgraden skal være minst 100 mill. kroner innenfor konstante budsjetttrammer. Oversikten ovenfor viser at NTs frihetsgrad er ca. 139 mill. kroner, av dette må 33,5 mill. kroner av tildelingen fra Fondet i 2001 trekkes fra, p.g.a at HS har forutsatt at dette er en engangsbevilgning. NTs områdestyre har vedtatt at balansen mellom virkemidlene skal opprettholdes ved noenlunde konstante fremtidige budsjetttrammer.

Innen denne frihetsgraden ligger det føringer fra ulike departementer som legger ytterligere begrensninger på hvilke tiltak frihetsgraden kan benyttes til.

4.6.4 Doktorgradsutdanning

NT har hatt en dreining i fokus for sin rekruttering som har medført at antall årsverk doktorgradsstipendiater har gått ned (375 i 1999 til 350 i 2000 og 345 i 2001), mens antall årsverk postdoktorstipendiater har økt (102 i 1999 til 117 i 2000 og 125 i 2001). NT bruker stadig mere penger på rekrutteringsformål. I 1999 brukte NT 187 mill. kroner mot 189 mill. kroner i 2000 og 202 mill. kroner i 2001. NT har ikke ønsket å redusere antallet doktorgradsstipendiater, men årsverkskostnadene har i de senere år økt mer enn prisstigningen samtidig som det har vært en betydelig realnedgang i NTs budsjetter.

Tabell 4.6.6: Doktorgradsstipendiater. Anslag 2000, plantall 2001. Totale årsverk.

	Totale årsverk	
	Anslag 2000	Plantall 2001
Doktorgradsstipend	350	345

4.6.5 Internasjonalt forskningssamarbeid

Nedenfor er en oversikt over NTs internasjonale engasjement for 2000 og 2001.

Tabell 4.6.7: Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2000, plantall 2001. 1 000 kroner.

	Anslag 2000	Plantall 2001
Organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid 1)		
EU	1 800	
EUREKA		
COST	300	300
CERN	11 250	11 250
EMBL	2 900	4 200
EMBO		
ESA	6 000	7 460
OECD Halden-reaktoren	25 000	25 000
Nordisk samarbeid	2 850	2 790
Stipendprogram	850	700
Øvrig samarbeid	11 650	13 100
Sum	62 600	64 800
Internasjonalt forskningssamarbeid for øvrig 2)		
Prosjektsamarbeid	3 000	3 000
Personbasert samarbeid	42 100	44 400
Sum	45 100	47 400
TOTALT	107 700	112 200

1) Omfatter kontingenter, prosjektstøtte, stipend, følgeforskning og posisjoneringsmidler mellom land og offentlige institusjoner.

2) Omfatter prosjektsamarbeid/ forskerutdanning/ kompetanseutveksling mellom forskere/ bedrifter/ institutter.

Det vises til tabellen på neste side, som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000. Fordeling etter budsjettposter og ulike finansieringskilder. 1000 kroner																			
Finans. dept. 2001	Start	Slutt	Revidert budsjett 2000						Spes. midler	Div.	Totalt	Generelle midler				Budsjett 2001			
			KUF	NHD	OED	FID	LD	MD				FOND	KUF	NHD	OED	FID	LD	MD	FOND
(1 000 kroner)																			
Grunntilleggsprogrammer	Marine ressurser, miljø og forvaltning	2000 - 2004	5 000								5 000								5 000
	Energiforskningsprogram	1996 - 2001		7 000							7 000							0	
	Energi for framtiden	2000 - 2006		5 700							5 000							11 600	
	Grl. Petroleumsforskning	1998 - 2003		9 000							9 000							12 000	
	Drukkervandforskning	1995 - 2004									3 000							3 000	
	Materialforskning	1995 - 2000	2 000								2 000							0	
	Materialforskning	1995 - 2000	2 000								2 000							0	
	Bioteknologi	1997 - 2001	9 000								9 000							5 000	
	Nytt bioteknologiprogram										0							0	
	Distribuerte IT-systemer	1996 - 2000	8 000								8 000							4 500	
	Grunnleggende IKT-forskning	2000 - 2007	5 000								5 000							12 000	
	Teleforskning	1997 - 2001									11 000							11 000	
	Tungvegning II	1999 - 2004									22 109							0	
	Overvåking av marine og terre systemer	2000 - 2004									5 000							7 500	
	Beregningorientert matematikk	1999 - 2006	8 000								8 000							10 000	
	Katalyse og organisk syntetisk kjemi	1999 - 2006	5 500		2 700						8 200		6 900					12 500	
	Romforskning II	2000 - 2001	9 000								9 000		10 000					10 000	
	Kjerne- og partikkelfysikk	1995 - 2005	11 250								11 250		11 250					11 250	
	ESRF-følgforskning		2 500								2 500		3 000					3 000	
GRUNNFORSKNINGSPROGRAMMER																			
			41 250	24 000	24 400	0	0	0	10 000	36 000	109	135 759	44 150	0	0	0	10 500	18 000	
			41 250	24 000	24 400	0	0	0	10 000	36 000	109	135 759	44 150	0	0	0	10 500	18 000	
PROGRAMMER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROSJEKTER																			
FRITTSTÅENDE PROS																			

4.7 Strategi

4.7.1 Inntekter og føringer

Budsjettet for Strategi utgjør 62,8 mill. kroner i år 2001. Budsjettet omfatter 4,0 mill. kroner fra avkastningen fra Forskningsfondet til finansiering av Forskningsrådets utgifter knyttet til forvaltningen av avkastningen fra Forskningsfondet/ SFF. Ser en bort i fra denne avsetningen og korrigerer for budsjettekniske endringer er det en økning i områdets inntekter på 2,2 mill. kroner, eller 3,9 %, fra 2000 til 2001.

Tabell 4.7.1: Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2000, budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Rev.bud 2000	Budsjett 2001	Endring 2000-2001
KUF	Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd 1)	37 935	37 265	6,7 %
KUF	Kap.	286 , post	50 Fondet for forskning og nyskapning		4 000	
KUF	Kap.	287 , post	55 Teknologirådet 2)	3 063	6 100	-0,4 %
NHD	Kap.	920 , post	50.4.5 Norges forskningsråd, Teknologirådet 2)	3 063		
NHD	Kap.	920 , post	50.1.6 Norges forskningsråd, Kunnskapsgrunnlaget	3 515	2 875	-18,2 %
FID	Kap.	1023 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	800	800	0,0 %
LD	Kap.	1137 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	550	550	0,0 %
MD	Kap.	1410 , post	51 Forskningsprogrammer mv.	300	300	0,0 %
Sum departementene 1)				49 226	51 890	12,3 %
Diverse inntekter				8 423	10 878	29,1 %
Fra Forskningsrådets disposisjonsfond				1 900		-100,0 %
TOTALT 1)				59 549	62 768	11,0 %

1) Fra og med år 2001 er bevilgningen til sommerstipendene (0,857 mill. kroner), Vitenskapsråden i Washington (1,248 mill. kroner) og utdanningsstatistikken ved NIFU (0,9 mill. kroner) ført ut av Forskningsrådets budsjett. Prosentvis endring er derfor korrigert.

2) Fom år 2001 er bevilgningen til Teknologirådet i sin helhet overført NHDs budsjett fra KUFs budsjett. NHDs bevilgning i år 2000 ble bevilget over kap. 921, post 51.

Av områdets ordinære budsjett, ekskl. avkastningen fra Forskningsfondet, vil departementenes finansiering utgjøre 81 % i år 2001, mens diverse inntekter vil utgjøre 19 %. Diverse inntekter omfatter i alt ca. 11 mill. kroner fra Universitetet i Bergen, NORAD og Nordisk ministerråd i støtte til Internasjonale Stipend.

Korrigert for budsjettekniske endringer er det en økning over KUFs budsjett til Strategi på 6,7 % fra år 2000 til 2001. Samlet sett blir ikke veksten så stor fordi bevilgningen over NHDs budsjett er redusert i samme periode. Reduksjonen skyldes at NHD har redusert den samlede bevilgningen til brukerstyrt forskning knyttet til Kunnskapsgrunnlaget.

St. prp. nr. 1 (2000-2001) fra KUF angir følgende resultatmål for Strategi i år 2001:

- Rådet skal forbedre statistikken om kjønnsfordeling av forskningsbevilgningene, som et ledd i å styrke kunnskapsgrunnlaget for arbeidet med likestilling i norsk forskning.
- Rådet skal i år 2001 følge opp utredningen om Sentre for fremragende forskning (SFF) og administrere ordningen.
- Rådet skal arbeidet for å styrke utbytte av norsk innsats i internasjonalt forskningssamarbeid, blant annet gjennom informasjon og arbeid for å sikre flere norske prosjektledere. Rådet skal også bidra til et bedre datagrunnlag.
- Bevilgningene til personutveksling under kulturavtalene og til EU ForskningsInfo skal styrkes med til sammen 0,5 mill. kroner.
- Det skal settes av midler til en nasjonal ekspert innenfor fagfeltet sosioøkonomi i EU-kommisjonen.

- Det økte bevilgningsnivået i år 2000 til de nasjonale forskningsetiske komiteene skal videreføres.
- Aktiviteten til SCRES skal videreføres.
- Bevilgningen til Eurobarometer skal føres videre. Bevilgningen skal dekke en undersøkelse.
- Basisbevilgningen til NIFU skal videreføres.

I tillegg kommer fellesoppgaver på vegne av hele Forskningsrådet, som f.eks omfattende budsjetterings- og rapporteringsprosesser. Oppgavene som er pålagt Strategi gjennom St. prp. nr. 1 (2000-2001) fra KUF er såpass omfattende at de vanskelig kan løses i løpet av 2001 med ressursene som er tilgjengelig i dag.

4.7.2 Mål og prioriteringer

Strategiområdets ansvarsfelt kan deles i fire. For det første har STR ansvar for strategiutvikling og forskningspolitisk rådgivning. Utvikling av sektorovergripende og overordnede strategier skal ligge til grunn for Forskningsrådets egne langsiktige prioriteringer. Den forskningspolitiske rådgivningen er primært rettet mot politiske myndigheter. Eksempler på forskningspolitiske oppgaver er å utarbeide innspill til forskningsmeldinger eller lage høringsuttalelser til offentlige utredninger som berører norsk forskning, som f.eks. Mjøsutvalget. Både strategiutvikling og forskningspolitisk rådgivning må bygge på et solid kunnskapsgrunnlag. I tillegg til å understøtte en nasjonal infrastruktur initierer STR eksterne prosjekter som bidrar til å belyse aktuelle forskningspolitiske problemstillinger. Hvert annet år utarbeider STR en statistikk- og indikatorrapport over det norske forsknings- og innovasjonssystemet. Denne rapporten utgjør et viktig element i det samlede kunnskapsgrunnlaget for norsk forskningspolitikk.

For det andre har STR ansvaret for å koordinere en rekke fellesoppgaver i Forskningsrådet som har et forskningspolitisk tilsnitt. Dette gjelder utarbeidelse av årlige budsjettforslag og årsrapporter, innspill til EU's rammeprogrammer for forskning, deltagelse i European Science Foundation (ESF) og Nordisk forskningspolitisk råd. Forvaltning og fordeling av avkastningen fra Forskningsfondet blir et viktig virkemiddel for å følge opp Forskningsrådets strategier og politiske prioriteringer. Det er ikke avklart hvordan dette skal gjøres i praksis, men STR vil uansett ha en viktig rolle i dette. Også oppfølging av temaene i Forskningsmeldingen er en oppgave som vil kreve økte ressurser bl.a på statistikkensiden.

For det tredje fungerer STR som en tjenesteyter for områdene på en rekke felt, gjennom informasjonstjenesten om EU's forskningsprogrammer (EU ForskningsInfo), forvaltning av internasjonale stipend, forsyning av statistikkdata og forvaltningen av mål- og resultatstyringssystemet (MRS). Det er viktig for STR å ha god kontakt med områdene i sentrale fellesprosesser for å få innspill til dokumenter og forankre sluttproduktet. Eksempler på slike kontaktgrupper er Budsjettforum, MRS-kontaktgruppe og ulike referansegrupper som f.eks i FFF-prosessen. Tilsvarende er STR en støttespiller og bidragsyter i områdenes aktiviteter.

For det fjerde har STR i oppgave å understøtte en nasjonal infrastruktur som bidrar til at forskningspolitikken er tuftet på et tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag. Dette vil i stor grad dreie seg om rammebevilgninger til deler av den forskningspolitiske infrastruktur. Dette omfatter Norsk Institutt for studier av utdanning og forskning (NIFU), Studier i teknologi, innovasjon og økonomisk politikk (STEP-gruppen), Teknologirådet og de nasjonale etiske komiteene. Denne oppgaven svarer for halvparten av STRs budsjett, og bidrar til kunnskap som kommer hele forskersamfunnet og det forskningspolitiske miljøet til gode.

STR fokuserer på følgende hovedmål i sin aktivitet:

- en fremtidsrettet og dristig forsknings- og innovasjonspolitik
- økt deltakelse i, bedre koordinering og utnyttelse av det internasjonale samarbeidet
- økt kvalitet i norsk forskning
- bedret prosess og produktfokus i Forskningsrådet

Særlig to dokumenter legger føringer på STRs virksomhet. Det ene er St. meld. nr. 39 (1998-99) *Forskning ved et tidsskille*, og det andre er Forskningsrådets strategiplan *Forskning for framtiden*.

I 2001 vil STR bruke betydelige ressurser på å ferdigstille Forskningsrådets nye strategiplan *Forskning for framtiden (FFF)*. Som en oppfølging av denne vil STR lage et langtidsbudsjett for neste 3-5 års periode hvor de strategiske prioriteringene følges opp. Videre vil STR prioritere etableringen av en ny ordning med sentre for fremragende forskning, etter de retningslinjer som regjeringen skisserer.

STR vil fortsette arbeidet med å utvikle spissere, kraftigere, og mer samordnede prioriteringer i sine budsjettforslag. Det forventes at det nye fondet for forskning og nyskaping gir et bedre grunnlag for dette. Det vil også satses på å utforme et bedre statistikk- og analysemateriale. I 2001 vil Forskningsrådet bidra til finansieringen av en ny storstilt universitetsundersøkelse.

STR vil gjennom EU ForskningsInfo arbeide for å øke den norske deltagelsen i EU's femte rammeprogram, sammenlignet med deltagelsen i det fjerde. STR vil delta aktivt i innspillene til EU's sjette rammeprogram. Det er videre et mål å heve den generelle kvaliteten på norske søkere til statsstipend i utlandet.

I tillegg legger STR vekt på å styrke sin rådgiverfunksjon knyttet til møteplassfunksjonen, både ved medvirkning i internasjonale fora og ved å organisere opp forskningspolitiske møter og konferanser i Norge.

4.7.3 Fordeling av budsjett

Strategis budsjett kan inndeles i fem hovedkategorier. Jf. tabell 4.7.2 nedenfor.

Tabell 4.7.2: Totalt budsjett finansiert med departementsmidler. Fordeling etter hovedkategorier. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001	
		Kroner	Andel
Rammebevilgninger	23 516	24 094	50 %
Forskningspolitisk rådgivning	14 587	13 843	29 %
- herav løpende grunnlagsdata 1)	9 430	9 440	20 %
- herav utviklingsprosjekter 2)	5 157	4 403	9 %
Internasjonalt samarbeid 3)	10 450	9 953	21 %
Disposisjonsfond	673		0 %
Delsum - områdets ordinære budsjett	49 226	47 890	
Avsetning til administrasjon Forskningsfondet/SFF		4 000	
Totalt	49 226	51 890	

1) Budsjett 2000 inkl. en bev. til utdanningsstatistikken med 0,9 mill. kroner som fom år 2001 er overført Norgesnettrådet.

2) Budsjett 2000 inkl. en bev. til Vitenskapsråden i Washington med 1,248 mill. kroner som fom år 2001 er overført til UD.

3) Budsjett 2000 inkl. en bevilgning til sommerstipendene med 0,857 mill. kroner som fom år 2001 er overført UiB og UiO.

Rammebevilgninger er grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer (SIPer) til eksterne institusjoner, så som NIFU, STEP, de nasjonale forskningsetiske komitéene, SCRES, Kilden og Teknologirådet. Bevilgningene utgjør 50 % av budsjettet.

Forskningspolitisk rådgivning – løpende grunnlagsdata omfatter tiltak som sikrer at Norge hele tiden har en statistisk grunnmur for sin forskningspolitikk. Eksempler på tiltak i denne forbindelse er årlig støtte til Statistisk sentralbyrå og NIFU knyttet til innhenting og bearbeiding av FoU-statistikk, til STEP knyttet til dokumentasjon og analyse av det norske innovasjonssystemet og støtte til finansiering av Norges deltagelse i Eurobarometer. Bevilgningene utgjør 20 % av budsjettet. Samlet sett føres derfor 70 % av STRs budsjett direkte ut til eksterne institusjoner.

Forskningspolitisk rådgivning – utviklingsprosjekter omfatter tiltak som fokuserer på aktuelle og prioriterte problemstillinger i forskningspolitikken. Posten utgjør 4,4 mill. kroner, eller 9 %, av budsjettet. Midler til en nasjonal ekspert innenfor fagfeltet sosioøkonomi i EU-kommisjonen vil måtte finansieres over denne posten.

Internasjonalt samarbeid omfatter virkemidler som skal fremme forskermobilitet og samarbeid med utlandet. For år 2000 og 2001 omfatter budsjettet aktivitetene Internasjonale stipend (IS) og EU ForskningsInfo. Bevilgningen til personutveksling under kulturavtalene og driftsmidler til EU ForskningsInfo er styrket med 250.000,- hver fra 2000 til 2001. At dette ikke fremkommer eksplisitt i den spesifiserte oversikten over budsjettet, som følger etter dette avsnittet, skyldes for IS sin del av bevilgningen til sommerstipendene fom år 2001 er ført ut av Forskningsrådets budsjett og for EU ForskningsInfos del at administrasjonsutgiftene bli redusert i samme periode.

Avsetning til administrasjon/SFF omfatter 4,0 mill. kroner som skal dekke Strategis og områdenes utgifter ved etablering av nye ordninger og tiltak, finansiert av avkastningen fra Forskningsfondet, som medfører administrativt merarbeid for Forskningsrådet. For eksempel gjelder dette etableringen av ordningen med sentre for fremragende forskning, der midlene skal nyttes til intern tilrettelegging og utgifter til konsultasjoner med internasjonale eksperter.

Tabell 4.7.3 viser totalbudsjettet fordelt på Forskningsrådets budsjettposter/ virkemidler.

Tabell 4.7.3: Totalt budsjett og herav generelle midler. Fordeling etter budsjettposter.
Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Totalt		Herav generelle midler	
	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001	Rev.budsj. 2000	Budsjett 2001
Brukerstyrte programmer				
Grunnforskningsprogrammer				
Handlingsrettede programmer 1)	14 923	16 771	6 500	5 893
Sum programmer	14 923	16 771	6 500	5 893
Stipend				
Prosjekt- og miljøstøtte				
Frittstående EU-prosjekter				
Andre frittstående prosjekter				
Sum frittstående prosjekter	0	0	0	0
Grunnbevilgninger	4 700	4 700	4 700	4 700
Strategiske programmer	2 886	3 000	2 886	3 000
Utstyr og instrumenter				
Andre infrastrukturtiltak				
Sentre for fremragende forskning				
Sum infrastruktur	7 586	7 700	7 586	7 700
Kontingenter	600	660	600	660
Informasjon/formidling/publisering				
Planlegging/utredning/evaluering 2)	14 639	13 183	12 739	13 183
Stimuleringsiltak og nettverksbygging 3)	1 248		1 248	
Sum diverse FoU-aktiviteter	16 487	13 843	14 587	13 843
Disposisjonsfond	673		673	
Sekretariater 4)	19 880	20 454	16 817	20 454
Andre felleskostnader 5)		4 000		4 000
Sum felleskostnader	19 880	24 454	16 817	24 454
SUM TOTALT 4)	59 549	62 768	46 163	51 890

1) Budsjett 2000 inkl. en bevilgning til sommerstipendene med 0,857 mill. kroner som fom år 2001 er overført UiB og UiO.

2) Budsjett 2000 inkl. en bevilgning til utdanningsstatistikken med 0,9 mill. kroner som fom år 2001 er overført Norgesnettrådet.

3) Budsjett 2000 omfatter en bevilgning til Vitenskapsråden i Washington som fom år 2001 er overført til UD.

4) Økningen i generelle midler fra 2000 til 2001 skyldes budsjettekniske forhold, da KUFs bevilgning til Teknologirådet på 3,063 mill. kroner i år 2000 ble bevilget som spesielle midler.

5) Avsetning til administrasjonskostnader knyttet til forvaltning av avkastningen fra Forskningsfondet/SFF

Av områdets totale budsjett er det kun midlene til Internasjonale stipend som direkte støtter oppunder de prioriterte områdene i Forskningsmeldingen. Jf. tabell 4.7.4.

Som det fremgår av tabellen gir ikke stabsområdet direkte støtte til de fire prioriterte fagområdene. Imidlertid gir Strategi betydelig indirekte støtte til de prioriterte satsingene, samt hele bredden av Forskningsrådets faglige virksomhet gjennom de fellesoppgaver som ble beskrevet i pkt. 4.7.2

Tabell 4.7.4: Totalt budsjett fra departementene. Fordeling etter Forskningsmeldingens tematiske satsinger og grunnforskning for øvrig. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Rev.bud. 2000	Budsjett 2001
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi		
Marin forskning		
Medisin og helse		
Skjæringsfeltet mellom miljø og energi		
Grunnforskning for øvrig	5 828	5 120
Annet 1)	43 398	46 770
Sum bevilgninger over departementenes budsjett	49 226	51 890

1) Fom 2001 inkl. en avsetning til administrasjonskostnader knyttet til forvaltning av avkastningen fra Forskningsfondet/SFF

Som det fremgår av tabell 4.7.5 er budsjettmidlene til Strategi bundet opp i flere år fremover. Dette skyldes det ansvaret strategi har for å understøtte en nasjonal infrastruktur gjennom rammebevilgninger til forskningspolitiske institutter og randsonevirksomhet.

Tabell 4.7.5: Budsjettmessige konsekvenser for senere år. Generelle midler til forskningsformål. Budsjett 2001, tilsagn 2002-2003. 1 000 kroner.

	Budsjett 2001	Tilsagn 2002	Tilsagn 2003
Programmer	5 893	5 893	5 893
Frittstående prosjekter			
Infrastruktur	7 700	6 200	6 200
Diverse FoU-aktiviteter	13 843	10 280	9 940
Disposisjonsfond			
Felleskostnader	24 454	20 760	20 885
SUM TOTALT	51 890	43 133	42 918

4.7.4 Internasjonalt forskningssamarbeid

Forskningsrådet inndeler det internasjonale forskningssamarbeidet i to hovedkategorier. Den første er organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid og den andre internasjonalt samarbeid for øvrig.

Av områdets totale budsjett er det kun midlene til Internasjonale stipend og kontingenten til ESF som faller inn under definisjonen av internasjonalt forskningssamarbeid. I tillegg er det bevilget 4,0 mill. kroner til administrasjon og drift av EU ForskningsInfo.

Tabell 4.7.6: Internasjonalt forskningssamarbeid. Anslag 2000, plantall 2001. 1 000 kroner.

	Anslag 2000	Plantall 2001
Organisert og avtalefestet internasjonalt forskningssamarbeid		
Stipendprogram (<i>Internasjonale Stipend</i>)	14 923	16 771
Øvrig samarbeid (<i>Kontingent ESF</i>)	590	660
Sum	15 513	17 431

Det vises til tabellen på neste side, som gir en spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000 fordelt etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.

Spesifisert oversikt over budsjett 2001, sammenlignet med revidert budsjett 2000. Fordeling etter budsjettposter og ulike finansieringskilder.														
(1 000 kroner)	Finansierende dept. 2001	Revidert budsjett 2000						Budsjett 2001						Totalt
		Generelle midler			Spesielle			Generelle midler			Spesielle			
		KUF	NHD	OED	FID	LD	MD	FOND	MD	FID	LD	MD	FOND	Diverse
Programmer														
Internasjonal stipendseksjon (IS)	KUF	6 500												10 878
Sum Handlingsrettede programmer		6 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 878
Infrastruktur														
Grubbevilgning til NIFU	KUF	4 700												4 700
Sum Grubbevilgninger		4 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 700
Strategiske programmer														
Strategiske instituttprogrammer	KUF, NHD	1 886	1 000											3 000
Sum Strategiske programmer		1 886	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 000
Sum INFRASTRUKTUR		6 586	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 700
Diverse FoU-aktiviteter														
Kontingenter (ESF)	KUF	600												660
Planlegging/ utredning/ evaluering	KUF, NHD, FID, LD,MD	9 774	2 015	0	400	250	300	0	0	1 900	14 639	10 858	1 375	13 183
Stimuleringsstiltak og netverksbygging														
Internasjonal samarbeid	KUF	1 248												0
Sum Stimuleringsstiltak og netverksbygging		1 248	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DIVERSE FoU-AKTIVITETER	KUF, NHD, FID, LD,MD	11 622	2 015	0	400	250	300	0	0	1 900	16 487	11 518	1 375	13 843
DISPOSISJONSFOND	KUF	673											0	0
Sekretariater														
Kvinneforskningspolitikk	KUF	1 358												1 348
KILDEN	KUF	2 366												2 366
De nasj. forskningsetiske komiteer og SCRES	KUF, NHD, FID, LD	4 880	500		400	300								6 580
Teknologirådet	NHD (KUF)		3 063											6 100
EU ForskningsInfo	KUF	3 950												4 060
Sum sekretariater		12 554	3 563	0	400	300	0	0	3 063	0	19 880	13 154	6 600	20 454
Andre felleskostnader														
Adm.avkastningen fra fondet/SFF	FOND												4 000	4 000
TOTALT		37 935	6 578	0	800	550	300	0	3 063	10 323	59 549	37 265	8 975	62 768

4.8 Informasjon -

Informasjonsaktiviteter og allmennrettet formidling

4.8.1 Inntekter og føringer

Tabell 4.8.1: Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spesifisert på kapittel og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2000, budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

				Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000-2001
KUF	Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd	6 865	9 770	42,3 %
NHD	Kap.	920 , post	50 Forskningsrådet	3 400	4 805	41,3 %
FID	Kap.	1023 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	900	1 220	35,6 %
LD	Kap.	1137 , post	50 Tilskudd Norges forskningsråd	650	1 040	60,0 %
MD	Kap.	1410 , post	51 Forskningsprogrammer mv.	300	580	93,3 %
Sum budsjett 1)				12 115	17 415	43,7 %

1) Økningen fra 2000 til 2001 skyldes at arbeidskraft/lønnsmidler knyttet til Tell'Us, *Forskning.no*, og informasjonsvirksomhet for FoU programmer, samt markeringer og priser f.o.m. år 2001 finansieres over Informasjons ordinære budsjett. Aktivitetene har tidligere vært finansiert over administrasjonsbudsjettet og med renteinntekter over disposisjonsfondet.

2) Post 50.4.1 og flere poster under 50.1.

4.8.2 Mål og prioriteringer

Informasjon har tre sentrale målområder for sitt arbeid som støtter opp om Forskningsrådets overordnede mål.

Oppmerksomheten og debatt om norsk forskning i mediene og i norsk offentlighet: Forskningsrådet bidrar ved å vise resultater fra norsk forskning, ved å dokumentere behovet for å øke investeringene i norsk forskning de nærmeste årene, og ved å delta i den generelle forskningspolitiske debatten. Den offentlige oppmerksomhet omkring forskning legger også grunnlaget for forskningsformidling til både brukere og allmennheten. Informasjon bidrar i tillegg aktivt til formidling fra Forskningsrådets mange programmer og prosjekter.

Informasjonsvirksomheten skal dessuten bidra til at Forskningsrådet framstår som en *profesjonell og serviceinnstilt institusjon*: I 2001 vil oppgradering av Forskningsrådets eget nettsted være en prioritert oppgave for Informasjon, noe som vil fremme integreringen av informasjonstjenester og økt satsing på elektronisk saksbehandling.

Allmennrettet forskningsformidling får en ny dimensjon i 2001, når det nye nasjonale nettstedet *forskning.no* etter planen lanseres på forsommeren. Målet er at forsknings-Norge skal gå sammen om ett sentralt nettsted for forskningsresultater, hvor det vil bli betydelig lettere å få oversikt over hva som finnes av norsk forskning, og mulighet for å finne fram videre til andre kilder for forskningsresultater.

Økte ressurser til Forskningsdagene i 2000 resulterte i flere arrangører, flere enkelt arrangement og en betydelig økning av mediedekningen. Det viser seg at innsatsen til Sekretariatet for Forskningsdagene er svært viktig for å få til denne merverdien, spesielt der hvor det har vært liten eller ingen aktivitet tidligere. Forskningsdagens budsjett for 2001 er på 1999-nivå. For at Forskningsdagene skal konsolideres og videreutvikles er det ønsket at Forskningsrådets innsats også de nærmeste årene legges på nivået for 2000.

Forskningsrådets eget prosjekt Nysgjerrigper er det viktigste tiltaket for barn og unge. Tidlig i 2001 vil det bli tatt beslutning om den framtidige organisering av Nysgjerrigper. Inntil videre fortsetter de etablerte aktiviteter som i 2000. Tiltak for barn og unge omfatter også støtte til Stiftelsen Ungdom og Forskning. Stiftelsen skal i 2001 arrangere EU-finalen for Young Scientist, og Forskningsrådet er en aktiv medspiller i dette arbeidet

Tabell 4.8.2: Totalt budsjett Fordeling etter kategorier. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner.

	Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001
Forskningsrådets informasjon og formidling, inkl blader 1)	6 315	8 865
Markeringer og priser 2)	<1 700>	1 800
Allmennrettede tiltak, Forskningsdagene, forskning.no, barn og unge	5 800	6 750
Sum	12 115	17 415

1) Fom år 2001 finansieres arbeidskraft/lønnsmidler til Tell'us, *Forskning.no* og informasjonsvirksomhet for FoU programmer med 3,5 mill. kroner over denne posten. Aktivitetene har tidligere vært finansiert over administrasjonsbudsjettet.

2) Fom år 2001 finansieres Forskningsrådsdagen, forskningsprisen, formidlingsprisen mv. over KUFs budsjett. Aktivitetene har tidligere vært finansiert med renteinntekter over disposisjonsfondet.

4.9 Administrasjonsbudsjett og øvrige forskningsrelaterte tiltak

4.9.1 Avansert vitenskapelig utstyr

Tabell 4.9.1: Inntekter. Fordeling etter finansieringskilde, spes. på kap. og post eller program/satsing. Revidert budsjett 2000 og budsjett 2001. 1 000 kroner og prosentvis endring.

					Revidert budsjett 2000	Budsjett 2001
Dept.	Område					
KUF	Div.	Kap.	285 , post	52 Norges forskningsråd	25 000	23 000
KUF	Div.	Kap.	286 , post	50 Fondet for forskning og nyskapning	10 000	40 000
Totalt					35 000	63 000

Over KUFs budsjett er det for 2001 avsatt 23,0 mill. kroner til avansert vitenskapelig utstyr som fordeles av utstyrsutvalget. I tillegg har NT, i likhet med tidligere år, avsatt 10,0 mill. kroner. Fom år 2000 finansieres også vitenskapelig utstyr med midler fra avkastningen fra Forskningsfondet. Økningen i fondskapitalen i Forskningsfondet gjør det mulig å øke bevilgningene til dette tiltaket.

Samlet ramme for avansert vitenskapelig utstyr over Forskningsrådets budsjett blir dermed 73,0 mill. kroner i år 2001, mot 45,0 mill. kroner for år 2000. Det innvilges 51,418 mill. kroner til 32 nye prosjekter (inklusive et felles prosjektet mellom universitetene i Bergen, Oslo og Trondheim til genomforskning med 5,9 mill kroner) i 2001. Tidligere gitte tilsagn med 16,582 mill. kroner innfris. Samlet bevilgning for 2001 blir på 68 mill. kroner. 5 mill. kroner av NTs budsjett bevilges til nedbetaling av overbudsjettering i 1997. Det står dermed igjen en udekket overbudsjettering på 15 mill kroner. Bevilgningene forutsetter at det gis tilsagn for i alt 13,847 mill. kroner for 2002.

Siden den ekstraordinære bevilgningen til avansert vitenskapelig utstyr ble startet i 1996 er det, medregnet bevilgningen for 2001 og fondsmidlene, bevilget om lag 320 mill. kroner over Forskningsrådets budsjetter til 146 prosjekter ved universiteter og høyskoler.

4.9.2 Administrasjon

Forskningsrådets administrasjonsbudsjett er økt med 12,4 mill. kroner (6,4 prosent) fra 2000 til 2001. 10,5 mill. kroner av økningen er kytet til personalbudsjettet, bla tariffoppgjør 2000, utvidet ferie og pensjonsgrunnlag, og rekruttering på høyere kompetansenivå (etter turnover).

Administrasjonsbevilgningen fra KUF er økt med 1,8 mill. kroner (1,1 prosent) fra 2000 til 2001. Økningen er ikke tilstrekkelig til å dekke inn økningen i Forskningsrådets administrative utgifter. Jfr tabell 4.9.2.

Utgiftsøkningen er i derfor hovedsak dekket inn gjennom økte refusjoner som følge av nye retningslinjer, økning i programaktivitet og mer presise beregninger. Bla. finansieres nå fom 2001 arbeidskraft/ lønnsmidler til Tell'us, *Forskning.no* og informasjonsvirksomhet for FoU programmer (til sammen 3,5 mill. kroner) over FoU-budsjettet.

Forskningsrådets administrasjon har siden etableringen i 1993 redusert bemanningen med ca. 60 årsverk for å bringe kostnadsnivået i samsvar med de administrative bevilgningene. I samme periode har oppgavemengden hatt en betydelig økning. Oppgavemengden vil fortsette

å øke i takt med veksten i FoU-bevilgninger og nye tiltak som Forskningsrådet forutsettes å ivareta.

Det er en hovedutfordring for administrasjonen å ivareta de samlede oppgavene med dagens arbeidskapasitet, og samtidig styrke Forskningsrådets kompetanse for forskningspolitisk rådgivning og annet FoU-strategisk arbeid. Imidlertid vil bevilgningene fra KUF ikke lenger være tilstrekkelige til å opprettholde dagens bemanning, langt mindre sikre nødvendig vekst.

For å kunne forberede en saldering av administrasjonsbudsjettet for 2002 innenfor det bevilgningsnivå som KUF hittil har lagt til grunn, er det nødvendig å se på bemanningsreduksjon og reduksjon i oppgaver og aktivitetsnivå i Forskningsrådets administrasjon i løpet av 2001. Ut fra prognosene for inntektsnivået i 2002 synes det nødvendig å foreta innsparinger i størrelsesorden 10 mill. kroner. Forskningsrådet vil ta opp spørsmålet om administrativ finansiering og rammevilkår med departementet i sammenheng med fremleggelsen av forslag til administrasjonsbudsjett for år 2002.

Over Strategis (STR) budsjett er det for år 2001 avsatt 4,0 mill. kroner som skal dekke Forskningsrådets merutgifter ved etablering av nye ordninger og tiltak som finansieres av avkastningen fra Forskningsfondet. Jfr nærmere omtale under avsnitt 4.7.3 om fordelingen av STRs budsjett.

Tabell 4.9.2: Budsjett 2001 etter hovedgrupper/ delbudsjetter, sammenlignet med budsjett 2000. 1 000 kroner. og prosentvis endring.

	Budsjett 2000	Budsjett 2001	Endring 2000-2001
DELBUDSJETTENE			
Bevilgning fra KUF	169 920	171 718	1,1%
Refusjoner	17 516	27 757	58,5%
Andre inntekter	5 820	6 200	6,5%
Sum disponible midler	193 256	205 675	6,4%
Personalbudsjett	133 676	144 194	7,9%
EDB-budsjett	16 316	17 448	6,9%
Driftsbudsjett	36 015	37 438	4,0%
Hovedstyret/områdestyrer	4 600	4 700	2,2%
Administrativ drift	190 607	203 780	6,9%
Omstillingskostnader	326	151	-53,7%
Bemanningsstilpasning	2 323	1 744	-24,9%
Sum	2 649	1 895	-28,5%
Samlet budsjett	193 256	205 675	6,4%

Programadministrative kostnader

Det er avsatt 83,0 mill. kroner til administrative kostnader over programmenes budsjetter i 2001. Dette omfatter alle utgifter forbundet med driften av et program, dvs driftsmidler for programstyrer som honorar, reise- og møtegodtgjørelser samt sekretariatsutgifter (bl a lønn til programkoordinator og øvrige driftsutgifter). Beløpet omfatter både ekstern og intern programkoordinator og programsekretariat. Jf tabell 4.9.3 nedenfor.

Tabell 4.9.3: Programadministrative kostnader og antall programmer, 2001. Fordeling etter områder. Mill kroner.

	Program.adm. kostnader	Antall programmer		Merknader
		Totalt	Herav interne	
BF	10,0	9	9	I tillegg ett program som administreres av NT
IE	46,8	21	5	I tillegg ett program som administreres av MH
KS	12,5	28	16	I tillegg ett program som administreres av IE
MH	2,3	9	9	
MU 1)	5,3	11	6	I tillegg ett program som administreres av BF
NT 2)	6,1	10	4	I tillegg ett program som administreres av BF
Totalt 1)	83,0	88	49	

1) I tillegg to program med uavklart programledelse

2) I tillegg ett program med uavklart programledelse

3) Totalt 91 program inkl 3 programmer med uavklart programledelse

Vedlegg

Oversikt over programmene med angivelse av finansierende departement.

Programmer finansiert av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet																				
Program	Område	Totalt	AAD	BFD	DIV	FID-GEN	FTN	JD	KD	KRD	KUF-SPE	KUF-GEN	LD-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	OED-GEN	SD	SHD	UD	
Ny biomstrømsteknologi og SMB	IE	28 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 870	0	0	0	7 481	19 449	0	0	0
Norsk prosess- og materialind.	IE	86 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 955	0	0	0	84 445	0	0	0	0
Bobygging-næringsl./forskning	IE	54 200	0	0	0	0	0	0	0	38 500	1 000	0	0	0	14 700	0	0	0	0	0
Bruutvikling	KS	8 600	0	0	0	0	0	0	0	4 000	0	400	0	3 000	0	1 200	0	0	0	0
Næring, finans og marked	KS	5 100	1 000	0	0	0	500	0	0	0	0	500	0	0	3 100	0	0	0	0	0
Kommuneløven	KS	5 800	0	0	1 000	0	0	0	0	2 500	0	1 000	0	900	0	0	0	400	0	0
Sysselsetting og arbeidsmarked	KS	6 600	2 500	0	0	0	525	0	0	1 450	0	1 300	0	0	825	0	0	0	0	0
Program for bibliotekforskning	KS	2 550	0	0	1 250	0	0	0	0	0	0	1 300	0	0	0	0	0	0	0	0
huvr./intern. norg./etn. relasj	KS	5 900	0	0	0	0	0	0	0	3 800	0	2 100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ettikkprogrammet, human. fag	KS	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Program for samisk forskning	KS	4 000	0	0	0	0	0	0	0	500	0	3 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Antikkprogrammet	KS	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Program for kvinne- og kjønnsf	KS	5 600	0	1 000	600	0	0	0	0	0	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Info- og kommunikasjonsteknolo	KS	15 900	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	4 400	0	0	2 500	0	8 000	0	0	0
Profesjonstudier-statl.høgsk.	KS	6 529	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 529	0	0	0	0	0	0	0	0
ARENA	KS	8 300	800	0	0	0	0	0	0	0	0	7 000	0	0	0	0	0	0	0	500
Verdisk i off.tj.prod. og utv.	KS	10 355	2 000	0	0	0	0	355	0	0	0	8 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Satsing kulturstudier	KS	14 415	0	0	0	0	0	0	1 915	0	0	12 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Velferdsprogrammet	KS	46 500	1 000	15 000	0	0	0	2 000	0	0	500	2 900	0	0	0	0	0	25 100	0	0
Evaluering av Reform 97	KS	8 500	0	0	0	0	0	0	0	0	8 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kompet. utdanning og verdiskap	KS	10 800	0	0	0	0	0	0	0	0	9 000	500	0	0	1 300	0	0	0	0	0
Miljø og helse	MH	7 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 500	0	2 000	0	0	300	4 000	0	0
Helse og samfunn	MH	15 550	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 800	0	0	0	0	0	13 750	0	0
Helsetjenester og helseøkonomi	MH	15 800	0	0	0	0	2 000	0	0	0	0	2 000	0	0	0	0	0	11 800	0	0
Mental helse	MH	21 300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 100	0	0	0	0	0	19 200	0	0
IKT i medisin og helsetjeneste	MH	11 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 500	0	0	6 000	0	0	1 500	0	0
Molekylærmedisin og gentekn.	MH	10 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 200	0	0	0	0	0	0	0	0
Utviklingsveier i Sør	MU	17 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500	0	0	0	0	0	0	17 000	0
U-landsrelatert fiskerforskn	MU	2 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500	0	0	0	0	0	1 600	0	0
Biologisk mangfold-dynamikk, t	MU	17 374	0	0	1 500	0	0	0	0	0	0	1 300	1 000	12 520	0	0	0	0	1 054	0
Klima- og ozon	MU	25 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 000	0	22 800	0	0	0	0	0	0
Polarforskning	MU	10 300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 500	0	4 800	0	0	0	0	0	0
ESRF folgeforskning	NT	3 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Marine ress./miljø og forv. GP	NT	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Katalyse og organisk syntetisk	NT	12 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 900	0	0	0	5 600	0	0	0	0
Beregningorientert matemattikk	NT	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 000	0	0	2 000	0	0	0	0	0
Program for romforskning II	NT	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Kjerne- og partikelforskning	NT	11 250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11 250	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt		547 823	8 300	16 000	2 850	1 500	3 025	2 355	1 915	50 750	19 000	142 304	1 000	46 020	122 351	25 049	9 500	75 750	20 154	

Programmer finansiert av Nærings- og handelsdepartementet													
Program	Om-side	Totalt	AAD	DIV	FID-GEN	FTN	KRD	KUF-SPE	KUF-GEN	LD-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	OED-GEN
Næringsmidler	BF	44 000	0	6 900	13 500	0	0	0	0	8 300	0	15 300	0
Bioteknologi 2000	BF	39 000	0	0	8 500	0	0	0	0	13 500	0	17 000	0
Program for klimateknologi	IE	39 650	0	0	0	0	0	0	0	0	22 650	2 500	14 500
Logistikk, IT og transport	IE	15 500	0	0	1 000	0	0	0	0	0	0	3 000	0
Fakta-laget for nær- og tekn. pol.	IE	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 000	0
Varer, tjenester og prosesser	IE	12 300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 000	7 300
Effektive og fornybare energik	IE	29 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 900	22 900
Normal 2000	IE	7 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7 400	0
Ny bioteknologiteknologi og SMB	IE	28 800	0	0	0	0	0	0	1 870	0	0	7 481	19 449
MEDKAP	IE	8 900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 900	0
Verdiskapning 2010	IE	9 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 100	0
Brobygging-næringsl/forskning	IE	54 200	0	0	0	0	38 500	1 000	0	0	0	14 700	0
FoU-basert nyetab./nyskpn. II	IE	30 500	0	0	0	0	14 000	0	0	0	0	16 500	0
Produktivitet 2005	IE	17 900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17 900	0
Nasjonalt informasjonsnettverk	IE	23 350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23 000	350
Bygg- og anleggsnærigen	IE	24 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24 600	0
Vareproduserende industri	IE	33 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33 700	0
Maritim virksomhet	IE	51 455	0	15 000	1 000	0	0	0	0	0	0	35 455	0
Tjenesteyting/infostuktur	IE	53 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	41 100	12 300
Br styrt FoU i IT/igrafisk ind.	IE	82 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	74 900	7 800
Norsk prosess- og materialind.	IE	86 400	0	0	0	0	0	0	1 955	0	0	84 445	0
Regional utvikling	KS	6 800	0	0	0	200	1 900	0	0	2 500	1 000	500	700
Sysselsetting og arbeidsmarked	KS	6 600	2 500	0	0	525	1 450	0	1 300	0	0	825	0
Kompet. utdanning og verdiskap	KS	10 800	0	0	0	0	0	9 000	500	0	0	1 300	0
Info- og kommunikasjonsteknolo	KS	15 900	1 000	0	0	0	0	0	4 400	0	0	2 500	8 000
Næring, finans og marked	KS	5 100	1 000	0	0	500	0	0	500	0	0	3 100	0
Bedriftsutv. 2000 (KS/IE-prog)	KS	3 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 700	0
Reiselivsforskning	KS	9 000	0	0	0	0	0	0	0	1 000	0	8 000	0
Næringsutvikling fra med forsk	MH	5 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 222	0
IKT i medisin og helsestjeneste	MH	11 000	0	0	0	0	0	0	3 500	0	0	6 000	1 500
Forurensl.-kilder,spredn.,eff.	MU	25 100	0	0	2 500	0	0	0	0	3 700	16 400	500	2 000
Beregningorientert matematikk	NT	10 000	0	0	0	0	0	0	8 000	0	0	2 000	0
Generelle programmer	NT	4 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 500	0
Grunnleggende bioteknologi	NT	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 000	0
Grunnleggende IKT-forskning	NT	12 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8 000	4 000
Totalt		827,955	4,500	21,900	26,500	1,225	55,850	10,000	22,025	29,000	40,050	504,028	66,149
												44,650	2,078

Programmer finansiert av Fiskeridepartementet																		
Program	Område	Totalt	DIV	FD-SPES	FD-GEN	Fond	KUF-GEN	LD-SPES	LD-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	OED-GEN	SD	UD				
Marin bioteknologi i Tromsø	BF	4.000	0	4.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Havbruk-prod. av akvatiske org	BF	62.500	0	0	53.000	6.000	0	0	3.500	0	0	0	0	0				
Marine ressurser,mulje og forv	BF	24.700	0	0	24.700	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Marked og sanffunn	BF	28.900	0	0	16.500	0	0	2.100	10.300	0	0	0	0	0				
Næringsmidler	BF	44.000	6.900	0	13.500	0	0	0	8.300	0	15.300	0	0	0				
Fiskeriteknologi	BF	11.600	0	0	11.600	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Bioteknologi 2000	BF	39.000	0	0	8.500	0	0	0	13.500	0	17.000	0	0	0				
Maritim virksomhet	IE	51.455	15.000	0	1.000	0	0	0	0	0	35.455	0	0	0				
Logistikk, IT og transport	IE	15.500	0	0	1.000	0	0	0	0	0	3.000	0	11.500	0				
Forurenst.-kilder,spredn.,eff	MU	25.100	0	0	2.500	0	0	0	3.700	16.400	500	2.000	0	0				
Biologisk mangfold-dynamikk, t	MU	17.374	0	0	1.500	0	1.300	0	1.000	12.520	0	0	0	1.054				
Totalt		324.129	21.900	4.000	133.800	6.000	1.300	2.100	40.300	28.920	71.255	2.000	11.500	1.054				
Programmer finansiert av Landbruksdepartementet																		
Program	Område	Totalt	AAD	BFD	DIV	FD-GEN	FTN	Fond	KD	KRD	KUF-GEN	LD-SPES	LD-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	OED-GEN	SD	UD
Nær utv. marine arter i oppdø	BF	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000	0	0	0	0
Havbruk-prod. av akvatiske org	BF	62.500	0	0	0	53.000	0	6.000	0	0	0	0	0	3.500	0	0	0	0
Næringsmidler	BF	44.000	0	0	6.900	13.500	0	0	0	0	0	0	0	8.300	0	15.300	0	0
Skog - ressurser og verdiskapn	BF	11.300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.300	0	0	0	0
Bioteknologi 2000	BF	39.000	0	0	0	8.500	0	0	0	0	0	0	0	13.500	0	17.000	0	0
Marked og sanffunn	BF	28.900	0	0	0	16.500	0	0	0	0	0	2.100	10.300	0	0	0	0	0
Utviklingsfondet for skogbruk	BF	3.319	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.319	0	0	0	0	0	0
Jord, planter og husdyr	BF	49.278	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18.678	30.600	0	0	0	0	0
Reiselivsforskning	KS	9.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000	0	8.000	0	0	0
Regional utvikling	KS	6.800	0	0	0	0	200	0	0	1.900	0	0	2.500	1.000	500	0	700	0
Levetid,utvikl,omstil i norsk	KS	6.200	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6.000	0	0	0	0	0
Bærekraftig produksjon og forb	MU	7.300	0	1.700	0	0	200	0	0	0	0	0	500	4.900	0	0	0	0
Biologisk mangfold-dynamikk, t	MU	17.374	0	0	0	1.500	0	0	0	0	1.300	0	1.000	12.520	0	0	0	1.054
Forurenst.-kilder,spredn.,eff	MU	25.100	0	0	0	2.500	0	0	0	0	0	0	3.700	16.400	500	2.000	0	0
Landskap i endring	MU	18.069	0	0	0	0	0	0	1.000	0	0	5.000	3.719	8.350	0	0	0	0
Totalt		329.140	200	1.700	6.900	95.500	400	6.000	1.000	1.900	1.300	29.097	96.919	43.170	41.300	2.000	700	1.054
Programmer finansiert av Samferdselsdepartementet																		
Program	Område	Totalt	AAD	FD-GEN	FTN	KRD	KUF-GEN	LD-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	SD	SHD						
Nasjonalt informasjonnettverk	IE	23.350	0	0	0	0	0	0	0	23.000	350	0						
Br.styrt FoU i IT/grafisk ind.	IE	82.700	0	0	0	0	0	0	0	74.900	7.800	0						
Logistikk, IT og transport	IE	15.500	0	1.000	0	0	0	0	0	3.000	11.500	0						
Tjenesteyting/infrostruktur	IE	53.400	0	0	0	0	0	0	0	41.100	12.300	0						
Regional utvikling	KS	6.800	0	0	200	1.900	0	2.500	1.000	500	700	0						
Byutvikling	KS	8.600	0	0	0	4.000	400	0	3.000	0	1.200	0						
Info- og kommunikasjonsteknolo	KS	15.900	1.000	0	0	0	4.400	0	0	2.500	8.000	0						
Miljø og helse	MH	7.800	0	0	0	0	1.500	0	2.000	0	300	4.000						
Grunnleggende IKT-forskning	NT	12.000	0	0	0	0	0	0	0	8.000	4.000	0						
Grunnleggende teleforskning	NT	11.000	0	0	0	0	0	0	0	0	11.000	0						
Totalt		237.050	1.000	1.000	200	5.900	6.300	2.500	6.000	153.000	57.150	4.000						

Programmer finansiert av Miljøverndepartementet															
Program	Område	Totalt	BFD	DIV	FD-GEN	FIN	KD	KRD	KUF-GEN	LD-SPE	LD-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	OED-GEN	UD
Program for klimateknologi	IE	39.650	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22.650	2.500	14.500	0
Bolig og levekår	KS	4.850	0	0	0	0	0	4.000	0	0	0	850	0	0	0
Kommuneloven	KS	5.800	0	1.000	0	0	0	2.500	1.000	0	0	900	0	0	400
Regional utvikling	KS	6.800	0	0	0	200	0	1.900	0	0	2.500	1.000	500	0	0
Byutvikling	KS	8.600	0	0	0	0	0	4.000	400	0	0	3.000	0	0	0
Miljø og helse	MH	7.800	0	0	0	0	0	0	1.500	0	0	500	0	0	0
Tverrfaglig klimaforskning	MU	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	500	0	0	0
Rammebeholdning bærekraftig utv.	MU	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000	0	0	0
Samferdsel	MU	11.000	0	0	0	400	0	0	0	0	0	1.500	0	0	0
Polarforskning	MU	10.300	0	0	0	0	0	0	5.500	0	0	4.800	0	0	0
Marin forskning	MU	4.900	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.900	0	0	0
Bærekraftig produksjon og forb	MU	7.300	1.700	0	0	200	0	0	0	0	500	4.900	0	0	0
Landskap i endring	MU	18.069	0	0	0	0	1.000	0	0	5.000	3.719	8.350	0	0	0
Biologisk mangfold-dynamikk, t	MU	17.374	0	0	1.500	0	0	1.300	0	1.000	12.520	0	0	0	1.054
Forurenst-kilder,spredn,eff	MU	25.100	0	0	2.500	0	0	0	0	0	3.700	16.400	500	2.000	0
Klima- og ozon	MU	25.800	0	0	0	0	0	0	3.000	0	0	22.800	0	0	0
Totalt		194.843	1.700	1.000	4.000	800	1.000	12.400	12.700	5.000	11.419	108.070	3.500	25.600	1.054
Programmer finansiert av Utenriksdepartementet															
Program	Område	Totalt	AAD	FD-GEN	KUF-GEN	LD-GEN	MD-GEN	UD							
ARENA	KS	8.300	800	0	7.000	0	0	500							
Biologisk mangfold-dynamikk, t	MU	17.374	0	1.500	1.300	1.000	12.520	1.054							
U-landsrelatert fiskeriforskn	MU	2.100	0	0	500	0	0	1.600							
Det multilaterale systemet	MU	6.000	0	0	0	0	0	6.000							
SerØst-Europa-programmet	MU	7.500	0	0	0	0	0	7.500							
Samarbeid med Øst-Europa/Russl	MU	9.000	0	0	0	0	0	9.000							
Utviklingsveier i Sør	MU	17.500	0	0	500	0	0	17.000							
Totalt		67.774	800	1.500	9.300	1.000	12.520	42.654							
Programmer finansiert av Justisdepartementet															
Program	Område	Totalt	AAD	BFD	FIN	JD	KUF-SPE	KUF-GEN	SHD						
Verdisk i off tj prod. og utv.	KS	10.355	2.000	0	0	355	0	8.000	0						
Økonomisk kriminalitet	KS	2.000	0	0	1.000	1.000	0	0	0						
Velferdsprogrammet	KS	46.500	1.000	15.000	0	2.000	500	2.900	25.100						
Totalt		58.855	3.000	15.000	1.000	3.355	500	10.900	25.100						
Programmer finansiert av Finansdepartementet															
Program	Område	Totalt	AAD	BFD	FIN	JD	KRD	KUF-GEN	LD-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	OED-GEN	SD	SHD	
Regional utvikling	KS	6.800	0	0	200	0	1.900	0	2.500	1.000	500	0	700	0	
Nærings, finans og marked	KS	5.100	1.000	0	500	0	0	500	0	0	3.100	0	0	0	
Sysselsetting og arbeidsmarked	KS	6.600	2.500	0	525	0	1.450	1.300	0	0	825	0	0	0	
Økonomisk kriminalitet	KS	2.000	0	0	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	
Skatteøkonomi	KS	3.250	0	0	3.250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Helse tjenester og helseøkonomi	MH	15.800	0	0	2.000	0	0	2.000	0	0	0	0	0	11.800	
Bærekraftig produksjon og forb	MU	7.300	0	1.700	200	0	0	500	4.900	0	0	0	0	0	
Samferdsel	MU	11.000	0	0	400	0	0	0	1.500	0	9.100	0	0	0	
Totalt		57.850	3.500	1.700	8.075	1.000	3.350	3.800	3.000	7.400	4.425	9.100	700	11.800	

Programmer finansiert av Olje- og energidepartementet														
Program	Område	Totalt	DIV	FID-GEN	FIN	Fond	KUF-GEN	LD-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	OED-GEN			
Varer, tjenester og prosesser	IE	12.300	0	0	0	0	0	0	0	5.000	7.300			
Program for klimateknologi	IE	39.650	0	0	0	0	0	0	22.650	2.500	14.500			
Ny biogasssteknologi og SMB	IE	28.800	0	0	0	0	1.870	0	0	7.481	19.449			
Effektive og fornybare energi	IE	29.800	0	0	0	0	0	0	0	6.900	22.900			
Kraftutvekslinghettnopol	IE	34.700	0	0	0	0	0	0	0	0	34.700			
PETROPOL	KS	5.000	600	0	0	0	0	0	0	0	4.400			
Foruren.-kilder,spredn.,eff.	MU	25.100	0	2.500	0	0	0	3.700	16.400	500	2.000			
Samstent	MU	11.000	0	0	400	0	0	0	1.500	0	9.100			
Katalyse og organisk syntetisk	NT	12.500	0	0	0	0	6.900	0	0	0	5.600			
Energi for fremtiden	NT	11.600	0	0	0	2.967	0	0	0	0	8.633			
Grunnleggende petroleumsforsk	NT	12.000	0	0	0	0	0	0	0	0	12.000			
Totalt		222.450	600	2.500	400	2.967	8.770	3.700	40.550	22.380	140.583			
Programmer finansiert av Sosial- og helsedepartementet														
Program	Område	Totalt	AAD	BFD	DIV	FIN	JD	KRD	KUF-SPES	KUF-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	SD	SHD
IT-FUNK	IE	4.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.000
Kommune-loven	KS	5.800	0	0	1.000	0	0	2.500	0	1.000	900	0	0	400
Velferdsprogrammet	KS	46.500	1.000	15.000	0	0	2.000	0	500	2.900	0	0	0	25.100
Næringsutvikling fra med.forsk	MH	5.800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.222	0	578
IKT i medisin og helse-tjeneste	MH	11.000	0	0	0	0	0	0	0	3.500	0	6.000	0	1.500
Arbeid og helse	MH	9.650	0	0	2.000	0	0	4.000	0	0	0	0	0	3.650
Miljø og helse	MH	7.800	0	0	0	0	0	0	0	1.500	2.000	0	300	4.000
Pas nær klin.forsk.n.o alt.med.	MH	11.250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.250
Helsetjenester og helseøkonomi	MH	15.800	0	0	0	2.000	0	0	0	2.000	0	0	0	11.800
Helse og samfunn	MH	15.550	0	0	0	0	0	0	0	1.800	0	0	0	13.750
Mental helse	MH	21.300	0	0	0	0	0	0	0	2.100	0	0	0	19.200
Drikkevannsforsk. mot år 2000	NT	3.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.000
Totalt		157.450	1.000	15.000	3.000	2.000	2.000	6.500	500	14.800	2.900	11.222	300	98.228
Programmer finansiert av Kommunal- og regionaldepartementet														
Program	Område	Totalt	AAD	DIV	FIN	KRD	KUF-SPES	KUF-GEN	LD-GEN	MD-GEN	NHD-GEN	SD	SHD	
Helse-, miljø-, sikkerhetsforsk.	IE	2.600	0	0	0	2.600	0	0	0	0	0	0	0	
FoU-basert nyetab.hyskapt. II	IE	30.500	0	0	0	14.000	0	0	0	0	16.500	0	0	
Brøyting-næringsl.forskning	IE	54.200	0	0	0	38.500	1.000	0	0	0	14.700	0	0	
Program for samisk forskning	KS	4.000	0	0	0	500	0	3.500	0	0	0	0	0	
Sysseletting og arbeidsmarked	KS	6.600	2.500	0	525	1.450	0	1.300	0	0	825	0	0	
Regional utvaktling	KS	6.800	0	0	200	1.900	0	0	2.500	1.000	500	700	0	
Kommune-loven	KS	5.800	0	1.000	0	2.500	0	1.000	0	900	0	0	400	
Innv./intern. mug./etn. relasj	KS	5.900	0	0	0	3.800	0	2.100	0	0	0	0	0	
Bolig og levekår	KS	4.850	0	0	0	4.000	0	0	0	850	0	0	0	
Byutvikling	KS	8.600	0	0	0	4.000	0	400	0	3.000	0	1.200	0	
Arbeid og helse	MH	9.650	0	2.000	0	4.000	0	0	0	0	0	0	3.650	
Totalt		139.500	2.500	3.000	725	77.250	1.000	8.300	2.500	5.750	32.525	1.900	4.050	

Programmer finansiert av Arbeids- og administrasjonsdepartementet														
Program	Område	Totalt	AAD	BFD	FIN	JD	KRD	KUF-SPE	KUF-GEN	LD-GEN	NHD-GEN	SD	SHD	UD
Sysselsetting og arbeidsmarked	KS	6.600	2.500	0	525	0	1.450	0	1.300	0	825	0	0	0
Verdisk i off tj prod. og utv.	KS	10.355	2.000	0	0	355	0	0	8.000	0	0	0	0	0
Næring, finans og marked	KS	5.100	1.000	0	500	0	0	0	500	0	3.100	0	0	0
Info- og kommunikasjonsteknolo	KS	15.900	1.000	0	0	0	0	0	4.400	0	2.500	8.000	0	0
Velferdsprogrammet	KS	46.500	1.000	15.000	0	2.000	0	500	2.900	0	0	0	25.100	0
ARENA	KS	8.300	800	0	0	0	0	0	7.000	0	0	0	0	500
Levekår, utvikl, omstil i norsk	KS	6.200	200	0	0	0	0	0	0	6.000	0	0	0	0
Totalt		98.955	8.500	15.000	1.025	2.355	1.450	500	24.100	6.000	6.425	8.000	25.100	500
Programmer finansiert av Barne- og familiedepartementet														
Program	Område	Totalt	AAD	BFD	DIV	FTN	JD	KUF-SPE	KUF-GEN	LD-GEN	MD-GEN	SHD		
Velferdsprogrammet	KS	46.500	1.000	15.000	0	0	2.000	500	2.900	0	0	25.100		
Program for kvinne- og kjønnsf	KS	5.600	0	1.000	600	0	0	0	4.000	0	0	0		
Bærekraftig produksjon og forb	MU	7.300	0	1.700	0	200	0	0	0	500	4.900	0		
Totalt		59.400	1.000	17.700	600	200	2.000	500	6.900	500	4.900	25.100		
Program finansiert av Kulturdepartementet														
Program	Område	Totalt	KD	KUF-GEN	LD-SPES	LD-GEN	MD-GEN							
Satsing kulturstudier	KS	14.415	1.915	12.500										
Landskap i endring.	MU	18.069	1.000		5.000	3.719	8.350							
Totalt		32.484	2.915	12.500	5.000	3.719	8.350							
Programmer finansiert av Fondet for forskning og nyskaping														
Program	Område	Totalt	FID-GEN	Fond	LD-GEN	OED-GEN								
Havbruk-prod. av akvatiske org	BF	62.500	53.000	6.000	3.500	0								
Komp prosjekter materialtekn.	IE	2.000	0	2.000	0	0								
Komp prosjekter petr forskning	IE	2.000	0	2.000	0	0								
Energi for fremtiden	NT	11.600	0	2.967	0	8.633								
Overvåkn av marine/terrestr.s.	NT/BF	12.500	0	12.500	0	0								
Totalt		90.600	53.000	25.467	3.500	8.633								